

SBEB Sosyal Bilgiler
Eğitmcileri
Birliği Derneği

9.ULUSLARARASI SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ SEMPOZYUMU BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTAPÇIĞI

9th INTERNATIONAL
SYMPOSIUM on SOCIAL STUDIES EDUCATION

ABSTRACT BOOK

20-22 ARALIK / DECEMBER 2021

**USBES
2021**

usbess2021.ibu.edu.tr

ONUR KURULU

Prof. Dr. Mahmut Özer

T.C. Milli Eğitim Bakanı

Prof. Dr. Mustafa Alisharlı

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Cemil Öztürk

Sosyal Bilgiler Eğitimcileri Birliği Derneği Onursal Başkanı

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Cemal AVCI

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Prof. Dr. Bayram TAY

Sosyal Bilgiler Eğitimcileri Birliği Derneği

Prof. Dr. Handan DEVECİ

Sosyal Bilgiler Eğitimcileri Birliği Derneği

Prof. Dr. Yaşar AKBIYIK

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Prof. Dr. E. Özlem YİĞİT

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Prof. Dr. Zafer KUŞ

Sosyal Bilgiler Eğitimcileri Birliği Derneği

Doç. Dr. Adnan ALTUN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Fahri KILIÇ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice MEMİŞOĞLU

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Bahadır ALTINTAŐ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç. Dr. Murat TARHAN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Doç.Dr. Mustafa İÇEN

Yıldız Teknik Üniversitesi

Dr. Öğrt. Üyesi OĞuz KANTÜRER

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Öğrt. Üyesi Esin ÖZCAN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Gökhan ÖNAL

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Arş. Gör. Çağrı DEMİRTAŞ

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Arş. Gör. İsmail Hakkı ÇATLAK

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Arş. Gör. Orhun TÜRKER

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Arş. Gör. Seda KAYA

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

BİLİM KURULU

DR. FATMA TORUN	ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET ALİ GAZEL	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKKI YAZICI	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞABAN ORTAK	AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
DR. HİLMİ DEMİRKAYA	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. NADİRE EMEL AKHAN	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET KAÇ	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. YÜKSEL KAŞTAN	AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
DR. KENAN ARIBAŞ	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. HATİCE GEDİK	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. REFİK TURAN	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. SERPİL DEMİREZEN	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. MUHAMED SARI	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
DR. HANDAN DEVECİ	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
DR. NAZLI GÖKÇE	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
DR. ARİFE FİGEN ERSOY	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
DR. ERDOĞAN KAYA	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
DR. TUBA ÇENGELCİ KÖSE	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
DR. ELVAN GÜNEL	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
DR. HİDİR KARADUMAN	ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL GÜVEN	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜRCAN GÜRGEN	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DR. YASEMİN ESEN	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DR. SERKAN KELEŞOĞLU	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DR. YILDIZ DEVECİ BAYKUŞ	ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DR. EMİNE ALTUNAY ŞAM	AMASYA ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖZLEM ULU KALIN	ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ SİNAN BİLGİLİ	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. OSMAN SAMANCI	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. UFUK ŞİMŞEK	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ

DR. İBRAHİM FEVZİ ŞAHİN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. İHSAN SABRİ BALKAYA	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. TUNCAY CEYLAN	ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
DR. ELİF ALADAĞ	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DR. SULTAN BAYSAN	ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DR. KAMİLE GÜLÜM	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. ALAATTİN KIZILÇAOĞLU	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKAN ÖNAL	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
DR. FATMA ÜNAL	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. HARUN ER	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. AYŞEGÜL TURAL	BARTIN ÜNİVERSİTESİ
DR. RASİM METİN	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
DR. OSMAN YILMAZ	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
DR. CELAL ERDÖNMEZ	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
DR. NİHAT KARAER	BAYBURT ÜNİVERSİTESİ
DR. CEMAL AVCI	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. E. ÖZLEM YİĞİT	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ADNAN ALTUN	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. FAHRİ KILIÇ	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. HATİCE MEMİŞOĞLU	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. OĞUZ KANTÜNER	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. ESİN ÖZCAN	BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
DR. SEÇİL ŞENYURT	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. MUAMMER DEMİREL	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. FATİH DEMİREL	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER DÜZBAKAR	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. EMİN ATASOY	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. ABAMÜSLÜM AKDEMİR	BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
DR. SERAP TABAK	CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

DR. MUHAMMET ERAT	ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET DOĞANAY	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
DR. NEVAL AKÇA BERK	ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
DR. BANU ÇULHA ÖZBAŞ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
DR. NEVZAT GÜMÜŞ	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ŞAHİN	DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ÖZTÜRK	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
DR. ELVAN YALÇINKAYA	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
DR. TUĞBA KAFADAR	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDULLAH SAYDAM	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
DR. CEVDET KIRPIK	ERCİYES ÜNİVERSİTESİ
DR. İSMAİL ACUN	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. EYÜP ARTVİNLİ	ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. NECATİ FAHRİ TAŞ	ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ
DR. EROL KAYA	ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖZLEM BEKTAŞ	ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ZAFER ÇAKMAK	FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET ALİ ÇAKMAK	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. TURHAN ÇETİN	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BÜLENT AKSOY	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. BÜLENT AKBABA	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CEMİL CAHİT YEŞİLBURSA	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ERCENK HAMARAT	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. UFUK KARAKUŞ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. CENGİZ DÖNMEZ	GAZİ ÜNİVERSİTESİ
DR. NİHAT ŞİMŞEK	GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
DR. RAMAZAN SEVER	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
DR. NAZIM ELMAS	GİRESUN ÜNİVERSİTESİ
DR. NECMETTİN ELMATAŞ	HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. YAVUZ TOPKAYA	HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET AÇIKALIN	İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ – CERRAHPAŞA/HASAN ALİ

YÜCEL EĞİTİM FAKÜLTESİ

DR. HALİL İBRAHİM SAĞLAM	İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. CEVDET BOZKUŞ	KAFKAS ÜNİVERSİTESİ
DR. YAVUZ AKBAŞ	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. EBRU GENÇTÜRK	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MEHMET AKPINAR	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. KEREM ÇOLAK	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. EBRU DEMİRCİOĞLU	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. İ. HAKKI DEMİRCİOĞLU	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. RAHMİ ÇİÇEK	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. BİLGİN ÜNAL İBRET	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. SELAHATTİN KAYMAKCI	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. KADİR KARATEKİN	KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ
DR. BAYRAM TAY	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ÇAĞRI ÖZTÜRK DEMİRBAŞ	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ZAFER KUŞ	KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
DR. DÖNDÜ ÖZDEMİR ÖZDEN	KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
DR. BAYKAL BIÇER	KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
DR. CEMİL ÖZTÜRK	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. YÜCEL KABAPINAR	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. KAYA YILMAZ	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ YILMAZ	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜL TUNCEL	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. AHMET KATILMIŞ	MARMARA ÜNİVERSİTESİ
DR. HAKAN AKDAĞ	MERSİN ÜNİVERSİTESİ
DR. ZAFER TANGÜLÜ	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. İBRAHİM GÜNER	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖZGÜR YILDIZ	MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
DR. İLKER DERE	NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ALİ MEYDAN	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ
DR. ABDÜLKADİR UZUNÖZ	NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ

DR. KUBİLAY YAZICI	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. HALİL TOKCAN	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. NİHAL BALOĞLU UĞURLU	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. EBRU AY	NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ
DR. ALPER KESTEN	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR. SERPİL SÜRMEİ	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR. NECATİ TEMEL	ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
DR. FİLİZ ZAYİMOĞLU ÖZTÜRK	ORDU ÜNİVERSİTESİ
DR. TALİP ÖZTÜRK	ORDU ÜNİVERSİTESİ
DR. SÜLEYMAN İNAN	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. YASİN DOĞAN	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. GÜLTEN YILDIRIM	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. TAHİR KODAL	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. MİTHAT AYDIN	PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ
DR. YILMAZ GEÇİT	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
DR. ADEM BELDAĞ	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
DR. AYŞE SEYHAN	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
DR. İLHAN TURHAN	RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
DR. HÜSEYİN ÇALIŞKAN	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. SEVGİ COŞKUN KESKİN	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. YUSUF KESKİN	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. HÜLYA ÇELİK	SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DR. DURSUN DİLEK	SİNOP ÜNİVERSİTESİ
DR. ERKAN YEŞİLTAŞ	SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. KAYA YILMAZ	SİVAS CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖMER FARUK SÖNMEZ	TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
DR. GİZEM BENGİÇ ÇOLAK	KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. ERKAN DİNÇ	UŞAK ÜNİVERSİTESİ
DR. BARIŞ METİN	UŞAK ÜNİVERSİTESİ
DR. ADEM SEZER	UŞAK ÜNİVERSİTESİ
DR. YUSUF İNEL	UŞAK ÜNİVERSİTESİ

DR. KAMİL UYGUN	UŞAK ÜNİVERSİTESİ
DR. ZİHNİ MEREY	VAN YÜZÜNCÜYIL ÜNİVERSİTESİ
DR. ŞAHİN ORUÇ	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. MUSTAFA ŞEKER	YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DR. BESİME ARZU GÜNGÖR AKINCI	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ
DR. CANAN TUNÇ ŞAHİN	ZONGULDAK BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ

İÇİNDEKİLER

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	1
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ EDEBİ ÜRÜN VE GÖRSELLERİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	2
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ KAVRAM ÖĞRETİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	3
SOSYAL BİLGİLERDE ÇOCUKLARLA / ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE (PW4C) YAKLAŞIMI NEDEN ÖNEMLİDİR?.....	4
SOSYAL BİLGİLERDE ELEŞTİREL DÜŞÜNMEYE YÖNELİK LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ VE BİBLİYOGRAFYA ÇALIŞMASI.....	5
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL YENİLİKÇİLİK DÜZEYLERİ.....	6
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE GÜNCEL EĞİLİMLER: BİR KONU-MODELLEME ÇALIŞMASI.....	7
BİR BİLGİ DENEMESİ.....	8
ATANAMAYAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ İŞSİZLİK KAYGISI VE MESLEĞE İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ.....	9
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ COVID-19 DÖNEMİNDEKİ UZAKTAN EĞİTİME VE UZAKTAN EĞİTİMİN GELECEĞİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	10
TÜRKİYE, ABD, KANADA VE SİNGAPUR'DA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SÜRECİ.....	11
DİJİTALLEŞME MEDYA OKURYAZARLIĞI İLKELERİNİ NASIL DÖNÜŞTÜREBİLİR?	12
GEÇ OSMANLI DÖNEMİNDE GÖRÜLEN İSPANYOL GRİBİNİN EĞİTİM FAALİYETLERİNE ETKİSİ.....	13
ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİNDE SALGIN HASTALIKLAR KARŞISINDA EĞİTİM ALANINDA ALINAN TEDBİRLER.....	14
KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAĞLAMINDA EKOLOJİK OKURYAZARLIK EĞİTİMİ.....	15
5-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARA YÖNELİK EĞLENCELİ FİNANSAL OKURYAZARLIK.....	16
AİLELERE GÖRE SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE NE ÖĞRETİLMELİ?.....	17
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL VATANDAŞLIK BAĞLAMINDA YENİ OKURYAZARLIKLAR.....	18
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN MATERYAL KULLANIMINA İLİŞKİN ÖZ YETERLİLİK DÜZEYİ VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE MATERYAL KULLANILIRKEN KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR VE NEDENLERİ.....	19
AVRUPA EĞİTİM ALANI'NDA ÖĞRETİM PROGRAMLARI.....	20

COVID-19 SÜRECİNDE BİREYLERİN ÖĞRENME HAREKETLİLİKLERİNE YÖNELİK ERASMUS+ KA1 PROJELERİNDE DEMOKRASİ VE VATANDAŞLIK.....	21
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TPAB MODELİNE YÖNELİK YETERLİLİK ALGILARI.....	22
6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BİLİNCİ KAZANDIRMA AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	23
EĞİTİMİN KÜLTÜREL TEMELLERİ BAĞLAMINDA ÇOKKÜLTÜRLÜĞÜN ORTAÖĞRETİM DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI DERSİNE YANSIMALARI.....	24
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKADEMİK HEDEFLERİ İLE AKADEMİK MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ.....	25
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TÜRK BAYRAK VE SANCAKLARININ KULLANIMI İLE DEĞERLERİN GELİŞTİRİLMESİ.....	27
SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE TARİH KONULARININ ÖĞRETİMİNDE GAZETELERİN KULLANIMININ TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ... 29	
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ.....	31
TARİH ÖĞRETİMİNDE BAĞLAMSAL KOPUKLUKLAR: ÖĞRETİM BİRLİĞİ YASASI VE YABANCI OKULLAR SORUNU.....	33
7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABININ TOULMIN ARGÜMANTASYON MODELİNE UYGUNLUĞUNUN BELİRLENMESİ.....	35
SURİYE UYRUKLU ÖĞRENCİLERİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE UYUM SÜREÇLERİNİN AİLELERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ.....	37
TEORİDEKİ KANIT TEMELLİ ÖĞRENME SEMİNERİNDEN OKULDA/DERSLERDE UYGULAMA SÜRECİNE: BİR OKUL ÖYKÜSÜ.....	39
ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSLERİNE YÖNELİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM ÜYESİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	41
ANTİK ROMA'DAKİ TIP EĞİTİMİ VE SALGIN HASTALIKLAR.....	43
OKUL DIŞI ORTAMLARA GERÇEKLEŞTİRİLEN ZİYARETLERE İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN MOTİVASYON KAYNAKLARININ İNCELENMESİ.....	44
DEMOKRASİ-EĞİTİM İLİŞKİSİNDE DÜALİST ETKİLEŞİMLER: EĞİTİMSİZ(DEMOKRATİK)LEŞME.....	46
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ PANDEMİ SÜRECİNDEKİ MESLEKİ YETERLİLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	47
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKTİF VATANDAŞLIK KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI.....	49
COVID-19 SALGINI SÜRECİNDE GÖÇMEN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMİ: SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖRNEĞİ.....	51
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİYLE UZAKTAN VE YÜZ YÜZE EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	53
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	55

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MİLLİ DEĞERLERİN ÖĞRETİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ.....	56
CUMHURİYET DÖNEMİ SAĞLIK POLİTİKALARI VE EĞİTİME YANSIMALARI.....	58
SOSYAL BİLGİLER KİTAPLARINDA İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER ÖĞRENME ALANI KONULARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ.....	59
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE FARKLI BİR BAKIŞ.....	61
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TERS YÜZ EDİLMİŞ ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ.....	63
COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE ÇOCUKLARIN SOSYALLEŞME BECERİLERİNİ KAZANMA DURUMLARI: VELİ GÖRÜŞLERİ ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRME.....	65
GELECEK, GELECEK NESİLLER İÇİN NE ANLAM İFADE EDİYOR?: METAFORİK BİR ÇALIŞMA.....	67
PANDEMİ SÜRECİNDE EBA'YA İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN VE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ.....	69
PANDEMİ DÖNEMİNDE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL VATANDAŞLIK DÜZEYLERİ.....	71
ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER AÇISINDAN PANDEMİ DÖNEMİNDE EĞİTİM SÜRECİ.....	73
PANDEMİ SÜRECİNDE ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER BAĞLAMINDA DEĞİŞEN DEĞERLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	75
TÜRKİYE'DE ERMENİ MESELESİ KONUSUNDA YAZILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ.....	77
TÜRKİYE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN VATANDAŞLIK VE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ KAVRAMSALLAŞTIRMASI.....	79
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ÖRNEK BİR MÜZE GEZİSİ PLANI.....	81
PANDEMİ SÜRECİNİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN İNSANİ DEĞERLERİNE ETKİSİ.....	83
MÜLTECİ ÖĞRENCİLERİN TOPLUMA ENTEGRASYONUNDA SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN ÖNEMİNİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ.....	87
MÜZE EĞİTİMİ SERTİFİKA PROGRAMINA KATILAN ÖĞRETMENLERİN MÜZE EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖZ-YETERLİK İNANÇLARININ İNCELENMESİ.....	89
HEIDI HİKÂYE KİTABINDA YER ALAN COĞRAFİ KAVRAMLAR.....	91
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN OKUL DIŞI ÖĞRENME ÇEVRELERİNDE YAŞADIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ.....	93
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANDIKLARI YÖNTEM VE TEKNİKLERE İLİŞKİN BİR İNCELEME.....	95
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KÜLTÜREL BİYOGRAFİ KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	97
MEDİTASYON TEKNİĞİNİN ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ KAYGI DÜZEYLERİNE ETKİSİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DENEYİMLERİ.....	99

SALGIN SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYADA MESLEKİ DAYANIŞMALARI.....	103
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÖRSEL OKURYAZARLIĞA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE UYGULAMALARI.....	104
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARI VE ÖĞRETİM PROGRAMININ OKURYAZARLIKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	106
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTAPLARINDA DEZAVANTAJLI GRUPLAR.....	108
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDEKİ LİSANS EĞİTİMİ DENEYİMLERİ VE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ.....	110
T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSLERİNDE ATATÜRK İÇERİKLİ VİDEOLARIN ÖĞRENCİLERİN T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ.....	112
SOSYAL BİLGİLER DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN, COVID-19 PANDEMİSİ İLE İLGİLİ KAVRAM BİLGİ DÜZEYLERİNİN TESPİTİ.....	114
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA KADIN.....	116
SINIF ÖĞRETMENLERİNE GÖRE HAYAT BİLGİSİ DERSİNDE ŞARKI KULLANIMI.....	118
FARKLI OKUR YAZARLIK TÜRLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ İÇİNDEKİ KONUMUNA BÜTÜNCÜL BİR BAKIŞ -TEORİK ÇERÇEVE DENEMESİ-.....	120
ETKİN VATANDAŞLIK ÖĞRENME ALANINDA DEMOKRASİ EĞİTİMİ AÇISINDAN ŞAHSİYETLER.....	122
TÜRKİYE’DE VATANDAŞLIK EĞİTİMİNİN AMACI: NASIL BİR VATANDAŞ?.....	124
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ GİRİŞİMCİLİK HİKÂYELERİNE YÖNELİK BİR ANLATI ANALİZİ.....	126
SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA YER ALAN EDEBÎ TÜRLERİN KAZANIM, İÇERİK VE DEĞERLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	128
BİRLEŞMİŞ MİLLETLER 2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI AÇISINDAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	130
ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER VE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ: YAMANASHI ÜNİVERSİTESİ VE NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ.....	132
TEKİRDAĞ İLİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN COĞRAFYA KONULARINI ÖĞRETİRKEN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN ANALİZİ.....	134
155+130 KIRMIZI ALARM: ATAMASI YAPILMAYAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ALANLARINA AYRILAN KONTENJAN SAYILARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	136
UZAKTAN OKUL DENEYİMİ DERSİNDE DENEYİMLERİ ZENGİNLEŞTİRMEK İÇİN BİR KİTAP ÖNERİSİ: 112 ÖĞRETMENLİĞİME NOTLAR.....	137
SOSYAL BİLGİLER ve TARİH EĞİTİMİNDE KRONOLOJİ ÖĞRETİMİ.....	138
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN PANDEMİ DÖNEMİ UYGULAMALARINDA KARŞILAŞTIKLARI ZORLUKLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	139

TEMEL EĞİTİM VE ORTAOKUL DERS KİTAPLARINDA DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI ÖĞRETİMİ.....	140
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE DİJİTAL KÜLTÜREL MİRASIN KULLANIMI....	142
UNESCO RİSKLAND (RİSKLİ ALAN) AFET EĞİTİM SETİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMA SÜRECİ.....	144
VATANDAŞLIK EĞİTİMİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR BAKIŞ: TÜRKİYE VE ESTONYA.....	146
AKADEMİSYENLERİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNE İLİŞKİN DENEYİMLERİ... 148	
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KAPSAYICI EĞİTİME İLİŞKİN FARKINDALIKLARI İLE SOSYAL ADALET ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ.....	150
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: DOĞRULAYICI FAKTÖR ANALİZİ.....	152
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA VATANDAŞLIK EĞİTİMİ.....	154
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMLARINDAKİ TARİH DERSLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI.....	156
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KARTPOSTAL KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA ANALİZİ.....	158
EĞİTİMDE DİJİTAL VATANDAŞLIK İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALARA YÖNELİK BIBLIYOMETRİK BİR ANALİZ.....	159
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE PROJE TABANLI ÖĞRENME İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALARA YÖNELİK BIBLIYOMETRİK BİR ANALİZ.....	161
ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER BAĞLAMINDA DOĞA ETKİNLİKLERİNİN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ÜZERİNE ETKİSİ.....	163
PANDEMİ SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ: DİJİTAL YETERLİKLERİ, ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE YÖNTEMLERİNİ KULLANIMLARI.....	165
ÖĞRENCİLERİN KÜLTÜREL MİRASA YÖNELİK FARKINDALIKLARININ ARTTIRILMIŞ GERÇEKLIK UYGULAMALARIYLA GELİŞTİRİLMESİ.....	167
SINIF ÖĞRETMENLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANDIKLARI ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ VE ÖĞRETİM MATERYALLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ.....	169
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YENİLİKÇİ ÖĞRENMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	171
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DEMOKRASİ VE ÇOK KÜLTÜRLÜ EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	173
MAUS ÇİZGİ ROMANININ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	175
WEB TABANLI MEKÂNSAL TEKNOLOJİ ARACI STORY MAP İLE “YEŞİLAY’A YOLCULUK”: ÖRNEK BİR HİKAYE HARİTASI.....	177
SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTAPLARINDA DİJİTAL OKURYAZARLIK BECERİSİNİN YER ALMA DURUMU VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ.....	179

VATANDAŞLIK EĞİTİMİ BAĞLAMINDA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POLİTİK OKURYAZARLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ: BİR EYLEM ARAŞTIRMASI.....	181
İLKOKUL SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE DİJİTAL ÖĞRENME MATERYALLERİNİN ÖĞRENCİLERİN DERSE KATILIM VE TUTUMLARINA ETKİSİ.....	Error! Bookmark not defined.
SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜNDEN AKADEMİSYENLERİN DEMOKRATİK OLMA HALİ.....	183
YARATICI DRAMA İLE DEĞERLERİN ÖĞRETİMİ.....	189
JAPON VATANDAŞLIK EĞİTİMİ'NE GENEL BİR BAKIŞ.....	191
BİR SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİNİN GÖZÜNDEN SCIM-C STRATEJİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	193
RILEY'İN ÇIKARIM KATMANLARI DİYAGRAMI VE SOSYAL BİLGİLERDE KULLANIM ÖRNEKLERİ.....	195
SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK VE SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE FARKLILAŞTIRILMIŞ ÖĞRETİME İLİŞKİN YETERLİK VE UYGULAMA DÜZEYLERİNE İLİŞKİN ALGILARI VE KARŞILAŞTIKLARI ZORLUKLARIN İNCELENMESİ.....	197
ÜÇ KUŞAĞIN BAKIŞ AÇISIYLA PANDEMİ DÖNEMİNDE DEĞİŞEN DEĞERLER..	199
TÜRKİYE VE HONG KONG SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ.....	201
DEMOKRASİ KAVRAMINA YÜKLENEN ANLAMLARIN METAFORLAR ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ.....	203
ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ BAĞLAMINDA VATANDAŞ VE KAMU YÖNETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ.....	204
TÜRKİYE'DE ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GİRİŞİMCİLİK EĞİTİMİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ: DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI.....	206

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

[3]

Doç. Dr. Hatice Memişoğlu, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Elif Kuzu, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışmada Sosyal bilgiler öğretmenlerinin Covid-19 salgını bağlamında gerçekleşen uzaktan eğitim sürecine ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomenoloji) ile yürütülmüştür. Araştırmaya Bolu İlinde görev yapan 25 Sosyal Bilgiler Öğretmeni katılmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Öğretmenlerin uzaktan eğitime sürecine ilişkin olarak olumlu ve olumsuz görüşlerinin olduğu bulgular elde edilmiştir. Pandemi sürecinde eğitimin devam edebilmesi, dijital içerik bulabilme, sınıf yönetiminin kolaylaşması açısından olumlu görüşler belirtilmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde internet bağlantısının kesilmesi, öğrencilerle iletişim eksikliği, derse katılım oranının az olması, fırsat eşitsizliği, uzun süre ekran başında kalmanın yarattığı fiziksel ve algısal sorunlar olumsuz görüş olarak belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan Eğitim, Öğretmen, Sosyal Bilgiler, Covid-19 Salgını*

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ EDEBİ ÜRÜN VE GÖRSELLERİN DEĞERLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

[4]

Kıymet Değirmenci Toraman, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Doç. Dr. Hatice Memişoğlu, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler ders kitaplarında yer alan edebi ürünler ve görsellerin öğrenme alanlarının ilgili değerlerini yansıtırma durumunu tespit etmektir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. 2020-2021 eğitim-öğretim yılı 5-6 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitapları incelenmiştir. Verilerin çözümlenmesi, her sınıf düzeyi için ayrı ayrı gerçekleştirilmiş olup sınıf bazındaki öğrenme alanlarına atfedilen değerler edebi ürünler ve görseller açısından incelenerek ele alınmıştır. Yapılan inceleme sonucunda 2020-2021 eğitim-öğretim yılında 5. sınıf düzeyinde toplam 12 farklı değere yer verildiği ve değerlere en yoğun yer veren öğrenme alanlarının “Birey ve Toplum” ve “Bilim, Teknoloji ve Toplum” olduğu görülmüştür. 6. sınıf düzeyinde toplam 8 farklı değere yer verildiği, değerlere en yoğun yer veren öğrenme alanının “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” olduğu ve 7. sınıf düzeyinde ise toplam 17 farklı değere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Ders kitapları, Değerler eğitimi, Edebi ürünler, Görseller*

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ KAVRAM ÖĞRETİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

[6]

Hatice Karışan, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Doç. Dr. Hatice Memişoğlu, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Sosyal Bilgiler ders içeriği kavramlar bakımından zengin durumdadır. Bu da kavram öğretiminin gerekliliğini ve önemini ortaya çıkarmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler 5. ve 6. sınıf ders kitaplarında yer alan kavramların ve içeriğinin kavram öğretimi açısından incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Bu çalışmada Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan Sosyal Bilgiler 5. ve 6. sınıf ders kitapları incelenmiş ve elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak tablolaştırılmıştır. Araştırma sonucunda; 5.sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında 113 adet kavram bulunmuş, en fazla sunuş stratejisinin kullanıldığı tespit edilmiştir. En fazla kullanılan kavram öğretim tekniğinin; öğrenme alanlarının sonunda yer alan zihin haritaları olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Ders Kitabı, Kavram, Sosyal Bilgiler, Kavram Öğretimi*

SOSYAL BİLGİLERDE ÇOCUKLARLA / ÇOCUKLAR İÇİN FELSEFE (PW4C) YAKLAŞIMI NEDEN ÖNEMLİDİR?

[8]

Kıymet Değirmenci Toraman, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Doç. Dr. Fahri Kılıç, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Philosophy with / for Children (PW4C) yaklaşımı, Amerikalı felsefeci Matthew Lipman'ın çalışmaları esnasında öğrencilerinin muhakeme süreçlerinin yetersiz olduğunu fark etmesi sonucunda 1970'li yıllarda ortaya çıkmıştır. Lipman'a göre yükseköğrenim, öğrencilere felsefi düşünmeyi öğretmeye başlamak için fazlasıyla geç olmakta ve aslında küçük yaşlardan itibaren bireylere soruşturma/akıl yürütme becerilerini kazandırmak gerekmektedir. Türkiye'de 2015'li yıllar itibariyle yaklaşımın önemi anlaşılmış; böylelikle PW4C, eğitime dâhil olmaya ve bazı derslerde yerini almaya başlamıştır. Bu çalışmada, ilgili alan yazının yaklaşımı fark etmesini sağlamak ve sosyal bilgilerde çocuklarla / çocuklar için felsefe etkinlikleri yapılmasının öğrenenin düşünce gelişimleri açısından büyük kıymette olduğu teorik açıdan ve belirlenen sorulara verilen yanıtlarla vurgulanmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, Çocuklarla felsefe, Çocuklar için felsefe, PW4C*

SOSYAL BİLGİLERDE ELEŞTİREL DÜŞÜNMEYE YÖNELİK LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ VE BİBLİYOGRAFYA ÇALIŞMASI

[9]

Kıymet Değirmenci Toraman, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Doç. Dr. Fahri Kılıç, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışma ile 1999-2020 yılları arasında sosyal bilgilerde eleştirel düşünme üzerine yapılmış lisansüstü tezleri incelemek ve lisansüstü tezlerin kaynaklar bibliyografyasını oluşturmak amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden tarama yöntemi ile lisansüstü tezlere erişilmiş olup doküman incelemesi yoluyla tezlerin analizleri yapılmıştır. Yapılan tarama sonucunda 2021 yılı temmuz ayına kadar Türkiye’de YÖK’ün Ulusal Tez Merkezi internet veri tabanına ilgili konuya dair 39 lisansüstü tezinin eklendiği ve bu tezlerden 8’inin doktora tezi olup 31’inin ise yüksek lisans tezi tespit edilmiştir. Belirlenen 8 başlıkta tezlerin incelenmesi sonucunda nicel araştırmanın, nitel ve karma araştırmalara göre ağırlıkta olduğu görülmüştür. Ayrıca sosyal bilgilerde eleştirel düşünmeye yönelik yapılan tezlerin bibliyografyasının araştırmaya dâhil edilmesi ile sosyal bilgilerde eleştirel düşünme üzerine yapılacak araştırmalara derli toplu kaynak sunmak ve ilgili alana katkı sağlamak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, Eleştirel düşünme, Lisansüstü tezler, Doküman incelemesi*

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL YENİLİKÇİLİK DÜZEYLERİ

[10]

Dr. Öğrt. Üyesi Önder Eryılmaz, Amasya Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal yenilikçilik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeline göre desenlenmiştir. Araştırmanın örneklemini 414 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Sosyal Yenilikçilik Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizi sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal yenilikçilik düzeylerinin düşük olduğu görülmüştür ($X_{\bar{q}}= 2,36$; $N= 414$). Ayrıca sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal yenilikçilik düzeylerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, yerleşim yeri, baba ve anne öğrenim durumu, haber takip etme sıklığı ve sosyal sorumluluk projelerine katılım değişkenlerine göre anlamlı olmadığı belirlenmiştir. Araştırmanın sonuçları göz önünde bulundurularak sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal yenilikçilik düzeylerini arttırmak için hizmet öncesi eğitim sürecinde daha etkili uygulamaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, Sosyal yenilikçilik, Sosyal bilgiler öğretmen adayları,*

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE GÜNCEL EĞİLİMLER: BİR KONU-MODELLEME ÇALIŞMASI

[11]

Mahmut Bozkurt, *Sinop Üniversitesi*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler eğitimi alanındaki güncel eğilimlerin metin madenciliği tekniklerinden biri olan konu modelleme yoluyla incelenmesidir. Konu modelleme, belirlenen her bir metin belgesinin bir araya gelmesiyle oluşturulan koleksiyondan konu olarak adlandırılan gizli anlamsal yapıları keşfetmek için olasılıklı modeller sağlayan bir metin madenciliği tekniğidir. Araştırma verileri Web of science (WoS) veritabanında 1990-2020 yılları arasında yayınlanmış araştırma makaleleri ve bildirilerden oluşmaktadır. Bu kapsamda belirlenen anahtar kelimeler doğrultusunda yapılan sorgulama sonunda çalışmaların listesi oluşturulacaktır. Verilerin analizinde R programlama dilinde yazılan textmineR paketinden yararlanılacaktır. Konu modelleme için gereken analiz sonucunda veri içerisinden sosyal bilgiler eğitimi ile ilgili hangi konu ve kavramların ön plana çıktığının ve devamında kestirimsel analiz yoluyla hangi konuların daha çok çalışılabileceğinin ortaya konması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Veri madenciliği, Metin madenciliği, Sosyal bilgiler eğitimi, Güncel eğilimler*

BİR BİLGİ DENEMESİ

[12]

Arş. Gör. Çağrı Demirtaş, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Doç. Dr. Adnan Altun, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

İnsanın doğayı anlama, anlamlandırma çabalarında veri, enformasyon ve bilgi düzeylerinde bir zihinsel şemadan bahsetmek mümkündür. Bilgi hiyerarşisinin en alt kademesini oluşturan veri'nin anlamlı hale gelebilmesi için bir amaç doğrultusunda verilerin birbirleriyle ilişkilerinin kurulmasıyla enformasyona, enformasyonun da daha değerli bir yapı olan bilgiye dönüşmesi için bir amaç doğrultusunda bağlam içine alınması gerekir. Bu süreçlerin daha iyi anlaşılması için aşama aşama açıklanması önemli görülmektedir. Araştırmanın amacı olan bilginin tanımlanabilmesi için ilişkili olduğu kavramların belirlenmesi, sınırlarının netleştirilmesi ve bu kavramların açıklanması gerekmektedir. Dünya üzerindeki veri miktarının ciddi oranlarda artmasıyla bu verilerin kategorileştirilmesi, analiz edilmesi, birleştirilmesi, anlamlı hale getirilmesi ve kullanılmasına ilişkin çalışmaların yapılmasına daha fazla gerek duyulmuştur. Bu nedenle bu araştırmada veri, enformasyon ve bilgi süreci incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: *veri, enformasyon (malumat), bilgi, bilgelik*

ATANAMAYAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKİ İŞSİZLİK KAYGISI VE MESLEĞE İLİŞKİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ

[13]

Cemalettin Savur, Giresun Üniversitesi

Gizem Uyumaz

ÖZET

Bu çalışmanın amacı atanamayan sosyal bilgiler öğretmenlerinin mesleki işsizlik kaygısı ve mesleğe ilişkin tutumlarının incelenmesidir. Betimsel araştırma modelinde yürütülen çalışmada atanamayan sosyal bilgiler öğretmenlerinin mesleki tutumlarının mesleki işsizlik kaygılarından yüksek olduğu görülmüştür. Mesleki işsizlik kaygısı ile mesleğe ilişkin tutum arasında negatif yönde düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı olmayan bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca atanamayan sosyal bilgiler öğretmenlerinin mesleki işsizlik kaygısı ile mesleğe ilişkin tutumlarının cinsiyete, anne eğitim düzeyine, baba eğitim düzeyine ve yerleşim yerine göre farklılık göstermediği görülmektedir. Araştırmada katılımcıların büyük çoğunluğu tarafından işsizlik kaygısının mesleğe ilişkin tutumu kötü yönde etkilediğini belirtmiştir.

Anahtar Kelimeler: *atanmayan sosyal bilgiler öğretmenleri, mesleki tutum, işsizlik kaygısı, eğitim düzeyi*

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ COVID-19 DÖNEMİNDEKİ UZAKTAN EĞİTİME VE UZAKTAN EĞİTİMİN GELECEĞİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

[14]

Mehmet Uymaz, Sakarya Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının COVID-19 nedeniyle sunulan uzaktan eğitime ve uzaktan eğitimin geleceğine yönelik görüşlerini belirlemektir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni ve görüşme tekniği, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırma grubunu Türkiye’de bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim gören sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada veriler görüşme formu kullanılarak toplanmış ve betimsel analizi yapılmıştır. Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler öğretmen adaylarına göre uzaktan eğitim sürecinin olumsuz yönlerinin daha fazla olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adayları uzaktan eğitim sürecinde teknolojik materyal ve bağlantı problemi, motivasyon eksikliği, aile ortamından kaynaklı problemler, kaygı bozuklukları, sosyallikten uzaklaşılması, fırsat eşitsizliğinin yaşanması gibi problemleri en yoğun yaşanan problemler olarak belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen adayı, sosyal bilgiler, uzaktan eğitim,

TÜRKİYE, ABD, KANADA VE SİNGAPUR'DA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME SÜRECİ

[15]

Arş. Gör. İsmail Hakkı Çatlak, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Prof. Dr. E. Özlem Yiğit, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Karşılaştırmalı eğitim araştırması olarak tasarlanan bu çalışmada Türkiye'deki sosyal bilgiler öğretmen yetiştirme süreci ile ABD, Kanada ve Singapur'daki öğretmen yetiştirme süreci incelenerek ülkeler arasındaki benzerliklerin ve farklılıkların ortaya konulması amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden kesitsel tarama yöntemi kullanılmış olup doküman analizi incelemesi yoluyla veriler elde edilmiştir. . Elde edilen veriler betimsel analiz yöntemi kullanılarak 4 ana başlık altında kategorilendirilmiştir. Bunlar: • Kabul şartları • Eğitim-öğretim süreci • Staj uygulaması • Mezuniyet şartları.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Öğretmen Yetiştirme, Türkiye, ABD, Kanada, Singapur,*

DİJİTALLEŞME MEDYA OKURYAZARLIĞI İLKELERİNİ NASIL DÖNÜŞTÜREBİLİR?

[16]

Rıdvan Gençer, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Doç. Dr. Adnan Altun, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışmada medya okuryazarlığı ilkelerinin medyanın dijitalleşmesi ile birlikte nasıl bir dönüşüm geçirdiği ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda dijitalleşmenin tetiklediği ve sürdürdüğü dönüşüm hareketinin medya okuryazarlığının içeriğini (temel ilkelerini) ve pratiğini (medya okuryazarlığı becerilerini) nasıl etkileyip dönüştürdüğü incelenmiştir. Medya okuryazarlığı derin bir alan yapısına sahip olduğu için tek bir çalışma kapsamında dönüşümün bütüncül olarak ele alınması mümkün değildir. Bu doğrultuda dönüşümün sadece medya okuryazarlığı temel ilkeleri üzerindeki yansımaları ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Dijital medya okuryazarlığı, Medya okuryazarlığı, Dijitalleşme, Medya*

GEÇ OSMANLI DÖNEMİNDE GÖRÜLEN İSPANYOL GRİBİNİN EĞİTİM FAALİYETLERİNE ETKİSİ

[17]

Büşra Altuntaş, *Marmara Üniversitesi*

Doç. Dr. Fahri Kılıç, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

İnsanoğlunun yerleşik hayata geçmesiyle toplumların ortak kullanım alanlarını kullanması ve bu sürecin ilerlemesi bireyde bulunan hastalığın hızla bulaşmasını sağlamıştır. Sosyal etkileşimin artmasıyla özellikle ticaret, seyahat, macera, hac ve Savaş çıkınca salgınların yayılması hızlanmıştır. Osmanlı imparatorluğu kıtalar arası geçiş yolu üzerindeki coğrafi konumu nedeniyle bu salgınlardan etkilenmiştir. Fakat Pandemiler arasında Dünya tarihi üzerinde belki de en çok etkiye sahip olan İspanyol Gribi Salgını, 1918 ortalarında başlayan ve 50-100 milyon arasında kişinin ölümüne neden olan bir salgındır. Bu salgının, eğitim açısından önemli etkilerinden birisi de ilk defa okul kapatma uygulamalarına neden olmasıdır. Ülke genelinde okulların kapalı kaldığı süre 15 haftaya kadar çıkmış, ortalama ise 6 hafta kapalı kalmışlardır. Bu araştırmanın yöntemi doküman analizi olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Geç Osmanlı Dönemi, 1918 İspanyol Gribi, Eğitim Faaliyetleri, Salgın Hastalıklar*

ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİNDE SALGIN HASTALIKLAR KARŞISINDA EĞİTİM ALANINDA ALINAN TEDBİRLER

[18]

Büşra Altuntaş, *Marmara Üniversitesi*

Doç. Dr. Fahri Kılıç, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğunda, uzun ve yorucu savaşlar sonucunda Anadolu'da salgın hastalıklar ciddi artışlar göstermiştir. Erken Cumhuriyet Dönemi olarak adlandırılabilen 1923-1930 yılları arasında sağlık alanındaki mesainin tamamı salgın hastalıklarla mücadele için sarf edilmiştir. Bu dönemde en yoğun görülen hastalıklar; sıtma, frengi, çiçek, kızıl, trahom, difteri ve veremdir. Bu araştırmanın yöntemi doküman analizi olarak belirlenmiştir. Nitel veri analizi yöntemi olan doküman analizi, araştırma verilerinin birincil kaynağı olarak çeşitli dokümanların toplanması, gözden geçirilmesi, sorgulanması ve analizi olarak tanımlanabilen bilimsel bir araştırma yöntemidir. Bu çalışmada Türkiye'de 1923-1930 döneminde görülen bulaşıcı hastalıklarla yapılan mücadele ele alınırken; arşiv belgeleri, gazeteler telif ve tetkik eserlerden yararlanıldı.

Anahtar Kelimeler: *Erken Cumhuriyet Dönemi, Frengi, Trahom, Çiçek, Kızıl, Verem, Sıtma, Eğitim Faaliyetleri,*

KÜRESEL İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAĞLAMINDA EKOLOJİK OKURYAZARLIK EĞİTİMİ

[20]

Ebrar Şeyma Altun, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Rıdvan Gençler, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

ÖZET

Ekosistemde insan kaynaklı bozulmalar meydana gelmektedir. Ekosistem döngülerinde yaşanan büyük sorunlara küresel iklim değişikliği etkileri dahil olduğunda seller, kuraklık, açlık, yangınlar, biyolojik çeşitlilik kaybı ve büyük felaketler baş göstermektedir. Hayata direk temas eden eğitim yapıları içinde çocukların yaşanan insanlık tarihinin en büyük krizine karşı bilinçlendirilmesi ancak ekolojik okuryazarlık ile mümkün olabilir. Bu çalışmada ekolojik okuryazarlık bilincinin geliştirilmesinde pedagojik perspektifte ele alınabilecek bir yapının inşa edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma betimsel tarama modeline göre gerçekleştirilmiştir. Çalışma bağlamında ekolojik okuryazarlık ile ilgili temel çalışmalar incelenerek değerlendirilmiştir. Değerlendirilen çalışmalar bağlamında ekolojik okuryazarlığın temel becerilerinin neler olduğu tartışılmıştır. Sonuç kısmında ise bütüncül olarak ekolojik okuryazarlık becerilerinin aktarılması pedagojik açıdan değerlendirilerek tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Ekolojik okuryazarlık eğitimi, ekolojik okuryazarlık becerileri, ekolojik okuryazarlık.*

5-6 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARA YÖNELİK EĞLENCELİ FİNANSAL OKURYAZARLIK

[21]

Arş. Gör. İsmail Hakkı Çatlak, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Prof. Dr. E. Özlem Yiğit, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı finansal okuryazarlık becerisinin 5-6 yaş grubu çocuklara kazandırılmasına yönelik geliştirilen kutu oyunlarını, masaüstü ve mobil uygulamalarını inceleyip tanıtmaktır. Hedef kitle olarak 5-6 yaş grubu çocukların belirlenmesinde yukarıda ifade edilen çeşitli kurum ve kuruluşların finansal okuryazarlık eğitimine küçük yaşlarda başlanması gerektiği tavsiyesi ve çalışma çerçevesinde yapılan araştırma sonucunda geliştirilen uygulamalarda yaş sınırının minimum 5 olmasıdır. Bu araştırma nitel bir çalışma olup, doküman analizi incelemesi yoluyla veriler elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Finansal okuryazarlık, oyun temelli öğrenme, okul öncesi eğitimi,*

AİLELERE GÖRE SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE NE ÖĞRETİLMELİ?

[23]

Özge Tarhan, *Pamukkale Üniversitesi*

ÖZET

Bu nitel araştırmada; ortaokul öğrencilerinin ebeveynlerinin sosyal bilgiler dersinde hangi konuların öğretilmesini istedikleri ve hangi konuları önemli buldukları belirlenmiştir. Araştırma; alt, orta ve üst düzey ekonomik düzeydeki ortaokulların 5., 6. ve 7. sınıfta öğrenimine devam eden 14 öğrencinin ebeveynleri ile gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerden elde edilen veriler tema, kategoriler ve kodlar şeklinde verilmiştir. Ayrıca ebeveynlerin görüşlerini ayrıntılı bir biçimde göstermek için doğrudan alıntılara da yer verilmiştir. Görüşme sonuçlarına göre; ebeveynlerin sosyal bilgiler dersinde öğretilmesini istedikleri konular sosyal bilgiler öğretim programında yer alan öğrenme alanlarına göre düzenlenmiştir. Görüş bildiren tüm ebeveynlerin sosyal bilgiler dersinde öğretilmesini istedikleri konuların daha çok "Bilim, Teknoloji ve Toplum" ile "Etkin Vatandaşlık" öğrenme alanları ile ilgili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler dersi, ebeveynler, nitel araştırma,*

WHAT SHOULD BE TEACHED IN THE SOCIAL STUDIES COURSE ACCORDING TO THE FAMILY?

ABSTRACT

In this qualitative research; It was determined which subjects the parents of secondary school students wanted to be taught in the social studies course and which subjects they found important. Research; The study was carried out with the parents of 14 students who continue their education in the 5th, 6th and 7th grades of lower, middle and upper economic level secondary schools. The data obtained from the interviews were given in the form of themes, categories and codes. In addition, direct quotations are included to show the views of the parents in detail. According to the results of the meeting; The subjects that parents want to be taught in the social studies course are arranged according to the learning areas in the social studies curriculum. It was seen that the subjects that all parents who expressed their opinions wanted to be taught in the social studies course were mostly related to the learning fields of "Science, Technology and Society" and "Active Citizenship".

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL VATANDAŞLIK BAĞLAMINDA YENİ OKURYAZARLIKLAR

[24]

Doç. Dr. Gül Tuncel, *Marmara Üniversitesi*

Büşra Altuntaş, *Marmara Üniversitesi*

ÖZET

Bir vatandaşlık dersi olarak ortaya çıkmış olan Sosyal Bilgiler dersi vatandaşlığın dijital boyutunun kazandırılmasında önemli rolü bulunan bir derstir. Bilim ve teknolojiye yaşanan gelişmelere bağlı olarak okuma ve yazma kavramlarına yüklenen değerler üzerine yaşanan değişimler okuryazarlık tanımının sadece okuma-yazma bilmek, okur-yazar olmak ile açıklanamayacağını ortaya çıkarmıştır. Bu çalışmada yeni okuryazarlıklar olarak da adlandırılan okuryazarlık türleri ele alınmış ve bu okuryazarlıklar gelişen çağa uygun olarak ortaya çıkan ve uygulanan dijital vatandaşlık bağlamında sosyal bilgiler öğretimi açısından ele alınmıştır. Doğrudan bağlantılı olması nedeniyle görsel okuryazarlığı, bilgi okuryazarlığı, elektronik okuryazarlığı, medya okuryazarlığı, dijital okuryazarlık ve internet okuryazarlıkları üzerinde durularak adı geçen okuryazarlık türlerin sosyal bilgiler öğretiminde vatandaşlık, dijital vatandaşlık açısından önemi açıklanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *VATANDAŞLIK, DİJİTAL VATANDAŞLIK, SOSYAL BİLGİLER, YENİ OKURYAZARLIKLAR*

NEW LITERACY IN THE CONTEXT OF DIGITAL CITIZENSHIP IN SOCIAL STUDIES TEACHING

ABSTRACT

Social Studies course, which emerged as a citizenship course, is a course that has an important role in gaining the digital dimension of citizenship. Depending on the developments in science and technology, the changes on the values attributed to the concepts of reading and writing have revealed that the definition of literacy cannot be explained only by being able to read and write and being literate. In this study, literacy types, also called new literacies, were discussed and these literacies were discussed in terms of social studies teaching in the context of digital citizenship, which emerged and applied in accordance with the developing age. Due to their direct connection, visual literacy, information literacy, electronic literacy, media literacy, digital literacy and internet literacy are emphasized and the importance of the mentioned literacy types in terms of citizenship and digital citizenship in social studies teaching is explained.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN MATERYAL KULLANIMINA İLİŞKİN ÖZ YETERLİLİK DÜZEYİ VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE MATERYAL KULLANILIRKEN KARŞILAŞILAN ZORLUKLAR VE NEDENLERİ

[25]

Doç. Dr. Mehmet Akpınar, *Trabzon Üniversitesi*

Merve Ayvaz Kına, *Trabzon Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Sosyal bilgiler öğretmenlerin sosyal bilgiler öğretiminde materyal kullanımına yönelik görüşlerini, inançlarını ve materyal kullanımına ilişkin inançları ve kullanım düzeyleri belirlemektir. Ayrıca bu çalışma sosyal bilgiler öğretiminde materyal kullanılırken karşılaşılan zorluklar ve bu zorlukların nedenleri hakkındaki öğretmen görüşlerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışmanın ana problemi "Sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler öğretiminde materyal kullanmaya yönelik öz yeterlilik inançları ve kullanım düzeyleri nedir?"dır. Bu çalışmada, nitel ve nicel verilerin sonuçlarını karşılaştırarak kendi içinde doğru ve tutarlı çıkarımlar yapmak, araştırmanın güçlü ve zayıf yönlerini ortaya çıkarmak ve çıkan sonuçlardan genelleme yapabilmek amacıyla karma model yöntem çeşitlerinden sıralı açıklayıcı desen kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2020-2021 eğitim-öğretim bahar döneminde Bayburt ilinde görev yapan 47 sosyal bilgiler öğretmeni ile yapılmıştır. Veri

Anahtar Kelimeler: *sosyal bilgiler öğretimi, materyal kullanımı, öz yeterlilik,*

THE LEVEL OF SELF-EFFICACY OF SOCIAL STUDIES TEACHERS REGARDING THE USE OF MATERIALS AND THE DIFFICULTIES ENCOUNTERED WHILE USING THE MATERIAL IN SOCIAL STUDIES TEACHING AND THEIR REASONS

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the opinions and beliefs of social studies teachers about the use of materials in teaching social studies, their beliefs about the use of materials and their levels of use. In addition, this study aims to reveal the opinions of teachers about the difficulties encountered while using materials in social studies teaching and the reasons for these difficulties. The main problem of the study is "What are the self-efficacy beliefs and usage levels of social studies teachers for using materials in social studies teaching?". In this study, sequential explanatory design, one of the mixed model methods, was used in order to make accurate and consistent inferences by comparing the results of the qualitative and quantitative data, to reveal the strengths and weaknesses of the research, and to generalize from the results. The sample of the research was conducted with 47 social studies teachers working in Bayburt in the 2020-2021 academic spring term. In order

AVRUPA EĞİTİM ALANI'NDA ÖĞRETİM PROGRAMLARI

[26]

Sibel Yalı, *İstanbul Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışma, Avrupa Eğitim Alanı ve özellikle e-Twinning projeleri ile ilişkili Öğretmen Eğitim Programları'na (ITE) odaklanmaktadır. Çalışma kapsamında, sosyal bilgiler müfredatı oluşturulmasındaki mevcut eğilimler, zorluklar ve potansiyeller üzerinde durulması planlanmaktadır. Çalışmanın amacı, okul eğitiminde müfredat yapımına ilişkin Avrupa Birliği perspektiflerini anlamak; öğretmen eğitimi programlarını destekleyen program tasarımı, ders planlaması, pedagoji ve değerlendirme gibi bir dizi kavramsal araçları tanımlamaktır. Bu bağlamda, AB'nin eğitim politikalarını da içeren kapsamlı belgelerinde yer alan sosyal bilgiler eğitim programlarına ilişkin araç ve kaynaklardan bir seçki analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Avrupa Eğitim Alanı, e-Twinning, Öğretmen Eğitimi, Öğretim Programları*

CURRICULUM MAKING IN THE EUROPEAN EDUCATION AREA

ABSTRACT

This study concerns the current trends, challenges and potentials in curriculum making in the European Education Area and in particular, in the context of integrating e-twinning in Initial Teacher Education (ITE). The aim of the study is to point out to enhance understanding of the European perspectives of curriculum making in school education, and defining of the set of conceptual tools for supporting teacher education programmes on curriculum making: programme design; lesson-planning; pedagogy and assessment. In this context, a selection of tools and resources relating to social studies education programmes of the EU's comprehensive documents including the EU's education policies will be analyzed.

COVID-19 SÜRECİNDE BİREYLERİN ÖĞRENME HAREKETLİLİKLERİNE YÖNELİK ERASMUS+ KA1 PROJELERİNDE DEMOKRASİ VE VATANDAŞLIK

[27]

Sibel Yalı, İstanbul Üniversitesi

ÖZET

Sosyal bilgiler dersi öğretim programı'nda etkin vatandaşlık alanı sosyoloji, siyaset bilimi ve hukuk ile ilişkilidir. Erasmus+ KA1 programı, katılımcıların aktif vatandaşlığın ve demokratik yaşama katılımın faydalarını keşfetmelerine yardımcı olmak içindir. Bu çalışmada, pandemi sürecinde bireylerin öğrenme hareketliliklerine yönelik Erasmus+ KA1 projelerinde demokrasi ve vatandaşlık kavramlarının sosyal bilgiler öğrenme alanları ile ilişkisinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erasmus+, Bireylerin Öğrenme Hareketliliği, Demokrasi, Etkin Vatandaşlık

DEMOCRACY AND CITIZENSHIP IN ERASMUS+ KA1 PROJECTS FOR LEARNING MOBILITY OF INDIVIDUALS DURING COVID-19

ABSTRACT

In the social studies curriculum, the field of active citizenship is related to sociology, political science and law. Erasmus+ KA1 programme is for helping the participants discover the benefits of active citizenship and participation in democratic life. In this study, it is aimed to understand the relationship between democracy and citizenship concepts and social studies learning areas in Erasmus+ KA1 projects for learning mobility of individuals during the pandemic process.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TPAB MODELİNE YÖNELİK YETERLİLİK ALGILARI

[28]

Erdi Erdoğan, Kırıkkale Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; sosyal bilgiler öğretmenlerinin Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB) modeli kapsamında öğretim sürecine teknolojiyi dâhil etmeye ilişkin yeterlilik algılarını belirleyebilmektir. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı kapsamında olgu bilim deseninden yararlanılmıştır. Araştırmaya beş sosyal bilgiler öğretmeni dâhil edilmiştir. Katılımcıların belirlenmesinde bir amaçlı örnekleme tekniği olan ölçüt örneklemeden yararlanılmıştır. Araştırmanın veri toplama sürecinde yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde nitel içerik analizi işe koşulmuştur. Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler öğretmenlerinin teknopedagojik alan bilgisi modelini uygulayabilmelerinde dikkate değer yetersizlikler hissettikleri açığa çıkmıştır. Kısacası, alan bilgisi ve pedagoji bilgisine teknoloji entegrasyonunun sağlanması ihtiyacı belirince sosyal bilgiler öğretmenleri kendilerini yeterli olarak algılamamaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler öğretmeni, TPAB, Olgu bilim, Öğretim teknolojisi*

PERCEPTIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS FOR THE COMPETENCE OF TPACK MODEL

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine the perceptions of social studies teachers regarding the competence of integration of technology in the teaching process within the TPACK model. In the research, the phenomenology pattern was used within the scope of the qualitative research approach. Five social studies teachers were included in the study. Criterion sampling, which is a purposive sampling technique, was used to determine the participants. In the data collection process of the research, a semi-structured interview form was used. Qualitative content analysis was employed in the analysis of the data. As a result, when the TPACK model was evaluated holistically, it was revealed that social studies teachers felt remarkable inadequacies in applying the technopedagogical content knowledge model. In short, social studies teachers do not perceive themselves as sufficient when there is a need to integrate technology into content knowledge and pedagogical knowledge.

6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABININ SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BİLİNCİ KAZANDIRMA AÇISINDAN İNCELENMESİ

[29]

Fatma Özge Bayram, *Süleyman Demirel Üniversitesi*

Prof. Dr. Tuğba Çengelci Köse, *Anadolu Üniversitesi*

ÖZET

Sosyal Bilgiler, içeriğinde öğrencilerin çevreyi koruyup çevrenin sürdürülebilirliğini sağlamaları adına hedefler barındırmaktadır. Sosyal Bilgiler dersinin amaçlarını gerçekleştirmesinde önemli olan materyallerden biri de ders kitaplarıdır. Bu kapsamda gerçekleştirilecek çalışma ile Sosyal Bilgiler dersinde temel eğitim materyallerinden olan ders kitaplarının öğrencilere sürdürülebilirlik bilinci kazandırma açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma verilerini 2020-2021 eğitim öğretim yılında okutulmak üzere T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 6. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabı oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından doküman incelemesi kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Ders kitabı, Sosyal Bilgiler, Sürdürülebilirlik, 6. sınıf*

EXAMINING THE 6TH GRADE SOCIAL STUDIES TEXTBOOK IN TERMS OF RAISING SUSTAINABILITY AWARENESS

ABSTRACT

Social Studies includes objectives for students to protect the environment and ensure the sustainability of the environment. One of the materials that are important in realizing the objectives of the Social Studies course is the textbooks. With the study to be carried out in this context, it is aimed to examine the textbooks, which are among the basic educational materials in the Social Studies course, in terms of bringing sustainability awareness to the students. The research data is sent to T.C. to be taught in the 2020-2021 academic year. It constitutes a 6th grade Social Studies textbook prepared by the Ministry of National Education. Document analysis, one of the qualitative research approaches, will be used in the research.

EĞİTİMİN KÜLTÜREL TEMELLERİ BAĞLAMINDA ÇOKKÜLTÜRLÜĞÜN ORTAÖĞRETİM DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI DERSİNE YANSIMALARI

[30]

Melek Alemdar, Milli Eğitim Bakanlığı

ÖZET

Çokkültürlü eğitim ile farklılıklar arasındaki uyumun artırılması, farklı kültüre sahip bireylerin birbirlerini saygı ve hoşgörü çerçevesinde olduğu gibi kabullenmeleri ve eşit eğitim hakkına sahip olmaları vurgulanmaktadır. Bireysel farklılıkların göz önünde bulundurularak sosyal ve kültürel değerleri vurgulamanın önemini arttırdığı bir eğitim sistemine doğru evrilen Türk eğitim sistemimizde, çokkültürlü eğitimin kültürel çeşitlilik, toplumsal birlik ve beraberlik vurgularının yapıldığı Demokrasi ve İnsan Hakları dersi kapsamında bir nitel araştırma tasarlanmıştır. Çokkültürlü öğretimi öğretmenler açısından incelemek amaçlayan bu çalışmada, gözlem ve görüşme yöntemleri kullanılmıştır. Görüşmelerden elde edilen verilerin analizinde betimsel, gözlemlerden elde edilen verilerin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin çokkültürlü eğitime ilişkin az çok bilgi sahibi oldukları ve yeri geldikçe örtük bir biçimde vurguladıkları tespit edilmiştir. Ancak bu tür bir eğitimin öğretim programı, ders kitapları ve dersle ilgili diğer kaynaklarda yeteri kadar yer almadığı anlaşılmaktadır. Ayrıca, Demokrasi ve İnsan Hakları dersinin “Çeşitliliğe Çoğul Bakış” temasında; “Birbirine ve farklılıklara saygı”, “Hoşgörü ve misafirperverlik” ve “Ayrımcılık ve önyargı” kavramlarının vurgulandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Çokkültürlü Eğitim, Demokrasi ve İnsan Hakları*

REFLECTIONS OF MULTICULTURALITY IN SECONDARY EDUCATION DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS COURSE WITHIN THE CONTEXT OF CULTURAL FOUNDATIONS OF EDUCATION

ABSTRACT

Increasing the harmony in differences among people and the acceptance of each other equally with respect and tolerance is emphasized by the multicultural education. Multicultural education also underlines that everyone has equal rights to education. Within this scope, a qualitative research has been designed through ‘Democracy and Human Rights’ course in which multicultural education emphasizes cultural diversity, social unity and togetherness. In this study, which aims to examine multicultural teaching in terms of teachers, observation and interview methods are used. In the analysis of the data gathered from the interviews, descriptive analysis method is used and the content analysis is preferred in the analysis of the data obtained from the observations. According to the results of the research, it is determined that teachers have a little information about multicultural education and they implicitly emphasize it. However, it is understood that an official kind of education is not sufficiently involved in the curriculum, textbooks and other resources related to the course.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKADEMİK HEDEFLERİ İLE AKADEMİK MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

[31]

Zeynep Çağlak, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Dr. Öğrt. Üyesi Ahmet Durmaz, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

ÖZET

Bireyler kendilerine uzun ya da kısa süreli birçok hedef koyabilirler. Bu hedeflerin gerçekleşmesinde birden fazla etken bulunabilir. Bunlardan birisi de motivasyondur. Motive olmak, bir şey yapmak için harekete geçmek demektir. Harekete geçmek için herhangi bir itici güç veya ilham hissetmeyen bir kişi bu nedenle motive edilmemiş olarak nitelendirilirken, bir amaca yönelik enerjilendirilmiş veya harekete geçirilmiş biri motive edilmiş olarak kabul edilir. Bu doğrultuda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının motivasyon durumu ile akademik hedefleri arasında bir ilişki olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmada da sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademik hedefleri ile akademik motivasyonları arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır. Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının akademik hedefleri ile akademik motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi için nicel araştırma yöntemlerinin modellerinden biri olan korelasyonel araştırma modeli kullanılmıştır. Bu modeldeki amaç, iki değişken arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu çalışmada da ilişkiyi belirlemek için akademik hedef yönelimi ölçeği ve akademik motivasyon ölçeği kullanılmıştır. Çalışmanın evrenini sosyal bilgiler öğretmen adayları, örneklemini ise Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Bölümünde öğrenim gören 150 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmada elde edilen veriler nicel araştırma yöntemlerinin prosedürlerine göre istatistik programında analiz edilmiş olup, sonuçlar literatürlerle de desteklenerek ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Akademik Hedefler, Akademik Motivasyon, Öğretmen Adayları*

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC GOALS AND ACADEMIC MOTIVATIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES

ABSTRACT

People can determine many long-term or short-term goals for themselves. There may be more than one factor in realization of these goals. One of these factors is motivation. Being motivated means taking action to do something. While a person who does not feel any impetus or inspiration to take action is considered unmotivated, someone who is energized or taking action to a goal is considered as motivated. Accordingly, it is thought that there is a relationship between academic goals and motivations of social studies teacher candidates. The aim of this study is to examine the relationship between academic goals and academic motivations of social studies teacher candidates. Correlational research model, which is one of the models of quantitative research methods, was used to examine the relationship between academic goals and academic motivations of social studies teacher candidates. The purpose of this model is to reveal the relationship between two variables. In this study, academic goal orientation scale and academic motivation

scale were used to determine the relationship. The population of the study is social studies teacher candidates, and the sample is 150 teacher candidates studying at Department of Social Studies Education at Nevsehir Haci Bektas Veli University Faculty of Education. In the study, the obtained data were analysed by statistical program according to the procedures of quantitative research methods, and the results were presented with the support of the literature.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TÜRK BAYRAK VE SANCAKLARININ KULLANIMI İLE DEĞERLERİN GELİŞTİRİLMESİ

[32]

Azime Taşkın, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

**Dr. Öğrt. Üyesi Besime Arzu Güngör Akıncı, Zonguldak Bülent Ecevit
Üniversitesi**

ÖZET

Bayrak, bir milletin bağımsızlık sembolüdür. Sancak ise orduların temsil ettikleri devletin sembolü olarak askerî birliklerce kullanılır. Bayrak ve sancaklar, devletlerin taşıdığı oldukları hukuki ve manevi değerlerin yanı sıra günümüzde kültür tarihimizin bir parçası olarak önem taşımaktadırlar. Bu çalışmada hazırlanan öğretim etkinlikleri ile sosyal bilgiler öğretiminde kazandırılması hedeflenen bağımsızlık, vatanseverlik, sevgi, saygı, sorumluluk, özgürlük değerlerinin öğrencilere kazandırılmaya çalışılması amaçlanmaktadır. Bir ülkenin bağımsızlık sembolü olarak büyük önem taşıyan bayrak, bir ulusun varlığına ve birliğine işaret etmektedir. Bir ulusun varlığı için büyük önem taşıyan bayrağa yönelik öğrencilerimizde sevgi, saygı ve bayrağımızı koruma sorumluluğu bilincini kazandırmak da büyük önem taşımaktadır. Bu doğrultuda, bu çalışma kapsamında bayraklar ve sancaklarla ilgili etkinliklerle, bağımsızlık, özgürlük, vatanseverlik, sevgi, saygı ve sorumluluk değerleri geliştirilmeye çalışılmıştır. Bu çalışmanın araştırma aşaması 2021-2022 eğitim öğretim yılında gerçekleştirilmektedir. Araştırmanın evrenini ortaokul 5. sınıfta okuyan 25 öğrenci oluşturmaktadır. Bayrak ve sancak temalı çalışma yapıları ile 6 hafta süren etkinlikler yapılmaktadır. Araştırmada “Etkin Vatandaşlık” ünitesi kapsamında yer alan kazanımlara uygun olarak bayrak ve sancak temalı metin, hikaye, görsel, video, şiir gibi materyaller kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak geliştirilen çalışma yapıları ve yapılandırılmış görüşme formundan yararlanılmaktadır. Araştırma probleminin çözümlenmesinde elde edilen verilerin daha önceden belirlenen temalara göre özetlenip yorumlandığı betimsel analiz tekniği kullanılmaktadır. Araştırma sürecinde elde edilen bulgularla sosyal bilgiler öğretiminde, bayrak ve sancak temalı metin, hikaye, görsel, video, şiir gibi materyallerin kullanılmasının öğrencilere bayrak sevgisinin kazandırılması, öğrencilerde bayrağa saygı ve bayrağı koruma sorumluluğunun geliştirilmesi, bir ulusun varlığı, bağımsızlığı, özgürlüğü adına bayrak ve sancakların önemini anlaşılabilirliği ve değerlere yönelik farkındalığın oluşmasında etkili olduğunu söyleyebiliriz. Anahtar Kelimeler: Değer, Değerler Eğitimi, Sosyal Bilgiler, Bayrak, Sancak

Anahtar Kelimeler: *Değer, Sosyal Bilgiler, Bayrak, Sancak*

DEVELOPING VALUES WITH THE USE OF TURKISH FLAGS AND SANJAKS IN SOCIAL STUDIES TEACHING

ABSTRACT

The flag is a symbol of a nation's independence. The sanjak is used by military units as a symbol of the state. Flags and sanjaks are important as a part of our cultural history, as well as the legal and moral value of states. In this study, it is aimed to gain students the values of independence, patriotism, love, respect, responsibility and freedom, which are aimed to be gained in social

studies teaching through teaching activities. The flag, which is of great importance as a symbol of a country's independence, indicates the existence and unity of a nation. It is also of great importance to give our students the responsibility and awareness of love, respect and protecting our flag. In this direction, within the scope of this study, it is aimed to develop students' values of independence, freedom, patriotism, love, respect and responsibility through activities related to flags and sanjaks. The research phase of this study is carried out in the 2021-2022 academic year. Target population of the research consists of 25 students studying in the 5th grade of secondary school. Activities that lasted 6 weeks were held with flag and sanjak themed worksheets. In this research, materials such as flag and sanjak-themed text, stories, visuals, videos and poems were used in accordance with the achievements within the scope of the "Effective Citizenship" unit. Developed worksheets and an interview form were used as data collection tools. The descriptive analysis technique was used in which the data obtained in the analysis of the research problem were summarized and interpreted according to the previously determined themes. As a result of the research process, it can be said that, the use of materials such as flag and sanjak-themed text, stories, images, videos, and poems in social studies teaching is effective in gaining students a love of the flag, respecting the flag and developing the responsibility to protect the flag, and understanding the importance of flags and sanjaks for the existence, independence and freedom of a nation and in creating awareness about values. Keywords: Value, Values Education, Social Studies, Flag, Sanjak

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE TARİH KONULARININ ÖĞRETİMİNDE GAZETELERİN KULLANIMININ TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE ETKİSİ

[33]

Öğrt. Gör. İbrahim Yahşi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Rabia Yılmaz, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Hilal Gürcüoğlu , Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Elif Zaimoğlu, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Saadet Sarıdal, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ÖZET

Öğrenciler eğitim öğretim sürecinde pasif alıcılar olmaktan çıkmalı, analitik düşünebilen, tarihsel olaylara yönelik yorum yapabilen, tarihsel soruşturma ve araştırma yeteneğine sahip bireyler olarak derslerde aktif hale getirilmelidir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin tarih dersinin öğretiminde, yukarıda belirtilen amaçların gerçekleşmesine dönük olarak öğrencilerde tarihsel düşünme becerileri geliştirmesine yönelik çalışmalar yapması gerekmektedir. Tarihsel düşünme becerileri, tarih öğretimi aracılığıyla öğrencilere kazandırılması gereken en temel beceriler arasında yer almaktadır. Tarihsel düşünme becerileri, kronolojik düşünme, tarihsel anlama-kavrama, tarihsel analiz ve yorum, tarihsel araştırma becerileri, tarihsel problemler, analiz ve karar verme gibi niteliklerden oluşmaktadır. Araştırmada öğrencilerin tarihsel düşünme becerisini geliştirebilmek amacıyla gazeteler ile tarih öğretimi çalışması gerçekleştirilecektir. Araştırmanın amacı tarih öğretiminde gazetelerin kullanımı ile ilgili bir ders sürecinin planlanması, uygulanması ve uygulama sonucunda gazetelerin tarih öğretiminde kullanımının tarihsel düşünme becerilerine etkisini tespit etmektir. Araştırmanın Rize ili, Çayeli ilçesinde bulunan bir devlet okulunda yapılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu 20 öğrenci oluşturmaktadır. Nitel bir araştırma olarak tasarlanmış olan araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Çalışmanın verileri nitel araştırma yöntemlerinden betimsel ve içerik analiz yöntemiyle incelenecektir. Çalışmadan elde edilecek olan bulgular, verilerin analizinden sonra alan yazın ışığında tartışılarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Tarih Öğretimi, Tarihsel Düşünme Becerileri, Gazete, Sosyal Bilgiler*

THE EFFECT OF USE OF NEWSPAPERS ON HISTORICAL THINKING SKILLS IN TEACHING HISTORY SUBJECTS IN SOCIAL STUDIES COURSE

ABSTRACT

Students should stop being passive receivers in the education process, and should be activated in the lessons as individuals who can think analytically, comment on historical events, and have historical investigation and research skills. Social studies teachers are required to carry out studies to develop historical thinking skills in students in order to achieve the above-mentioned objectives in the teaching of history lesson. Historical thinking skills are among the most basic skills that should be acquired by students through history teaching. Historical thinking skills consist of qualities such as chronological thinking, historical understanding and comprehension, historical analysis and interpretation, historical research skills, historical problems, analysis and decision making. In the research, history teaching work will be carried out with newspapers in order to improve the historical thinking skills of the students. The aim of the research is to determine the effect of the use of newspapers in history teaching on historical thinking skills as a result of the planning and implementation of a course process related to the use of newspapers in history teaching. The research will be conducted in a public school located in Çayeli district of Rize province. The study group of the research consists of 20 students. A semi-structured interview form will be used as a data collection tool in the research, which is designed as a qualitative research. The data of the study will be analyzed with descriptive and content analysis method, one of the qualitative research methods. The findings to be obtained from the study will be evaluated by discussing in the light of the literature after the analysis of the data.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ TARİHSEL DÜŞÜNME BECERİLERİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

[34]

Öğrt. Gör. İbrahim Yahşi, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Rabia Yılmaz, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Hilal Gürcüoğlu, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Elif Zaimoğlu, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Saadet Sarıdal, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

ÖZET

Tarih öğretimi aracılığıyla öğrencilere kazandırılması gereken en temel niteliklerden biriside tarihsel düşünme becerileridir. Kronolojik düşünme, tarihsel anlama-kavrama, tarihsel analiz ve yorum, tarihsel araştırma becerileri, tarihsel problemler, analiz ve karar verme gibi nitelikler oluşmaktadır. Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmenliği programında okuyan öğretmen adaylarının tarihsel düşünme becerileri hakkındaki görüşlerini ortaya çıkarmaktır. Araştırmada nitel bir yaklaşım kullanılacak olup, veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşan bir anket ve yarı yapılandırılmış mülakat yapılacaktır. Araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinin Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde öğrenim görmekte olan 70 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Açık uçlu sorulardan oluşan anketlere verilen cevapların analizinde içerik analizi kullanılacak olup, yarı-yapılandırılmış mülakatın analizinde ise, araştırmacı, görüşmeleri dinleyerek yazıya aktaracak ve ardından veriler özetlenerek kategorilere ayrılacaktır. Çalışmadan elde edilecek olan bulgular, verilerin analizinden sonra alan yazın ışığında tartışılarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Tarih Öğretimi, Öğretmen Adayları, Tarihsel Düşünme Becerileri*

OPINIONS OF SOCIAL STUDY TEACHERS ON HISTORICAL THINKING SKILLS

ABSTRACT

One of the most basic qualifications that should be acquired by students through history teaching is historical thinking skills. Qualities such as chronological thinking, historical understanding, historical analysis and interpretation, historical research skills, historical problems, analysis and decision making are formed. The aim of this study is to reveal the views of prospective teachers studying in the social studies teaching program about their historical thinking skills. A qualitative approach will be used in the research, and a questionnaire consisting of open-ended questions and semi-structured interviews will be made as data collection tools. The study group of the research consists of 70 pre-service teachers studying in the Department of Turkish and Social Sciences Education of a state university, and in the analysis of the answers to the questionnaires consisting of open-ended questions, content analysis will be used. The data will be summarized and divided

into categories. The findings to be obtained from the study will be evaluated by discussing in the light of the literature after the analysis of the data.

TARİH ÖĞRETİMİNDE BAĞLAMSAL KOPUKLUKLAR: ÖĞRETİM BİRLİĞİ YASASI VE YABANCI OKULLAR SORUNU

[36]

Arş. Gör. Tolgahan Ayantaş, *Ankara Üniversitesi*

ÖZET

Tarih öğretiminde; öğretim programlarından, ders kitaplarından, öğretmen ve öğrencilerden ve bazen de öğretim ortamından kaynaklanan sorunlar nedeniyle bağlamsal kopukluklar yaşanmaktadır. Tarihsel konular arasındaki bağlamsal kopukluklar; tarihsel kişi, olgu, kurum, olay ve kronolojik öğelerin doğru anlaşılmasını ve değerlendirilememesi sorununa neden olmaktadır. Bu çalışmada, Türk Devriminin en önemli adımlarından biri ve eğitim-öğretim sistemimizin temeli olan Öğretim Birliği Yasası'nın (1924) gerekçe ve uygulamalarının anlaşılması bağlamından hareketle, yabancı okullar sorununa odaklanılmıştır. Doküman incelemesi yoluyla, son derece bağlantılı olan bu iki tarihsel konunun 8 ve 12. sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitaplarında ne ölçüde ve hangi yönleriyle yer aldığı, bu konular arasındaki bağlantıların nasıl açıklandığı ve öğrencilere sunulan bilgilerin ne derece tutarlı olduğu tartışılmıştır. Araştırma sonunda, Öğretim Birliği Yasası'nı (1924) hazırlayan süreçlerin ders kitaplarında yeteri derecede yer almadığı, yabancı okullarla ilgili problemlerle Öğretim Birliği Yasası ve yasanın gerekçeleri arasındaki bağlantının kurulmadığı, yabancı okullar sorununa yeteri derecede yer verilmediği, dolayısıyla bu durumun tarih öğretiminde bir bağlamsal kopukluğa yol açtığı görülmüştür. Söz konusu tespitlerle ilgili düzeltmelerin yapılabilmesine ilişkin eğitim otoritelerine, ders kitabı yazarlarına ve öğretmenlere çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *öğretim birliği yasası, yabancı okullar, tarih öğretimi*

CONTEXTUAL DISCONNECTIONS IN HISTORY TEACHING: EDUCATIONAL UNION LAW AND FOREIGN SCHOOLS PROBLEM

ABSTRACT

In history teaching there are contextual disconnections due to problems arising from curricula, textbooks, teachers and students and sometimes the teaching environment. Contextual disconnections between historical subjects lead to the problem of being unable to properly understand and assess historical figures, phenomenon, institutions, incidents and chronological elements. This study focused on the foreign schools problem in order to understand the justifications and applications of the Educational Union Law (1924) which is one of the most important steps of the Turkish Revolution and the basis of our system of education. Via document review, the study discussed to what extent and from what aspects the grade 8 and 12 Turkish Republic Revolution History and Kemalism textbooks include these two utterly interconnected historical subjects, how the connections between these subjects are explained and how consistent the knowledge presented to students are. At the end of the study we saw that textbooks do not adequately include processes preparing the Educational Union Law (1924), do not establish a connection between the foreign schools problem, the Educational Union Law and justifications of the law and do not adequately include the foreign schools problem. Therefore this condition creates a contextual disconnection in history teaching. In order to make corrections related to the

aforementioned determinations we made a variety of recommendations for education authorities, textbook writers and teachers.

Toulmin Argumentation Model (TAM). TAM, developed by Toulmin (1958), consists of a total of six components such as data, claim, rationale, qualifier, rebuttal and supporting. The absence of any study in the literature on the evaluation of the 7th grade social studies textbook in line with the components of TAM shows the importance and originality of this study. This study was conducted as a qualitative research. This study was carried out in the scanning model and the document analysis technique was used in the data collection phase of this study. As a data collection tool, the conformity form for TAM, which was developed by the researcher in line with the literature and expert opinions, was used. In order for this form developed by the researcher in line with the literature to be more valid and reliable, the opinions of two experts in social studies education (Associate professor). In line with the opinions and suggestions of the field experts, the conformity form for TAM was given its final form. The theoretical universe of this study consists of TAM components and the 7th grade social studies textbook of EKOYAY taught by the Ministry of National Education. The data obtained from this study were analyzed by descriptive analysis method. According to the findings obtained; There are seven units and 31 subjects in the 7th grade social studies textbook. Examples of TAM components were found in all units and subjects in the 7th grade social studies textbook. Especially in the units named Communication and Human Relations, Science Over Time, Economy and Social Life and Bridges Between Countries, components related to TAM were found more frequently. In the units named Journey in Turkish History, Population in Our Country and Living Democracy, the components related to TAM were found less frequently. The Living Democracy unit in the sixth unit is the least suitable unit for TAM. The rebuttal component of TAM is not included in this unit. In line with these results, it can be said that the 7th grade social studies textbook is adequately (87%) suitable for the components of TAM.

SURİYE UYUKLU ÖĞRENCİLERİN TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNE UYUM SÜREÇLERİNİN AİLELERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA DEĞERLENDİRİLMESİ

[39]

Merve Noyan, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÖZET

Türkiye’de yeni bir hayata başlayan Suriyeli ailelerin çocuklarının Türk eğitim sistemine uyum süreçlerini konu edinen bu çalışma, Suriye uyuklu öğrencilerin uyumlarını sağlamak adına ne gibi çalışmalar yapıldığı, öğrencilerin uyum düzeylerinin hangi seviyede olduğu, ailelerin çocukları için mutlaka alması gerekli dediği değerlerin neler olduğu ve sosyal bilgiler dersi bünyesinde Suriye kültürünün ne derece devam ettirildiği bilgisine ailelerin gözünden bakarak değerlendirmeler yapmayı amaçlamaktadır. Alanyazında bu konuya değinen birçok yayının olmasının yanı sıra Suriye göçünün 10 yıldır güncelliğini koruması ve süreç içerisinde eğitim, sağlık, korunma ve hizmet anlayışlarında değişiklikler oluşturması Suriyelileri konu edinen çalışmaların devam ettirilmesine olanak sağlamaktadır. Çalışmanın amacından hareketle Suriye uyuklu olan ve Türkiye’de yaşayan 18 aileyle kendi evlerinde ve kendi ana dillerinde görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerin Arapça yapılması ve katılımcıların kendi evlerinde gerçekleştirilmesi çalışmanın önemini ve özgünlüğünü artırmaktadır. Nitel araştırma yöntemine başvurulmuş hazırlanan bu çalışmada katılımcılar maksimum çeşitlilik örnekleme ve benzeşik örnekleme yöntemleri dikkate alınarak belirlenmiştir. Araştırmacı gerekli verileri toplayabilmek amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formunu geliştirmiştir. Geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan tüm sorular katılımcılara yöneltilmiş ve onların verdiği yanıtlar betimsel analiz yöntemine tabi tutularak değerlendirilmiştir. Katılımcılarla yapılan görüşmeler ışığında Suriyeli ailelerin Türkiye’ye kalabalık bir şekilde geldikleri, Türkiye’ye ilk geldikleri zaman maddi sorunlar yaşadıkları, çocuklarının Türkiye’ye gelmeden önce hiç Türkçe bilmedikleri, çocuklarının dil ve eğitim problemleri yaşadıkları görülmüştür. Ayrıca veliler, kendilerinin ve çocuklarının bazı durumlarda öteki olarak ifade edildikleri, değer yargılarının Türk vatandaşlarından farklı olduğu ve Sosyal Bilgiler dersi bünyesinde bulunan kültür ve değer eğitimine yönelik yapılan etkinliklerin kendi kültür ve değer yargılarını devam ettirmede yetersiz kaldığını belirtmişlerdir. Katılımcılarla yapılan görüşmeler sonucunda Suriye uyuklu öğrencilerin Türk eğitim sistemine uyum sağlamak noktasında zorluklar yaşadıkları, Suriyeli çocukların Türk eğitim sistemine dâhil olmadan önce adaptasyon çalışmalarına tabi tutulmadıkları anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Suriyeli çocuklar, Türk eğitim sistemi, Suriyeli aileler, Uyum süreci*

EVALUATION OF THE ADAPTATION PROCESS OF SYRIAN STUDENTS TO THE TURKISH EDUCATION SYSTEM FROM THEIR FAMILIES PERSPECTIVES

ABSTRACT

This study, which deals with the adaptation processes of children of Syrian families who have started a new life in Turkey to the Turkish education system, aims to evaluate the knowledge of what kind of work is done in order to ensure the adaptation of Syrian students, what the level of adaptation of the students is, evaluate the values that families say they must take for their children and to what extent the Syrian culture is maintained within the social studies course, from the

perspective of the families. In addition to the fact that there are many publications on this topic in the literature, the fact that the Syrian migration has remained up-to-date for 10 years and that there have been changes in the understanding of education, health, protection and service in the process allows the continuation of the studies on the Syrians. Based on the purpose of the study, interviews were conducted with 18 families living in Turkey, who are Syrian nationals in their own home and in their mother tongue. The fact that the interviews are conducted in Arabic and the participants are held in their own homes increases the importance and originality of the study. In this study, which was prepared by applying the qualitative research method, the participants were determined by considering the maximum variation sampling and homogeneous sampling methods. The researcher developed a semi-structured interview form in order to collect the necessary data. All questions in the developed semi-structured interview form were directed to the participants and their answers were evaluated by subjecting them to the descriptive analysis method. In the light of the interviews with the participants, it was seen that Syrian families came to Turkey in large numbers, they had financial problems when they first came to Turkey, their children did not know any Turkish before coming to Turkey, and their children had language and education problems. In addition, the parents stated that they and their children are sometimes were seen as the “other”, that their value judgments are different from Turkish citizens, and that the cultural and value education activities within the Social Studies course are insufficient to maintain their own culture and value judgments.

TEORİDEKİ KANIT TEMELLİ ÖĞRENME SEMİNERİNDEN OKULDA/DERSLERDE UYGULAMA SÜRECİNE: BİR OKUL ÖYKÜSÜ

[40]

Yücel Kabapınar, Marmara Üniversitesi

Mine Gür Atalay

Tuğba Toköz

ÖZET

Kanıt temelli öğrenme (KTÖ) kimlik belirleyen derslerde kullanılabilir ana öğretim yöntemlerinden biri olarak hem dünyada hem de Türkiye’de gündemdedir. KTÖ, sosyal ya da tarihsel konu ve sorunlara ilişkin akademik dünyadaki temel tartışmaları, birinci ve ikinci elden kanıtlar eşliğinde ve pedagojik ilkeler göz önünde bulundurularak, öğrencinin önüne getirerek öğrenciye küçük bir tarihçi/sosyal bilimci işlevi yükleyen bir öğretim yöntemi olarak tanımlanabilir. Görece yeni bir yöntem olan KTÖ’nün sınıflarda kullanımı önemli bir konudur. Çalışmanın amacı, alınan bir tam günlük eğitimin ardından katılımcı öğretmenlerin okul için ürettikleri KTÖ materyallerine ilişkin kendilerinin, öğrencilerin ve velilerin bakış açılarını ortaya koymaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemi merkezli bir çalışma olup eylem araştırması desenine göre biçimlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2 öğretmen, 20 ortaokul öğrenci ve 10 öğrenci velisi oluşturmaktadır. Çalışmanın veri toplama araçlarını “doküman incelemesi” olarak öğretmenler tarafından hazırlanan KTÖ çalışma yapıları ile öğrenci ve veli anketleri oluşturmaktadır. Ayrıca öğretmen günlüğü de destekleyici veri olarak kullanılacaktır. Çalışma yapılarının değerlendirilmesinde saptanan KTÖ çalışma yapıları ölçütleri kullanılacaktır. Öğrenci ve veli anketlerine içerik analizi uygulanacak; öğretmen günlükleri de betimsel olarak tasvir edilecektir. Verilerin analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *kanıt temelli öğrenme, eylem araştırması, sosyal bilgiler öğretimi, tarih öğretimi*

FROM EVIDENCE-BASED LEARNING SEMINAR IN THEORY TO APPLICATION PROCESS AT SCHOOL/LESSONS: A SCHOOL STORY

ABSTRACT

Evidence-based learning (EBL) is on the agenda both in the world and in Turkey as one of the main teaching methods that can be used in identity-determining courses (such as history, social studies, and religious education courses). EBL can be defined as a teaching method that assigns the student the function of a minor historian/social scientist by bringing the main discussions in the academic world on social or historical issues and problems, accompanied by first and second hand evidence and considering pedagogical principles. The use of EBL, which is a relatively new method, in classrooms is an important issue. The aim of the study is to reveal the perspectives of the participating teachers, students and parents on the EBL materials they produced for the school after a full-day training. The research is a qualitative research method centered study and was

shaped according to the action research pattern. The study group of the research consists of 2 teachers, 20 secondary school students and 10 parents of students. The data collection tools of the study consist of the EBL worksheets prepared by the teachers as "document review" and the student and parent questionnaires. In addition, the teacher's diary will also be used as supporting data. The EBL worksheet criteria determined in the evaluation of the worksheets will be used. Content analysis will be applied to student and parent surveys; teacher diaries will also be depicted descriptively. The analysis process of the data continues.

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI DERSLERİNE YÖNELİK SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM ÜYESİ, ÖĞRETMEN VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

[41]

Nesibe Gümüş, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

Dr. Öğrt. Üyesi Fatih Ozturk, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ÖZET

Plan ve uygulaması Klinik Danışmanlık Modeli (KDM) ile gerçekleştirilen öğretmenlik uygulaması derslerinin sosyal bilgiler öğretimine yansımalarının nasıl olduğu literatürde çok az araştırmacı tarafından incelenmiştir. Bu araştırma dersin yürütülmesinde görevli paydaşların (öğretim üyeleri, öğretmenler ve öğretmen adayları) KDM ile yürütülen öğretmenlik uygulaması derslerine yönelik sorunları ve çözüm önerilerini ortaya çıkarmayı hedeflemektedir. Bu araştırma literatürde ortaya çıkan boşluğa farklı bir bakış açısından yaklaşarak yeni ve özgün bir cevap aramayı amaçlamaktadır. KDM gibi Türkiye’de çok yaygın olmayan fakat etkili bir ÖUD modeli vaat eden bir yaklaşımın paydaşlarca (öğrenci, mezun, öğretmen ve akademisyen) değerlendirilmesi, bu araştırmanın özgün boyutudur. Bu araştırmanın sonuçları, ÖUD dersinin daha etkili bir şekilde planlanmasına, paydaşlar arası etkileşimin nasıl olduğuna, uygulamaya dair bütüncül bir bakış açısı edinilmesine katkı sunacaktır. Araştırma, böylece dersin planlayıcıları olan politika geliştiricilerine, üniversitelerin ilgili birimlerine ve öğretim elemanlarına yeni bir pencere sunabilir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımı ve durum çalışması deseni ile gerçekleştirilecektir. Bu amaç doğrultusunda bu dersi yürütmüş 5 öğretim elemanı, bu derste görev almış 5 Sosyal Bilgiler Öğretmeni ve bu derse devam eden 5 Lisans öğrencisi ve bu dersi tamamlamış 5 mezun ile en az birer defa yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilecektir. öğretmenlik uygulaması dersine devam eden ve bu dersi tamamlamış mezunlar ile akademisyen ve öğretmenlerle yarı yapılandırılmış mülakat yapılacaktır. Yarı-yapılandırılmış mülakat katılımcılar tarafından uygun görülen yerlerde ve bireysel olarak yapılacaktır. Veri çeşitlemesi sağlamak için öğretmen adayları ile mezunların oluşturdukları ders planları ve etkinlikler doküman incelemesi tekniği ile analiz edilecektir. Bu araştırmanın sonuçları, ÖUD dersinin daha etkili bir şekilde planlanmasına, paydaşlar arası etkileşimin daha verimli olmasına, uygulamaya dair bütüncül bir bakış açısı edinilmesine katkı sunacaktır. Araştırma, böylece dersin planlayıcıları olan politika geliştiricilerine, üniversitelerin ilgili birimlerine ve öğretim elemanlarına yeni bir pencere sunabilir.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen Uygulaması, Klinik Danışmanlık Modeli, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Akademisyen-Öğretmen- Öğretmen Adayları.*

PROBLEMS AND SOLUTIONS OF TEACHING PRACTICES COURSE: EXAMINATION OF VIEWS OF SCHOLARS AND TEACHERS AND PROSPECTIVE TEACHER OF SOCIAL STUDIES

ABSTRACT

Few researchers have studied how the teaching practice courses, the plan and implementation of Clinical Counseling Model (KDM), are reflected in social studies teaching. This research aims to reveal the problems and solution proposals of the stakeholders (faculty members, teachers and teacher candidates) in the course of the teaching practice conducted in the light of KDM. This research aims to seek a new and original answer by filling the gap in the literature from a different perspective. The evaluation by stakeholders (student, graduate, teacher and scholars) of an approach such as KDM, which is not very common in Turkey but promises an effective model, is the original dimension of this research. The results of this research will contribute to the more effective planning of the course, it will also be helpful to gain a holistic perspective on practice. Thus, the research can offer a new window to the policy developers, the relevant departments of the universities and the lecturers who are the planners of the course. The research will be carried out with a qualitative research approach and a case study design. For this purpose, at least one semi-structured interview will be held with 5 instructors who have conducted the course, 5 Social Studies teachers who have taken part in the course, 5 undergraduate students who continue the course, and 5 graduates who have completed the course. Semi-structured interviews will be conducted with graduates who have attended and completed the teaching practice course, as well as academicians and teachers. The semi-structured interview will be conducted individually and at locations deemed appropriate by the participants. In order to provide data diversity, lesson plans and activities created by pre-service teachers and graduates will be analyzed by document analysis technique. The results of this research will contribute to the more effective planning of the course, and the acquisition of a holistic perspective on implementation. Thus, the research can offer a new window to the policy developers, the relevant units of the universities and the lecturers who are the planners of the course.

ANTİK ROMA'DAKİ TIP EĞİTİMİ VE SALGIN HASTALIKLAR

[43]

Sait Çil, *Bartın Üniversitesi*

ÖZET

Tarihin başlangıcı olarak kabul edilen yazının bulunuşu itibariyle bakıldığı zaman salgın hastalıklar, en az savaşlar kadar insanların ölümüne sebep olmuştur. Günümüzün de en büyük sorunlarından biri olan salgın hastalıkların, uzun yıllar boyunca üç kıtaya yayılmış olan Roma Devleti ya da İmparatorluğu'nun da en büyük sorunlarından biri olduğu pekâlâ düşünülebilir. Roma içerisindeki diğer alanların çoğunda olduğu gibi tıp alanında da Yunanlılardan etkilenildiği söylenebilir; ancak bununla birlikte Yunan hekimler uzun süreler Roma'da hoş karşılanmamışlardı. Roma'daki tıp eğitiminde ise günümüzdeki gibi bir formal eğitim sistemi yerine, çıraklık usulü izlenmekteydi. Buna ek olarak ise tıp eğitimi için yazılmış kitapların sayısı çok azdı ve bunların fiyatları oldukça yüksekti. Bu gibi sebepler göz önünde bulundurulduğu zaman bir çırağın ne kadar çok hasta ve hastalık ile bire bir ilişkisi olursa o kadar çok tecrübe kazandığı düşünmek yerinde olacaktır. Bu çalışmada antik ve modern kaynaklar kullanılarak Roma'daki salgın hastalık durumlarındaki önlemler, yaklaşımlar, çözümler ve uygulamalar üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Antik Roma, Ancient Rome, Tıp Eğitimi, Medical Education, Salgın Hastalıklar, Salgınlar, Epidemics, Epidemic Diseases, Roma Tıbbı, Roman Medicine*

MEDICAL EDUCATION AND EPIDEMICS IN ANCIENT ROME

ABSTRACT

When we look at the invention of writing, which is accepted as the beginning of history, epidemic diseases have caused the death of people at least as much as wars. It can be thought that epidemics, one of the biggest problems of our day, were also one of the biggest problems of the Roman State or Empire, which spread over three continents for many years. It can be said that the field of medicine was also influenced by the Greeks, as in most of the other fields in Rome. However, the greek judges were not welcomed in Roma for a long time. In medical education in Rome, apprenticeship was followed instead of a formal education system like today. In addition, the number of books written for medical education was very few and their prices were very high. Considering such reasons, it would be appropriate to think that the more patients and diseases an apprentice has, the more experience he or she gains. In this study, using ancient and modern sources, precautions, approaches, solutions and practices in epidemics in Rome will be emphasized.

OKUL DIŞI ORTAMLARA GERÇEKLEŞTİRİLEN ZİYARETLERE İLİŞKİN ÖĞRETMENLERİN MOTİVASYON KAYNAKLARININ İNCELENMESİ

[44]

IŐıl Cansu Soytürk

Galip Öner, Erciyes Üniversitesi

ÖZET

Araştırmanın amacı öğretmenlerin okul dışı ortamlara öğrencileriyle gerçekleştirdikleri ziyaretlere ilişkin motivasyon kaynaklarını ortaya çıkarmaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan fenomenoloji (olgubilim) kullanılmıştır. Fenomenoloji çalışmalarının amacı, belirli bir fenomeni deneyimleyen bireylerin deneyimlerini anlamak ve anlamlandırmaktır. Araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin farklı illerindeki okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve ortaöğretim kademlerinde görev yapmakta olan farklı branşlardan (Almanca, Beden Eğitimi ve Spor, Biyoloji, Coğrafya, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Felsefe, Fen Bilimleri, Görsel Sanatlar, İHL Meslek Dersleri, İngilizce, Kimya, Matematik, Okul Öncesi, Özel Eğitim, Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik, Sınıf, Sosyal Bilgiler, Tarih, Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı) 150 öğretmen oluşturmaktadır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde temel ölçüt ise mesleki yaŐamları boyunca öğrencileriyle en az bir kez okul dışı ortamlara ziyaret gerçekleştirmiş olmalarıdır. Ölçüt örnekleme ek kartopu örneklemeden de yararlanılmıştır. Buna göre okul dışı faaliyet gerçekleştiren öğretmenler hazırlanan formu yine okul dışı faaliyetler düzenlemiŐ meslektaŐlarıyla paylaŐmıŐlardır. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan yapılandırılmış bir görüş formu kullanılmıştır. Hazırlanan görüş formu 5'i kapalı uçlu 7'si açık uçlu olmak üzere toplamda 12 sorudan oluşmaktadır. Görüş formu daha çok katılımcıya ulaŐılması amacıyla Google Forms aracılığıyla hazırlanmış ve katılımcılara gönderilmifitir. Veriler nitel veri analiz tekniklerinden biri olan betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin öğrencileriyle birlikte daha çok müze ve tarihi mekanlar, bilim merkezleri, hayvanat bahçeleri, kütüphane ve milli parklardan yararlandıkları; katılımcıların önemli bir kısmı öğrencileriyle okul dışı ortamlara yılda 1 veya 2-3 kez ziyaret gerçekleştirdikleri ve bu ziyaretleri öğrenci talepleri, öğrenmeyi pekiŐtirme, sosyalleşme vb. motivasyonlarla gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Bu çalışma TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı tarafından 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında 1919B012000515 başvuru numarasıyla desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Okul dışı öğretim, Motivasyon kaynakları, Öğretmenler*

INVESTIGATION OF TEACHERS' MOTIVATION SOURCES FOR VISITS TO OUT-OF-SCHOOL ENVIRONMENTS

ABSTRACT

The research aims to reveal the motivational sources of teachers' visits to out-of-school environments with their students. Phenomenology, one of the qualitative research methods, was used in the research. Phenomenology studies aim to understand and make sense of the experiences of individuals who experience a particular phenomenon. The study group of the research consists of 150 teachers (German, Physical Education and Sports, Biology, Geography, Religious Culture, and Ethics, Philosophy, Science, Visual Arts, IHL Vocational Courses, English, Chemistry, Mathematics, Preschool, Special Education, Psychological Counseling and Guidance, Classroom, Social Studies, History, Turkish, Turkish Language and Literature) from different branches working in pre-school, primary school, secondary school, and secondary education levels in different cities of Turkey. Criterion sampling, which is one of the purposive sampling methods, was used to determine the study group. The basic criterion in determining the participants is that they have visited at least once outside of school environments with their students throughout their professional life. In addition to criterion sampling, snowball sampling was also used. A structured opinion form consisting of open and closed-ended questions was used as a data collection tool in the research. The prepared opinion form consists of 12 questions, 5 of which are closed-ended and 7 of which are open-ended. The opinion form was prepared and sent to the participants via Google Forms to reach more participants. The data were analyzed with descriptive analysis, which is one of the qualitative data analysis techniques. As a result of the research, it was found that teachers and their students mostly benefited from museums and historical sites, science centers, zoos, libraries, and national parks; A significant part of the participants visit out-of-school environments once or 2-3 times a year with their students and these visits are based on student demands, reinforcement of learning, socialization, etc. It has been determined that they perform with motivation. Based on the findings of the research, suggestions were made to teachers and policymakers regarding the use of out-of-school learning environments. This study was supported by TUBITAK BİDEB under 2209-A University Students Research Projects Support Program with application number 1919B012000515.

DEMOKRASİ-EĞİTİM İLİŞKİSİNDE DÜALİST ETKİLEŞİMLER: EĞİTİMSİZ(DEMOKRATİK)LEŞME

[45]

Gökhan Ak, *İstanbul Ayyansaray Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, demokrasi ile eğitim yönetimi arasındaki kuramsal ve kavramsal ilişki çerçevesinde, günümüzün gelişmekte olan toplumlarının karşılaştıkları çok-yönlü toplumsal sorunların, eğitimin çağdaş demokratikleşmeye ve demokratik ilke ve değerlerin de çağdaş eğitim yönetimine olabilecek düalist etkilerini irdelemektir. Kapsamı toplum, demokrasi ve eğitim yönetimi olan bu çalışmanın önemi, günümüzün bazı gelişmekte olan toplumlarında sıklıkla görülen derin sosyal sorunların altında eğitimsiz demokratikleşme çabaları ile bu durumun yarattığı çağdaş demokrasi kültürü eksikliğinin yattığı olgusal savına dikkat çekmesidir. Esasen nitel araştırma metodolojisini benimsemiş olan bu çalışmada, içerik analizi, doküman analizi, düalizm ve yorumsamacılık gibi bilimsel araştırma yöntemleri kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Toplum, Demokrasi, Eğitim Yönetimi, Demokratik Eğitim*

DUALIST INTERACTIONS IN THE DEMOCRACY-EDUCATION RELATIONSHIP: DEMOCRATIZATION WITHOUT EDUCATION

ABSTRACT

The aim of this study, within the framework of the theoretical and conceptual relationship between democracy and educational administration, is to examine the dualistic effects of multi-dimensional social problems faced by today's developing societies, education on contemporary democratization and democratic principles and values on contemporary educational administration. The importance of this study, the scope of which is society, democracy and educational administration, is that it draws attention to the factual argument that the deep social problems frequently seen in today's developing societies lie behind the uneducated democratization efforts and the lack of contemporary democracy culture created by this situation. In this research, which essentially adopted the qualitative research methodology, scientific research methods such as content analysis, document analysis, dualism and hermeneuticism were used.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ PANDEMİ SÜRECİNDEKİ MESLEKİ YETERLİLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

[46]

Dr. Öğrt. Üyesi Ayşegül Kırtel, Sakarya Üniversitesi

Prof. Dr. Sevgi Coşkun Keskin, Sakarya Üniversitesi

ÖZET

Yüksek Öğretim Kurumu (2018), öğretmen yetiştirme lisans programlarında, değişen toplumsal yapı ve gereksinimler doğrultusunda çeşitli güncellemeler yapmıştır. Bu güncellemeler sonucunda Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte öğretmenlik mesleği genel yeterlikleri yeniden düzenlenmiş, tanımlanmış ve fakülte-okul işbirliği artırılmıştır. Lisans programları; Öğretmenlik Meslek Bilgisi derslerinin %30-35; Genel Kültür derslerinin %15 - 20 ve Alan Eğitimi derslerinin de %45-50 oranında yer aldığı çekirdek bir program oluşturulmuştur. Bu yeterlilikler yüz yüze eğitimde uygulanmaktadır. Ancak tüm dünyada yaşanan Covit19 salgını nedeniyle zorunlu olarak uzaktan eğitim süreci başlamıştır. Bu durum sonucunda öğretmen yeterliklerinin sağlanması sorunu ortaya çıkmıştır. Araştırmanın amacı Covit19 salgını ile başlayan pandemi sürecinin, eğitim hayatına devam eden sosyal bilgiler öğretmen adaylarının mesleki yeterliliklerine etkisini ortaya koymaktır. Araştırmanın katılımcılarını; Türkiye'nin farklı bölgelerinde yer alan 4 (dört) farklı devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde yer alan sosyal bilgiler eğitimi son sınıfta eğitim gören 40 öğretmen adayı oluşturmuştur. Katılımcıların seçiminde örnekleme stratejilerinden amaçlı örnekleme türünde maksimum çeşitlilik örnekleme stratejisi kullanılmıştır. Örneklem grubu oluşturulurken katılımcıların hem pandemi döneminde hem de sonraki süreçte öğrenim hayatlarına devam etmeleri göz önünde bulundurulmuştur. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, yarı- yapılandırılmış görüş alma formu ile elde edilmiştir. Katılımcılara öğretmen yeterlikleri kapsamında; alan bilgisi, öğretmenlik mevzuat bilgisi, ders planı hazırlama, öğrenme ortamları hazırlama, ölçme ve değerlendirme etkinlikleri hazırlama, öğrenciye yaklaşım becerileri, gelişim bilgisi ve paydaşlarla etkileşim hakkında sorular yönetilmiştir. Yapılan içerik analizinden elde edilen bulgular sonucunda katılımcıların; % 60'ının kendilerini yeterli, %29'unun kendilerini yetersiz buldukları ve %11'inin kararsız olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, öğretmen yeterlikleri, pandemi süreci,

EVALUATION OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' PROFESSIONAL COMPETENCIES DURING THE PANDEMIC

ABSTRACT

In response to the changing social structures and demands, the Higher Education Institution(2018) has made several adjustments to teacher training undergraduate programs. The general competencies of the teaching profession have reorganized and defined in collaboration with the Ministry of National Education, and faculty-school interaction has expanded as a result of these updates. A core program has been formed in undergraduate programs that includes 30-35 percent of teaching professions courses, 15-20% of general culture courses and 45-50% of field education courses. Face-to-face education has been used to implement these competencies. However, due to the worldwide covid19 epidemic, the compulsory distant education procedure has begun. The difficulty of supplying teacher competences arose as a result of this situation. The goal of this research is to see how the pandemic, which began with the Covid19 epidemic, has affected the professional competences of social studies teacher candidates who continue their education life. The participants of the research consisted of 40 teacher candidates. These pre-service teachers are in their final year of social studies education in the education faculties of four (four) different state universities throughout Turkey. To the selection of the participants was used the maximum diversity sampling strategy in the purposive sampling type. While forming the sample group, it was taken into account that the participants maintained their education both during the pandemic period and afterward. The research was conducted using an interview, which is a qualitative research approach. The research's data was gathered using a semi-structured opinion form. Questions involving subject matter knowledge, teaching legislation knowledge, lesson plan preparation, learning environment preparation, measurement and evaluation activities, student approach skills, developmental knowledge, and interaction with stakeholders were asked within the framework of teacher competences. As a result of the findings obtained from the content analysis, it was revealed that 60% of the participants found themselves sufficient, 29% found themselves insufficient, and 11% were undecided.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ AKTİF VATANDAŞLIK KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI

[47]

Elif Torun, Trabzon Üniversitesi

İbrahim Fevzi Şahin, Atatürk Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının aktif vatandaşlık kavramına yönelik metaforik algılarını belirlemektir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji ile yürütülmüştür. Çalışmanın verileri, Karadeniz bölgesindeki bir üniversitenin, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde birinci (32) ikinci (40), üçüncü (22) ve dördüncü (52) sınıf düzeylerinde 2019-2020 eğitim-öğretim yılı bahar yarıyılında toplanmıştır. Çalışma grubu 102'si kadın 44'ü erkek olmak üzere 146 öğretmen adayından oluşturulmuştur. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Çalışmanın verileri, elektronik form aracılığıyla hazırlanan görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formunun bağlantı adresi öğretmen adaylarına e mail ve kısa mesaj yoluyla gönderilmiştir. Formu her katılımcının yalnızca bir kez yanıtlaması sağlanmış ve katılımcıların mail adreslerin alınarak verilerin güvenilir olarak toplanması amaçlanmıştır. Demografik bilgiler ve araştırma sorusunun yer aldığı iki aşamalı görüşme formunda katılımcılara “Aktif vatandaşlık..... gibidir. Çünkü.....” ifadesi yöneltilerek öğretmen adaylarının “aktif vatandaşlık” kavramına yönelik metaforik algıları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarından elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. İçerik analizinin geçerliği, metafor ve kategorilerin uyumluluğu için alan uzmanından yardım alınarak analiz güvenilirliğinin sağlanması amaçlanmıştır. Oluşturulan kategorilerin uyumluluğu doğrultusunda analize son şekli verilmiştir. Öğretmen adayları aktif vatandaşlık kavramına ilişkin 74 geçerli 6 geçersiz olmak üzere 80 farklı metafor üretmiştir. Metaforlar 12 tema altında birleştirilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre öğretmen adaylarının aktif vatandaşlık kavramına yönelik olumlu metafor ürettikleri ve nispeten birbirine benzer algılara sahip olmalarına rağmen farklı metaforlar kullandıkları belirlenmiştir. Aktif vatandaşlık kavramına yönelik olarak çalışkan, sorumlu, yol gösteren ve çok yönlü temaları ön plana çıkmıştır. Öğretmen adaylarının ödev, karınca, arı, çark, fabrika metaforlarını sıklıkla dile getirdikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, aktif vatandaşlık, metaforik algı, içerik analizi*

METAPHORIC PERCEPTIONS OF SOCIAL INFORMATION TEACHER CANDIDATES ABOUT ACTIVE CITIZENSHIP CONCEPT

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the metaphorical perceptions of social studies teacher candidates towards the concept of active citizenship. The study was conducted with phenomenology, one of the qualitative research methods. The data of the study were collected in the spring semester of the 2019-2020 academic year at the first (32) second (40), third (22) and fourth (52) grade levels in the Social Studies Teaching department of a university in the Black Sea region. The study group consisted of 146 teacher candidates, 102 female and 44 male. The study group was determined using an easily accessible sampling method. The data of the study were

collected with an interview form prepared via electronic form. The link address of the interview form was sent to the prospective teachers via e-mail and short message. It was ensured that each participant answered the form only once, and it was aimed to collect data reliably by taking the e-mail addresses of the participants. “Active citizenship is like Because... ..” expression was directed to determine the metaphorical perceptions of teacher candidates. The data obtained from pre-service teachers were subjected to content analysis. For the validity of the content analysis, the compatibility of the metaphors and the categories, it was aimed to ensure the reliability of the analysis with the help of the field expert. The analysis was finalized in line with the compatibility of the created categories. Teacher candidates produced 80 different metaphors, 74 valid and 6 invalid, regarding the concept of active citizenship. Metaphors are combined under 12 themes. According to the results of the study, it was determined that pre-service teachers produced positive metaphors for the concept of active citizenship and used different metaphors despite having relatively similar perceptions. Regarding the concept of active citizenship, the most; the themes of industriousness, responsibility, guiding and versatility came to the fore. For the concept of active citizenship, the themes of diligence, responsible, guiding and versatile have come to the fore. It has been determined that teacher candidates frequently express the metaphors of homework, ant, bee, wheel, factory.

COVID-19 SALGINI SÜRECİNDE GÖÇMEN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMİ: SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖRNEĞİ

[48]

Yıldıray Karadağ, Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Prof. Dr. Selahattin Kaymakçı, Kastamonu Üniversitesi

ÖZET

Göç olgusu, tarihin her döneminde önemli olmakla birlikte 21. yüzyılda küresel çapta yaşanan göç hareketleriyle birçok ülkenin yakından ilgilendiği bir konu haline almıştır. 6 milyonu aşkın uluslararası göçmene ev sahipliği yapan Türkiye’de bu ülkelerden biridir. Son yıllarda Irak ve Suriye gibi Türkiye’nin komşu ülkelerinde yaşanan savaşlar ve bu savaşların sonucunda ortaya çıkan siyasal, sosyal ve ekonomik sıkıntılar Türkiye’ye yönelik kitlesel göç hareketlerinin yaşanmasına sebep olmuştur. Benzer biçimde siyasal, sosyal veya ekonomik sebeplerle Orta Asya Türk Cumhuriyetleri’nden, Orta Doğu ve Afrika’daki birçok farklı ülkeden Türkiye’ye göç eden göçmenler ülkedeki çeşitliliği artmıştır. Geline bu noktada Türkiye, dünyada en çok göçmene ev sahipliği yapan ülkelerden biri olmuştur. Türkiye’ye göç eden nüfusun önemli bir bölümünün genç nüfustan oluşması göçmenlerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasını gerekli kılmıştır. 2020 yılı itibarıyla Türk eğitim sistemi içerisinde 1 milyona yakın göçmen öğrenci eğitim görmektedir. Dolayısıyla Türkiye’de göçmen öğrencilerin eğitimleri en önemli konulardan biri haline almıştır. Bununla birlikte son yıllarda eğitim alanında en çok tartışılan ve üzerinde araştırmalar yürütülen bir diğer konu ise Covid-19 salgının ortaya çıkardığı uzaktan eğitim olmuştur. Salgın koşullarındaki uzaktan eğitim zorunluluğunun olumlu veya olumsuz etkileri birçok farklı açıdan tartışılmaya devam etmektedir. Özellikle dezavantajlı grupların uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları deneyimler araştırılmaya değerdir. Bu doğrultuda araştırmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde göçmen öğrencilerinin eğitimiyle ilgili yaşadıkları deneyimleri incelemek amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Katılımcı grubunun belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmış ve ölçüt olarak Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı devlet okullarında görev yapmak ve uzaktan eğitim sürecinde göçmen öğrenci nüfusunun yoğun olduğu sınıflarda eğitim vermek belirlenmiştir. Araştırmanın katılımcı grubunu 8 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilmiş ve verilerin analizinde tematik analiz yaklaşımı benimsenmiştir. Bulgular ve sonuçlara ilişkin analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Göçmen öğrenciler, Covid 19 salgını, uzaktan eğitim, sosyal bilgiler*

EDUCATION OF MIGRANT STUDENTS DURING THE COVID-19 PANDEMIC: EXAMPLE OF SOCIAL STUDIES LESSON

ABSTRACT

Although migration has been important throughout history, it has become a subject many countries are closely interested in with the global migration movements in the 21st century. Turkey, which hosts more than 6 million international immigrants, is one of these countries. In recent years, the wars in Turkey's neighboring countries such as Iraq and Syria and the political, social, and economic problems that have arisen because of these wars have led to mass migration movements towards Turkey. Similarly, the diversity of immigrants to Turkey from the Central Asian Turkic Republics and many different countries in the Middle East and Africa for political, social, or economic reasons has increased. At this point, Turkey has become one of the countries with the highest number of immigrants in the world. The fact that a significant part of the population migrating to Turkey is composed of young people has made it necessary to meet the educational needs of immigrants. As of 2020, nearly 1 million immigrant students are studying in Turkish schools. Therefore, the education of these students in Turkey has become one of the most crucial issues. Therewith, another issue that has been most discussed and researched in the field of education in recent years has been distance education brought about by the Covid-19 pandemic. The positive or negative effects of distance education obligation in the pandemic conditions continue to be discussed from many different perspectives. In particular, the experiences of disadvantaged groups in the distance education process are worth studying. Accordingly, this study aimed to examine the experiences of social studies teachers about the education of immigrant students during the distance education process. We used phenomenology design, a qualitative research method in the research and criterion sampling method to determine the participant group and determined "to work in public schools affiliated to the Ministry of National Education and to provide education in classes with a large immigrant student population during the distance education process" as the criteria of inclusion. The participant group of the research consisted of 8 social studies teachers. The data were obtained through a semi-structured interview form developed by the researchers and thematic analysis approach was adopted in the analysis of the data. The analysis process regarding the findings and results continues.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİYLE UZAKTAN VE YÜZ YÜZE EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

[49]

Prof. Dr. Sevgi Coşkun Keskin, Sakarya Üniversitesi

Gökhan Şentürk, Sakarya Üniversitesi

Mesut Ömer, Sakarya Üniversitesi

Recep Dursun, Sakarya Üniversitesi

ÖZET

Tüm dünyada büyük yıkıma sebep olan Covid-19 nedeniyle, Türkiye’de 2020 yılının Mart ayından itibaren bir takım önlemler alınmıştır. Böylece salgının seyri yavaşlatılarak hem çıkış yolları aranmak için zaman kazanılmış hem de yıkımı azaltılmaya çalışılmıştır. Alınan tedbirlerden biri de okullarda uzaktan eğitim sürecine geçilmesidir. Türkiye’de 15 Mart 2020 tarihi itibarıyla uzaktan eğitim süreci resmen başlamıştır. Bu durum eğitim açısından bir dönüm noktası olmuş, teknoloji ve eğitim kavramları farklı bir anlayışla birlikte anılmaya başlamıştır. Sosyal bilgiler dersleri genelde toplumsal, tarihi, coğrafi konuları merkezine alan bir ders olarak, uzaktan eğitim sürecinde etkili bir şekilde verilmeye çalışılmıştır. Bu süreçte sosyal bilgiler öğretmenleri uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitimi karşılaştırma deneyimine sahip olmuşlardır. Bu bağlamda araştırmada; sosyal bilgiler öğretmenlerinin uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitimi karşılaştırmaları amaçlanmaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden, bireylerin deneyimleri sonucunda ortaya çıkan algılarını merkeze alan fenomenolojik desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim yılında Düzce, İstanbul ve Sakarya şehirlerinde farklı sosyo-ekonomik koşullara sahip devlet okullarında görev yapan 15 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Çalışma grubu belirlenirken amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örnekleme kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler ile veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde nitel içerik analizi kullanılmıştır. Analiz sonucunda öğretmenlerin 7 tema bağlamında karşılaştırma yaptıkları tespit edilmiştir. Bunlar: derslerin verimi, dönüt/düzeltilme, öğrenci davranışı, etkileşim /iletişim, sosyalleşme, esneklik ve okul dışı etkinlikler/törenlerdir. Katılımcılarım tamamına yakını yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime göre daha etkin olduğunu belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, Covid-19, Uzaktan eğitim, Yüz yüze eğitim*

WITH THE OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS COMPARISON OF DISTANCE AND FACE-TO-FACE TRAINING

ABSTRACT

Due to Covid-19, which has caused great destruction all over the world, a number of measures have been taken in Turkey since March 2020. Thus, by slowing down the course of the epidemic, time was gained to look for ways to come over the disease and the destruction was tried to be reduced. One of the measures taken is the transition to the distance education process in schools. By the March 15, 2020 in Turkey, the distance education process has officially started. This situation has been a turning point in terms of education, and the concepts of technology and

education have begun to be mentioned with a different understanding. Social studies that focus on social, historical and geographical issues have been tried to be taught effectively in the distance educating process. In this process, social studies teachers had the experience of comparing distance education with face-to-face education. In this context, in the research; The aim of this study is to compare distance education and face-to-face education of social studies teachers. In the study, phenomenological design, which is one of the qualitative research methods, centered on the perceptions of individuals as a result of their experiences, was used. The study group of the research consists of 15 social studies teachers working in public schools with different socio-economic conditions in the cities of Düzce, Istanbul and Sakarya in the 2020-2021 academic year. While determining the study group, easily accessible case sampling, one of the purposeful sampling methods, was used. Data was collected through semi-structured interviews. Qualitative content analysis was used in the analysis of the data. As a result of the analysis, it was detected that the teachers made comparisons in the context of 7 themes. These are: efficiency of the lessons, feedback/correction, student behavior, interaction/communication, socialization, flexibility and out-of-school activities/ceremonies. Almost all of my participants stated that face-to-face education is more effective than distance education.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM SÜREÇLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

[50]

Adem Beldağ, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmanın temel amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin uzaktan eğitim süreçlerine ilişkin görüşleri doğrultusunda bir değerlendirme yapmaktır. Nitel araştırma yaklaşımına uygun olarak tasarlanan çalışmada olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma gurubunu 23 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlanırken alanyazın taraması yapılmış ve konu ile ilgili olan çalışmalar incelenmiştir. Ayrıca uzman görüşü alınmış ve pilot uygulama yapılmıştır. Nitel araştırma yaklaşımı doğrultusunda elde edilen veriler betimsel analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Araştırma ile katılımcıların önemli bir kısmının uzaktan eğitim aracı olarak zoom platformunu kullandıklarını, uzaktan eğitimde alt yapıdan kaynaklı problemler yaşadıklarını ortaya çıkmıştır. Ayrıca uzaktan eğitimde derslere katılım ve etkileşimin de düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin farklı web 2.0 aracından yararlandıkları en tespit edilmiştir. En çok kullanılan web 2.0 araçlarının Google formlar, Prezi ve Kahoot olduğu bulgulanmıştır. Bu çalışma sonuçlarına göre öğretmenlerin uzaktan eğitim süreçleri ile kazandıkları becerilerin daha da geliştirilerek güçlendirilmesi eğitim-öğretim süreçlerine katkı sağlayacaktır önerisinde bulunulabilir.

Anahtar Kelimeler: *Uzaktan Eğitim, Sosyal Bilgiler*

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ON DISTANCE EDUCATION PROCESSES

ABSTRACT

The main aim of this study is to make an assessment in line with the opinions of social studies teachers on online education processes. The phenomenology design was used in the study, which was designed in accordance with the qualitative research approach. The study group of the research consists of 23 social studies teachers working in different parts of the country. A semi-structured interview form was used as a data collection tool. While preparing semi-structured interview questions, literature review was conducted and studies related to the subject were examined. In addition, expert opinion was taken and a pilot application was made. The data obtained in line with the qualitative research approach were analyzed with the descriptive analysis technique. The results of the research revealed that a significant part of the participants used the zoom platform as a distance education tool and they experienced problems arising from the infrastructure in distance education. In addition, it was concluded that participation and interaction in courses in distance education is low. It has been determined that social studies teachers use different web 2.0 tools. It has been found that the most used web 2.0 tools are Google forms, Prezi and Kahoot. According to the results of this study, it can be suggested that the skills gained by teachers through distance education processes will be further developed and strengthened, which will contribute to the education-teaching processes.

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MİLLİ DEĞERLERİN ÖĞRETİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

[51]

Elif Torun, Trabzon Üniversitesi

Kübra Kandemir

ÖZET

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerinin okul öncesi dönemde milli değerlerin öğretimine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Çalışmada nitel yaklaşım benimsenmiş ve çalışma durum araştırması olarak yürütülmüştür. Çalışma grubu belirlenirken amaçlı örnekleme tekniklerinden maksimum çeşitlilik örnekleme tekniği tercih edilmiştir. Bu bağlamda çalışma 2019-2020 eğitim öğretim yılında Erzurum ilinde farklı mesleki kıdem, yerleşim birimi ve kurumlarda görev yapmakta olan 12 kadın 6 erkek olmak üzere 18 okul öncesi öğretmeni ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Oluşturulan görüşme formu için öncelikle değerler eğitimi üzerine çalışmaları bulunan iki alan uzmanının görüşüne başvurulmuş öneriler doğrultusunda oluşturulan taslak forma dil incelemesinin ardından nihai şekli verilmiştir. Araştırmanın verileri içerik analiziyle incelenmiş, tekrar-teyit edilebilirliği sağlamak ve veri kaybını önlemek için araştırmacılar tarafından ayrı ayrı kodlanıp karşılaştırma yapılmıştır. Çalışmadan elde edilen nitel sonuçlara göre okul öncesi öğretmenleri değer kavramını yoğunlukla birey ve bireysel özelliklerle bağdaştırırken, milli değer kavramını öncelikle dini unsur daha sonra ise milletlere özgü terimlerle eşleştirmektedir. Öğretmenler okul öncesi dönemde değer eğitimi başlamanın, çocukların değerleri daha kolay benimseme, kişilik haline getirme ve davranış geliştirmelerinde etkili olacağını düşünmektedir. Öğretmenler milli değerlerin okul öncesi dönemde aktarımında, konuların soyut olması ve yaş grubunun elverişsiz olması nedeniyle sorun yaşadıklarını buna çözüm olarak da görselleştirme ve oyun etkinliklerinden yararlanmanın faydalı olabileceğini ifade etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Değer, milli değer, milli değer öğretimi, okul öncesi öğretmenleri*

PRESCHOOL TEACHERS' VIEWS ON THE TEACHING OF NATIONAL VALUES

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the views of teachers on the teaching of national values in the preschool period. A qualitative approach was adopted in the study and the study was conducted as a case study. While determining the study group, the maximum variation sampling technique, one of the purposive sampling techniques, was preferred. In this context, the study was carried out with 18 preschool teachers, 12 females and 6 males, working in different professional seniority, settlements and institutions in Erzurum in the 2019-2020 academic year. A semi-structured interview form developed by the researchers was used as a data collection tool. For the created interview form, firstly, the opinions of two field experts who had studies on values education were sought, and the draft form, which was created in line with the suggestions, was given its final shape after the language analysis. The data of the research were analyzed by content analysis, and they were coded and compared separately by the researchers in order to ensure reconfirmability and prevent data loss. According to the results obtained from the study, preschool

teachers have a positive attitude towards the teaching of national values. While the attitudes between female and male teachers differ significantly, they do not differ in terms of the institution they work, the place of residence and professional seniority. The qualitative data of the research were analyzed by content analysis, and they were coded and compared separately by the researchers in order to ensure reconfirmability and prevent data loss. According to the qualitative results obtained from the study, while pre-school teachers mostly associate the concept of value with the individual and individual characteristics, they match the concept of national value with primarily the religious element and then the national terms. Teachers think that starting values education in the pre-school period will be effective in helping children adopt values more easily, turn them into a personality, and develop behaviors. Teachers state that they have problems in the transfer of national values in the preschool period because the subjects are abstract and the age group is unsuitable, and it can be beneficial to benefit from visualization and game activities as a solution.

CUMHURİYET DÖNEMİ SAĞLIK POLİTİKALARI VE EĞİTİME YANSIMALARI

[52]

Semra Kılıç, Şırnak Üniversitesi

ÖZET

Cumhuriyet; siyaset, sağlık, hukuk, eğitim, bilim, sanayi ve tarım gibi alanların modernleşmesinde büyük bir rol oynadı. Modern toplum inşasında eğitim ve ekonomide gösterilen çaba, halk sağlığının korunmasında da gösterilmiştir. 1923'te Cumhuriyetin ilanı ile birlikte sağlık çalışmaları Mustafa Kemal Paşa'nın önderliğinde ve onun direktifleri doğrultusunda temellendirilmiştir. Türk Kızılay Cemiyeti çağdaş değerlerle yeniden şekillendirildi. Çağın mevcut ihtiyaçları doğrultusunda doktor ve hastabakıcı yetiştirilmeye başlandı ve tedavi hizmetleri yurt genelinde kuruldu. Cumhuriyet döneminde hastalıklara karşı akılcı ve bilimsel bir mücadele başlatılmıştır. Art arda süren savaşlarda halk, dönem dönem çeşitli salgın hastalıklara yakalanmıştır. Mustafa Kemal Paşa, Meclis açılış konuşmalarında salgın hastalıklar konusunda bayındırlık ve sağlık hizmetlerine büyük görevler düştüğünü belirtmiştir. Bunun üzerine Cumhuriyet Hükümetleri, bulaşıcı hastalıkları yok etmek için büyük çaplı mücadele başlatmış ve hastaneler, dispanserler vb. kurumlar açılmıştır. Kısacası Cumhuriyet döneminde sağlık politikaları hükümet tarafından desteklenmiştir. Cumhuriyetin ilan edildiği tarihten bu zamana kadar sağlık alanında tıp kongreleri düzenlenmiş ve Anadolu'nun en ücra köşelerine kadar sağlık hizmetlerinin etkili bir biçimde ulaşması için, sağlık teşkilatının nasıl oluşturulması gerektiğine önem verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Cumhuriyet, Sağlık, Politika, Eğitim*

REPUBLIC PERIOD HEALTH POLICIES AND ITS REFLECTIONS ON EDUCATION

ABSTRACT

Republic; played a major role in the modernization of fields such as politics, health, law, education, science, industry and agriculture. The efforts made in education and economy in the construction of modern society have also been shown in the protection of public health. With the proclamation of the Republic in 1923, health studies were based on the leadership of Mustafa Kemal Pasha and in line with his directives. The Turkish Red Crescent Society was reshaped with contemporary values. In line with the current needs of the age, doctors and nurses began to be trained and treatment services were established throughout the country. A rational and scientific struggle against diseases was started in the Republican era. In the wars that continued one after the other, the people were caught in various epidemics from time to time. Mustafa Kemal Pasha, in the opening speeches of the Assembly, stated that public works and health services have great duties regarding epidemic diseases. Thereupon, the Governments of the Republic started a large-scale struggle to eradicate infectious diseases and hospitals, dispensaries and so on. institutions were opened. In short, health policies were supported by the government in the Republican period. Since the declaration of the Republic, medical congresses have been held in the field of health and importance has been given to how the health organization should be established in order to effectively reach the farthest corners of Anatolia.

SOSYAL BİLGİLER KİTAPLARINDA İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER ÖĞRENME ALANI KONULARININ KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

[54]

Kudret Baydemir, *Balikesir Üniversitesi*

Doç. Dr. Hakan Önal, *Balikesir Üniversitesi*

ÖZET

İklim, yer şekilleri ve doğal kaynaklara yakınlık gibi birçok etken göz önünde bulundurularak yapılan yerleşim yeri seçimi tarihin ilk dönemlerinden beri insanların üzerinde çalıştığı önemli bir konudur. Çünkü güvenlik, beslenme, barınma, hayatın idame edilmesi ve sosyalleşme gibi faaliyetler yerleşim için seçilen yere de doğrudan bağlıdır. Aristo'dan günümüze, yerleşme amacıyla yapılan yer seçimi okullarda öğrencilere kazandırılmaya çalışılan becerilerden birisi olarak düşünülmüştür. Bu becerilerin öğretiminde şüphesiz en önemli kaynaklardan birisi de ders kitaplarıdır. Kitaplarda yer alan temsili görseller, fotoğraflar, haritalar, bunlara ait yazılan metinler ve oluşturulan etkinlikler yerleşim yeri seçiminde öğrencinin zihnindeki konuları yapılandırmayı amaçlamaktadır. Bu çalışmada Sosyal Bilgiler öğretim programındaki İnsanlar, Yerler ve Çevreler öğrenme alanına ait kazanımlar doğrultusunda oluşturulan ders içerikleri, yerleşim yeri seçimi ve ilk yerleşmeler açısından incelenmiştir. Çalışmada konu içeriğine ve amaca uygun olması nedeniyle 2020-2021 eğitim-öğretim yılında okutulan 3 adet 7. sınıf ders kitabı nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniğiyle incelenmiştir. Bu amaçla ilgi ders kitaplarındaki ilk yerleşim yerlerine ait resimler, metinler, ve haritalar karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Araştırma bulgularına göre, örnek incelemesi verilen yerleşim yerleri harita üzerinde gösterilmemiştir ve bu yerleşim yerleri sadece Anadolu'dan seçilmiştir. İncelenmesi için verilen görsellere yönelik yazılan metinler, görsellerle uyumsuzlukta ve görseller metinde anlatılanlara göre eksik kalmaktadır. İlkel yerleşim alanlarına yönelik verilen kazanım doğrultusunda yapılan karşılaştırmalar sonucunda görseller ve içerikler kazanıma uygun olsa da içerikte eksiklikler tespit edilmiştir. Bu eksikliklerin giderilmesi amacıyla birden fazla etkinlik önerisi hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, İnsanlar Yerler ve Çevreler, Ders Kitapları*

COMPARATIVE ANALYSIS OF PEOPLE, PLACES AND ENVIRONMENTS LEARNING FIELD SUBJECTS IN SOCIAL STUDY BOOKS

ABSTRACT

The choice of settlement, which is made by considering many factors such as climate, landforms and proximity to natural resources, is an important issue that people have been working on since the first periods of history. Because activities such as security, nutrition, shelter, survival and socialization are directly dependent on the location chosen for settlement. From Aristotle to the present, the choice of place for settlement has been considered as one of the skills that students try to gain in schools. Undoubtedly, one of the most important resources in the teaching of these skills is textbooks. Representative images, photographs, maps, written texts and activities in the books aim to structure the subjects in the mind of the student in choosing a settlement. In this study, the acquisitions of the People, Places and Environments learning area in the Social Studies curriculum

were examined in terms of the choice of settlement and the first settlements. In the study, the 7th grade textbooks taught in the 2020-2021 academic year were examined with the document analysis technique, one of the qualitative research methods. For this purpose, the pictures, texts, and maps of the first settlements in the textbooks of interest are handled comparatively. According to the research findings, the settlements whose sample analysis was given were not shown on the map and these settlements were selected only from Anatolia. Some of the texts written for the visuals given for analysis do not match the visuals and the visuals are incomplete compared to the ones described in the text. As a result of the comparisons made in line with the acquisition given for the primitive settlement areas, although the visuals and content are suitable for the acquisition, deficiencies in the content were determined. In order to eliminate these deficiencies, more than one course activity proposal has been prepared.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE FARKLI BİR BAKIŞ

[55]

Doç. Dr. Sibel Oğuz Haçat, Kastamonu Üniversitesi

Mehmet Topal, Kastamonu Üniversitesi

ÖZET

Sosyal bilgiler öğretmenleri, öğrencileri bilişsel, duyuşsal ve devinimsel alanlarda gelişimleri için bilgi, beceri ve değerlerle destekleme, anlamlı, amaçlı ve kalıcı öğrenmeler için öğrencilerin gelişimine uygun, çağdaş, sosyal, bireysel farklılıkları yansıtan deneyimler tasarlamalıdır. Öğrenme ve öğretme sürecinde öğrencilerin toplum hayatına aktif vatandaşlar olarak hazır hale gelebilecekleri çok yönlü bir program sağlanmalıdır. Öğretim programının yürütücüsü olan öğretmenlerin devamlı biçimde mesleki gelişimlerini sağlama ve etkinliklerini artırma önemli bir faktördür. Sosyal bilgiler öğretmenleri dersin temel prensiplerine ilişkin yeterli alan bilgisine, süreçte kazandırılması gereken becerilere ve çeşitli öğretim yöntem ve tekniklere ihtiyaç duyarlar. Bu çalışma, sosyal bilgiler öğretimindeki yeni anlayışlar, farklı bakış açıları ve yöntemlerle ilgili bilgiler sunarak öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkıda bulunmayı hedeflemektedir. Nitel araştırmaya uygun olarak tasarlanan bu çalışmada döküman inceleme yöntemi uygulanmıştır. Çalışmada döküman inceleme yöntemi araştırılması planlanan konuya yönelik yazılı kaynakların kapsamlı analizini yapmak için tercih edilmiştir. Araştırma verileri Eylül-Ekim 2021 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmada veri kaynağı olarak “Social Education” ve “Social Studies and the Young Learner” dergilerinde ulaşılan 20 tane sosyal bilgiler öğretim programına yönelik makaleler belirlenerek indirilmiş ve bir dosya haline getirilmiştir. Makaleler incelenirken araştırmacılar tarafından oluşturulan ve içeriğinde yöntem ve teknik, konu başlığı ve becerilerin yer aldığı veri toplama formu kullanılmıştır. İçerik analizine göre verilerin çözümlenmesi ve yorumlanması yapılmıştır. Araştırmada veriler incelendiğinde “Social Education” ve “Social Studies and the Young Learner” dergilerinde sosyal bilgiler öğretim programına yönelik makalelerde kullanılan yöntem ve teknikler; film, video, simülasyon, hikayeler, tartışma, kompozisyon, atölye çalışmaları, müzik, hedef tipi test, soru, öğrenci ürünleri, mahkemeler, proje, röportaj, öykü panosu, tarihi canlandırmalar, sanat galerisi, sunum, hizmet içi programlar, fotoğraflar, drama biçiminde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *sosyal bilgiler eğitimi, öğretim programı, beceri, yöntem ve teknik*

A DIFFERENT PERSPECTIVE ON SOCIAL STUDIES EDUCATION

ABSTRACT

Social studies teachers should support students with knowledge, skills and values for their development in cognitive, affective and kinetic areas, and design experiences that are appropriate for the development of students, contemporary, social, reflecting individual differences for meaningful, purposeful and permanent learning. In the learning and teaching process, a multi-faceted program should be provided in which students can become ready for social life as active citizens. It is an important factor to ensure the continuous professional development of teachers, who are the directors of the curriculum, and to increase their effectiveness. Social studies teachers need sufficient content knowledge about the basic principles of the course, the skills to be gained in the process, and various teaching methods and techniques. This study aims to contribute to the professional development of teachers by providing information about new understandings,

different perspectives and methods in social studies teaching. In this study, which was designed in accordance with qualitative research, the document analysis method was applied. In the study, the document review method was preferred to make a comprehensive analysis of the written sources on the subject planned to be investigated. Research data were collected between September and October 2021. As a data source in the research, 20 articles about social studies curriculum that were accessed in the "Social Education" and "Social Studies and the Young Learner" journals were determined, downloaded and made into a file. While examining the articles, a data collection form was used, which was created by the researchers and included methods and techniques, topic titles and skills. Data were analyzed and interpreted according to content analysis. When the data in the research is examined, the methods and techniques used in the articles about the social studies curriculum in the "Social Education" and "Social Studies and the Young Learner" journals; film, video, simulation, stories, discussion, composition, workshops, music, goal-type testing, question, student products, courts, project, interview, storyboard, historical reenactments, art gallery, presentation, in-service programs, photographs, drama form was concluded.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN TERS YÜZ EDİLMİŞ ÖĞRENMEYE HAZIRBULUNUŞLUKLARININ İNCELENMESİ

[57]

Tuğçe Gamze İşçi, *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

Prof. Dr. Kubilay Yazıcı, *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

ÖZET

Öğrenme - öğretme sürecinin ayrılmaz bir parçası olan dijital teknolojiler ile beraber yeni öğretim yaklaşımları ve modelleri de kullanılmaya başlanmıştır. Harmanlanmış öğrenme modellerinden biri olan ters yüz edilmiş öğrenme de güncel öğretim modellerinin arasında yer almaktadır. Ters yüz edilmiş öğrenme son zamanlarda popüler bir öğretim modeli haline gelmiştir. Temel olarak öğretmenlerin sınıfta ders anlattığı öğrencilerin evde ödev yaptığı geleneksel öğrenmenin tam aksine ters yüz edilmiş öğrenme öğrencilerin evde videolarla dersleri izlediği, okulda ödev veya etkinlik yaptığı web destekli bir öğretim modeli olarak ifade edilmektedir. Hem uzaktan eğitimi hem de yüz yüze eğitimi harmanlayarak bir öğretim olanağı sunan ters yüz edilmiş öğrenme birçok ülkede kullanılan bir öğretim modelidir. Özellikle 2019 yılında başlayan COVID-19 pandemisiyle beraber eğitim – öğretim sürecinin tüm dünyada uzaktan eğitim ile yürütülmesiyle web destekli öğretim modelleri daha da ön plana çıkmıştır. Bu durumun ortaokul öğrencilerinin ters yüz edilmiş öğrenme modeline yönelik hazırbulunuşluk düzeylerini etkilediği düşünülmektedir. Gerçekleştirilen bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin ters yüz edilmiş öğrenmeye hazırbulunuşluklarının incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılarak gerçekleştirilecektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Hao (2016) tarafından geliştirilen ve Durak (2017) tarafından Türkçe 'ye uyarlanan “Ortaokul Öğrencileri için Ters Yüz Öğrenme Hazırbulunuşluk Ölçeği” kullanılacaktır. Araştırmada elde edilen veriler istatistik paket programları kullanılarak analiz edilecektir. Araştırma sonuçları doğrultusunda çeşitli önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Ters Yüz Edilmiş Öğrenme, Hazırbulunuşluk, Ortaokul Öğrencileri.*

EXAMINATION OF SECONDARY STUDENTS' FLIPPED LEARNING READINESS

ABSTRACT

Along with digital technologies, which are an integral part of the learning-teaching process, new teaching approaches and models have also been used. Flipped learning, which is one of the blended learning models, is also among the current teaching models. Flipped learning has recently become a popular teaching model. In contrast to traditional learning, where teachers teach in class and students do homework at home, flipped learning is expressed as a web-supported teaching model where students watch videos at home and do homework or activities at school. Flipped learning, which offers a teaching opportunity by blending both distance education and face-to-face education, is a teaching model used in many countries. Especially with the COVID-19 pandemic that started in 2019, web-assisted teaching models have come to the fore even more, as the education and training process is carried out with distance education all over the world. It is

thought that this situation affects the readiness levels of secondary school students for the flipped learning model. In this study, it is aimed to examine the readiness for flipped learning of secondary school students. The research will be carried out using the descriptive survey model, one of the quantitative research methods. As a data collection tool in the research, the "Flipped Learning Readiness Scale for Secondary School Students" developed by Hao (2016) and adapted into Turkish by Durak (2017) will be used. The parents obtained in the research will be analyzed using statistical package programs. Various suggestions will be made in line with the results of the research.

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE ÇOCUKLARIN SOSYALLEŞME BECERİLERİNİ KAZANMA DURUMLARI: VELİ GÖRÜŞLERİ ÇERÇEVESİNDE BİR DEĞERLENDİRME

[58]

Dr. Öğrt. Üyesi Fatıma Betül Demir, Bartın Üniversitesi

Dilan Aksoy, Bartın Üniversitesi

Meryem Kayış, Bartın Üniversitesi

ÖZET

Sosyalleşme, bireylerin yaşam boyu devam eden öğrenme ve uyum sürecidir. Bu süreç ilk olarak aile kurumunda ardından bireyin yaşadığı toplum yapısıyla gelişmektedir. Bireyin çevresiyle uyum sağlayabilmesi, iletişim kurabilmesi ve toplumun etkin bir üyesi olabilmesi için gerekli sosyal becerileri kazanması gerekmektedir. Dolayısıyla bireylerin sosyal becerileri edinmesi ve sergilemesi için gerekli sosyal ortamda bulunması gerekmektedir. Nitekim son yıllarda tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemi süreci, sağlık boyutu başta olmak üzere yaşamın her boyutunu etkilemiştir. Bu durum yetişkinlerin sosyalleşmesini etkilediği gibi çocuklara da büyük yansımaları olmuştur. Bu bağlamda çocukların Covid-19 pandemi sürecinde sosyalleşme becerilerini kazanma durumlarının tespit edilmesi hem eğitim açısından hem de toplumsal açıdan önem arz etmektedir. Bu çalışmada çocukların Covid-19 pandemi döneminde sosyal becerileri edinme durumları veli görüşlerine göre betimlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden durum çalışması ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir durum örnekleme ile belirlenmiştir. Araştırmaya Türkiye'nin çeşitli yerlerinde yaşayan, ortaokula giden öğrencilerin velileri katılmıştır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile kişisel bilgilere yönelik soruların yer aldığı bir form kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda verilerin analizi tamamlanarak bulgular ışığında sonuçlara yer verilecektir. Ayrıca sonuçlar doğrultusunda görülen eksiklere yönelik olarak öneriler sunulması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, Sosyal beceri, Veli görüşleri

THE STATUS OF CHILDREN'S ACCURING SOCIALIZATION SKILLS DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS: AN EVALUATION WITHIN THE FRAMEWORK OF PARENT OPINIONS

ABSTRACT

Socialization is the lifelong learning and adaptation process of individuals. This process develops first in the family institution and then in the social structure in which the individual lives. The individual needs to acquire the necessary social skills in order to be able to adapt to her/his environment, to communicate and to be an effective member of the society. Therefore, individuals need to be in the necessary social environment in order to acquire and exhibit social skills. As a matter of fact, the Covid-19 pandemic process, which has affected the whole world in recent years,

has affected every aspect of life, especially the health dimension. This situation has had great repercussions on children as well as affecting the socialization of adults. In this context, it is important both in terms of education and social aspects to determine the status of children in gaining socialization skills during the Covid-19 pandemic process. In this research, it is aimed to describe the situation of children acquiring social skills during the Covid-19 pandemic period, according to the views of their parents. The research was carried out with a case study, one of the qualitative research designs. The study group of the research was determined by easily accessible case sampling, one of the purposive sampling methods. The parents of secondary school students living in various parts of Turkey participated in the research. A form including semi-structured interview questions and questions about personal information developed by the researchers was used as a data collection tool. The obtained data were analyzed by content analysis method. As a result of the research, the analysis of the data will be completed and the results will be included in the light of the findings. In addition, it is planned to present suggestions for the deficiencies observed in the direction of the results.

GELECEK, GELECEK NESİLLER İÇİN NE ANLAM İFADE EDİYOR?: METAFORİK BİR ÇALIŞMA

[59]

Dr. Öğrt. Üyesi Fatıma Betül Demir, Bartın Üniversitesi

Emirhan Kaya, Bartın Üniversitesi

Ramazan Kaya, Bartın Üniversitesi

ÖZET

Bir ülkede gelecek nesillerin, gelecek hakkındaki düşünceleri o ülkenin akıbetini ve gelişimini önemli bir şekilde etkilemektedir. Mustafa Kemal Atatürk “Biz her şeyi gençliğe bırakacağız. Geleceğin umidi, ışıklı çiçekleri onlardır. Bütün ümidim gençliktedir.” sözüyle ülkenin geleceğini gençlere emanet etmiştir. Dolayısıyla geleceği emanet ettiğimiz genç nesilden, gerek bireysel gerekse toplumsal sorumlulukların farkında olmaları beklenmektedir. Bu durumu takiben gençlerin, gelecek hakkındaki düşüncelerinin incelenmesi mevcut çalışmanın temel problemini oluşturmakta ve bu araştırmanın yapılmasını gerekli kılmaktadır. Araştırmada gelecek nesillerin “gelecek” kavramı ile ilgili algılarının nasıl olduğunun ortaya konulması amaçlanmaktadır. Lisans öğrencilerinin gelecek kavramı ile ilgili algılarının incelendiği bu araştırma, metaforik bir çalışma özelliği taşımaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin oluşturdukları metaforların hem eğitim açısından hem de toplumsal açıdan önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir. Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi ile Türkiye’de öğrenim görmekte olan lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya gönüllülük esasına göre katılan lisans öğrencilerine “Gelecek benzer. Çünkü” cümlesini tamamlamaları gereken bir form verilmiştir. Ayrıca formda çalışma grubunun özelliklerini tespit etmek amacıyla kişisel bilgilere yönelik sorulara yer verilmektedir. Çalışma grubundan elde edilen verilerin çözümlenmesinde ve yorumlanmasında içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analiz süreci tamamlanıp, bulgu ve sonuçlara daha sonraki süreçte yer verilmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Gelecek, Metafor, Lisans öğrencileri*

WHAT DOES THE FUTURE MEAN FOR FUTURE GENERATIONS: A METAPHORICAL STUDY

ABSTRACT

The thoughts of future generations about the future in a country affect the fate and development of that country in a significant way. Mustafa Kemal Atatürk “We will leave everything to the youth. They are the hope of the future, the flowers of light. All my hope is in youth.” with his word, he entrusted the future of the country to young people. Therefore, the young generation, to whom we entrust the future, is expected to be aware of both individual and social responsibilities. Following this situation, examining the thoughts of young people about the future constitutes the main problem of the current study and makes this research necessary. In the research, it is aimed to

reveal how the future generations' perceptions about the concept of "future" are. This research, which examines the perceptions of undergraduate students about the concept of the future, has the feature of a metaphorical study. In this context, it is thought that the metaphors created by the students will make important contributions both in terms of education and social aspects. The research was carried out with the phenomenology pattern, which is one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of undergraduate students studying in Turkey with the maximum diversity sampling method, which is one of the purposive sampling methods. Undergraduate students who participated in the research on a voluntary basis “Will come similar. Because” a form is given in which they must complete the sentence. In addition, the form includes questions about personal information in order to determine the characteristics of the study group. Content analysis was used in the analysis and interpretation of the data obtained from the study group. It is planned that the analysis process of the data obtained from the research will be completed and the findings and results will be included in the next process.

PANDEMİ SÜRECİNDE EBA'YA İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN VE ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ

[61]

Rümeysa Şahin, Yildiz Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa İcen, Yildiz Teknik Üniversitesi

ÖZET

Tüm dünyayı etkisi altına alan koronavirüs pandemisi Türkiye'yi de çok derinden etkilemiştir. Birçok alanda değişikliğe gidildiği gibi eğitim sektöründe de önemli değişikliklere gidilmiştir. Türkiye genelinde tüm eğitim seviyelerinde olduğu gibi ilkokul ve ortaokullar da uzaktan eğitime geçmiştir. Öğrencilere uzaktan eğitim EBA sistemi üzerinden verilmeye başlanmıştır. “Eğitim Bilişim Ağı” ya da kısaca EBA, Türkiye’de Türkiye Cumhuriyeti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından kurulan sosyal nitelikli eğitsel elektronik içerik ağıdır ve Bakanlığa bağlı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından tasarlanmıştır ve işletilmektedir. EBA, pandemi öncesinde de kullanılıyordu fakat bu kadar etkin bir kullanıma sahip değildi. EBA, pandemi sürecinde çok daha önemli bir konuma geçmiştir. Pandemi sürecinde hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin ihtiyaçlarını gidermeye çalışmıştır. EBA’nın işlevselliğinin ve eksikliklerinin öğretmenler ve öğrencilerin bakışıyla tespiti ve geliştirilmesi çok önemli olmaktadır. Bu çalışma, 2020-2021 eğitim öğretim yılında yürütülmüştür. Bu çalışmada, sosyal bilgiler öğretimi kapsamında EBA’da varolan içerikler incelenmiş ve eksiklikler tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 20 öğretmen ve 20 öğrenci oluşturmaktadır. Bu çalışma nitel bir araştırma olarak tasarlanmış, içerik analizi ile birlikte görüşme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın bazı sonuçları, EBA’da Sosyal Bilgiler testlerinin az olmasıdır. Sınava yönelik etkinliklerinin olmaması önemli bir problem teşkil etmektedir. Haritaların da az olduğu tespit edilmiştir. Tarih konuları soyut bir şekilde anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Pandemi, EBA, Sosyal Bilgiler*

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS AND STUDENTS REGARDING EBA IN THE PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

The coronavirus pandemic, which has taken the whole world under its influence, has also deeply affected Turkey. Significant changes were made in the education sector as well as in many areas. As in all education levels throughout Turkey, primary and secondary schools have also switched to distance education. Distance education has been started to be given to students through the EBA system. “Education Information Network”, or EBA for short, is a socially qualified educational electronic content network established by the Ministry of National Education of the Republic of Turkey in Turkey and is designed and operated by the General Directorate of Innovation and Educational Technologies affiliated to the Ministry. EBA was also used before the pandemic, but it did not have such an effective use. EBA has taken a much more important position during the

pandemic process. During the pandemic process, both teachers and students tried to meet their needs. It is very important to identify and develop the functionality and deficiencies of EBA from the perspective of teachers and students. This study was carried out in the 2020-2021 academic year. In this study, the existing contents of EBA within the scope of social studies teaching were examined and deficiencies were tried to be determined. The study group of the research consists of 20 teachers and 20 students. This study was designed as a qualitative research and interview technique was used together with content analysis. Some results of the research are that there are few Social Studies tests in EBA. The lack of activities for the exam constitutes an important problem. It has been determined that the maps are also scarce. History subjects are explained in an abstract way.

PANDEMİ DÖNEMİNDE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN DİJİTAL VATANDAŞLIK DÜZEYLERİ

[62]

Feyza Karakurt, Milli Eğitim Bakanlığı

Tuğba Yaman, Marmara Üniversitesi

ÖZET

Öğrencilerin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde kişisel, sosyal, akademik ve iş hayatlarında ihtiyaç duyacakları beceri yelpazelerinden biri olan dijital yetkinlik, bilgiye erişim ve bilginin değerlendirilmesi, saklanması, üretimi, sunulması ve alışverişi için bilgisayarların kullanılması ayrıca internet aracılığıyla ortak ağlara katılım sağlanması ve iletişim kurulmasını kapsar. İş, günlük hayat ve iletişim için bilgi iletişim teknolojilerini güvenli ve eleştirel şekilde kullanabilen dijital yetkinliğe sahip etkili dijital vatandaşlar yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Etkili dijital vatandaş; bilgi iletişim teknolojilerini doğru ve verimli şekilde, amacına uygun olarak kullanan, kullanımı sırasında gerekli sorumlulukları yerine getiren, etik ve yasal ilkelere dikkat ederek birtakım dijital davranışlar gösteren kimselerdir. Günümüzde teknolojik alanda yaşanan değişim ve dönüşümler beraberinde dijital vatandaşlık alanına da yeni bir ivme kazandırmıştır. Son dönemde tüm dünyada yaşanan Covid-19 pandemi süreci bu ivmeyi hızlandırmış ve dijital vatandaşlığa ilişkin farklı boyutlar getirmiştir. Bu dönemde eğitim, pandeminin seyrine göre uzaktan veya yarı uzaktan eğitim şeklinde devam etmiştir. Dolayısıyla öğrenciler, bu durumun bir gerekliliği olarak çeşitli bilgi iletişim teknolojilerini kullanmış ve zamanlarının çoğunu ilgili teknolojilerle meşgul olarak geçirmişlerdir. Pandemi sürecinin yaratmış olduğu bu durumun öğrencilerin dijital vatandaşlık düzeyleri üzerinde herhangi bir etkisinin olup olmadığı merak konusudur. Bu bağlamda araştırma, pandemi döneminde ortaokul öğrencilerinin dijital vatandaşlık düzeylerini açığa çıkarmayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışma nicel araştırma deseni ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu Malatya il merkezinde bulunan bir ortaokulun 5, 6, 7. ve 8. sınıflarında öğrenim görmekte olan 200 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma verileri; 2021-2022 eğitim ve öğretim yılının birinci döneminde, kişisel bilgi formu ve “Ortaokul Öğrencilerinin Dijital Vatandaşlık Düzeyleri” başlıklı veri toplama aracı ile elde edilmiştir. Araştırma verilerinin analiz süreci devam etmekte olup, analizler sonucunda elde edilen bulgular tablolar halinde sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Pandemi, Öğrenci, Dijital Vatandaşlık*

DIGITAL CITIZENSHIP LEVELS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS DURING THE PANDEMIC PERIOD

ABSTRACT

Digital competence, which is one of the skill ranges that students will need in their personal, social, academic and business lives both at national and international level, enables the use of computers for access to information and the evaluation, storage, production, presentation and exchange of information, as well as participation in common networks and communication via the internet. covers. It is aimed to raise effective digital citizens with digital competence who can safely and critically use information and communication technologies for business, daily life and communication. Effective digital citizen; They are people who use information and

communication technologies correctly and efficiently, in accordance with their purpose, fulfill the necessary responsibilities during their use, and show some digital behaviors by paying attention to ethical and legal principles. Today, the changes and transformations in the technological field have brought a new impetus to the field of digital citizenship. The recent Covid-19 pandemic process, which has been experienced all over the world, has accelerated this acceleration and brought different dimensions to digital citizenship. In this period, education continued in the form of distance or semi-distance education, depending on the course of the pandemic. Therefore, as a requirement of this situation, students used various information and communication technologies and spent most of their time busy with related technologies. It is a matter of curiosity whether this situation created by the pandemic process has any effect on students' digital citizenship levels. In this context, the research aims to reveal the digital citizenship levels of secondary school students during the pandemic period. For this purpose, the study was carried out with a quantitative research design. The study group of the research consists of 200 students studying in the 5th, 6th, 7th and 8th grades of a secondary school located in the city center of Malatya. Research data; In the first semester of the 2021-2022 academic year, it was obtained with the personal information form and the data collection tool titled "Digital Citizenship Levels of Secondary School Students". The analysis process of the research data continues and the findings obtained as a result of the analyzes will be presented in tables.

ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER AÇISINDAN PANDEMİ DÖNEMİNDE EĞİTİM SÜRECİ

[63]

Esra Fırat, *Anadolu Üniversitesi*

ÖZET

Dünyayı etkisi altına alan ve etkisi hala devam eden Covid-19 pandemisi tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da köklü değişikliklere neden olmuştur. Türkiye’de pandemi döneminin başında eğitim uzaktan yürütülürken sürecin devamında kademeli olarak yüz yüze eğitime geçilmiştir. Bu araştırmanın amacı uzaktan ve yüz yüze eğitim süreçlerinin sosyal bilgiler öğretmenlerinin ve bu dersi alan öğrencilerin eğitim öğretim yaşantılarını nasıl etkilediğini anlamaktır. Bu amaç doğrultusunda nitel araştırma yaklaşımı benimsenmiştir. Bu araştırmanın verileri 2021-2022 eğitim öğretim yılı güz döneminde toplanmıştır. Araştırmanın katılımcıları, ikisi özel eğitim kurumlarında üçü devlet okullarında görev alan beş sosyal bilgiler öğretmeni ve sosyal bilgiler dersi alan beş öğrenciden oluşmaktadır. Araştırmanın verileri öğrenci ve öğretmenlere göre hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formları ile gerçekleştirilen görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Araştırmanın verileri tümevarımsal analiz tekniği ile kodlar, temalar ve kategorilere ulaşılarak analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre sosyal bilgiler öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde zaman yönetimi sağlayamadıkları, alt yapı eksikliklerinin öğretim yaşantılarını olumsuz etkilediği, kendilerini teknolojik donanım konusunda yetersiz buldukları anlaşılmıştır. Öğretmenlerin yüz yüze eğitim sürecini derse katılım, iletişim, etkileşim açısından daha verimli yönettiği anlaşılmıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde teknoloji kullanım alışkanlıklarında değişim yaşandığı, internette geçirdikleri sürenin arttığı anlaşılmıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecini kısa süreliğine eğlenceli fakat uzun bir süreç için sıkıcı olarak niteledikleri ve yüz yüze eğitimi daha verimli buldukları anlaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *pandemi dönemi, sosyal bilgiler dersi öğretmenleri, uzaktan eğitim, yüz yüze eğitim*

EDUCATION PROCESS IN THE PANDEMIC PERIOD IN TERMS OF TEACHERS AND STUDENTS

ABSTRACT

The Covid-19 pandemic, which has affected the world and still continues, has caused radical changes in the field of education as well as in all fields. While education was distance at the beginning of the pandemic period in Turkey, it gradually switched to face-to-face education in time. The aim of this research is to understand how distance and face-to-face education processes affect the educational life of social studies teachers and students who take this course. For this purpose, a qualitative research approach was adopted. The data of this research were collected in the fall semester of the 2021-2022 academic year. The participants of the research consist of five social studies teachers, two of whom work in private education institutions and three of them in public schools, and five students who take social studies courses. The data of the research were collected through interviews conducted with semi-structured interview forms prepared according to students and teachers. The data of the research were analyzed by reaching the codes, themes and categories with the inductive analysis technique. According to the results of the research, it was understood that the social studies teachers could not provide time management in the distance

education process, the lack of infrastructure negatively affected their teaching life, and they found themselves inadequate in the use of technology. It has been understood that the teachers manage the face-to-face education process more efficiently in terms of class participation, communication and interaction. It has been understood that there has been a change in the technology usage habits of the students during the distance education process and the time they spend on the internet has increased. It was understood that the students described the distance education process as fun for a short time but boring for a long process and they found face-to-face education more productive.

PANDEMİ SÜRECİNDE ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER BAĞLAMINDA DEĞİŞEN DEĞERLERE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

[64]

Doç. Dr. Fatma Torun, Adıyaman Üniversitesi

Doç. Dr. Yasin Doğan, Pamukkale Üniversitesi

ÖZET

21. yüzyılda tüm insanlık Covid-19 virüsü ile dünyayı etkisi altına alan salgın bir hastalıkla karşılaşmıştır. Bu hastalık uzun bir döneme yayılacak olan pandemi sürecini ortaya çıkarmış ve bu süreçte insanların gerek iş, gerek eğitim ve gerekse günlük yaşamlarında ciddi değişiklikleri meydana getirmiştir. İnsanların yaşamında birçok konu önem açısından yer değiştirmiştir. Para, servet, güzellik gibi konular önemini yitirirken; sağlık, temizlik, dostluk gibi konular ise daha fazla önem kazanmıştır. Bunun yanı sıra bireysel ve toplumsal değerler de ulusal ve küresel boyutta yeniden sorgulanmaya başlanmıştır. Değer öğretiminde önemli bir yeri olan Sosyal Bilgiler dersinin bu misyonu bir kez daha gündeme gelmiştir. Bu kapsamda gelecekte programın uygulayıcıları olacak öğretmen adaylarının bu duruma ilişkin görüşleri de önem kazanmıştır. Bu çalışmanın amacı öğretmen adaylarının pandemi sürecinde değişen değerlere ilişkin görüşlerini belirlemektir. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu 50 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarının pandemi sürecinde sağlık, dostluk/arkadaşlık, aile, özgürlük ve doğanın kendileri için daha kıymetli olduğu; toplumsal boyutta başta sorumluluk olmak üzere birçok değerlerin ihlal edildiği ancak küresel boyutta devletlerin daha ortak değerler etrafında toplandıkları yönünde görüş bildirdikleri ortaya çıkmıştır. Ayrıca sosyal bilgiler öğretim programında yer alan sorumluluk, dayanışma, özgürlük, bilimsellik ve eşitlik gibi değerlerin daha fazla ön plan çıktığını; ancak sağlıklı olmaya önem verme, temizlik, fedakarlık, sabır ve kanaat gibi değerlerin bu süreçte önemi anlaşıldığından dolayı programa eklenmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Pandemi, COVID-19, Değer, Sosyal bilgiler*

PRE-SERVICE TEACHERS' OPINIONS ON THE CHANGING VALUES IN THE CONTEXT OF SOCIAL STUDIES DURING THE PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

In the 21st century, all humanity has faced an epidemic disease that has affected the world with the Covid-19 virus. This virus has revealed the pandemic process that will spread over a long period of time and this process has brought about serious changes in people's business, education and daily lives. Many issues in people's lives have changed in terms of importance. While issues such as money, wealth and beauty lose their importance; issues such as health, cleanliness and friendship get more importance. In addition, individual and social values have also begun to be questioned on a national and global deminson. This mission of the Social Studies course, which has an important place in value teaching, has come to the fore once again. In this context, the

pre-service teachers' opinions, who will be the implementers of the program in the future, regarding this situation have got importance. The aim of this study is to determine the pre-service teachers' opinions about the changing values during the pandemic process. The study was carried out with a case study, one of the qualitative research methods. The study group of the research consists of 50 social studies pre-service teachers. A semi-structured interview form was used as a data collection tool. The obtained data were analyzed by content analysis. As a result of the study, it was revealed that pre-service teachers stated that health, friendship/friendship, family, freedom and nature are more valuable to them during the pandemic process. According to pre-service teachers, it has been revealed that many values, especially responsibility, are violated in the social dimension, but in the global dimension, states gather around more common values. In addition, they stated that values such as responsibility, solidarity, freedom, scientificity and equality in the social studies curriculum come to the fore more. Pre-service teachers suggested that values such as giving importance to being healthy, cleanliness, self-sacrifice, patience and conviction should be added to the curriculum.

TÜRKİYE’DE ERMENİ MESELESİ KONUSUNDA YAZILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ

[65]

Doç. Dr. Şahin Oruç, *Yıldız Teknik Üniversitesi*

Melissa Özdemir, *Yıldız Teknik Üniversitesi*

ÖZET

Osmanlı İmparatorluğu döneminde 18. yüzyıla kadar millet-i sadıka olarak adlandırılan Ermeni tebaasının ayrılıkçı faaliyetleri; Türk-Ermeni ilişkilerinin bozulmasına neden olmuştur. Tarihsel süreçte batılı devletlerin dış politikadaki çıkarları doğrultusunda kullandıkları Ermeni meselesi; Türk- Ermeni ilişkileri odağından uzaklaşarak taraftarları olan politik bir sorun halini almıştır. Günümüzde Ermeni meselesi ve sözde soykırım iddiaları Türk dış politikasının da önemli gündem maddelerinden biridir. Ermeni meselesinin objektif ve çok boyutlu olarak değerlendirilmesi, sorunun çözümüne yönelik kalıcı politikalar üretilmesi için konu ile ilgili yapılan akademik çalışmalar önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı Türkiye’de Ermeni meselesi konusunda yazılan lisansüstü tezleri incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmada doküman olarak 1985- 2021 yılları arasında yazılmış Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Veri Tabanı’nda yer alan 327 tez incelenmiştir. Araştırma verileri içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırmada incelenen tezler; tür, yazıldıkları yıl, üniversite, anabilim dalı ve konu alanlarına göre sınıflandırılmıştır. Araştırma bulgularının sunumunda tablo ve grafiklerden yararlanılmıştır. Araştırmada incelenen tezlerin 267’si yüksek lisans, 60’ı doktora’dır. En fazla sayıda tez 2007 yılında tamamlanmıştır. Ermeni meselesi konusunda en çok lisansüstü tez üreten üniversite Marmara Üniversitesi’dir. İncelenen tezler; en çok tarih, en az işletme anabilim dalında yazılmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye’de Ermeni Meselesi ile ilgili çalışmaların nicelik, konu alanı ve konu dağılımı bakımından sınırlı olduğu, doktora düzeyindeki araştırmacıların Ermeni meselesine olan ilgisinin düşük düzeyde kaldığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına dayalı olarak önerilerde bulunulmuştur. Çalışmanın Türkiye’de Ermeni meselesine yönelik araştırma eğilimlerinin belirlenmesi ve gelecekteki çalışmalara kaynak oluşturması açısından alanyazına katkı sağlaması umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Ermeni, Ermeni Meselesi, 1915 Olayları*

EXAMINATION OF POSTGRADUATE THESES WRITTEN ABOUT ARMENIAN ISSUE IN TURKEY

ABSTRACT

The separatist activities of the Armenian people who had been called millet-i sadıka (loyal nation) until the 18th century, during the Ottoman Empire has caused the deterioration of Turkish-Armenian relations. The Armenian issue was used by western states in line with their foreign policy interests in the historical process. Turkish-Armenian relations became a political problem that had supporters. The Armenian issue and the so-called genocide allegations today are also some of the important agenda items of Turkish foreign policy. Conducted academic studies related to the topic are important in order to evaluate the Armenian issue objectively and multidimensionally and to develop permanent policies for the problem to be resolved. The aim of the study is to examine the postgraduate theses written about the Armenian issue in Turkey. In the

present study, the document review, one of the qualitative research methods, was employed. In the research, 327 theses in the National Thesis Database of the Council of Higher Education, written between 1985 and 2021, were examined. Data were analyzed by content analysis method. Theses examined in the research were classified according to the year they were written, university, department, and subjects. Tables and graphics were used in the presentation of the research results. Of the theses examined in the research, 267 of them are master's theses and 60 are doctoral theses. The largest number of theses were completed in 2007. The universities that produced the most postgraduate theses about the Armenian issue is Marmara University. Examined theses were mostly written about history, and about business administration at least. It was concluded that studies about the Armenian issue in Turkey are limited in terms of qualification, subject area, and subject distribution, and doctoral researchers were not interested in Armenian issue as much as postgraduates. Suggestions were made based on the conclusion of the research. It is believed that the study will contribute to the literature in terms of determining the research trends on the Armenian issue in Turkey and being a source for future studies.

TÜRKİYE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN VATANDAŞLIK VE VATANDAŞLIK EĞİTİMİ KAVRAMSALLAŞTIRMASI

[66]

Abdulkerim Şen, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırma, Türkiye devlet okullarında nasıl bir vatandaşlık ve vatandaşlık eğitimi kavramsallaştırması hâkim olduğunu, öğrencilerin yurttaşlık kimliklerinin başat inşacılarından birisi olan sosyal bilgiler öğretmenlerinin perspektifleri üzerinden keşfetmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla, Eskişehir merkezdeki devlet ortaokullarında çalışan ve en az beş yıllık meslek deneyimine sahip 20 öğretmenle yarı-yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Gömülü-teori oluşturma prosedürlerine göre gerçekleştirilen veri analizi, araştırmaya katılan öğretmenlerin vatandaşlık ve vatandaşlık eğitimi daha çok, evrensel, sosyo-politik ve dinamik değil, milliyetçi, apolitik ve sabit-durağan bir kavram olarak anladıklarını göstermektedir. Öğretmenler, insan haklarını vatandaşlık ve vatandaşlık eğitiminin önemli bir parçası olarak görmelerine rağmen, insan haklarından bahsederken toplumdaki farklı kimliklere atıf yapmamaktadırlar. Öğretmenler, devlet, millet, ülke gibi politik otoriteyle ilgili kavramları genellikle öğrencilerin duygusal bağ kurmaları, sadık olmaları, sahip çıkmaları, ait hissetmeleri, onun için çalışmaları ve sevmeleri gereken kavramlar olarak resmetmektedirler. Bu kavramlar hakkında konuşurken, sosyal sözleşme esasına dayanan hak-temelli perspektifler yerine, daha çok duygusal bağlılığı öne çıkarmaktadırlar. Bu anlayışın sonucu olarak öğretmenler, öğrenci katılımını ve kamusal sorunların müzakeresini destekleyen deneyim-temelli bir vatandaşlık eğitimi değil, daha çok soyut ve öğrencilerin gündelik hayatıyla ilişkilendirilmemiş bilgilerle dolu bir vatandaşlık eğitimi sunmaktadırlar. Ayrıca öğretmenler, vatandaşlık ve vatandaşlık eğitimi belirgin anti-batıcı söylemlerle kavramsallaştırmaktadırlar. Bu bulgular, Türkiye’de sosyal bilgiler öğretmen eğitiminin (hizmet içi ve hizmet öncesi) niteliğini artırmaya katkılar sunabilir.

Anahtar Kelimeler: *Vatandaşlık eğitimi, İnsan hakları eğitimi, Sosyal bilgiler eğitimi, Öğretmen eğitimi*

TURKEY’S SOCIAL STUDIES TEACHERS’ CONCEPTUALISATION OF CITIZENSHIP AND CITIZENSHIP EDUCATION

ABSTRACT

This research aims to explore what kind of citizenship and citizenship education conceptualisation prevails in Turkey’s state schools on the basis of the perspectives from social studies teachers, who are one of the primary builders of students’ civic identity. To achieve this, semi-structured interviews were held with 20 social studies teachers working at the state schools in the city centre of Eskişehir and with at least 5 years of job experience. Data analysis that followed the procedures of grounded theory approach revealed that participant teachers consider citizenship and citizenship education more as a nationalist, apolitical and fixed concept, rather than universal, socio-political and dynamic. While teachers view human rights as a significant component of citizenship and citizenship education, they do not refer to diverse identities when talking about human rights. Teachers delineate concepts related to political authority such as state, nation, and country as

concepts that students should feel emotional attachment, be loyal, take care of, feel belonging to, work for and love. When talking about these concepts, they do not refer to rights-based perspectives that rest upon the principle of social contract but mostly emphasise an emotional commitment. As a result of this understanding, teachers do not offer an experiential citizenship education that supports student participation and the discussion of public issues. Instead, they offer a civic education that is filled with abstract and decontextualised knowledge disconnected from the everyday life of students. In addition, they conceptualise citizenship and citizenship education with distinctively anti-western discourses. These findings may contribute to improving the quality of social studies teacher education (pre-service and in-service) in Turkey.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ÖRNEK BİR MÜZE GEZİSİ PLANI

[67]

Dr. Ahmet Çopur, *Balikesir Üniversitesi*

Doç. Dr. Hakan Önal, *Balikesir Üniversitesi*

ÖZET

Bilimsel ve teknolojik gelişmelere bağlı olarak değişen bireysel ve toplumsal ihtiyaçlar eğitim sistemlerini çağın ihtiyaçlarına uygun bireyler yetiştirme konusunda değişime itmiştir. Bu değişim bilgiyi üreten, hayatta işlevsel olarak kullanabilen, problem çözebilen, eleştirel düşünen, girişimci, kararlı, iletişim becerilerine sahip, empati yapabilen, topluma ve kültüre katkı sağlayan vb. niteliklerdeki bir bireyi tanımlamaktadır. Bu becerilere sahip bireylerin yetiştirilmesinde okulda verilen eğitimin yanı sıra okul dışı öğrenme ortamlarından da yararlanmanın önemi büyüktür. Böylelikle farklı öğrenme tekniklerinden ve öğrenme için farklı ortamlardan yararlanma, eğitimin merkezinde konumlanmıştır. Okul dışı öğrenme ortamlarının başında gelen ve eğitimin vazgeçilmez bir parçası olan müzeler vasıtasıyla çocukların bilgilerini geliştirme yollarını öğrendiklerini ve bu bilgilerini kitap bilgileriyle karşılaştırma alışkanlığı kazandıkları bilinmektedir. Bunun için müze gezileri; sıradan bir gezi gibi düşünülmemeli, her aşaması detaylıca planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı ve müzeye yönelik bilgilendirmeler yapılmalıdır. Ek olarak müze eğitimi uygulamalarında kullanılacak olası materyaller (kıyafet, etkinlik kağıtları, aksesuarlar vb.) daha önceden hazırlanmalıdır. Bu çalışmanın amacı, yükseköğretimde sosyal bilgiler eğitimi müfredatında yer alan “Müze ve Sanat Eğitimi” dersi kapsamında örnek olarak kullanılacak, uygulamalı bir eğitim gezisi planı geliştirmektir. Çalışmada, bir müze gezisinin nasıl düzenleneceği hakkında bilgi verilmesi ve düzenlenen gezinin öğrenciler üzerindeki etkilerinin ortaya konması da düşünüldüğü için, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması tercih edilmiştir. Gezi planı gezi öncesi, gezi sırası ve gezi sonrası olmak üzere üç aşamalı bir yapıda tasarlanmıştır. Her aşama kendi içinde detaylandırılarak öğretim amaçlı bir müze gezisi planında olması gereken bileşenler belirlenip, örnek bir gezi planı ortaya konulmuş ve katılımcılarla uygulanmıştır. Katılımcılarla yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular, hazırlanan gezi planı ve uygulamasının işlevselliğini ve etkililiğini göstermiştir. Bu çalışma kapsamında geliştirilen örnek planın okul dışı öğrenme ortamlarına yapılacak gezilerde temel bir kılavuz olması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, okul dışı öğrenme ortamı, müzede eğitim, gezi planı*

A SAMPLE MUSEUM TRIP PLAN IN SOCIAL STUDIES TEACHING

ABSTRACT

Individual and social needs that change depending on scientific and technological developments have forced education systems to change in raising individuals suitable for the needs of the age. This change aims at an individual who can produce information, use it functionally, solve problems, think critically, be entrepreneurial, determined, have communication skills, empathize, and contribute to society and culture. In raising individuals with these skills, it is very important to benefit from out-of-school learning environments as well as the education given at school. Thus, benefiting from different learning techniques and different environments for learning is at the center of education. It is known that through museums, which are at the forefront of out-of-school learning environments and an indispensable part of education, children learn the ways to improve their knowledge and gain the habit of comparing this knowledge with book knowledge. For this, museum trips; It should not be thought of as an ordinary trip, each stage should be planned and evaluated in detail. Worksheets should be prepared for students and information about the museum should be given. In addition, materials (clothing, activity papers, accessories, etc.) that can be used in museum education applications should be prepared in advance. The aim of this study is to develop an applied educational trip plan that can be used as an example within the scope of the "Museum and Art Education" course in the social studies education curriculum in higher education. In the study, case study, one of the qualitative research methods, was preferred because it was planned to give information about how to organize a museum tour and to reveal the effects of the organized tour on students. The trip plan is designed in a three-stage structure: before, during and after the trip. Each stage was detailed in itself, an exemplary trip plan was put forward and implemented with the participants. The findings obtained from the interviews with the participants showed the functionality and effectiveness of the prepared trip plan and application. It is expected that the sample museum trip plan prepared will be a guide for trips to out-of-school learning environments.

PANDEMİ SÜRECİNİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN İNSANİ DEĞERLERİNE ETKİSİ

[69]

Dr. Öğrt. Üyesi Feride Ersoy, *Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi*

Kevser Baltacı, *Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi*

Hasan Arkan, *Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi*

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) 11 Mart 2020 tarihinde pandemi ilan etmesiyle birlikte, Türkiye, virüsün yayılmasını önlemek amacıyla ülke genelinde aşamalı olarak tedbirler almaya başlamıştır. Eğitim alanında alınan tedbirler kapsamında öncelikle Milli Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı olarak faaliyet gösteren tüm okullarda eğitime ara verilmiştir. Okullar, 16 Mart 2020 tarihinden itibaren 1 hafta tatil edilmiştir. 23 Mart 2020 tarihinden itibaren MEB gerekli altyapı hazırlıklarını tamamlayarak internet tabanlı uygulamalar ve televizyon kanalları aracılığıyla uzaktan eğitim sürecini başlatmıştır. Öğretmenler, kısa zamanda uzaktan eğitime teknik anlamda uyum sağlamıştır. Öğretmenler sürecin teknik boyutuna uyum sağlamış olsa da, insani boyutta, tüm diğer insanlar gibi pandemi sürecinin birçok sosyal, psikolojik, ekonomik güçlüğü yaşamıştır. Bununla birlikte öğretmenler, öğrencilerinden ve etkileşimli sınıf ortamından uzak bir online eğitim ortamında eğitimin başarıya ulaşması için özveriyle çalışmıştır. Pandemi sürecinde bireysel ve mesleki anlamda yaşadığı deneyimler öğretmenlerin, özellikle sosyal becerilerin ve değerlerin eğitiminde çok önemli bir yeri bulunan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, kendi insani değerlerinde nasıl bir etki oluşturmuştur, sorusu bu çalışmanın ana merak konusunu oluşturmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın problem cümlesi şöyledir: Pandemi sürecinin sosyal bilgiler öğretmenlerinin insani değerlerine etkisi nasıldır? Çalışmanın amacı; pandemi sürecinin sosyal bilgiler öğretmenlerinin insani değerlerine etkisini araştırmaktır. Araştırma nitel araştırma metodolojisine uygun yürütülmüştür. Araştırmaya Türkiye genelinden 15 gönüllü sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formuyla gerçekleştirilen çevrimiçi görüşmelerle toplanmıştır. Veriler içerik analizi ve betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Araştırma bulguları, Dilmaç (1999, 2000) tarafından ifade edilen beş temel evrensel insani değere uygun olarak; hakikat, sevgi, iç huzur, doğru davranış ve şiddetten kaçınma temaları çerçevesinde doğrudan alıntılarla da desteklenerek rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Değer Eğitimi, İnsani Değerler, Pandemi*

THE EFFECT OF THE PANDEMIC PROCESS ON THE HUMAN VALUES OF SOCIAL STUDIES TEACHERS

ABSTRACT

With the World Health Organization (WHO) declaring a pandemic on March 11, 2020, Turkey has gradually started to take measures throughout the country in order to prevent the spread of the virus. As part of the measures taken in the field of education, first of all, education was suspended in all schools affiliated to the Ministry of National Education (MEB). As of March 16, 2020, schools have been suspended for one week. As of March 23, 2020, the MEB completed the necessary infrastructure preparations and started the education process through internet-based applications and television channels. Teachers, adapted to distance education in a short time technically. Although teachers have adapted to the technical dimension of the process, they have experienced many social, psychological and economic difficulties of the pandemic process, like all other people, in the humanitarian dimension. In addition, teachers have worked devotedly to achieve success in an online education environment away from their students and interactive classroom environment. The question of how the individual and professional experiences of teachers during the pandemic process, especially social studies teachers, who have a very important place in the education of social skills and values, have created an effect on their human values, constitutes the main subject of interest of this study. In this context, the problem statement of the study is as follows: How does the pandemic process affect the human values of social studies teachers? The aim of this study is to investigate the effect of the pandemic process on the human values of social studies teachers. The research was carried out in accordance with the qualitative research methodology. 15 volunteer social studies teachers from all over Turkey participated in the research. Research data were collected through online interviews conducted with a semi-structured interview form developed by the researchers. The data were analyzed by content analysis and descriptive analysis. Research findings are reported with direct quotations within the framework of the themes of truth, love, inner peace, correct behavior and avoidance of violence, in accordance with the five basic universal human values expressed by Dilmaç (1999, 2000).

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE YURT DIŞINDA YAŞAYAN TÜRK VELİLERİN DENEYİMLERİ: FENOMENOLOJİK BİR ÇALIŞMA (FRANSA ÖRNEĞİ)

Tuğba Yaman, *Marmara Üniversitesi*

İlyas Kara, *TC. Strazburg Başkonsolosluğu Eğitim Ataşeliği*

Veysi Aktaş, *Milli Eğitim Bakanlığı*

ÖZET

İçinde bulunduğumuz Covid-19 pandemi koşulları eğitim ve öğretimin, klasik sınıf yönetiminden daha farklı bir ortamda benimsenmesini zorunlu hale getirmektedir. Bu durum aileleri büyük ölçüde etkilemektedir. Çünkü salgının önlenmesi amacıyla getirilen tedbirler öğrencilerin ve velilerin sürekli evlerinde kalmalarını zorunlu kılmıştır. Bu nedenle eğitim faaliyetlerinin ev ortamında yapılması aile yaşamındaki alışkanlıkların değiştirilmesine neden olmuştur. Bu bağlamda uzaktan eğitim süreci velilerin eğitim öğretimde yeni roller üstlenmesini de beraberinde getirmiştir. Velilerin eğitim-öğretim faaliyetleri üzerindeki etkileri bu süreçte daha da artmıştır. Özellikle gelişmiş ülkelerde yaşayan velilerin bu süreçteki deneyim ve düşüncelerinin incelenmesi merak konusudur. Bu çalışmada, Fransa'da yaşayan Türk velilerin Covid-19 pandemi sürecinde eğitim bağlamındaki deneyimlerini ortaya çıkarmak amaçlanmaktadır. Bu kapsamda araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik (olgubilim) yaklaşımı ile desenlenmiştir. Araştırmanın katılımcılarını Fransa'nın Strasbourg, Lyon, Montpellier ve Bezanson şehirlerinde yaşayan Türk veliler oluşturmakta olup, araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Katılımcıların 2020/2021 Eğitim-Öğretim yılında pandemi koşulları altında veli olmayı deneyimlemeleri ölçüt olarak kabul edilmiştir. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmış ve elde edilen veriler fenomenolojik analiz tekniği ile çözümlenmiştir. Verilerin analizi sonucunda pandemi sürecinde veli olmanın anlamına ilişkin birbirinden farklı altı temaya ulaşılmıştır. Söz konusu bu temalar; Duygudurum Bozukluğu Yaşama, Kendini Yetersiz Görme, Pandeminin Etkilerini Hissetme, Sorumlulukların Artması, Öğretmenin Değerini Anlama ve Öğretmen Rolü Üstlenme'dir.

Anahtar Kelimeler: Pandemi, Fransa, Veli, Fenomenoloji.

EXPERIENCES OF TURKISH PARENTS LIVING ABROAD DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS: A PHENOMENOLOGICAL STUDY (FRANCE EXAMPLE)

ABSTRACT

The current Covid-19 pandemic conditions necessitate the adoption of education and training in a different environment than classical classroom management. This situation greatly affects families. Because the measures taken to prevent the epidemic made it compulsory for students and parents to stay at home all the time. For this reason, carrying out educational activities in the home environment has led to the change of habits in family life. In this context, the distance education process has brought along new roles for parents in education. The effects of parents on educational activities increased even more in this process. It is a matter of curiosity to examine the experiences and thoughts of parents living in developed countries in this process. In this research, it is aimed to reveal the experiences of Turkish parents living in France in the context of education during the Covid-19 pandemic process. In this context, the research was designed with the phenomenological approach, one of the qualitative research methods. The participants of the research are Turkish parents living in the cities of Strasbourg, Lyon, Montpellier and Bezanson in France, and the participants of the research were determined by the criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling methods. It was accepted as a criterion for the participants to experience being a parent under pandemic conditions in the 2020/2021 academic year. The research data were collected with a semi-structured interview form and the obtained data were analyzed with the phenomenological analysis technique. As a result of the analysis of the data, six different themes related to the meaning of being a parent during the pandemic process were reached. These themes are; Experiencing a Mood Disorder, Seeing Oneself as Incompetent, Feeling the Effects of the Pandemic, Increasing Responsibilities, Understanding the Value of the Teacher, and Assuming the Role of a Teacher.

Keywords: Pandemic, France, Parent, Phenomenology.

MÜLTECİ ÖĞRENCİLERİN TOPLUMA ENTEGRASYONUNDA SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN ÖNEMİNİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

[71]

İlyas Kara, *TC. Strazburg Başkonsolosluğu Eğitim Ataşeliği*

Veysi Aktaş, *Milli Eğitim Bakanlığı*

Tuğba Yaman, *Marmara Üniversitesi*

ÖZET

Okullar, çocukların topluma uyumu bakımından baskın olan kültürün öğrencilere kazandırıldığı kurumlardır. Bu nedenle okul, mülteci çocukların içinde yaşadığı topluma entegre olmaları açısından ayrı bir öneme sahiptir. Okul müfredatlarında yer alan dersler mülteci öğrencilerin topluma uyumu noktasında önemli görevler üstlenmektedir. Özellikle toplumsal ve kültürel değerlerin öğretimine vurgu yapan Sosyal Bilgiler bu derslerden biridir. Çünkü Sosyal Bilgiler, insancıl ve akılcı bir düşünce sistemine sahip, katılımcı vatandaşlar yetiştirmeyi hedefleyen disiplinler arası bir alan olarak tanımlanmaktadır. Farklı toplumlara ait çocukların aynı öğrenme ortamını paylaşarak, Sosyal Bilgiler dersinde kazanmış oldukları bilgi, beceri, değer ve tutumları kendi iletişim ortamlarında kullanmaları amaçlanmaktadır. Öğrencilerin, bir toplumun huzur ve devamlılığı için gerekli olan barış ve hoşgörüyü içselleştirerek kendi yaşamlarına aktarmaları hedeflenmektedir. Ayrıca Sosyal Bilgiler, küresel barış gibi önemli sosyal konuları içeren bir müfredata sahiptir. Sosyal Bilgilerin doğasında toplumsal ve küresel sorunların çözümüne yönelik bir potansiyel bulunmaktadır. Bu öneminden dolayı Sosyal Bilgiler dersinin öğrencilerde biz duygusunu geliştirmeyi amaçlaması, mülteci çocukların içinde yaşadığı topluma yönelik aidiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlamaktadır. Mülteci öğrencilerin topluma uyumu hususunda Sosyal Bilgiler dersinin yeri ve öneminin mülteci öğrencilerin görüş ve düşüncelerine dayalı olarak incelenmesi önemli görülmektedir. Bu bağlamda çalışma, mülteci öğrencilerin topluma entegrasyonu hususunda Sosyal Bilgiler dersinin öneminin öğrenci görüşlerine göre incelenmesini amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışma, nitel araştırma yöntemi ile yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcılarını Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullarda öğrenim görmekte olan mülteci öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma verileri yarı yapılandırılmış görüşme formu ile elde edilmiş ve verilerin analiz sürecinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın analiz süreci devam etmekte olup, mülteci öğrencilerin topluma entegrasyonu hususunda Sosyal Bilgiler dersinin önemine ilişkin sonuçlar daha sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Mülteci Öğrenci, Sosyal Bilgiler, Entegrasyon*

AN INVESTIGATION OF THE IMPORTANCE OF SOCIAL STUDIES COURSE IN THE INTEGRATION OF REFUGEE STUDENTS ACCORDING TO STUDENTS' VIEWS

ABSTRACT

Schools are institutions where the dominant culture in terms of children's adaptation to society is brought to students. For this reason, school has a special importance in terms of integrating refugee children into the society they live in. The courses in the school curricula play an important role in the integration of refugee students into society. Social Studies, which especially emphasizes the teaching of social and cultural values, is one of these courses. Because Social Studies is defined as an interdisciplinary field that aims to raise participatory citizens with a humane and rational thought system. It is aimed that children from different societies share the same learning environment and use the knowledge, skills, values and attitudes they have gained in the Social Studies course in their own communication environment. It is aimed that the students internalize the peace and tolerance necessary for the peace and continuity of a society and transfer it to their own lives. In addition, Social Studies has a curriculum that includes important social issues such as global peace. There is a potential for solving social and global problems in the nature of Social Studies. Due to this importance, the aim of the Social Studies course to develop the sense of "we" in students contributes to the development of the sense of belonging to the society in which refugee children live. It is considered important to examine the place and importance of the Social Studies course on the integration of refugee students into society, based on the views and thoughts of refugee students. In this context, the study aims to examine the importance of the Social Studies course in terms of the integration of refugee students into society, according to student views. For this purpose, the study was carried out with the qualitative research method. The participants of the research are refugee students studying in secondary schools affiliated to the Ministry of National Education. The research data were obtained with a semi-structured interview form and the content analysis technique was used in the analysis of the data. The analysis process of the research continues and the results regarding the importance of the Social Studies course in the integration of refugee students into society will be presented later.

MÜZE EĞİTİMİ SERTİFİKA PROGRAMINA KATILAN ÖĞRETMENLERİN MÜZE EĞİTİMİNE YÖNELİK ÖZ-YETERLİK İNANÇLARININ İNCELENMESİ

[72]

Arş. Gör. Galip Öner, Erciyes Üniversitesi

Ömer Binekci, Kayseri Çetin Şen Bilim ve Sanat Merkezi

ÖZET

Müze eğitime ilişkin gerçekleştirilen çalışmalarda son yıllarda bir artış yaşandığı gözlemlenmektedir. Bu çalışmaların sonuçlarını destekleyici nitelikte bir gelişme ülkemizde 2019 yılında yaşanmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı'nın Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından koordine edilen "Müze Eğitimi Sertifika Programı" başlatılmış ve bu program kapsamında farklı branşlardan yüzlerce öğretmene müze eğitime yönelik eğitici eğitimi verilmiş, eğitimi alan öğretmenler ise görev yaptıkları illerdeki öğretmenlere hizmet içi eğitimler aracılığıyla bu eğitimleri vermişlerdir. Bu kapsamda araştırmanın amacı müze eğitime yönelik eğitici eğitimi veya hizmet içi eğitimini tamamlayan öğretmenlerin müze eğitime yönelik öz-yeterlik inançlarını tespit etmektir. Nicel ve nitel veri toplama araçlarının birlikte kullanıldığı bu araştırma temel olarak betimsel tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örneklemin kullanıldığı çalışmada sosyal bilgiler, görsel sanatlar, tarih, Türkçe, sınıf öğretmenliği, beden eğitimi ve spor, okul öncesi ve özel eğitim branşlarında görev yapan, araştırmaya gönüllü katılım sağlayan, 80 öğretmen yer almıştır. Araştırmada Yeşilbursa ve Uslu'nun (2014) geliştirdiği "Müze Eğitime İlişkin Öz- Yeterlik Ölçeği" kullanılmıştır. 24 maddeden oluşan ölçeğe ek olarak, katılımcılara ilişkin kişisel bilgilere ve müze eğitime yönelik iki açık uçlu soruya yer verilmiştir. Veriler SPSS ortamında istatistiksel olarak analiz edilerek aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ile yorumlanmıştır. Araştırma sonucunda hizmet içi müze eğitimi alan öğretmenlerin müze eğitime ilişkin öz-yeterlik inançlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Sonuçlardan hareketle müze eğitime yönelik hizmet içi eğitimlerin kapsamının genişletilerek sürdürülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Müze Eğitimi, Öz-yeterlik, Öğretmen*

EXAMINING THE SELF-EFFICACY BELIEFS OF THE TEACHERS PARTICIPATING IN THE MUSEUM EDUCATION CERTIFICATE PROGRAM TOWARDS MUSEUM EDUCATION

ABSTRACT

It has been observed that there has been an increase in the studies carried out on museum education in recent years. A development supporting the results of these studies was experienced in Turkey in 2019. The "Museum Education Certificate Program" was initiated, coordinated by the General Directorate of Teacher Training and Development of the Ministry of National Education. In this context, hundreds of teachers from different branches were given training for museum education, and the teachers who received the training gave this training to the teachers in the provinces where they work through in-service training. In this context, the research aims to determine the self-efficacy beliefs of teachers who have completed museum education or in-service training for museum education. This research, in which quantitative and qualitative data collection tools were used together, was carried out in the descriptive survey model. In the study, in which criterion sampling, one of the purposeful sampling methods, was used, 80 teachers who worked in social studies, visual arts, history, Turkish, classroom teaching, physical education and sports teaching, pre-school, and special education branches and participated in the research voluntarily took part. The "Self-Efficacy Scale for Museum Education" developed by Yeşilbursa and Uslu (2014) was used in the research. In addition to the 24-item scale, two open-ended questions about the personal information of the participants and museum education were included. The data were statistically analyzed in SPSS and interpreted with arithmetic mean and standard deviation values. As a result of the research, it was determined that the teachers who received in-service museum education had high self-efficacy beliefs about museum education. Based on the results, it is suggested that the scope of in-service training for museum education should be expanded and continued.

HEIDI HİKÂYE KİTABINDA YER ALAN COĞRAFİ KAVRAMLAR

[73]

Doç. Dr. Yurdal Dikmenli, *Ahi Evran Üniversitesi*

Arş. Gör. Rabia Asal Özkan, *Erciyes Üniversitesi*

Büşra Nur Turan, *Erciyes Üniversitesi*

ÖZET

Coğrafya; yeryüzünün şekillenmesini, şekillenmesinde etkili olan faktörleri ve insan, bitki, hayvan toplulukları ile doğa arasındaki ilişkileri ve bunların dağılımlarını inceleyen bilim dalıdır. Bu nedenle yaşadığımız ve yararlandığımız doğal ve beşerî çevre coğrafyanın bir parçasıdır. Bu coğrafi çevreyi anlayabilmek ve anlamlandırabilmek için kavramlara ihtiyaç vardır. Bu çalışmanın amacı Heidi hikâye kitabında geçen coğrafi kavramlar ile bu kavramların kategorilerini belirlemektir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi kullanılmıştır. Bu araştırmanın veri kaynağını Johanna Spyri tarafından yazılan Sevgi Sonkan tarafından Türkçe'ye uyarlanan ve Millî Eğitim Bakanlığı tarafından ilkökul öğrencilerinin gelişim özelliklerine uygun olduğu belirlenen 100 Temel Eser içinde bulunan Heidi isimli çocuk kitabı oluşturmaktadır. Araştırmadan elde edilen veriler doküman analizi yöntemiyle incelenmiş ve analiz edilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre; 31 fiziki coğrafya, 10 beşerî ve ekonomik coğrafya, bu kategoriler dışında 4 genel coğrafya kavramı olmak üzere 45 coğrafi kavramın yer aldığı görülmektedir. Fiziki coğrafya kategorisinde; matematik coğrafya bilgisine yönelik 13, iklim bilimine yönelik 9, bitki coğrafyası/toprak coğrafyasına yönelik 5 ve yer şekilleri bilimine yönelik 4 coğrafi kavram bulunmaktadır. Beşerî ve ekonomik coğrafya kategorisinde; nüfus ve yerleşme coğrafyasına yönelik 7, tarım coğrafyasına yönelik 3 coğrafi kavram bulunmaktadır. Fiziki coğrafya kategorisinde daha fazla coğrafi kavramın bulunması hikâyede geçen olayların çoğunluğunun dağlık bir bölgede yaylada geçmesine bağlanabilir. Çalışma sonuçlarından hareketle, öğrencilerin kavramları somutlaştırması aşamasında hikâye kitaplarından faydalanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Hikâye kitabı, coğrafi kavram, Heidi*

GEOGRAPHICAL CONCEPTS IN HEIDI STORYBOOK

ABSTRACT

Geography; It is a science that examines the shaping of the earth, the factors that are effective in its shaping, the relations between human, plant, animal communities and nature and their distribution. The purpose of this study is to determine the geographical concepts in Heidi's book and to which category these concepts belong. This study was carried out through document analysis, which is one of the qualitative research methods. The data source of this research is the children's book Heidi, which was written by Johanna Spyri and adapted into Turkish by Sevgi Sonkan and included in 100 Basic Works, which was determined by the Ministry of National Education to be suitable for the developmental characteristics of primary school students. The data obtained from the research were examined and analyzed by document analysis method. According to the results obtained from the study; It is seen that there are 45 geographical concepts, including 31 physical geography, 10 human and economic geography, and 4 general geographical concepts

apart from these categories. From the fields of physical geography; There are 13 geographical concepts for mathematical geography, 4 for geomorphology, 5 for plant geography / soil geography, and 9 for climate science (climatology). From the fields of human and economic geography; There are 7 geographical concepts for population and settlement geography and 3 geographical concepts for agricultural geography. Based on the results of the study, it can be suggested that story books be used in the stage of concretizing the concepts by the students.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN OKUL DIŞI ÖĞRENME ÇEVRELERİNDE YAŞADIKLARI SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

[74]

Gamze Nur Doğan, *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

Prof. Dr. Bayram Tay, *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

ÖZET

Sosyal bilgiler dersi ilköğretim okullarında 4, 5, 6 ve 7. sınıflarda yer alan ve öğrencilerin toplumsal çevreye uyumu için gerekli olan bilgi, beceri, değer, tutum ve alışkanlıkların kazandırıldığı bir derstir. Sosyal bilgiler öğretim programları incelendiğinde öğrencilere kazandırılması planlanan özelliklerin okul dışı öğrenme çevrelerinden de faydalanılmasını gerektirdiği anlaşılmaktadır. Öğrenme ortamı olarak okul dışı öğrenme çevrelerinin kullanılmasında geçmişten günümüze öğretmenlerin sorunlar yaşadığı bilinen bir gerçektir. Bu araştırmada sosyal bilgiler öğretmenlerin okul dışı öğrenme çevrelerinden faydalanırken nelere dikkat edilmesi gerektiği, yaőanılan sorunların neler olduğu ve bu sorunların çözümlerine yönelik önerilerinin neler olduğunun betimlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel yöntem kullanılmış ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. İçerik analizine tabi tutulan verilerin analizinde MAXQDA programı kullanılmıştır. Sosyal bilgiler öğretmenlerine göre okul dışı öğrenme çevrelerine düzenlenecek etkinliklerde dikkate alınması gerekenlerden bazıları; konu ve amacı belirlemek, planlama yapmak, öğrencileri sürece dâhil etmek, prosedürü tamamlamak, gidilecek yer ile ilgili ön bilgiler vermek, öğrenciye görelilik ilkesine uymak, gezi kurallarını belirlemek, gezi rehberinden faydalanmak, güvenlik önlemlerini almak, çevresel faktörleri, sınıf mevcudunu ve ulaşım ile ilgili işlemleri hesaba katmak şeklindedir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin okul dışı öğrenme çevrelerine düzenlenen etkinliklerde karşılaştıkları sorunlardan bazıları; sınıf mevcudunun fazla olması, zaman alıcı olması, kazanım dıőına çıkılabilmesi, ön görülemeyen plan dışı durumların ortaya çıkması, maddi olanakların sınırlı olması, bürokratik engeller, ulaşım sorunları, çevrenin olumsuz tutumu ve güvenlik problemleridir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin okul dışı öğrenme çevrelerine düzenlenen etkinliklerde karşılaőtılan sorunlara çözüm önerilerinden bazıları ise şöyledir: detaylı bir planlama yapılmalı, görevli öğretmen sayısı arttırılmalı, öğrenciler gezi öncesinde bilgilendirilmeli, prosedür konusunda kolaylık sağlanmalı, kurumlardan maddi destek sağlanmalı, veliler bilinçlendirilmeli, rehber hizmeti sağlanmalı, ulaşım desteği verilmeli, güvenlik önlemleri alınmalı, öğrencilerle birlikte gezi kuralları belirlenmeli ve veli katılımı sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgiler Öğretmenleri, Okul Dışı Öğrenme Çevreleri*

PROBLEMS EXPERIENCED AND SOLUTION SUGGESTIONS BY SOCIAL STUDIES TEACHERS IN OUT OF SCHOOL LEARNING ENVIRONMENTS

ABSTRACT

Social studies is a course that is taught in 4th, 5th, 6th and 7th grades in primary schools and provides students with the knowledge, skills, values, attitudes and habits necessary for their adaptation to social environment. Social studies curricula indicate that the features that are planned to be acquired by students require using out-of-school learning environments. It is a known fact that teachers have been experiencing problems in using out-of-school learning environments as a learning environment. The aim of this research is to describe what should be considered when social studies teachers use out-of-school learning environments, what problems they encounter and what they propose to resolve those problems. Descriptive method was used, and data were collected through a semi-structured interview form. The MAXQDA program was used for the data submitted to content analysis. According to social studies teachers, some of the points that should be considered for activities to be organized in out-of-school learning environments are to specify the subject and purpose, to make planning, to involve students in the process, to complete the procedure, to give preliminary information about the destination, to comply with the principle of relativity to the student, to determine the travel rules, to benefit from the tour guide, to take security measures, to take notice of environmental factors, classroom size, and transactions about transportation. Some of the problems faced by social studies teachers in activities organized for out-of-school learning environments include large classroom sizes, time consumption, deviation from educational attainment, unforeseen and unplanned situations, limited financial resources, bureaucratic obstacles, transportation problems, negative environmental conditions, and security problems. Some of the proposals for solutions to the problems encountered by social studies teachers in activities organized for out-of-school learning environments are as follows: a detailed planning should be made, the number of on-duty teachers should be increased, students should be informed before the trip, the procedure should be facilitated, financial support should be provided from the relevant institutions, parents should be informed, guide service should be provided, transportation support should be provided, security measures should be taken, travel rules should be set together with students, and parent participation should be ensured.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN UZAKTAN EĞİTİMDE KULLANDIKLARI YÖNTEM VE TEKNİKLERE İLİŞKİN BİR İNCELEME

[75]

Doç. Dr. Mehmet Akpınar, *Trabzon Üniversitesi*

Mesut Yılmaz, *Trabzon Üniversitesi*

Samet Karakuş, *Trabzon Üniversitesi*

ÖZET

Bu araştırma sosyal bilgiler öğretmenlerinin uzaktan eğitimde kullandıkları yöntem ve teknikleri belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, durum çalışması deseninde nitel bir çalışmadır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden tipik durum örnekleme yönteminde oluşturulmuştur. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde ne tür yöntem ve teknikleri kullandıklarını tespit edebilmek amacıyla bir açık uçlu anket formu oluşturulmuştur. Çalışma kapsamında oluşturulan açık uçlu anket formu vasıtasıyla veriler toplanmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak çözümlenmiş ve bu veriler kavramsal kategorilere ayrılarak yorumlanmıştır. Araştırmaya toplamda 50 sosyal bilgiler öğretmeni katılmıştır. Araştırma sonucunda; sosyal bilgiler öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde; düz anlatım/sunuş yolu ve soru cevap yöntemlerini daha çok kullandıkları, genel itibarıyla uzaktan eğitimle yürütülen sosyal bilgiler derslerinde ders programına uygun yöntem ve tekniklerin tam ve nitelikli bir şekilde kullanılmadığı belirlenmiştir. Öğretmenlerin büyük bir bölümü uzaktan eğitimle yüz yüze eğitim arasında farklılıklar olduğunu ifade etmişlerdir. Uzaktan eğitimle yürütülen sosyal bilgiler derslerinin teknoloji/internet kullanımının yararları ve ekonomiklik/zamandan tasarruf gibi avantajları olduğu, dersin anlaşılma/öğrenilme durumunun bilinmemesi ve etkileşim eksikliğinin ise uzaktan eğitimin dezavantajları olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenler ayrıca öğrenciyi aktif hale getirecek yöntemler/uygulamalarla görsel ve video kullanımını tavsiye etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, Öğretmenler, Uzaktan Eğitim, Yöntem ve Teknik*

A STUDY OF THE METHODS AND TECHNIQUES USED BY SOCIAL STUDIES TEACHERS IN DISTANCE LEARNING

ABSTRACT

The present study aims to determine the methods and techniques that Social Studies Teachers use in online teaching. It is a qualitative case study. The workgroup is formed within the scope of typical case sampling, which is one of the purposive sampling methods. In order to determine the methods and techniques the teachers used during the online teaching process, an open-ended questionnaire is designed. Within the scope of the study, the data is elicited by making use of the questionnaire. The obtained data is analyzed by content analysis method, divided into conceptual categories and interpreted accordingly. 50 Social Studies teachers participated in the study. According to the findings of the study, it is determined that, during the online teaching process, the teachers mainly prefer to use direct instruction/presentation and question/answer methods, while they mainly disregard the curriculum and the methods and techniques required for the

learning outcomes of the Social Studies course. The majority of the teachers has remarked that there are differences between online and face-to-face teaching. It is determined that, online teaching has some advantages such as developing technology/internet using skills as well as being economical and time saving; while it has some disadvantages such as the lack of interaction, communication, and the difficulties in assessment the designation of the level of learning. The teachers also recommended some audio-visual tools as well as methods and applications for making students more active during online classes.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KÜLTÜREL BİYOGRAFİ KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

[76]

Çağrınur Sağ, Kastamonu Üniversitesi

Tuğba Turgut, Kastamonu Üniversitesi

ÖZET

Kültürel biyografi, insanların geçmişte bıraktıkları soyut ve somut kültürel miras eserlerinin bireysel yorumu olarak ifade edilebilir. Bu yorum gerek türbe, anıt, arkeolojik kalıntılar, müzelerde sergilenen nesne koleksiyonları gerekse gelenekler, ritüeller gibi çeşitli formlardaki kültürel eserler üzerinden yapılmaktadır. Bununla birlikte sosyal bilgiler dersinin kültürel mirasın gelecek kuşaklara aktarımındaki misyonu dikkate alındığında derslerde biyografilerin özellikle de kültürel biyografilerin aktif olarak kullanımı bu konuda oldukça önemli bir işleve sahiptir. Kültürel biyografilerin öğrenme-öğretme sürecinde kullanımı somut ve somut olmayan kültürel miras öğelerinin korunması, bu konuda farkındalığın oluşturulması, sürdürülebilirliğinin sağlanması ile kuşaklar arası bütünleşmenin ve aktarımının sağlanmasında büyük önem arz etmektedir. Bu açıdan bakıldığında sosyal bilgiler dersinde kültürel biyografi kullanımı, öğrencilerin somut ve somut olmayan kültürel değerlerimizin önemi hakkında bilgi ve farkındalık sahibi olmalarında önemli olduğu aşikardır. Bu bağlamda öğrenme-öğretme sürecinde sosyal bilgiler derslerinde kültürel biyografilerin kullanımı noktasında sosyal bilgiler öğretmenleri oldukça önemli bir konumdadır. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde kültürel biyografinin kullanımına ilişkin görüşlerini incelemektir. Nitel metodoloji kapsamında olgubilim yöntemi ile yürütülen bu araştırmanın çalışma grubunu Türkiye'nin farklı şehirlerinde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen yapılandırılmış görüşme formu kullanılacaktır. Elde edilen verilerin içerik analizi tekniği ile çözümlenmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Kültürel Biyografi, Öğretmen, Sosyal Bilgiler*

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ON THE USE OF CULTURAL BIOGRAPHY

ABSTRACT

Cultural biography can be expressed as the individual interpretation of the intangible and tangible cultural heritage works that people have left in the past. This interpretation is made through cultural artifacts in various forms such as tombs, monuments, archaeological remains, object collections exhibited in museums, and traditions and rituals. However, considering the mission of the social studies course in transferring the cultural heritage to future generations, the active use of biographies, especially cultural biographies, has a very important function in this regard. The use of cultural biographies in the learning-teaching process is of great importance in protecting tangible and intangible cultural heritage elements, creating awareness on this issue, ensuring their sustainability, and ensuring intergenerational integration and transfer. From this point of view, it is obvious that the use of cultural biography in social studies course is important for students to have knowledge and awareness about the importance of our tangible and intangible cultural values. In

this context, social studies teachers have a very important position in the use of cultural biographies in social studies lessons in the learning-teaching process. The aim of this research is to examine the views of social studies teachers on the use of cultural biography in social studies lessons. The study group of this research, which is carried out with the phenomenology method within the scope of qualitative methodology, consists of social studies teachers working in different cities of Turkey. In the research, a structured interview form developed by the researchers will be used as a data collection tool. It is planned to analyze the obtained data with content analysis technique.

MEDİTASYON TEKNİĞİNİN ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ KAYGI DÜZEYLERİNE ETKİSİ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DENEYİMLERİ

[77]

Büşra Çağlar Karapınar, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ÖZET

Hayatta bazen ufak molalara ihtiyacımız vardır. Bu ufak molalar hayatımızın gidişatı hakkında bizlere fikir verir, farkındalık sahibi olmamızı sağlar. Farkında olarak hayatı yaşamak; hem kişinin kendi hayatı için hem de etrafındaki insanların hayatı için fayda sağlayacaktır. Bu araştırmada düzenli meditasyon yapan sosyal bilgiler öğretmenlerinin mesleki kaygı düzeyleri, öğretmenlerin kendi görüş ve deneyimlerine dayalı olarak incelenmiştir. Verileri elde ederken nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmaya katılacak öğretmenlerin seçilmesinde amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Şartları sağlayan 5 öğretmen ile çalışma yürütülmüştür. Sonuç olarak; öğretmenlerin hayatlarının neredeyse her alanında kaygı yaşadıkları, kaygı durumlarının içsel faktörler ve dışsal faktörler olarak çeşitlilik gösterdiği, mesleki olarak kaygı düzeylerinin zaman zaman öğrencileri ile ilişkilerine de yansıdığı tespit edilmiştir. Düzenli meditasyon yapan öğretmenlerin olumsuz duygu, düşünce ve durumları daha kolay yönetebildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Hem mesleki hem de normal hayatta ciddi oranda kaygı durumlarının azaldığı, bunun yerine daha dingin ve sakin bir yaşantıya sahip olduklarını ifade etmişlerdir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin en az 2 yıl en çok 7 yıl günde ortalama bir saat kadar meditasyon yaptıkları sonucuna ulaşılmıştır. Meditasyon yapmadıkları dönem için kaygı durumlarını ortalama (1 en az 10 en yüksek derecelendirme) 8 oranında derecelendirmişler, yaptıkları dönemi ise ortalama 2 olarak derecelendirmişlerdir. Diğer meslektaşlarına tavsiye etme oranları 10 olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, öğretmen, kaygı düzeyleri, düzenli meditasyon*

THE EFFECT OF MEDITATION TECHNIQUE ON TEACHERS' PROFESSIONAL ANXIETY LEVELS: EXPERIENCES OF SOCIAL STUDIES TEACHERS

ABSTRACT

Sometimes in life we need little breaks. These little breaks give us an idea about the course of our lives and make us aware. Living life with awareness; It will be beneficial both for one's own life and for the lives of those around him. In this study, the professional anxiety levels of social studies teachers who regularly meditate were examined based on the teachers' own views and experiences. While obtaining the data, a semi-structured interview form, one of the qualitative research methods, was applied. Purposive sampling method was used to select the teachers to participate in the research. The study was carried out with 5 teachers who met the conditions. As a result; It has been determined that teachers experience anxiety in almost every aspect of their lives, their anxiety levels vary as internal factors and external factors, and their professional anxiety levels are sometimes reflected in their relationships with their students. It has been concluded that teachers who meditate regularly can manage negative emotions, thoughts and situations more easily. They stated that their anxiety levels decreased significantly in both professional and normal life, and instead they had a calmer and calmer life. It was concluded that the teachers participating in the

study meditated for an average of one hour a day for at least 2 years and maximum 7 years. They rated their anxiety as 8 on average (1 minimum of 10, highest rating) for the period when they did not meditate, and rated 2 on average for the period when they did not meditate. The rate of recommendation to other colleagues was determined as 10. Key words: social studies teachers, anxiety levels, regular meditation.

WEB 2.0 ARAÇLARI İLE TEKNOLOJİ VE TARİH EL ELE: BİR TÜBİTAK PROJESİ ÖYKÜSÜ

Prof. Dr. Yücel Kabapınar, Marmara Üniversitesi

Emre Göfner, Milli Eğitim Bakanlığı

Sarp Selçuk

Kültürel mirasımıza sahip çıkmanın yollarından biri tarihimizi öğrenerek bizden sonraki nesillere aktarmaktır. Kültürel mirasın aktarılmasında okullarda işlenen tarih derslerine büyük görevler düşmektedir. Fakat tarih dersleri bazılarımız tarafından ezber ve eğlenceli olmayan dersler olarak değerlendirilmektedir. Bu durumda, “Tarih dersleri farklı yöntemler kullanılarak ezberden uzaklaştırılıp keyifli hale getirilebilir mi?” sorusu akla gelmiş ve teknolojik araçların tarih öğretiminde kullanılabilmesi kanısına varılmıştır. Araştırma tarihle teknolojiyi; yani bir anlamda geçmişle günümüzü bağlamaktadır. Araştırmanın amacı, Milli Mücadele hazırlık dönemiyle ilgili farklı Web 2.0 araçlarıyla içerikler oluşturmak ve bu içeriklerin kullanıldığı tarih derslerinin işlevselliğine ilişkin öğrencilerin, öğretmenlerin ve uzman psikoloğun görüşlerini almaktır. Araştırma nitel bir araştırma olup eylem araştırması desenine göre modellenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 8 ve 12. sınıfa devam eden 28 öğrenci, 4 öğretmen ve 1 psikolojik danışman oluşturmaktadır. Hazırlanan içeriklere ilişkin öğrenci görüşleri ön ve son algı anketleri ile sınanmıştır. Yine çalışmaların niteliği ve öğrencilere katacaklarını ortaya koymak için farklı branşlardaki 4 öğretmen için açık uçlu sorulardan oluşan anketler geliştirilip uygulanmıştır. Çalışmaların öğrenciler üzerindeki etkisine ilişkin psikolojik danışman ile mülakat gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilere içerik analizi yapılmıştır. Çalışmanın sonucunda, hazırlanan materyallerle ilgili çalışma grubundan Web 2.0 araçlarının tarih dersinde kullanımına ilişkin olumlu görüşler alınmıştır. Teknoloji yardımıyla hazırlanan ders içeriklerinin öğrenciler üzerindeki olumlu etkileri alan yazındaki sonuçlarla benzerlik göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Web 2.0 Araçları, Dijital Dönüşüm, Eylem Araştırması, Kültürel Miras

TECHNOLOGY AND HISTORY HAND IN HAND WITH WEB 2.0 TOOLS: THE STORY OF A TUBITAK PROJECT

ABSTRACT

One of the ways to protect our cultural heritage is to learn our history and pass it on to the next generations. History lessons taught in schools have a great role in transferring cultural heritage. But history lessons are considered by some of us as memorization and not fun lessons. In this case, “Can history lessons be removed from memorization and made enjoyable by using different methods?” The question came to mind, and it was concluded that technological tools can be used in history teaching. Research; history, and technology; that is, in a sense, connects the past with the present. The aim of the research is to create content about the National Struggle preparation period with different Web 2.0 tools and to get the opinions of students, teachers, and expert psychologists on the functionality of history lessons in which these contents are used. The research is qualitative research and modeled according to the action research pattern. The study

group of the research consists of 28 students from 8th and 12th grade, 4 teachers, and 1 psychological counselor. Student views on the prepared content were tested with pre and post-perception surveys. Again, questionnaires consisting of open-ended questions were developed and applied for 4 teachers from different branches in order to reveal the quality of the studies and what they would add to the students. An interview was held with the psychological counselor regarding the effect of the studies on the students. Content analysis was performed on the obtained data. As a result of the study, positive opinions about the use of Web 2.0 tools in history lessons were received from the study group related to the prepared materials. The positive effects of the course contents prepared with the help of technology on students are similar to the results in the literature.

Keywords: Web 2.0 Tools, Digital Transformation, Action Research, Cultural Heritage

SALGIN SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYADA MESLEKİ DAYANIŞMALARI

[79]

Dr. Özlem Elvan, Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğrt. Üyesi Serpil Recepoğlu, Kastamonu Üniversitesi

ÖZET

Günümüzde internet öğretmenlerin mesleki uygulamalarında neredeyse en fazla kullandıkları araç haline gelmiştir. Salgınla birlikte uzaktan eğitime geçilmesi ile internet adeta bir okul haline gelmiştir. Öğretmenlerin sosyal medyada mesleki dayanışmalarını kolaylaştıran gruplar yer almaktadır. Bu gruplarda farklı illerden, farklı kıdemlerden ve farklı cinsiyetlerden öğretmenler yer almaktadır. Bu gruplar sayesinde öğretmenler, sorunlarına çözüm bulmakta, belge ve dokümanlara kolaylıkla ulaşmakta, farklı etkinlikleri görmekte ve birçok farklı konuda dayanışma içinde olmaktadır. Öğretmenlerin karşılaştıkları sorunların, üretilen etkinliklerin, uygulamada gerekli belge ve dokümanların sosyal medyada öğretmenler arasında sıklıkla paylaşıldığı görülmektedir. Öğretmenlerin bu paylaşımları mesleki dayanışma olarak adlandırılmaktadır. Öğretmenlerin farklı konularda sıklıkla paylaşım yapmaları sosyal ortamda zor olan zümreler arası iş birliğini de güçlendirmektedir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de etkisini gösteren COVID 19'un eğitime yansımalarının çok boyutlu olduğu görülmektedir. Bu çalışma ile sosyal bilgiler öğretmenlerinin salgın sürecinde mesleki dayanışmalarının hangi konularda olduğu tespit edilecektir. Aştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılarak doküman analizi yapılacaktır. Facebook'ta en fazla üyesi olan Türkiye Sosyal Bilgiler Zümresi grubundan elde edilen veriler analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Sosyal Medya, Mesleki Dayanışma, Salgın*

PROFESSIONAL SOLIDARITY OF SOCIAL STUDIES TEACHERS IN SOCIAL MEDIA DURING THE PANDEMIC

ABSTRACT

Today, the internet has become the tool that teachers use almost the most in their professional practice. With the transition to distance education with the pandemic, the internet has become a school. There are groups that facilitate the professional solidarity of teachers on social media. These groups include teachers from different provinces, from different seniorities and from different genders. Thanks to these groups, teachers find solutions to their problems, access documents easily, see different activities and are in solidarity on many different issues. It is seen that the problems faced by the teachers, the activities produced, the documents required in practice are frequently shared among the teachers on social media. This sharing of teachers is called professional solidarity. The fact that teachers frequently share on different topics also strengthens the cooperation between the groups, which is difficult in the social environment. It is seen that the reflections of COVID 19 on education, which has an effect in our country as well as all over the world, are multidimensional. With this study, it will be determined that the professional solidarity of social studies teachers during the epidemic process will be determined. In the study, document analysis will be done by using qualitative research method. The data obtained from the Turkey Social Studies Group, which has the highest number of members on Facebook, will be analyzed.

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN GÖRSEL OKURYAZARLIĞA İLİŞKİN GÖRÜŞ VE UYGULAMALARI

[80]

Özlem Elvan, *Milli Eğitim Bakanlığı*

Dr. Öğrt. Üyesi Serpil Recepoğlu, *Kastamonu Üniversitesi*

ÖZET

Günümüzde teknolojinin gelişimi ile insanların görsel öğeler ile olan etkileşiminin eşdeğer olduğu görülmektedir. Teknolojik gelişimlerin hız kazandığı bir dönemde doğan bu yüzden de dijital yerli olarak adlandırılan öğrenciler için görseller oldukça dikkat çekicidir. Öyle ki öğrenciler artık mesajlaşmalarında bile kelimelerden çok emoji, GIF gibi görseller kullanmaktadırlar. Ancak öğrencilerin görseller ile çok fazla etkileşim halinde olması onların görsel okuryazar oldukları anlamını taşımamaktadır. Görsellerde verilen mesajları öğrencinin doğru anlaması, görseller ile etkileşimini iletişime dönüştürebilmesi ve görselleri eleştirel bir yaklaşımla incelemesi öğrencinin görsel okuryazarlık becerini kazanmasında önemlidir. Bu nedenle görsel araçların büyük bir yer edindiği sosyal bilgiler dersinde, görsel okuryazarlığa ilişkin görüş ve uygulamalarının öğrenci gözünden incelenmesi önemli görülmektedir. Görseller, öğrenme sürecindeki zorlukları kolaylaştırırken aynı zamanda öğrencileri zengin içerikle karşılamaktadır. Görsel okuryazarlık bir görüntüyü okuyabilmek ve bir görüntüyü yazabilmektir. Görsel okuryazar; görseli verdiği mesajları alır, görseldeki unsurları ayırt eder, görselin verdiği mesaja eleştirel yaklaşır, kendisini görsel iletişim ile de ifade eder ve görselde odaklanacağı bölümü iyi bilir. Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrencilerinin görsel okuryazarlığa ilişkin görüş ve uygulamalarını incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verileri açık uçlu anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formları ile toplanmıştır. Seçkisiz atama yöntemi ile her sınıftan rastgele seçilen beşer öğrenciye belirlenen bir konuda ödev verilmiştir. Öğrencilerin verilen ödevi powerpoint ya da sunum dosyası şeklinde hazırlamaları istenmiştir. Ödevlerin ardından her bir öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme yapılarak verilerin analiz yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Eleştirel Düşünme, Görsel Okuryazarlık*

SECONDARY SCHOOL STUDENTS' OPINIONS AND APPLICATIONS ON VISUAL LITERACY

ABSTRACT

Today, it is seen that the development of technology and the interaction of people with visual elements are equivalent. Visuals are quite remarkable for students who were born in a period when technological developments accelerated, so they are called digital natives. Students now use images such as emoji and GIFs rather than words even in their messaging. However, the fact that students interact too much with visuals does not mean that they are visually literate. It is important for the student to understand the messages given in the images correctly, to transform the interaction with the images into communication, and to examine the images with a critical approach in order for the student to gain visual literacy skills. For this reason, it is considered important to examine the views and practices of visual literacy from the perspective of students in the social studies course, where visual tools have a great place. Visuals ease the difficulties in the learning process while at the same time comparing students to rich content. Visual literacy is

being able to read an image and write an image. Visually literate; receives the messages given by the visual, distinguishes the elements in the visual, approaches the message given by the visual critically, expresses himself through visual communication and knows well the part of the visual to focus on. The aim of this research is to examine the views and practices of secondary school students on visual literacy. Qualitative research method was used in the research. The data of the research were collected by open-ended questionnaire and semi-structured interview forms. With the random assignment method, five randomly selected students from each class were given homework on a determined subject. The students were asked to prepare the given homework in the form of a powerpoint or presentation file. After the homework, semi-structured interviews were conducted with each student and the data were analyzed

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARI VE ÖĞRETİM PROGRAMININ OKURYAZARLIKLAR AÇISINDAN İNCELENMESİ

[81]

Dr. Öğrt. Üyesi Serpil Demirezen, Akdeniz Üniversitesi

Melisa Hasgöl, Akdeniz Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırmada Sosyal Bilgiler Öğretim Programı (MEB, 2018) ve Sosyal Bilgiler ders kitaplarının farklı okuryazarlıklar açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma kapsamında Sosyal Bilgiler Öğretim Programında (SBÖP) yer alan okuryazarlık becerileri programın genel amaçlarıyla ve kazanımlarla ilişkilendirilmiş, bu becerilere 4.5.6.7. sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında (SBDK) nasıl yer verildiği tespit edilmeye çalışılmıştır. Nitel araştırma yaklaşımının benimsendiği araştırmanın verileri doküman incelemesi yoluyla elde edilmiş, betimsel analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmada ulaşılan sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde SBÖP özel amaçları içerisinde 12 maddenin okuryazarlık becerileriyle ilişkili olduğu, temel beceriler kapsamında okuryazarlıklara ilişkin açıklama bulunmadığı tespit edilmiştir. Öğrenme alanları incelendiğinde ise İnsanlar, Yerler ve Çevreler, Etkin Vatandaşlık, Üretim, Dağıtım ve Tüketim öğrenme alanlarının açıklamalarında doğrudan ve dolaylı olarak finansal okuryazarlık, dijital okuryazarlık ve medya okuryazarlığı becerilerine değinildiği; Birey ve Toplum, Kültür ve Miras, Küresel Bağlantılar öğrenme alanlarının açıklamalarında herhangi bir okuryazarlığa değinilmediği tespit edilmiştir. 5,6 ve 7. sınıf SBÖP kazanımları çoğunluk olarak hukuk okuryazarlığı ve politik okuryazarlık becerileri ile ilişkilendirilmiştir. 4. sınıf SBÖP kazanımları ise çoğunluk olarak finansal okuryazarlık becerisiyle ilişkilendirilmiştir. Ayrıca kazanımlarla ilişkilendirilemeyen bazı okuryazarlıkların ders kitaplarındaki metinlerle ya da görsellerle aktarıldığı belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarından hareketle farklı yayınevleri tarafından basılan sosyal bilgiler ders kitaplarının da okuryazarlıklar bakımından incelenmesi, programda yer almayan okuryazarlıkların da ders kitaplarında tespit edilmesine yönelik araştırmalar yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Okuryazarlık, Öğretim Programı, Ders Kitabı*

EXAMINATION OF SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS AND CURRICULUM IN TERMS OF LITERACY

ABSTRACT

This research aims to examine the Social Studies Curriculum (MEB, 2018) and Social Studies Textbooks in terms of different literacy. Literacy abilities in the SSC were related with the program's overall aims and successes within the scope of the research, and it was attempted to determine how these skills were included in the fourth, fifth, sixth, and seventh grade Social Studies Textbook (SST). The data for the study, which used a qualitative research approach, was gathered through document analysis and evaluated using descriptive analysis. When the research findings are analyzed in aggregate, it is concluded that twelve components are related to literacy skills within the SSC's special objectives, and there is no explanation for literacy within the scope of basic abilities. When learning areas are examined, it is discovered that financial literacy, digital literacy, and media literacy skills are mentioned both directly and indirectly in the explanations of

the People, Places, and Environments, Active Citizenship, Production, Distribution, and Consumption learning areas; however, literacy is not mentioned in the explanations of the Individual and Society, Culture and Heritage, and Global Connections learning areas. SSC achievement in the fifth, sixth, and seventh grades was largely connected with legal literacy and political literacy skills. Fourth-grade SSC achievement was largely connected with financial literacy skills. Furthermore, it has been established that some literacy that cannot be correlated with achievements is communicated through textbook texts or pictures. Based on the findings of the study, it is advised that the social studies textbooks released by various publishers be analyzed in terms of literacy, and research be performed to determine the literacy that is not included in the program in the textbooks.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTAPLARINDA DEZAVANTAJLI GRUPLAR

[82]

Dr. Öğrt. Üyesi Serpil Demirezen, *Akdeniz Üniversitesi*

Esra Kaya, *Akdeniz Üniversitesi*

ÖZET

Bu araştırmada Sosyal Bilgiler Öğretim Programı (MEB, 2018) ve sosyal bilgiler ders kitaplarının dezavantajlı gruplar açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada öncelikle dezavantajlı grup kavramı literatüre dayalı olarak incelenerek kapsamı belirlenmiş, ardından Sosyal Bilgiler Öğretim Programı (SBÖP) ve 4.5.6.7. sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitapları (SBDK) taranarak dezavantajlı grupların nasıl ele aldığı incelenmiştir. Nitel araştırma yaklaşımının benimsendiği araştırmada veriler, doküman analizi tekniği ile toplanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçları genel olarak değerlendirildiğinde; SBÖP’te dezavantajlı gruplara doğrudan yer verilmediği, ancak bireysel farklılıklar, çocuk hakları, temel hak ve özgürlükler, farklılıklara saygı ve toplumsal birliktelik ile ilgili kazanımların ve açıklamaların dezavantajlı gruplar ile ilişkilendirilebileceği tespit edilmiştir. SBDK incelendiğinde ise genel olarak örnek metinler ve görseller aracılığı ile dezavantajlı gruplara değinildiği görülmüştür. 4. ve 5. sınıf ders kitaplarında daha çok bireysel farklılıkları nedeniyle dezavantajlı grupta yer alan çocuklara ilişkin örnekler yer verildiği, 6. ve 7. sınıf ders kitaplarında ise küresel sorunlardan olan açlık, yoksulluk, savaş gibi nedenlerle dezavantajlı durumda olan gruplara ilişkin örnekler sunulduğu, ulusal ve uluslararası kuruluşların bu kapsamdaki çalışmalarına değinildiği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarından hareketle, öğrencilerin toplumsal birliktelik ve farklılıklara saygı konusunda dezavantajlı gruplara yönelik farkındalıklarının oluşabilmesi açısından SBÖP ve SBDK içeriğinde dezavantajlı gruplara ilişkin daha net ve somut açıklamaların yer alması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Dezavantajlı Grup, Öğretim Programı, Ders Kitabı*

DISADVANTAGED GROUPS IN SOCIAL STUDIES CURRICULUM AND TEXTBOOKS

ABSTRACT

The purpose of this study is to look at the Social Studies Curriculum (MEB, 2018) and Social Studies Textbooks in terms of disadvantaged groups. In the research, first of all, the concept of the disadvantaged group was examined based on the literature and its scope was determined. Next, the Social Studies Curriculum (SSC) and the fourth, fifth, sixth, and seventh grade Social Studies Textbooks (SST) were scanned to see how the disadvantaged groups were handled. The data for the study, which used a qualitative research approach, were gathered using the document analysis technique. The research data were analyzed using descriptive analysis. When the research findings are considered in aggregate, it has been determined that disadvantaged groups are not directly included in the SSC, but that achievements and explanations related to individual differences, children's rights, fundamental rights and freedoms, respect for differences, and social cohesion can be linked to disadvantaged groups. SST analysis revealed that disadvantaged groups were generally addressed through sample texts and visuals. It was found that the fourth and fifth grade

textbooks mostly included examples of children in disadvantaged groups due to their individual differences, while the sixth and seventh grade textbooks presented examples of groups disadvantaged due to global problems such as hunger, poverty, and war, and the work of national and international organizations in this context was mentioned. Based on the results of the research, it can be suggested that more clear and concrete explanations about disadvantaged groups should be included in the SSC and SST content in order to raise students' awareness of social cohesion and respect for differences.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDEKİ LİSANS EĞİTİMİ DENEYİMLERİ VE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

[83]

Bekir Alperen Keleş, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*

Dr. Öğrt. Üyesi Ahmet Durmaz, *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi*

ÖZET

İlk olarak Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan, başta solunum hastalıkları olmak üzere çeşitli hastalıklara yol açan ve insanların ölümüyle sonuçlanabilen Koronavirüs (Covid-19) hastalığı 2019 yılının son aylarından itibaren Dünya'da birçok ülkeye yayılmıştır. Koronavirüs salgını sebebiyle Türkiye'de 2019-2020 eğitim öğretim yılının bahar döneminden itibaren yaklaşık bir buçuk yıl uzaktan eğitim sürecine geçilmiştir. Eğitim öğretim faaliyetleri bu süreç boyunca bilgisayar ve internet ortamında gerçekleştirilmiştir. Uzaktan eğitim faaliyetlerinde çeşitli aksaklıklar yaşanmasına rağmen bu süreç bir şekilde tamamlanmıştır. Bu araştırmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının covid-19 pandemi sürecindeki lisans eğitimi ile ilgili deneyimlerini ve bu süreçteki uzaktan eğitimle ilgili görüşlerini almak amaçlanmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olan örnek olay modeli kullanılmıştır. Araştırmaya Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilgiler öğretmenliği lisans programında öğrenim gören 12 öğrenci katılmıştır. Bunlardan dört tanesi 2. Sınıf, dört tanesi 3. Sınıf ve kalan dört tanesi de 4. Sınıf öğrencileridir. 1. Sınıf öğrencileri lisans öğrenimlerinde henüz uzaktan eğitim sistemini tecrübe etmediklerinden dolayı çalışmaya dahil edilmemişlerdir. Araştırmada veri toplama aracı olarak alan uzmanları tarafından incelenip, onlardan gelen dönütler doğrultusunda son hali verilmiş olan "Covid-19 pandemisi döneminde sosyal bilgiler öğretmenliği öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik görüşleri" isimli yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formundan elde edilen veriler içerik analizi yapılarak çözümlenmiştir. Çözümlenen veriler temalar oluşturularak ortaya konulmuştur. Elde edilen veriler literatürlerle de desteklenerek sonuçlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Öğretmen adayları, Covid-19 pandemisi, Uzaktan eğitim*

EXAMINATION OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' EXPERIENCES AND OPINIONS DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

ABSTRACT

The Coronavirus (Covid-19) disease, which first appeared in Wuhan, China, causes various diseases, especially respiratory diseases, and can result in the death of people, has spread to many countries in the world since the last months of 2019. Due to the coronavirus epidemic, distance education has been started for approximately one and a half years, starting from the spring semester of the 2019-2020 academic year in Turkey. Education activities were carried out in the computer and internet environment throughout this process. Despite the various disruptions in distance education activities, this process has somehow been completed. In this research, it is aimed to get the experiences of social studies teacher candidates about undergraduate education during the covid-19 pandemic process and their views on distance education in this process. The

case study model, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. 12 students studying at Nevşehir Hacı Bektaş Veli University. Social Studies teaching undergraduate program participated in the research. Four of them are Year 2, four of them are Year 3 and the remaining four are Year 4. First-year students were not included in the study because they have not yet experienced the distance education system in their undergraduate education. As a data collection tool in the research, a semi-structured interview form named "opinions of social studies teacher students on distance education during the Covid-19 pandemic period", which was examined by field experts and finalized in line with their feedback, was used. The data obtained from the interview form were analyzed by content analysis. The analyzed data were presented by creating themes. The data obtained were also supported by the literature and concluded.

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSLERİNDE ATATÜRK İÇERİKLİ VİDEOLARIN ÖĞRENCİLERİN T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

[84]

Serdal Günay, Gazi Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırma; ortaokullarda sürdürülen T.C Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi derslerinin öğretiminde; Atatürk'ün yer aldığı restorasyonu sağlanmış gerçek video içeriklerinden, öğretim programında yer verilen ders kazanımları doğrultusundaki öğrenme etkinliklerinde yararlanılmasının, öğrencilerin T.C Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersine yönelik tutumlarına etkisini belirlemek amacı ile yapılmaktadır. Bu amaçla araştırmada nicel araştırma yöntemi olarak ön test – son test kontrol gruplu yarı deneysel araştırma deseni kullanılacaktır. Deney grubu ve kontrol grubu öğrencilerinin belirlenmesinde, benzer özelliklere sahip öğrenci seçimi göz önünde bulundurularak uygulama sağlanacaktır. Araştırmanın bu doğrultuda, 2021-2022 eğitim öğretim yılında Ankara'daki devlet okullarında öğrenim gören 8.sınıf seviyesinde yer alan öğrencilerden oluşturulan çalışma grupları ile sürdürülmesi planlanmaktadır. Araştırma kapsamında, deney grubunda yer alan öğrencilere, öğrenme süreçlerinde Atatürk'ün yer aldığı restorasyonu sağlanmış videoların öğrenme etkinliklerinde gösterimi sağlanarak yürütülmesi sağlanacak, kontrol grubundaki öğrencilerle kılavuz kitapta yer alan öğrenme etkinlikleri ile sürdürülecektir. Araştırmada veri toplama araçlarından, T.C Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersine yönelik tutum ölçeği kullanılarak, uygulama sağlanacaktır. Araştırmaya ilişkin elde edilen nicel verilerin analizinde, SPSS istatistik analiz programı ile veri çözümleme işlemi gerçekleştirilecektir. Araştırmadan elde edilen sonuçlarda, öğrencilerin T.C Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi dersine yönelik tutumlarında, Atatürk'ün yer aldığı gerçek video içeriklerin öğrenme etkinliklerinde gösteriminin, kontrol grubunda sürdürülen derslere göre, anlamlı farklılık oluşturulacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *T.C Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Öğretim Materyali, Video, Tutum*

T.R. IN THE HISTORY OF REVOLUTION AND KEMALISM LESSONS, VIDEOS CONTAINING ATATÜRK IN T.R. INVESTIGATION OF THE EFFECT ON ATTITUDES TOWARDS THE HISTORY OF REVOLUTION AND KEMALISM COURSE

ABSTRACT

This research; In the teaching of T.C. Atatürk's Principles and History of Revolution lessons in secondary schools; The aim of this study is to determine the effect of using the restored real video contents of Atatürk in learning activities in line with the course gains included in the curriculum, on the attitudes of the students towards the Turkish Republic Atatürk Principles and Revolution History course. For this purpose, quasi-experimental research design with pretest-posttest control group will be used as a quantitative research method in the research. In the determination of the experimental group and control group students, the application will be made by considering the selection of students with similar characteristics. In this direction, it is planned to continue the

research with study groups consisting of 8th grade students studying in public schools in Ankara in the 2021-2022 academic year. Within the scope of the research, the students in the experimental group will be provided with the demonstration of the restored videos, which include Atatürk in the learning processes, in the learning activities, and it will be continued with the learning activities in the guide book with the students in the control group. In the research, one of the data collection tools, the attitude scale towards the Turkish Republic Atatürk's Principles and Revolution History course will be used, and the application will be provided. In the analysis of the quantitative data obtained regarding the research, data analysis will be carried out with the SPSS statistical analysis program. In the results obtained from the research, it is thought that there will be a significant difference in the students' attitudes towards the Turkish Republic Atatürk's Principles and Revolution History course, showing the real video content of Atatürk in learning activities, compared to the courses continued in the control group.

SOSYAL BİLGİLER DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN, COVID-19 PANDEMİSİ İLE İLGİLİ KAVRAM BİLGİ DÜZEYLERİNİN TESPİTİ

[85]

Nagihan Aydemir, Yıldız Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. Şahin Oruç, Yıldız Teknik Üniversitesi

ÖZET

Öğrenme sürecinin ilk yıllarından itibaren üzerinde durulması gereken konuların başında “kavram öğretimi” yer almaktadır. Özellikle ilköğretimde temel kavramların eksiksiz ve doğru olarak öğretilmesi çok büyük önem teşkil etmektedir. Çünkü bir konu alanına yönelik kavramların tam ve doğru olarak bilinmesi ile bu kavramlar arasındaki ilişkiler, yeni öğrenilecek veyahut öğretilecek konulara temel oluşturmaktadır. Binaenaleyh bir kavramın yanlış ya da eksik öğrenilmesi, yeni öğrenilen kavramları da etkileyeceğinden sarmal biçimde kavramsal eksiklik ve yanlışlara yol açmaktadır. Kavram yanlışlarının sebeplerini belirlemek ve yanlışları gidermeye çalışmak oldukça zaman alıcı ve zor bir süreçtir. Bundan mütevellit kavramları eksiksiz ve doğru öğrenmek, öğretmek esas olmalıdır. Sosyal bilgiler dersi de kavramlar üzerine kurulmuş bir derstir ve tarih, coğrafya, siyaset, sosyoloji, iktisat, antropoloji, arkeoloji gibi birçok disiplin ile ilişkili olduğu için de kavram yönünden çok zengin bir derstir. 2019 yılının son aylarında Çin’in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve kısa sürede tüm dünyaya yayılıp, dünyayı etkisi altına alan “Covid-19 pandemisi” ile ilgili kavramların da eksiksiz ve doğru bilinmesi oldukça önemlidir. Çünkü tüm dünyayı etkisi altına alan bu pandeminin getirdikleri hayatımızın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada, tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi ile ilgili 30 kavram belirlenmiş ve 5-6 ve 7. sınıf sosyal bilgiler dersi alan öğrencilere bu kavramlarla ilgili test uygulanmış ardından doküman inceleme yöntemi ile de bulgular incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *kavram bilgisi, sosyal bilgiler, pandemic*

DETERMINING THE CONCEPTUAL KNOWLEDGE LEVELS OF THE STUDENTS TAKE A SOCIAL STUDIES COURSE ABOUT THE COVID-19 PANDEMIC

ABSTRACT

"Concept teaching" is one of the issues that should be emphasized from the first years of the learning process. It is of great importance that the basic concepts are taught completely and accurately, especially in primary education. Because the complete and correct knowledge of the concepts related to a subject area and the relations between these concepts form the basis for new subjects to be learned or taught. Therefore, learning a concept incorrectly or incompletely will also affect newly learned concepts, leading to conceptual deficiencies and misconceptions in a spiral way. Identifying the causes of misconceptions and trying to eliminate them is a very time-consuming and difficult process. Consequently, it should be essential to learn and teach the concepts completely and correctly. Social studies course is also a course based on concepts and it is a very rich course in terms of concepts since it is related to many disciplines such as history, geography, politics, sociology, economics, anthropology and archeology. It is very important to know the concepts related to the "Covid-19 pandemic", which emerged in Wuhan, China in the

last months of 2019 and spread all over the world in a short time and affected the world, completely and accurately. Because the effects of this pandemic, which affects the whole world, appear in every aspect of our lives. In this study, 30 concepts related to the Covid-19 pandemic, which affected the whole world, were determined and a test was applied to the students who took social studies courses in 5-6 and 7th grades, and then the findings were examined with the document review method.

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA KADIN

[86]

Canan Seyhan, Balıkesir Üniversitesi

Busenur Cemre Tağral, Uludağ Üniversitesi

ÖZET

Toplumdan topluma farklılık göstermekle birlikte hayatın olağan akışı içerisinde cinsiyetlere bazı roller biçilmiştir. Toplum içinde yaşayış, gelenek, görenek, eğitim ve inanç gibi pek çok etkene bağlı olarak oluşan cinsiyet rolleri, aynı zamanda geçmişten geleceğe aktarılan bir kültür motifi gibidir. Kişinin doğumundan itibaren başlayan bu aktarım; aile ve çevreyle gelişir, okuldaki kültürel iklim ile de şekillenir. Bu şekillenmede toplumun geleneksel yapısı ve gereksinimleri de önemli rol oynamaktadır. Küreselleşen dünya düzeninde bilgi ve teknolojiye hız, toplumun cinsiyet rollerine bakışında ve onların algılanışında değişimleri de beraberinde getirmiştir. Toplumu, bu durumdan koruyabilmek için devletler, kendi kültürünü ayakta tutup geleceğe aktarmak, özünü koruyarak değişime ayak uydurmak için eğitim programlarında ve bunun yansıması olan ders kitaplarında toplumsal cinsiyet konularına açık veya örtülü bir şekilde yer vermiştir. Bu çalışmada sosyal bilgiler 4, 5, 6 ve 7. Sınıf ders kitapları içerisinde kadına biçilen roller incelenmiştir. Nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi yöntemi kullanılarak kadına biçilen roller için 6 kategori oluşturulmuştur. İlgili ders kitaplarında toplam 61 kez ele alınmış olan kadın, 32 kez (%52) ile en fazla çalışan kadın kategorisinde ele alınırken; en az ise 1 kez (%) bilimde kadın kategorisine vurgu yapılmıştır. İnceleme sonucunda, ders kitaplarında yer alan metin ve resimlerde kadınların genellikle ev ve çocuklar ile ilgili görevleri üstlendiği dolayısıyla sosyal bilgiler ders kitaplarında toplumsal cinsiyet rollerinin geleneksel anlayışla ele alındığı tespit edilmiştir. Ayrıca sadece 6. sınıf ders kitaplarında yer alan kadın hakları konusunun diğer sınıflar düzeyinde de etkinlikler vs. aracılığıyla yer verilmesi önerilmiştir. Çalışmada ayrıca toplumsal cinsiyet rolleri içerisinde kadının konumlandırılma şeklinin değerler eğitimi açısından önemi de ele alınmıştır. Anahtar sözcükler: Toplumsal cinsiyet, Sosyal bilgiler ders kitapları, Kadın

Anahtar Kelimeler: *Toplumsal cinsiyet, sosyal bilgiler ders kitapları, kadın,*

WOMEN IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS

ABSTRACT

WOMEN IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS Canan SEYHAN Balıkesir Üniversitesi, cananseghan10@gmail.com Busenur Cemre TAĞRAL Uludağ Üniversitesi, kilicbusenurcemre@gmail.com ABSTRACT While it differs from society to society, some roles have been put in the gender in the normal course of life. Gender roles, which are formed by many factors, such as living in society, tradition, tradition, education and faith, are also a cultural motif that is passed from past to future. This transfer, which begins from the birth of a person, develops with family and environment, and is shaped by the cultural climate in the school. The traditional structure and requirements of society play a key role in this shaping. The speed in information and technology in the globalized world order has also led to changes in the way society looks at gender roles and perceives them. In order to protect society from this situation, governments have openly or covertly covered gender issues in education programs and textbooks that reflect this, to keep their culture alive and to pass on to the future, to keep pace with change by maintaining its essence. in this study, the social information is 4, 5, 6 and 7. In the classroom textbooks, the roles

of women were examined. 6 categories have been created for roles that were performed on women using the content analysis method from qualitative research methods. A total of 61 times in the relevant textbooks, the woman was considered in the category of women who worked the most with 32 (52%), while at least 1 (%0,6) emphasized the category of women in science. As a result of the study, it was determined that gender roles in social information textbooks were traditionally addressed in the textbooks, as women often take on duties related to home and children. And it's only 6. activities at other classes level of the topic of women's rights in the classroom textbooks, etc. it is recommended to be included through . The study also discusses the importance of positioning women in gender roles in terms of values education. Keywords: Social gender, Social information textbooks, Women

SINIF ÖĞRETMENLERİNE GÖRE HAYAT BİLGİSİ DERSİNDE ŞARKI KULLANIMI

[88]

Serpil Pektaş, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Prof. Dr. Bayram Tay, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ÖZET

Hayat bilgisi dersi ilkokulların ilk üç sınıfında okutulan ve etkili vatandaş yetiştirme genel amacı ile öğrencilerin doğal ve toplumsal çevreye uyumunu gerçekleştirmesine yardımcı olan bir derstir. Hayat bilgisi dersinin amacına ulaştırılabilmesinde öğretim etkinliklerinde çok çeşitli unsurlardan faydalanılabilir. Bunlardan biri de edebi unsurlardan şarkılardır. Şarkıların içinde bulunan kültürün özelliklerini yansıttığı, kişilerin duygu ve düşüncelerini anlattığı düşünüldüğünde, öğretim faaliyetlerinde öğrencinin dikkatini çekmek, kalıcı öğrenmeler sağlamak, dersi eğlenceli hale getirip öğrencinin motivasyonunu arttırmak amaçlarıyla tercih edilebilir. Hayat bilgisi dersinde şarkı kullanımı ile ilgili olarak sınıf öğretmenlerinin görüşlerini betimlemek amacıyla olan bu çalışmada betimsel yöntem kullanılmış ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. İçerik analizine tabi tutulan verilerin analizinde MAXQDA programı kullanılmıştır. Elde edilen verilere göre 78 sınıf öğretmeninden 73'ünün hayat bilgisi dersinde şarkılardan faydalandığı ve dersin her aşamasında şarkıları kullanabildikleri belirlenmiştir. Sınıf öğretmenleri şarkıları; öğrencilerin dikkatini çekmek, ezber gerektiren bilgileri öğretmek, konuyu pekiştirmek, dersi eğlenceli kılmak, kalıcı öğrenmeyi sağlamak, merak uyandırmak ve değerleri öğretmek gibi amaçlar için kullandıklarını, kullanılacak şarkıların; kazanımların amacına ve içeriğine uygun, yaş grubunun gelişim özelliklerine uygun, dikkat çekici, eğlenceli, öğretici, argo ve müstehcen sözlerden arınık, dili sade, hareketli, kısa ve yaşamdan olması gibi özelliklere sahip olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bununla birlikte şarkıların kullanımında; içerik ve konuyla uyumuna, çocukların gelişim özelliklerine, doğru bilgileri içermesine, etik değerlere uygun olmasına, anlamlı, eğlenceli, öğretici olmasına, argo ve müstehcen sözleri içermemesine dikkat edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Hayat bilgisi, sınıf öğretmenleri, şarkı*

THE USE OF SONGS IN LIFE SCIENCE COURSE ACCORDING TO CLASS TEACHERS

ABSTRACT

Life science is a course that is taught in the first three grades of primary schools and helps students adapt to natural and social environment in line with the general purpose of raising efficient citizens. The purpose of life science course can be achieved via a wide variety of teaching activities, one of which is the use of songs as literary elements. Considering that songs reflect the characteristics of the culture and express the feelings and thoughts of people, they can be preferred to attract the attention of students in teaching activities, to ensure permanent learning, to make the lesson funny and to enhance the motivation of students. The aim of this study is to reveal the opinions of class teachers about the use of songs in life science course through a descriptive

method and the data from a semi-structured interview form. The content analysis of the data was conducted via the MAXQDA program. The data indicate that 73 out of 78 class teachers used songs at every stage of life science course. Class teachers reported that they used songs for purposes such as attracting students' attention, teaching topics that require memorization, reinforcing the subject, making the lesson funny, ensuring permanent learning, arousing curiosity and teaching values. They stated that songs to be used should be suitable for the purpose and content of the attainments as well as the developmental characteristics of the relevant age group, remarkable, entertaining, instructive, plain, short, lively, and clear of slang and obscene words. They expressed that attention should be paid to the compatibility with content, subject, ethical values, and developmental characteristics of children. Songs to be used should contain correct information, be meaningful, educational, entertaining, instructive, and not contain slang and obscene words.

FARKLI OKUR YAZARLIK TÜRLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİ İÇİNDEKİ KONUMUNA BÜTÜNCÜL BİR BAKIŞ -TEORİK ÇERÇEVE DENEMESİ-

[89]

İrem Nur Uyar, *Yıldız Teknik Üniversitesi*

ÖZET

ÖZET Değişen (gelişen) dünya, teknoloji çağı ve 21. yüzyıl becerileri ile beraberinde okuryazarlık türlerindeki çeşitlilik artmış ve ilerleyen süreçte de artmaya devam edecektir. Şimdiye dek tespit edilen okuryazarlık türlerinden bir çoğu ve literatürde en fazla ele alınan türler sosyal bilgiler eğitimi ile doğrudan olarak öğrenciye kazandırılmaktadır. Tüm eğitim alanları arasında Sosyal bilgileri öne çıkaran husus; diğer derslerle mukayese edildiğine çok daha kapsamlı ve yan alanlarının daha fazla olması sebebiyle öğrencinin her öğrenme alanında farklı okuryazarlık türleriyle karşı karşıya kalmasıdır. Sosyal bilgiler dersi; finansal okuryazarlıktan bilgi okuryazarlığına, politik okuryazarlıktan çevre okuryazarlığına, birbirinden bağımsız okuryazarlık türlerinin bir arada bulunduğu çok yönlü bir derstir. Okuryazarlık türleri sayısal, sözel, sosyal olarak sınıflandırıldığında görüyoruz ki sosyal bilgiler dersini her sınıflandırma kriterinin içinde bulunduğu bir havuz olarak nitelendirebiliriz. Bu nedenle bu çalışmada birbirinden farklı okuryazarlık türlerinin sosyal bilgiler dersi ile bağlantısına genel ve bütüncül bir bakış açısıyla, daha geniş bir perspektiften bakılması amaçlanmaktadır. Kapsamlı bir bakış açısıyla güncel okuryazarlıklar; öğrenme alanları, kavram, kazanım ve değerler açısından değerlendirilmeye çalışılacaktır. Ayrıca tümevarım yöntemiyle, literatürde her bir okuryazarlık için teker teker araştırma konusu olan çalışmalar incelenerek genel bir deneme oluşturulması denenecektir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler Dersi, Okuryazarlık, Okuryazarlık Türleri, Sosyal Bilgiler ve Okuryazarlık*

A HOLISTIC VIEW OF THE POSITION OF DIFFERENT TYPES OF LITERACY IN THE SOCIAL STUDIES -THEORETICAL FRAMEWORK-

ABSTRACT

The changing (evolving) world, the age of technology and 21. Century with its 21st-century skills, the diversity of literacy types has increased and will continue to increase in the process. Most of the types of literacy that have been identified so far and the most discussed in the literature are brought directly to the student through social information training. The main thing that highlights social information among all areas of education is that the student faces different types of literacy in each learning area, as there are much more comprehensive and more side areas than other courses. Social information is a multidirectional course where there are independent literacy types of literacy, information literacy, political literacy, environmental literacy, and independent literacy. When literacy types are classified as numerical, verbal, social, we see that social information can be described as a pool with every classification criteria. This study aims to look at the different types of literacy from a broader perspective, from a general and holistic perspective, in connection with the social information course and the link. From a comprehensive point of view, current literacy will be assessed in terms of learning areas, concepts, gain and values. In addition, the

study, which is the subject of one-by-one research for each literary literacy, will be tried to create a general trial.

ETKİN VATANDAŞLIK ÖĞRENME ALANINDA DEMOKRASİ EĞİTİMİ AÇISINDAN ŞAHSİYETLER

[90]

Amine Nur Demir, Giresun Üniversitesi

Doç. Dr. Eray Alaca, Giresun Üniversitesi

ÖZET

Devletlerin temel amacı etkin yurttaşlar yetiştirmektir. Bu noktada Sosyal Bilgiler dersi dolayısıyla da ders kitapları önem taşımaktadır. Sosyal bilgiler dersinin kapsamına bağlı olarak demokrasi eğitimi ders kitaplarında yer almıştır. Ders kitaplarında yer alan önemli bir unsur ise hedef davranış kapsamında yer verilen şahsiyetlerdir. Şahsiyetler, rol-model olması bakımından daha akılda kalıcı olmakta ve öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır. Literatür taraması ve doküman incelemesi yöntemleri kullanılan bu çalışmada mevcut 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitapları esas alınmıştır. Buna bağlı olarak 2019 yılında basılmış ve 5 yıl süreyle kullanılacak olan, Milli Eğitime bağlı okullarda halen kullanılmakta olan, iki farklı 6. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabı taranmıştır. Etkin Vatandaşlık öğrenme alanı kapsamındaki “Yönetime Katılıyorum” ünitesinde yer alan şahsiyetler demokrasi eğitimi açısından incelenmiş ve tablolaştırılarak yorumlanmıştır. Bu şahsiyetlerin daha çok geçmişten günümüze Türk toplumunda ve Milli Mücadele’de yer alan kadınlar olduğu tespit edilmiştir. Kadınların toplumsal hayatta yer alması demokrasi eğitimi bakımından önemli bir konudur. Ayrıca ders kitabında Türkiye’de demokratikleşme sürecindeki kahramanlara yer verilmesi rol-model olma açısından demokrasi eğitimine uygundur. Fakat dünyada demokratikleşme sürecinde yer alan şahsiyetlere yer verilmemesi ders kitabında demokrasi eğitimi bakımından büyük bir eksikliktir. Bu nedenle rol-model olması amacıyla, demokrasi eğitimi açısından ders kitaplarında kadın ve erkek, yerli ve yabancı daha fazla şahsiyete yer verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Demokrasi, Eğitim, Sosyal Bilgiler, Şahsiyetler*

THE FIGURES IN DEMOCRACY EDUCATION IN EFFECTIVE CITIZENSHIP LEARNING

ABSTRACT

The main purpose of states is to raise effective citizens. At this point, textbooks are important because of the Social Studies course. Depending on the extent of the social studies course, democracy education is included in the textbooks. An important factor in the textbooks is the figures included in the target behavior. Figures are more memorable in terms of being role-models and ease learning. In this study, using literature review and document review methods, current 6th grade social studies textbooks are based. Accordingly, were scanned two different 6th grade Social Studies textbooks, which were published in 2019 and will be used for 5 years, still used in schools affiliated to the National Education. The figures included in the "I Agree with the Management" unit within the scope of the Effective Citizenship learning area were examined in terms of democracy education and interpreted in tables. It has been determined that these figures are mostly women who have taken part in Turkish society and the National Struggle from past to present. The participation of women in social life is an important topic in terms of democracy education. In addition, including the figures in the democratization process in Turkey in the

textbook is suitable for democracy education in terms of being a role-model. However, not including the figures involved in the democratization process in the world is a major deficiency in democracy education in the textbook. For this reason, it can be suggested that more female and male, local and foreign figures should be included in the textbooks in terms of democracy education in order to be a role-model.

TÜRKİYE’DE VATANDAŞLIK EĞİTİMİNİN AMACI: NASIL BİR VATANDAŞ?

[91]

Dr. Gökhan Önal, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Prof. Dr. Zeki Arsal, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de 2018 yılında güncellenen sosyal bilgiler dersi öğretim programı ve ders kitaplarında benimsenen vatandaşlık eğitimi anlayışını belirlemektir. Bu amaçla 4-7. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programlarında ve ders kitaplarında yer alan “etkin vatandaşlık” öğrenme alanları Westheimer ve Kahne (2004) tarafından oluşturulmuş üç tip vatandaşlık eğitimi anlayışına göre - bireysel sorumluluk sahibi, katılımcı ve adalet odaklı - incelenmiştir. Bulgular, içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiş ve vatandaşlık eğitimi üzerine ilgili literatüre atıfta bulunularak yorumlanmıştır. Araştırma sonucuna göre; öğretim programı kazanımlarının, ders kitaplarında yer alan içeriğin ve etkinliklerin, daha çok bireysel sorumluluklara vurgu yapan vatandaşlık eğitimi anlayışını, sınırlı olarak ise katılımcı vatandaşlık eğitiminin özelliklerini yansıttığı görülmüştür. Ancak, katılımın ötesinde toplumsal değişime odaklanan ve toplumsal sorunlara eleştirel bir gözle bakmayı gerekli kılan adalet odaklı vatandaşlık eğitimi anlayışına programda ve ders kitaplarında yeterince yer verilmediği görülmüştür. Araştırma sonuçları, incelenen ders programının ve ders kitaplarının gözden geçirilmesi ve adalet odaklı vatandaşlık eğitimi anlayışının geliştirilmesi sürecine katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: *sosyal bilgiler, vatandaşlık eğitimi, ders kitabı, program*

THE AIM OF CITIZENSHIP EDUCATION IN TURKEY: WHAT KIND OF CITIZEN?

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the citizenship education approach adopted in the social studies program and textbooks revised in 2018 in Turkey. The units titled "active citizenship" included in 4th to 7th grade social studies program and textbooks were analysed according to the three types of citizenship education conceptualisation described by Westheimer and Kahne (2004) - personally responsible, participatory and justice-oriented. The findings were analysed by using content analysis method and interpreted by referring to the relevant literature on citizenship education. Drawing on literature and findings from their study, the authors argue that the learning outcomes of the program, the content and activities in the textbooks reflect the understanding of citizenship education that emphasizes mainly personal responsibilities, and the features of participatory citizenship education limitedly. The justice-oriented citizenship education approach, however, which focuses on social change beyond participation and requires a critically analysing and addressing social issues, is not sufficiently included in the program and textbooks. The results

of the study can contribute to the revision process of the textbooks and program and also developing an understanding of justice-oriented citizenship education.

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ GİRİŞİMCİLİK HİKÂYELERİNE YÖNELİK BİR ANLATI ANALİZİ

[92]

Dr. Öğrt. Üyesi Hamza Yakar, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ÖZET

Yenilikçilik boyutunun da içerisinde olduğu girişimcilik becerisi, herkesin fark edemediği fırsatları görerek onları bir iş fikrine dönüştürme becerisidir. Bu yönüyle bakıldığında, toplumun her kesiminden farklı özellikleriyle öne çıkan girişimcilere toplum içinde rastlamak mümkündür. Girişimcilik becerisinin öğrencilere kazandırılmasında en çok tercih edilen yöntemlerden biri, girişimcilerin hayat hikâyelerini öğrencilere sunmaktır. Bu sayede öğrenciler, girişimcilerin hayatta karşılaştıkları zorlukları nasıl aştıklarını ve belirli riskleri alarak toplum yararına nasıl başarılı işler yaptıklarını doğrudan öğrenebilir. Sosyal bilgiler dersi, girişimcilik becerisinin öğrencilere kazandırılmasında oldukça önemli bir derstir. Bu yüzden, sosyal bilgiler ders kitaplarında farklı üniteler ve konular içerisinde girişimcilik hikâyelerine yer verilmektedir. Bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler ders kitaplarındaki girişimcilik hikâyelerini anlatı analizi çerçevesinde incelemektir. Anlatı analizine konu olan hikâyeler, Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından basılan 5, 6 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarındaki girişimcilik hikâyeleridir. Veri toplama sürecinde, ilk olarak ders kitaplarındaki hikâyeler belirlenmiş ve belirlenen hikâyeler, araştırmacı tarafından oluşturulan “Hikâye İnceleme Formuna” işlenmiştir. Veriler, anlatı araştırmalarının alt analiz kategorileri olan; hikâyelerin başlığı, anlatma biçimi, odaklama, anlatı durumu, eylem, zaman, mekân, karakterler ve söylem kategorilerine göre analiz edilmiştir. Çalışma sonucunda 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 7, 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında 8 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında ise 5 girişimcilik hikâyesine farklı ünite ve konular içerisinde yer verildiği tespit edilmiştir. Ders kitaplarındaki girişimcilik hikâyelerinde, genellikle olay ve olguların tek bir kişinin sabit bakış açısından sunulduğu sabit odaklama türünde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca girişimcilik hikâyelerinin anlatı tarzı açısından çoğunlukla “yorumlama” tarzında ve söylem açısından “dolaylı söylem” olarak kurgulandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Ders kitabı, girişimcilik, hikâye, anlatı analizi*

A NARRATIVE ANALYSIS OF ENTREPRENEURSHIP STORIES IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS

ABSTRACT

Entrepreneurship skill, which also includes the innovation dimension, is the ability to see opportunities that everyone does not realize and turn them into a business idea. From this point of view, it is possible to come across entrepreneurs from all segments of society, who stand out with their different characteristics. One of the most preferred methods in gaining entrepreneurship skills to students is to present the life stories of entrepreneurs to students. In this way, students can directly learn how entrepreneurs overcome the difficulties they face in life and how they do successful work for the benefit of society by taking certain risks. Social studies course is a very important course in gaining entrepreneurship skills to students. Therefore, entrepreneurship stories are included in different units and subjects in social studies textbooks. The aim of this research is to examine the entrepreneurship stories in social studies textbooks within the framework of narrative analysis. The stories that are the subject of the narrative analysis are the entrepreneurship

stories in the 5th, 6th and 7th grade social studies textbooks published by the Ministry of National Education (pronounced MEB). In the data collection process, firstly, the stories in the textbooks were determined and the determined stories were recorded in the "Story Analysis Form" created by the researcher. The data are sub-analysis categories of narrative research; story title, narrative style, focus, narrative situation, action, time, place, characters, and discourse were analyzed according to categories. As a result of the study, it was determined that 7 entrepreneurship stories were included in the 5th grade social studies textbook, 8 entrepreneurship stories in the 6th grade social studies textbook, and 5 entrepreneurship stories in the 7th grade social studies textbook were included in different units and subjects. It has been determined that the entrepreneurship stories in the textbooks are generally in the fixed focus type in which the events and facts are presented from a single person's fixed point of view. In addition, it has been concluded that entrepreneurship stories are mostly constructed as "interpretation" in terms of narrative style and "indirect discourse" in terms of discourse.

SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA YER ALAN EDEBİ TÜRLERİN KAZANIM, İÇERİK VE DEĞERLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

[93]

Doç. Dr. Zekerya Akkuş, Atatürk Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Birgül Küçük Turgut, Atatürk Üniversitesi

Dr. Figen Cevger

ÖZET

Araştırmanın amacı; Sosyal Bilgiler ders kitaplarında kullanılan edebî türlerin kazanım, içerik ve değerler açısından uygunluğunu saptamak; sınıf düzeyleri ve öğrenme alanlarına göre dağılımını tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda 2021-2022 eğitim öğretim yılında 5, 6 ve 7. sınıflarda okutulan farklı yayınevlerine ait toplam 3 ders kitabı incelenmiştir. Nitel yaklaşımın benimsendiği bu çalışma, doküman incelemesi yöntemi ile yürütülmüş ve veriler içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular, tablolar halinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Araştırma sonunda; 5. Sınıf ders kitabında yer alan “Geçmişten Geleceğe Armağan: Ortak Miras” konusunda kullanılan roman, hikâye ve şiir türlerinin dışında, tüm sınıf düzeylerinde kullanılan edebî türlerin ve bu türler üzerinden hazırlanan etkinliklerin ilgili kazanımları gerçekleştirmeye, konunun içeriğine ve öğrencilerin sahip olması istenilen değerleri kazandırmaya uygun olduğu tespit edilmiştir. En az edebî türün 6. sınıf ders kitabında, en fazla edebî türün 7. sınıf ders kitabında yer aldığı görülmüştür. Tüm sınıf düzeyleri toplamında en çok kullanılan edebî türün şiir olduğu belirlenmiştir. En fazla edebî türün kullanıldığı öğrenme alanlarının ise; “Kültür ve Miras” ile “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanlarının olduğu tespit edilmiştir. Edebi türlerin yer verilmediği öğrenme alanlarının, 5. sınıfta “Birey ve Toplum”, “Bilim, Teknoloji ve Toplum”, 6. sınıfta “İnsanlar, Yerler ve Çevreler”, “Bilim, Teknoloji ve Toplum”, “Üretim, Dağıtım ve Tüketim”, “Etkin Vatandaşlık”, “Küresel Bağlantılar”, 7. sınıfta “Küresel Bağlantılar” öğrenme alanları olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler Ders Kitabı, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Edebî Tür*

INVESTIGATION OF LITERATURE GENRES IN SOCIAL STUDIES TEXTBOOKS IN TERMS OF ACHIEVEMENT, CONTENT AND VALUES

ABSTRACT

Purpose of the research; to determine the suitability of literary genres used in Social Studies textbooks in terms of acquisition, content and values and to determine their distribution according to grade levels and learning areas. For this purpose, a total of 3 textbooks belonging to different publishers, which were taught in the 5th, 6th and 7th grades in the 2021-2022 academic year, were examined. This study, in which the qualitative approach was adopted, was carried out with the document analysis method and the data were analyzed with the content analysis technique. The findings were presented in tables and interpreted. As a result of the research; Apart from the types of novels, stories and poems used in the subject of "Gift from the Past to the Future: Common

Heritage" in the 5th grade textbook, the literary genres used at all grade levels and the activities prepared based on these genres are aimed at realizing the relevant acquisitions, providing the content of the subject and gaining the desired values for the students found to be suitable. It was seen that the least literary genre was included in the 6th grade textbook, and the most literary genre was in the 7th grade textbook. The learning areas where the most literary genres are used are; It has been determined that there are learning areas of Culture and Heritage and Production, Distribution and Consumption. Learning areas that do not include literary genres are "Individual and Society", "Science, Technology and Society" in the 5th grade, "People, Places and Environments" in the 6th grade, "Science, Technology and Society", "Production, Distribution and Consumption", "Active Citizenship", "Global Connections", in the 7th grade "Global Connections" were determined as learning areas.

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER 2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI AÇISINDAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

[94]

Doç. Dr. İlker Dere, *Necmettin Erbakan Üniversitesi*

Arş. Gör. Emine Demirci, *Aksaray Üniversitesi*

ÖZET

Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, dünya üzerinde yoksulluğu önlemek, dünyayı korumak, insanların barış ve refah içerisinde yaşamlarını sürdürmelerini sağlamak için içerisinde tüm insanların yaşamını ilgilendiren toplamda 17 ana ve bunlara bağlı alt amaçların bulunduğu evrensel bir çağrıdır. Öğrencileri çevre ve topluma karşı duyarlı, sorumluluklarını yerine getiren ve temel vatandaşlık becerilerine sahip bireyler olarak yetiştirmeyi amaçlayan sosyal bilgiler, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'yla doğrudan ilişkilidir. Bu gerekçeyle araştırmanın amacı, Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları açısından Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nı değerlendirmek olarak belirlenmiştir. Doküman analizi yöntemiyle yapılan değerlendirmede 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nın yetkinlikleri, becerileri, değerleri ve kazanımları ile Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. İlk inceleme sonuçlarına göre; sosyal bilgiler öğretim programında en çok “İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme”, “Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar” ve “Amaçlar İçin Ortaklıklar” adlı amaçlara yer verildiği görülmüştür. Bunun yanında “Yetkinler” bölümünde en çok “Nitelikli Eğitim”e, beceriler bölümünde en çok “İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme”, “Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı”, “Nitelikli Eğitim” ve “Amaçlar İçin Ortaklıklar”, değerler bölümünde ise “Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar” adlı amaçlara değinildiği tespit edilmiştir. Ayrıca amaçlar, en çok “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanıyla ve 5. sınıf kazanımlarıyla ilişkilendirilmiştir. Buna karşın bazı yetkinlikler, beceriler, değerler, tarihi ve Türkiye'yi doğrudan ilgilendiren konular sürdürülebilir kalkınma amaçlarıyla ilişkilendirilememiştir. Bu sonuçlara dayalı olarak 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda doğrudan sürdürülebilir kalkınma amaçlarına yer verilmesinin faydalı olacağını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler (Social Studies), BM 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (UN's Sustainable Development Goals), Değer (Value), Beceri (Skill)*

ANALYSIS OF THE SOCIAL STUDIES CURRICULUM IN TERMS OF THE UNITED NATIONS 2030 SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

ABSTRACT

The United Nations 2030 Sustainable Development Goals are a universal call to action to end poverty, protect the planet, and ensure that all people live in peace and prosperity. The call includes 17 main goals and sub-goals associated with the main goals. The social studies course, which aims to raise students who are sensitive to the environment and society, fulfill their responsibilities, and have basic citizenship skills, is directly related to the Sustainable Development Goals. In this respect, the present study aims to analyze the social studies curriculum in terms of the United Nations 2030 Sustainable Development Goals. Using the document analysis method, the analysis compared the competencies, skills, values, and learning outcomes specified in the 2018 social studies curriculum with the United Nations 2030 Sustainable Development Goals. The analysis revealed that the social studies curriculum mostly included the goals of “Decent Work and Economic Growth,” “Peace, Justice, and Strong Institutions,” and “Partnerships for the Goals.” Besides, it was found that the competencies in the curriculum were mostly related to the “Quality Education” goal, skills were mostly related to the goals of “Decent Work and Economic Growth,” “Industry, Innovation, and Infrastructure,” “Quality Education,” and “Partnerships for the Goals,” and values were mostly related to the “Peace, Justice, and Strong Institutions” goal. In addition, it was determined that the goals were mostly related to the “Production, Distribution, and Consumption” learning area and 5th-grade learning outcomes. On the other hand, some competencies, skills, values, history topics, and subjects about Turkey were not found to be related to the Sustainable Development Goals. Based on the findings, the UN's Sustainable Development Goals can be recommended to be included in the 2018 Social Studies Curriculum.

**ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL BİLGİLER VE
VATANDAŞLIK EĞİTİMİ KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ
KELİME İLİŞKİLENDİRME TESTİ ARACILIĞIYLA
İNCELENMESİ: YAMANASHI ÜNİVERSİTESİ VE NİĞDE ÖMER
HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ**

[95]

Prof. Dr. Elvan Yalçınkaya, Erciyes Üniversitesi

Doç. Dr. Kenjiro Goto, University of Yamanashi

Ayten Karaca, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmada, öğretmen adaylarının sosyal bilgiler ve vatandaşlık eğitimi kavramlarına ilişkin bilişsel yapılarının kelime ilişkilendirme testi aracılığıyla incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma, betimsel bir araştırma olup tarama modeline dayalıdır. Çalışmada veriler, biri Türkiye’de diğeri Japonya’da bulunan iki üniversitenin sosyal bilgiler eğitimi alanında öğrenim gören öğrencilerinden elde edilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak sosyal bilgiler ve vatandaşlık eğitimi kavramlarının yer aldığı kelime ilişkilendirme testi kullanılmıştır. Test, Yamanashi Üniversitesi’nden 45, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi’nden de 54 olmak üzere toplam 99 öğretmen adayına uygulanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde, kelime ilişkilendirme testinde verilen cevap kavramların tekrar sıklığından hareketle, belli kesme noktası aralıklarıyla oluşmuş kavram ağları kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre Yamanashi Üniversitesi ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi’nde öğrenim gören öğretmen adaylarının sosyal bilgiler ve vatandaşlık eğitimi kavramını, çok sayıda kavram ile ilişkilendirdiği görülmüştür. Öğretmen adayları tarafından sosyal bilgiler kavramı, en çok tarih ve coğrafya ile ilişkilendirilmiştir. Bu kavramlar, her iki ülkedeki üniversitede öğrenim gören öğretmen adayları tarafından verilen ortak cevap kavramlardır. Vatandaşlık eğitimi kavramına dair algıda, Yamanashi Üniversitesi’nde öğrenim gören öğretmen adaylarının, ilgili kavramı çalışmada sadece bir kere tekrar eden kavramlarla sık ilişkilendirdiği ve vatandaşlık eğitimine ilişkin de sadece bir kavram ağının oluştuğu görülmüştür. Vatandaşlık eğitimi kavramının, iki ülkenin üniversitesinde okuyan öğretmen adayları tarafından çalışmada ortak olabilecek bir kavram ile ilişkilendirilememesi durumu, çalışmada dikkati çeken bir nokta olmuştur. Oldukça fazla kavramın, kesme noktası aralıklarına dâhil edilemeyecek sayıda olması ve çoğunlukla da bir kez tekrar etmesi durumu, çalışmada dikkati çeken bir diğerk nokta olmuştur. Tüm cevap kavramlar göz önüne alındığında sosyal bilgiler kavramında en fazla ilişkilendirme Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi’nde öğrenim gören öğretmen adayları tarafından yapılırken, vatandaşlık eğitimi kavramında da en fazla ilişkilendirme Yamanashi Üniversitesi’nde öğrenim gören öğretmen adayları tarafından yapılmıştır. Çalışmada iki ülkenin sosyal bilgiler ve vatandaşlık eğitiminin içerik, ilgili kavram ve kavram yanılığısı yönünden benzer ve ayrılan yönleri de görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık Eğitimi, Öğretmen Adayları, Kelime İlişkilendirme Testi*

**EXAMINATION OF PRE-SERVICE TEACHERS' PERCEPTIONS
OF THE CONCEPT OF SOCIAL STUDIES AND CITIZENSHIP
EDUCATION THROUGH WORD ASSOCIATION TEST: THE CASE
OF YAMANASHI UNIVERSITY AND NIĞDE ÖMER HALISDEMİR
UNIVERSITY**

ABSTRACT

In this study, it is aimed to examine the cognitive structures of pre-service teachers regarding the concepts of social studies and citizenship education through word association test. The study is a survey model that based on the descriptive research. The data in the study were obtained from the students studying in the field of social studies education at two universities, one in Turkey and the other in Japan. The word association test, which includes the concepts of social studies and citizenship education, was used as a data collection tool in the study. The test was applied to a total of 99 pre-service teachers, 45 from Yamanashi University and 54 from Niğde Ömer Halisdemir University. In the analysis of the data, based on the frequency of repetition of the answers given in the word association test, concept networks formed with certain breakpoint intervals were used. According to the results obtained from the research, it was seen that pre-service teachers studying at Yamanashi University and Niğde Ömer Halisdemir University associated the concept of social studies and citizenship education with with many concepts. The concept of social studies was mostly associated with history and geography by the pre-service teachers. These concepts are common response concepts given by pre-service teachers studying at universities in both countries. In the perception of the concept of citizenship education, it was seen that the pre-service teachers studying at Yamanashi University frequently associated the related concept with concepts that were repeated only once in the study, and only a conceptual network was formed regarding citizenship education. The fact that the concept of citizenship education could not be associated with a concept that could be common in the study by the pre-service teachers studying at the universities of the two countries was a striking point in the study. The fact that there are too many concepts that cannot be included in the breakpoint ranges and that they are mostly repeated once has been a another striking point in the study. Considering all the answer concepts, the most associations in the concept of social studies were made by pre-service teachers studying at Niğde Ömer Halisdemir University, while the most associations in the concept of citizenship education were made by pre-service teachers studying at Yamanashi University.

TEKİRDAĞ İLİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN COĞRAFYA KONULARINI ÖĞRETİRKEN KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN ANALİZİ

[96]

Harun İzci, *Tekirdağ Namik Kemal Üniversitesi*

Dr. Ziya İnce, *Tekirdağ Namik Kemal Üniversitesi*

ÖZET

İnsan ve mekan arasındaki ilişkiyi ele alan coğrafya eğitiminin her kademesinde yer almaktadır. Ortaokullarda coğrafya öğretiminin büyük çoğunluğu sosyal bilgiler öğretim programında yer almaktadır. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin coğrafya konularını doğru bir şekilde öğretebilmeleri için bu alanda kendilerini yetiştirmiş olmaları önemlidir. Öğrencilerin de ileri sınıflarda coğrafya dersini ve konularını daha iyi anlamaları sosyal bilgiler dersindeki etkili öğretime bağlıdır. Ancak sosyal bilgiler öğretmenleri derslerinde coğrafya konularını öğretirken bazı sorunlar ile karşılaştıkları bilinen bir gerçektir. Bu sebeple bu araştırma sosyal bilgiler öğretmenlerinin coğrafya konularını öğretirken karşılaştıkları sorunları incelemek amacıyla yapılmıştır. Nitel araştırma modeli ve fenomenoloji deseninde kurgulanan araştırma da veri toplama yöntemi olarak görüşme tercih edilmiştir. Görüşmelerde araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma 2021-2022 güz döneminde Tekirdağ il merkezindeki beş farklı okuldaki 6 sosyal bilgiler öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada edinilen bulgulara göre sosyal bilgiler öğretmenleri coğrafya konularını öğretirken ders saatinin yetersizliğinden, konu yoğunluğunun çok fazla olmasından ve öğrencilerin konuları anlamakta zorlandığından şikâyet etmektedir. Ayrıca bazı araç ve gereçlerin yetersizliği ifade edilmiştir. Bununla beraber sosyal bilgiler öğretmenleri sorunların giderilmesi için ders saatlerinin artırılması, öğrencilerin eğlenerek öğrenmesini sağlayacak interaktif uygulamaların geliştirilmesi ve saha çalışmalarının artırılması önermektedirler. Yapılan bu araştırmanın program hazırlayıcılara, ders kitabı yazarlarına, öğretmenlere ve gelecek araştırmalara yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Coğrafya, Öğretim sorunları, Sosyal bilgiler öğretmen görüşleri, Sosyal bilgiler öğretimi*

ANALYSIS OF THE PROBLEMS FACED BY SOCIAL STUDY TEACHERS IN TEACHING GEOGRAPHY IN TEKIRDAG

ABSTRACT

Geography, which deals with the relationship between human and space, takes place at every level of education. The majority of geography teaching in secondary schools is included in the social studies curriculum. It is important that social studies teachers have trained themselves in this field in order to teach geography subjects correctly. A better understanding of the geography lesson and its subjects in advanced grades depends on the effective teaching in the social studies lesson. However, it is a known fact that social studies teachers encounter some problems while teaching geography subjects in their classes. For this reason, this research was conducted to examine the problems faced by social studies teachers while teaching geography subjects. Interview was preferred as the data collection method in the research, which was constructed in the qualitative research model and phenomenology design. A semi-structured interview form prepared by the

researchers was used in the interviews. The research was carried out with 6 social studies teachers in five different schools in Tekirdağ city center in the fall semester of 2021-2022. According to the findings obtained in the research, social studies teachers complain about the inadequacy of the lesson hours, the fact that the subject density is too high and the students have difficulty in understanding the subjects while teaching geography subjects. In addition, the inadequacy of some tools and equipment was expressed. In addition, social studies teachers suggest increasing the course hours, developing interactive applications that will enable students to learn while having fun, and increasing field studies in order to solve the problems. It is thought that this research will lead the program preparers, textbook authors, teachers and future researches.

155+130 KIRMIZI ALARM: ATAMASI YAPILMAYAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN ALANLARINA AYRILAN KONTENJAN SAYILARINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

[97]

Arş. Gör. Dr. Kudret Aykırı, *Pamukkale Üniversitesi*

Barış Öztürkci

ÖZET

Bu çalışma ataması yapılmayan sosyal bilgiler öğretmenlerinin 2021 yılında kendi alanlarına ayrılan 155 ve 130 kontenjan sayılarına ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Atama kontenjanı sayılarına karşı en çok mücadele eden 20 öğretmen ile görüşülmüştür. Yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonuçları şunlardır: Ataması yapılmayan sosyal bilgiler öğretmenlerinin tamamı ayrılan kontenjan sayılarının duyurulması sonrası olumsuz duygu ve düşüncelere sahip olmuşlardır. Bu kontenjanların sayısının düşük olmasını çeşitli nedenlere bağlamışlardır. Atama mücadelesinde alanın paydaşlarının yeterince mücadele vermedikleri görüşündedirler. Diğer paydaşlara mücadeleye katılma yollarına ilişkin çeşitli öneriler sundular.

Anahtar Kelimeler: *Öğretmen ataması, Sosyal bilgiler öğretmenleri, Sosyal medya grupları*

155+130 RED ALERT: OPINIONS OF THE UNASSIGNED SOCIAL STUDY TEACHERS ON THE NUMBER OF QUOTAS ALLOCATED TO THEIR FIELDS

ABSTRACT

This study was carried out to determine the opinions of the unassigned social studies teachers on the number of 155 and 130 quotas allocated to their fields in 2021. The case study method, one of the qualitative research methods, was used in the research. The study group was selected by criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods. 20 teachers who have struggled the most against the number of assignment quotas were interviewed. Semi-structured interview forms were used. The data were analyzed by descriptive analysis method. The results of the research are: All of the unassigned social studies teachers had negative feelings and thoughts after the announcement of the allocated quota numbers. They attributed the low number of these quotas to various reasons. They are of the opinion that the stakeholders of the field do not fight enough in the struggle for assignment. They offered various suggestions for other stakeholders on ways to participate in the struggle.

UZAKTAN OKUL DENEYİMİ DERSİNDE DENEYİMLERİ ZENGİNLEŞTİRMEK İÇİN BİR KİTAP ÖNERİSİ: 112 ÖĞRETMENLİĞİME NOTLAR

[98]

Arş. Gör. Dr. Kudret Aykırı, *Pamukkale Üniversitesi*

ÖZET

Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının daha fazla deneyim kazandığı uzaktan okul deneyimi dersi örneği oluşturmak ve oluşturulan bu süreci değerlendirmek amaçlı bu çalışmada eylem araştırması yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı güz dönemi Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı dördüncü sınıfta öğrenim gören altı öğretmen adayıyla yürütülmüştür. Araştırmada görüşme ve doküman incelemesi aracılığı ile veri toplanmıştır. Veriler betimsel analiz yöntemiyle analiz edilmiş ve sonuçlar ortaya konulmuştur. Sonuçlar şu şekildedir: Öğretmen adayları, derste ilgili kitabın kullanılmasını anlamlı ve kitabı inceleme tekniğini uygun buldular. Ayrıca ilgili kitabın kullanımı sonrasında öğretmenliğe/egitime bakış açıları arasında olumlu yönde değişimler olduğunu ifade ettiler.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler öğretmeni adayları, Okul deneyimi, Öğretmenlik uygulaması, Kitap kullanımı*

A BOOK RECOMMENDATION TO ENRICH EXPERIENCES IN A DISTANCE SCHOOL EXPERIENCE COURSE: 112 NOTES TO MY TEACHING PROFESSION

ABSTRACT

In this study, the action research method was used in order to create a sample of the distance school experience course in which pre-service social studies teachers gain more experience, and to also evaluate this process. The research was conducted with six pre-service teachers studying in the fourth grade of Pamukkale University Faculty of Education Social Studies Education Department in the fall semester of the 2020-2021 academic year. In the research, data were collected through interviews and document analysis. The data were analyzed by descriptive analysis method and the results were presented. The results are as follows: The pre-service teachers found the use of the relevant book in the lesson meaningful and the technique of reviewing the book appropriate. They also stated that after the use of the relevant book, there were positive changes in their perspectives on teaching/education.

SOSYAL BİLGİLER ve TARİH EĞİTİMİNDE KRONOLOJİ ÖĞRETİMİ

[99]

Şeyda Marancı, Atatürk Üniversitesi

ÖZET

Kronoloji, sosyal bilgiler ve tarih eğitimi için oldukça önemlidir. Bu bağlamda kronoloji ile ilgili çalışmaların genel bir değerlendirilmesi yapılarak kronoloji öğretimi ile ilgili planlı ve uygulamaya dönük yapısal bilgi bütünlüğüne ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Çalışmanın amacı Türkçe ve İngilizce literatürde yapılmış olan araştırmaların bulgularından hareketle kronoloji öğretimi ile ilgili konuları, kronoloji öğretiminde etkili olan yöntemleri ve kronoloji öğretiminde kullanılan etkinliklerin yaş grubuna göre dağılımını ele alarak kronoloji öğretimi için genel bir çerçeve çizmektir. Bu kapsamda İngilizce literatürde 23, Türkçe literatürde 12 çalışmaya ulaşılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden döküman incelemesi kullanılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Çalışma sonucunda şu sonuçlara ulaşılmıştır. Literatürde yapılan çalışmaların konu bazında dağılımı: "kronolojinin önemi, kronoloji öğretiminde yaşanan zorluklar, tematik ve kronolojik yaklaşımın karşılaştırılması, öğrencilerin kronoloji bilgi ve becerisi, öğrencilerde kronoloji bilgi ve becerisinin gelişimsel seyri, kronoloji öğretiminde kullanılan yöntemler" şeklindedir. Kronoloji öğretiminde etkili olan yöntemler: "Görseller (fotoğraf, resim...), zaman şeritleri, dijital etkinlikler (bilgisayar yazılımları, multimedya, 3D sistem, sanal oyunlar...) ve hikayelerle yapılan etkinliklerdir. Kronoloji öğretiminde, yaş gruplarına göre kullanılan etkinlikler ise farklılık göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: *Kronoloji Öğretimi, Sosyal Bilgiler, Tarih*

CHRONOLOGY TEACHING IN SOCIAL SCIENCES and HISTORY EDUCATION

ABSTRACT

Chronology is very important for social studies and history education. By making a general evaluation of the studies on chronology, it is thought that there is a need for a planned and practical structural integrity of information about chronology teaching. The aim of the study is to draw a general framework for chronology teaching by considering the issues related to chronology teaching, effective methods in chronology teaching, and the distribution of activities used in chronology teaching according to age groups, based on the findings of the studies conducted in the Turkish and English literature. 23 studies in English literature and 12 studies in Turkish literature were reached. In the study, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. As a result of the study, the following conclusions were reached. The distribution of studies in the literature on the basis of subject is as follows: "The importance of chronology, the difficulties experienced in teaching chronology, the comparison of thematic and chronological approach, the chronology knowledge and skills of students, the developmental course of chronology knowledge and skills in students, the methods used in chronology teaching". Effective methods in teaching chronology are: "Images (photos, pictures...), timelines, digital activities (computer software, multimedia, 3D system, virtual games...) and activities with stories. The activities used in chronology teaching differ according to age groups.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN PANDEMİ DÖNEMİ UYGULAMALARINDA KARŞILAŞTIKLARI ZORLUKLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

[101]

Hacer Dolanbay, Muş Alparslan Üniversitesi

ÖZET

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizi de sarsan ve COVID 19 salgını eğitim sistemlerinde de ciddi değişimler yarattı. Türkiye’de Mart 2020’de yüz yüze eğitimlere ara verilirken uzaktan (online) çevrim içi eğitime geçildi. Okulların tekrar açıldığı 2021 yılı Eylül dönemine kadar uzaktan yapılan derslerin nasıl yapıldığı, yüz yüze eğitimlerle olan kıyaslaması merak konusu olmaktadır. Bu bağlamda araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin pandemi döneminde uzaktan eğitim ile verdikleri derslerde yaşadıkları güçlüklerle ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışmasına göre desenlenmiştir. Muş ilinde görev yapan altı sosyal bilgiler öğretmeni araştırmanın çalışma grubunu oluşturmaktadır. Yarı yapılandırılmış mülakat formu ile toplanan veriler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında kapsamlı öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, pandemi, uzaktan eğitim, durum çalışması*

OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS ABOUT THE DIFFICULTIES IN PANDEMIC PERIOD

ABSTRACT

The COVID-19 pandemic, which has shaken our country as well as the whole world, has also created serious changes in education systems. March 2020, face-to-face trainings were stopped in Turkey, and remote (online) online training was started. In the schools were reopened in September 2021, it is curious how the distance learning courses are conducted, their comparison with face-to-face training. In this context, the aim of the study is to determine the opinions of social studies teachers about the difficulties they experienced in distance education courses during the pandemic period. The research was designed according to the case study, which is one of the qualitative research methods. Six social studies teachers working in Muş province constitute the study group of the study. The data collected through the semi-structured interview form were analyzed by the descriptive analysis method. Comprehensive recommendations have been made according to the results obtained.

TEMEL EĞİTİM VE ORTAOKUL DERS KİTAPLARINDA DEMOKRASİ VE İNSAN HAKLARI ÖĞRETİMİ

[102]

Seher Çoban, Balıkesir Üniversitesi

Gamze Peker, Balıkesir Üniversitesi

ÖZET

İnsanların, kendilerini güvende hissetmelerini sağlayan temel hak ve özgürlükleri içeren demokrasi ve insan hakları kavramları, eğitimin her kademesinde verilmektedir. Nitekim temel eğitimden itibaren demokrasi eğitimi verilmesi ve demokrasinin getirisi olan insan hakları kavramlarının, bireylere eğitim yoluyla aktarılması, öğretim programlarının amaçlarından biridir. Yıllar itibariyle yapılan değişikliklerle tüm konularda olduğu gibi demokrasi ve insan hakları konularının sunumunda da birtakım içeriksel ve paradigmatik değişiklikler yapılmıştır. Bu değişim en fazla 2005 yılından itibaren geçilen yapılandırmacı yaklaşımla birlikte kendini hissettirmeye başlamıştır. Yapılandırmacı eğitim yaklaşımına hizmet eden ve eğitimde sıklıkla hedeflerin sınıflandırılmasında kullanılan içerik düzenleme yaklaşımlarından birisi de Yenilenmiş Bloom Taksonomisidir. Gerek diğer içerik düzenleme yaklaşımları gerekse Yenilenmiş Bloom Taksonomisi öğrencilerin daha ayrıntılı sorular sormasını sağlarken, eleştirel düşünme becerisi de kazandırarak günlük hayatta karşılaşılan problem durumlarında karar alma süreçlerini hızlandırabilmektedir. Bu çalışmada hayat bilgisi (1., 2. ve 3. sınıflar) ile sosyal bilgiler (4., 5., 6. ve 7. sınıflar) ders kitaplarında verilen demokrasi ve insan hakları kavramlarının yapılandırmacı eğitim yaklaşımı ve Yenilenmiş Bloom Taksonomisine göre kademeler arası geçişlerde öğrenme alanlarına ve kazanımlara uygunluğu incelenmiştir. Bunun için çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Türkiye’de temel eğitimden itibaren verilen demokrasi ve insan hakları kavramlarına ait kazanımların içerikleri incelendiğinde demokrasi ve insan hakları ile ilgili terimlerin ve öğelerin dikkate alındığı görülmektedir. Temel eğitimde hayat bilgisi ve ortaokullarda sosyal bilgiler ders kitapları incelendiğinde, bu kavram ve içeriklerin rastgele değil içerik düzenleme yaklaşımlarına göre belli bir düzen içerisinde, sistematik bir şekilde verildiği tespit edilmiştir. Ancak ders kitabı içeriklerine bakıldığında demokrasi ve insan hakları ile alakalı etkinliklerin eksik olduğu saptanmıştır. Çalışmanın sonunda, kazanımlara uygun daha kapsayıcı etkinlik önerileri hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Hayat Bilgisi, Demokrasi ve İnsan Hakları, Ders Kitapları*

TEACHING DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS IN BASIC EDUCATION AND SECONDARY SCHOOL TEXTBOOKS

ABSTRACT

The concepts of democracy and human rights, which include fundamental rights and freedoms that make people feel safe, are taught at every level of education. As a matter of fact, one of the aims of the education programs is to provide democracy education and to transfer the concepts of human rights, which are the benefits of democracy, to individuals through education. Over the years, some contextual and paradigmatic changes have been made in the treatment of democracy and human rights as in all other subjects. This change showed itself especially with the constructivist approaches that started in 2005. One of the content editing approaches that serves the constructivist education approach and is frequently used in the classification of objectives in education is the Revised Bloom Taxonomy. Like other content editing approaches, the Revised Bloom Taxonomy not only enables students to ask more detailed questions, but also accelerates their problem solving processes by providing them with critical thinking skills. In this study, the concepts of democracy and human rights given in the life studies (1st, 2nd and 3rd grades) and social studies (4th, 5th, 6th and 7th grades) textbooks were examined according to the constructivist education approach and the Revised Bloom Taxonomy. Document analysis technique, one of the qualitative research methods, was used in the study. When the contents of the achievements of the concepts of democracy and human rights, which have been given since basic education in Turkey, are examined, it is seen that the terms and items related to democracy and human rights are included in the textbooks. When the life studies textbooks in basic education and social studies textbooks in secondary schools are examined, it has been determined that these concepts and contents are not given randomly, but in a certain systematic way according to content arrangement approaches. However, when the contents of the textbooks are examined, it has been determined that the activities related to democracy and human rights are lacking. At the end of the study, activity suggestions were prepared in accordance with the learning outcomes.

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE DİJİTAL KÜLTÜREL MİRASIN KULLANIMI

[103]

Doç. Dr. Hıdır Karaduman, Anadolu Üniversitesi

Arş. Gör. Okan Yetişensoy, Bayburt Üniversitesi

Veysel Dağdemir, Milli Eğitim Bakanlığı

Arş. Gör. Dr. Remzi San, Anadolu Üniversitesi

ÖZET

İnsanlık tarihi boyunca üretilen her şey olarak kabul edebileceğimiz kültürel miras öğeleri, teknolojinin hızlı gelişimine uyumlu olarak farklı biçimlere dönüşmektedir. Özellikle dijitalleşme süreci ile birlikte bu öğeler zamandan ve mekândan bağımsız olarak erişilebilir hale gelmiştir. Anıtlar, heykeller, tarihi yapılar, sit alanları, gelenekler, destanlar, belgeler, seyahatnameler, pullar, fotoğraflar ve daha birçok öge dijital kültürel miras çerçevesinde farklı amaçlarla kullanılabilir biçimdedir. Dijital kültürel mirasın eğitim sürecine yansımaları da önemlidir. Çünkü dijital kültürel miras, erişim kolaylığı nedeniyle farklı teknolojilerle (sanal geziler, artırılmış gerçeklik, 3 boyutlu yazdırma vb.) ve farklı bağlamlarda derslerde kullanılabilir. Özellikle sosyal bilgiler dersi kültürel mirasın aktarımında önemli bir rol üstlenmektedir. Dijital kültürel mirasın öğrenme-öğretme sürecine en etkili bir biçimde entegre edilebileceği derslerden biridir. Ancak alanyazın incelendiğinde dijitalleşen kültürel mirasın, sosyal bilgiler dersi başta olmak üzere eğitim programlarına yeterli düzeyde entegre edilemediği görülmektedir. Bu çalışma sosyal bilgiler dersi bağlamında dijital kültürel mirasın kullanılabilirliğini analiz etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla; kültürel mirasın dijital ortama aktarımı hangi amaçlarla gerçekleştirilmektedir?; kültürel mirasın dijital ortama aktarım yöntemleri ve buna ilişkin örnekler nelerdir?; dijital kültürel miras öğeleri, Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim programındaki hangi kazanım ve içerikler kapsamında kullanılabilir? sorularına cevap aranacaktır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yönteminin kullanıldığı bu çalışmada dijital kültürel miras öğelerinin mevcut durumu, kullanım alanları ve eğitim ortamlarında bireylere sunduğu olanaklar çerçevesinde sosyal bilgiler öğretim programı analiz edilerek kullanım örnekleri sunulacaktır. Bu bildiri: Bu bildiri Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Komisyonu tarafından desteklenen 2106E046 Nolu “Dijital Kültürel Mirasın Sosyal Bilgiler Dersi Bağlamında Analizi” adlı proje kapsamında oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, Kültürel miras, Dijital kültürel miras*

USING DIGITAL CULTURAL HERITAGE IN THE SOCIAL STUDIES EDUCATION

ABSTRACT

Cultural heritage items that we can accept as everything produced throughout the history of humanity is transforming into different forms following the rapid development of technology. Especially with digitalization, these items have become accessible regardless of time and place. Monuments, statues, historic buildings, sites, traditions, epics, documents, travelogues, stamps,

photographs, and many other items can be used for different purposes within the framework of digital cultural heritage. The reflections of digital cultural heritage on the education process are also crucial as it can be used at classes with different technologies (virtual trips, augmented reality, 3D printing, etc.) and in different contexts due to its ease of access. Social studies course plays a vital role in terms of teaching cultural heritage. It is one of the lessons where digital cultural heritage can be integrated into the learning-teaching process in the most effective way. However, when the literature is examined, it is seen that the digitalized cultural heritage cannot be adequately integrated into the education programs, especially social studies course. For this purpose, specific questions will be answered: What are the purposes of cultural heritage transformation into the digital platform? What are the methods of transformation of cultural heritage into the digital platform? What learning outcomes and contents in Social Studies Teaching Program can be used with digital cultural heritage items?. In this research, document analysis which is one of the qualitative research methods has been used. The Social Studies Teaching Program will be analysed in terms of the current situation, usage areas, and opportunities of digital cultural heritage items, and examples of use will be presented. This paper was produced from the project numbered 2106E046 “Analysis of Digital Cultural Heritage in the Context of Social Studies Class” supported by Anadolu University Scientific Research Commission.

UNESCO RISKLAND (RİSKLİ ALAN) AFET EĞİTİM SETİNİN TÜRKÇEYE UYARLANMA SÜRECİ

[104]

Prof. Dr. Ferhan Odabaşı, *Anadolu Üniversitesi*

Doç. Dr. Hıdır Karaduman, *Anadolu Üniversitesi*

Arş. Gör. Dr. Ümran Alan, *Anadolu Üniversitesi*

Arş. Gör. Okan Yetişensoy, *Bayburt Üniversitesi*

Arş. Gör. Dr. Remzi San, *Anadolu Üniversitesi*

ÖZET

Toplumun tamamı ya da belirli bir kesiminde fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar neden olan, toplum hayatını ve faaliyetlerini kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yetersiz kaldığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olayların sonucu olarak tanımlanan afetler toplumun sağlıklı bir şekilde işleyişine olumsuz yönde etki yapmakta, ekonomik, fiziksel ve sosyal yönden sebep olduğu zararların yanında da toplumda duygusal yönden derin izler bırakmaktadır. Afetler büyük ölçüde karşı konulamaz doğa olayları olsa da, insan ve toplum açısından oluşturduğu yıkımları sistemli bir eğitim yoluyla kazandırılan afet bilinci ile en aza indirmek mümkündür. Dünya genelinde çocuklar afet durumunda en çok risk altında bulunan gruplardan birisi olarak kabul edilmekte ve çocuklara erken yaşlardan itibaren afet eğitimi verilmesinin önemine vurgu yapılmaktadır. Ayrıca, çocuklar coşkulu yapılarıyla öğrendiklerini başta ebeveynleri olmak üzere kademeli olarak toplumun tüm seviyelerine yayabilmektedirler. Çocukların ve gençlerin ailede, okulda ve toplumda karşı karşıya oldukları risklerin bir bölümünü en aza indirmeye katkı sunması muhtemel afet hazırlık çalışmalarında bulunmalarının sağlanması dikkate alınması gereken önemli bir nokta olarak görülmektedir. Birçok ülke, bu çalışmaların etkisiyle afet eğitimini belirli bir program dahilinde ders müfredatlarına dahil etmiş ve uzun vadede olumlu sonuçlarla karşılaşmıştır. Afet eğitiminde ders kitapları, tatbikatlar, akıllı tahtalar, internet, farkındalık aşılama broşür ve kitapçıklar, hikâye gibi edebi türler, oyunlar, yazı yazma ve resim çizme yarışmaları, drama, internet videoları, vs. işe koşulabilmektedir. Bu araçlardan birinin örneği olarak, 2004 yılında Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ve Birleşmiş Milletler Doğal Afet Zararlarının Azaltılması Stratejisi (UNISDR) iş birliğiyle afet bilincini geliştirmek ve çocukları afetlerle ilgili eğitmek amacıyla “Riskland” isimli eğitici masa oyunu ve eğitim seti geliştirilmiştir. Bu eğitim setinin amacı çeşitli afetlere yönelik farkındalık sağlamak ve bu afetlerin etkilerinin nasıl azaltılabileceğini çocuklara kavratmaktır. 15’den fazla dile çevrilen bu setin Türkçe uyarlaması ise henüz gerçekleştirilmemiştir. Bu bildirinin amacı ise Türkçeye uyarlanan eğitim setini yerli alanyazınına tanıtmak ve setin uyarlanma sürecini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Afet, Afet eğitimi, Oyun*

THE ADAPTATION PROCESS OF THE UNESCO RISKLAND DISASTER TRAINING SET TO TURKISH LANGUAGE

ABSTRACT

Disasters are natural, technological or human-induced events that cause physical, economic and social losses in the whole or a certain part of the society, and interrupt social life and activities. Societies often have difficulty coping with these disasters and these disasters have a negative impact on the healthy functioning of the society and leave profound emotional traces in society as well as economic, physical and social damages. Although disasters are largely irresistible natural phenomena, it is possible to minimize their destructions for human beings and society with the disaster awareness given through systematic education. Worldwide, children are considered one of the most at-risk groups in the event of disasters, and the importance of providing disaster education to children from an early age is often emphasized. In addition, children are able to spread what they learn with enthusiasm to all levels of society as well as their parents. Allowing children and young people to take part in disaster preparedness activities, which may contribute to minimizing some of the risks they face in the family, school and community, is considered as an important consideration. Today many countries have included disaster education into their curriculum and have had positive results in the long term. In disaster education textbooks, drills, smart boards, internet, awareness-raising brochures and booklets, literary genres such as story, games, writing and drawing competitions, drama, internet videos, etc. can be used. New developments in disaster education and the introduction of new teaching approaches, methods and techniques have led to the emergence of new initiatives in disaster education. As a result of this, in 2004, for educating children about disasters and develop their awareness, the United Nations Children's Fund (UNICEF) and the The United Nations Office for Disaster Risk Reduction (UNISDR) developed in cooperation a educational kit named Riskland. The aim of this educational kit is to teach children how to mitigate the effects of disasters and to raise their disaster awareness. This educational kit has been adapted into more than 15 languages and has not yet been adapted to Turkish. In this direction, firstly, the concepts of disaster and disaster education were mentioned and the Riskland training set developed by UNESCO was introduced and the process of adapting it to Turkish was detailed.

VATANDAŞLIK EĞİTİMİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR BAKIŞ: TÜRKİYE VE ESTONYA

[105]

Yiğit Cebeci, *Pamukkale Üniversitesi*

Doç. Dr. Fisun Bozkurt, *Pamukkale Üniversitesi*

ÖZET

Bu nitel çalışmanın amacı, Estonya Vatandaşlık ve Vatandaşlık Eğitimi dersi öğretim programı (4-6. sınıf) ile Türkiye İnsan Hakları Vatandaşlık ve Demokrasi Eğitimi dersi öğretim programını (4. sınıf) karşılaştırmaktır. Bu amaçla, her iki ülkenin eğitim sistemleri ile vatandaşlık eğitimi programları, kazanım, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme açısından incelenerek karşılaştırılmıştır. Çalışma nitel araştırma yöntemine göre desenlenmiş olup, veriler doküman incelemesi yoluyla, belirlenen alt amaçlar çerçevesinde tanımlayıcı yaklaşımla analiz edilmiştir. Estonya Vatandaşlık ve Vatandaşlık Eğitimi programının amacı öğrencilerin sosyal okuryazarlıkta ustalaşmalarıdır; başka bir deyişle toplumda tam olarak işlev görmeleri ve sorumlu kararlar almak için gerekli bilgi, beceri, değerler ve tutumlar geliştirmeleridir. Ayrıca bu program öğrencilerin başkalarına saygı duyan ve toplumun sosyal açıdan yetkin, girişimci ve kendini gerçekleştiren insanlar haline gelmelerine yardımcı olmayı hedefler. Türkiye’de ise öğrencilere kavramsal bilginin öğretilmesinin yanında insan hakları, vatandaşlık ve demokrasi ile ilgili temel değerlerin kazandırılması amaçlanmaktadır. Vatandaşlık eğitimi programlarında içerik her iki ülkede birbirine benzemektedir. Estonya Vatandaşlık ve Vatandaşlık Eğitimi programında içerik (1) Sosyal ilişkiler, (2) Demokrasi (3) Çalışma ve Tüketim olmak üzere üç öğrenme alanlarından oluşmaktadır. Türkiye’de insani, millî ve manevî, evrensel değerlere ağırlık verildiği görülmektedir. Türkiye’de içerik; (1) İnsan Olmak, (2) Hak, Özgürlük ve Sorumluluk, (3) Adalet ve Eşitlik, (4) Uzlaşma, (5) Kurallar, (6) Birlikte Yaşama olmak üzere altı üniteden oluşmaktadır. Her iki ülke programında da öğrenme süreçlerinde aktif öğrenme yöntem ve tekniklerinin işe koşulması gerektiği belirtilmektedir. Estonya Vatandaşlık ve Vatandaşlık Eğitimi programında aktiviteye dayalı çalışmalara da yer verilmektedir. Her iki ülkenin programında sonuç değerlendirmeye ek olarak süreç değerlendirme önerilmektedir. Estonya’da değerlendirmenin temel amacı; öğrencilerin olumlu bir benlik kavramı ve yeterli bir öz değerlendirme oluşturmadaki gelişimini desteklemektir. Ayrıca öğrencilerin akıl yürütme becerilerini geliştirmek ve test etmek için ölçme ve değerlendirme yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Vatandaşlık eğitimi, karşılaştırmalı eğitim, öğretim programları, Estonya ve Türkiye*

A COMPARATIVE ANALYSIS OF CITIZENSHIP EDUCATION IN TURKEY AND ESTONIA

ABSTRACT

This qualitative study aims to compare the Estonian Civics and Citizenship Education curriculum (grades 4-6) with the curriculum of Turkish Human Rights, Citizenship and Democracy Education curriculum (grades 4). For this purpose, education systems and citizenship education programs of both countries have been examined in terms of "aims", "content", "learning experiences", and "evaluation". The study was designed according to the qualitative research method. The data were

analyzed with a descriptive approach within the framework of determined sub-objectives through document review. The aim of the Estonian Civics and Citizenship Education program is for students to master social literacy; in other words, they develop the knowledge, skills, values and attitudes necessary to function fully in society and to make responsible decisions. In addition, this program aims to help students develop into entrepreneurship and self-realizing people who have high regard for others and who are socially competent members of society. In Turkey, besides teaching conceptual knowledge to students, it is aimed to gain basic values related to human rights, citizenship and democracy. The content in citizenship education programs is similar in both countries. The content of the Estonian Civics and Citizenship Education program consists of three learning areas: (1) Social relations, (2) Democracy (3) Work and Consumption. In Turkey, it is seen that human, national and spiritual, universal values are emphasized. Content in Turkey; It consists of six units: (1) Being Human, (2) Rights, Freedom and Responsibility, (3) Justice and Equality, (4) Reconciliation, (5) Rules, (6) Living Together. In both country programs, it is stated that active learning methods and techniques should be used in learning processes. Activity-based studies are also included in the Estonian Civics and Citizenship Education program. In the programs of both countries, formative assessment is recommended in addition to summative assessment. The main purpose of assessment in Estonia is to support students' development in establishing a positive self-concept and adequate self-assessment. In addition, assessment is carried out to develop and test students' reasoning skills.

AKADEMİSYENLERİN UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNE İLİŞKİN DENEYİMLERİ

[106]

Dr. Öğrt. Üyesi Ünal Şimşek, *Aksaray Üniversitesi*

ÖZET

Çin'in Vuhan bölgesinde ilk olarak 2019 yılının Aralık ayında tespit edilen Covid-19 salgını, kısa süre içerisinde dünyayı etkilemeye başlayınca Dünya Sağlık Örgütü tarafından 11 Mart 2020 tarihinde pandemi olarak ilan edilmiştir. Hayatın tüm noktalarını etkileyen bu salgın eğitim-öğretim faaliyetlerini de olumsuz etkilemiştir. Bu duruma bağlı olarak ülkeler, eğitim-öğretim faaliyetlerini uzaktan eğitim sistemleri üzerinde sürdürmeye çalışmışlardır. Türkiye'de 12 Mart 2020 tarihi itibarıyla üniversitelerde ve okullarda yüz yüze eğitime ara verilmiş ve uzaktan eğitime geçilmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı 2020 yılı içerisinde alınan önlemler çerçevesinde zaman zaman yüz yüze eğitimi gerçekleştirmiş olsa da üniversitelerde ise bu durum tamamen uzaktan eğitim sistemleri üzerinden devam etmiştir. Bu araştırma, üniversitelerde uzaktan eğitim sistemleri üzerinde derslerini anlatmaya çalışan akademisyenlerin deneyimlerini kendi görüşleri çerçevesinde ele almaktadır. Araştırma, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesinde görev yapan 21 akademisyenle gerçekleştirilmiştir. Çalışma nitel bir araştırma olup fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırmada akademisyenlere uzman görüşlerinden geçirilen sorular sorulmuş onlardan alınan cevaplar ise içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın sonuçlarına bakıldığında akademisyenler, pandemi sürecinin eğitim-öğretim faaliyetlerini, insan yaşamını son derece olumsuz etkilediği, bununla birlikte yüz yüze eğitimden alınan verimin uzaktan eğitim sürecinde genel olarak alınmadığı düşüncesini öne çıkarmışlardır. Bu durumun nedeni olarak uzaktan eğitim sürecine salgınla birlikte hemen geçildiği ve gerekli alt yapının oluşmasında zamanın olmamasıyla birlikte, uzaktan eğitim kültürüne tam olarak sahip olmadığımız gösterilmiştir. Bununla birlikte akademisyenler, uzaktan eğitim sistemlerini öğrenmek gibi olumlu deneyimlerde edindiklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Akademisyenler, Deneyimler, Covid-19, Uzaktan eğitim*

ACADEMICIANS' EXPERIENCES REGARDING THE DISTANCE EDUCATION PROCESS

ABSTRACT

The Covid-19 epidemic, which was first detected in the Wuhan region of China in December 2019, was declared a pandemic by the World Health Organization on March 11, 2020, when it began to affect the world in a short time. This epidemic, which affects all aspects of life, has also negatively affected education and training activities. Depending on this situation, countries have tried to continue their education activities on distance education systems. As of 12 March 2020 in Turkey, face-to-face education has been suspended at universities and schools and distance education has been started. Although the Ministry of National Education has carried out face-to-face education from time to time within the framework of the measures taken in 2020, this situation has continued through distance education systems in universities. This research deals with the experiences of academics who try to teach their courses on distance education systems in universities within the framework of their own views. The research was carried out with 21

academicians working at Aksaray University, Faculty of Education in the 2021-2022 academic year. The study is a qualitative research and phenomenology design was used. In the research, questions were asked to the academicians, which were subject to expert opinions, and the answers received from them were subjected to content analysis. Looking at the results of the research, the academics highlighted the idea that the pandemic process affects the education-teaching activities and human life extremely negatively, however, the efficiency obtained from face-to-face education cannot be generally obtained in the distance education process. It has been shown that the reason for this situation is that the distance education process was started immediately with the epidemic and that we did not have a full culture of distance education, as there was no time to create the necessary infrastructure. However, academics stated that they had positive experiences such as learning about distance education systems.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN KAPSAYICI EĞİTİME İLİŞKİN FARKINDALIKLARI İLE SOSYAL ADALET ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

[107]

Dr. Öğrt. Üyesi Ünal Şimşek, Aksaray Üniversitesi

Doç. Dr. Bahadır Kılcan, Gazi Üniversitesi

ÖZET

Bu araştırma, sosyal bilgiler öğretmenlerinin kapsayıcı eğitime ilişkin farkındalıkları ile sosyal adalet algıları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Kapsayıcı eğitim, tüm öğrenciler için adil bir eğitim ortamı oluşturmayı benimseyen, toplumu “herkes için kaliteli eğitim” düşüncesi etrafında birleştiren, marjinalleştirici ve dışlayıcı tutum ve davranışlardan uzak bir okul iklimi oluşturmayı hedefleyen bir anlayıştır. Sosyal adalet ise devletin vatandaşlarına sunması gereken eğitim, sosyal, sağlık ve diğer yasal hizmetlerde cinsiyet, ırk, din, dil sosyo-ekonomik durum, sosyal statü, kültür vb. gibi sosyal olguları kabullenip eşitlik ilkesine uygun bir mekanizmaya sahip olmasını gerektiren bir kavramdır. Eğitimde sosyal adalet kavramı daha çok, çok kültürlülük, adalet, eşitlik ve demokratik toplum gibi kavramlarla birlikte ele alınmaktadır. Çalışmada nicel araştırma olup ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2021-2022 eğitim-öğretim yılında Aksaray ili merkez ilçesi ile Ankara ili Mamak ilçesindeki devlet okullarında görev yapan 148 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada Kılcan ve Şimşek (2021) tarafından geliştirilen “Kapsayıcı Eğitime İlişkin Farkındalık Ölçeği” ile Karacan, Bağlıbel ve Bindak (2015) tarafından geliştirilmiş olan “Okullarda Sosyal Adalet Ölçeği” kullanılmıştır. 5 alt boyut ve toplam 22 maddeden oluşan kapsayıcı eğitime ilişkin farkındalık ölçeğine yönelik Cronbach’s Alpha güvenirlik katsayısı 0.88’dir. 3 alt boyut ve toplam 19 maddeden oluşan okullarda sosyal adalet ölçeğine yönelik güvenirlik katsayısı ise 0.91’dir. Araştırmanın uygulaması pandemi süreçlerinden dolayı Google Form üzerinden gerçekleştirilmiştir. Çeşitli değişkenler çerçevesinde ele alınan araştırmada sonuç olarak, sosyal bilgiler öğretmenlerinin kapsayıcı eğitime ilişkin farkındalıkları ile sosyal adalet algıları arasında ilişki olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler öğretmenleri, Kapsayıcı eğitim, Farkındalık, Sosyal adalet*

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL STUDIES TEACHERS' AWARENESS OF INCLUSIVE EDUCATION AND THEIR PERCEPTIONS OF SOCIAL JUSTICE

ABSTRACT

This research was carried out to determine the relationship between social studies teachers' awareness of inclusive education and their perceptions of social justice. Inclusive education is an approach that adopts creating a fair educational environment for all students, unites the society around the idea of “quality education for all”, and aims to create a school climate away from marginalizing and exclusionary attitudes and behaviors. Social justice is a concept that requires the state to accept social facts such as gender, race, religion, language, socio-economic status, social status, culture, etc. in education, social, health and other legal services that it should provide to its citizens, and to have a mechanism in accordance with the principle of equality. The concept

of social justice in education is mostly discussed together with concepts such as multiculturalism, justice, equality and democratic society. The study is a quantitative research and a relational survey model was used. The study group of the research consists of 148 social studies teachers working in public schools in Aksaray province central district and Ankara province Mamak district in the 2021-2022 academic year. The "Awareness Scale for Inclusive Education" developed by Kilcan and Simsek (2021) and the "Social Justice Scale at Schools" developed by Karacan, Baglıbel and Bindak (2015) were used in the research. The Cronbach's Alpha reliability coefficient for the awareness scale of inclusive education, which consists of 5 sub-dimensions and a total of 22 items, is 0.88. The reliability coefficient for the social justice scale in schools, which consists of 3 sub-dimensions and a total of 19 items, is 0.91. The application of the research was carried out through the Google Form due to the pandemic processes. As a result of the study, which was handled within the framework of various variables, it is seen that there is a relationship between social studies teachers' awareness of inclusive education and their perceptions of social justice.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ: DOĞRULAYICI FAKTÖR ANALİZİ

[108]

Dr. Ahmet Çopur, *Balıkesir Üniversitesi*

Prof. Dr. Muammer Demirel, *Bursa Uludağ Üniversitesi*

ÖZET

Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yeterliklerini ölçmeyi amaçlayan ve 65 maddeden oluşan araç, 11 teorik boyut temel alınarak hazırlanmıştır. Bu boyutlar, alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi, mevzuat bilgisi, öğretim sürecini planlama, öğrenme ortamları oluşturma, öğretim sürecini yönetme, ölçme ve değerlendirme, öğrenciye yaklaşım, iletişim ve iş birliği, kişisel ve mesleki gelişim ve milli manevi ve evrensel değerlerdir. Bu çerçevede, aracın faktör yapısını ortaya koymak amacıyla AFA yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, maddelerin büyük ölçüde teorik olarak ön görülen faktörlerin altında toplandığı görülmüştür. Bu aşamadan sonra doğrulayıcı faktör analizine geçilmiştir. DFA ile ilgili sonuçlar bir arada değerlendirildiğinde model, χ^2 ve serbestlik derecesi oranına göre değerlendirildiğinde (2.03) göre uyumun iyi/kabul edilebilir düzeyde olduğu söylenebilir. Diğer uyum indeksleri incelendiğinde bu model için: RMSEA=.04; SRMR=.05; CFI=.91; NNFI/TLI=.90 ve GFI=.85 olarak tespit edilmiştir. Modele ilişkin modifikasyon önerileri incelendiğinde ise χ^2 değerine önemli ölçüde katkı sağlayacak bir modifikasyonun olmadığı ifade edilebilir. Bu çerçevede bir modelin uyumu için χ^2/sd oranının 5'in altında, CFI, GFI ve NNFI/TLI değerlerinin .90'ın üzerinde, RMSEA ve SRMR değerlerinin ise .05'in altında olması beklenilir. Ancak model uyumun değerlendirilmesinde şu ölçütler de kabul edilebilir olarak değerlendirilmektedir: GFI>.85 ve AGFI>.80. Modele ilişkin uyum indeksleri incelendiğinde, RMSEA ve SRMR değerlerinin mükemmel düzeyde uyuma işaret ettiği; χ^2/sd oranının, CFI, NNFI/TLI ve GFI değerlerinin ise iyi uyumu temsil ettiği söylenebilir. Bu çerçevede çalışma kapsamında ortaya konan modelin doğrulandığı kabul edilebilir.

Anahtar Kelimeler: *Doğrulayıcı faktör analizi, öğretmen yeterliği, sosyal bilgiler*

DEVELOPMENT OF THE SOCIAL STUDIES TEACHER QUALIFICATIONS SCALE: CONFIRMATORY FACTOR ANALYSIS

ABSTRACT

The tool, which consists of 65 items and aims to measure the competencies of Social Studies teachers, was prepared based on 11 theoretical dimensions. These dimensions are field knowledge, field education knowledge, legislation knowledge, planning the teaching process, creating learning environments, managing the teaching process, measurement and evaluation, approach to students, communication and cooperation, personal and professional development, and national spiritual and universal values. In this context, EFA was conducted to reveal the factor structure of the instrument. As a result of the analysis, it was seen that the items were mostly gathered under the theoretically predicted factors. After this stage, confirmatory factor analysis was started. When the results related to CFA are evaluated together, it can be said that the fit is good/acceptable when the model is evaluated according to χ^2 and degrees of freedom ratio (2.03). When other fit indices are examined, for this model: RMSEA=.04; SRMR=.05; CFI=.91; NNFI/TLI=.90 and GFI=.85.

When the modification suggestions for the model are examined, it can be stated that there is no modification that will significantly contribute to the χ^2 value. In this framework, for the fit of a model, it is expected that the χ^2/sd ratio should be below 5, the CFI, GFI and NNFI/TLI values above .90, and the RMSEA and SRMR values below .05. However, the following criteria are also considered acceptable in the evaluation of model fit: GFI>.85 and AGFI>.80. When the fit indices of the model are examined, it is seen that the RMSEA and SRMR values indicate a perfect fit; It can be said that χ^2/sd ratio, CFI, NNFI/TLI and GFI values represent good fit. In this context, it can be accepted that the model set forth in the study is confirmed.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA VATANDAŞLIK EĞİTİMİ

[109]

Sema Ağbal, Giresun Üniversitesi

Doç. Dr. Eray Alaca, Giresun Üniversitesi

ÖZET

Vatandaşlık eğitimi ile; idealize edilen demokratik değerleri benimsemiş, hak ve sorumluluklarının bilincinde, politik süreçlerde aktif rol alabilen bireyler yetiştirmek amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirebilmek ve geliştirerek sonraki nesillere aktarabilmek için devletler, öğretim programlarında doğrudan veya dolaylı olarak vatandaşlık eğitimine yer vermişlerdir. Böylece devletler, bireyin toplumsal yaşama hazırlanmasında etkin rol oynayan vatandaşlık eğitimi ile demokratik değerlerin yerleşmesini sağlamaya çalışmışlardır. Türkiye’de ise bu anlayışın bir yansıması olarak vatandaşlık eğitimi, Cumhuriyetin ilk yıllarında “Yurttaşlık Bilgisi” adı ile ayrı bir ders olarak, 1968 yılında ise önce ilkokul, sonrasında da ortaokul öğretim programlarında yer alan “Sosyal Bilgiler” dersinin içerisinde yer almıştır. Dersin içeriği de her öğretim düzeyi ve her ders için olduğu gibi bir öğretim programı dâhilinde düzenlenmiştir. Çünkü öğretim programları dersin işlenişinden, süresine kadar birçok detayı içerisinde barındırmaktadır. Böylece dersin işlenişinin belli düzen içerisinde olması sağlanmaktadır. İçeriğinde birden çok disiplini barındıran Sosyal Bilgiler dersinin öğretim programlarında yer alan vatandaşlık eğitimi ise devletin makbul/ideal vatandaş yetiştirme anlayışının bir izdüşümü olarak karşımıza çıkmaktadır. Diğer derslerde olduğu gibi bir öğretim programı ile bütünleştirilen vatandaşlık eğitimi, devletlerin hedeflediği demokratik değerleri benimseyen ideal vatandaşın yanında bireyin tüm sosyal yaşantısını etkileyen faaliyetlerden de oluşmaktadır. Bu çerçevede doküman incelemesi yöntemi kullanılan bu çalışmada birden çok disiplini bünyesinde barındıran “Sosyal Bilgiler” dersi öğretim programlarındaki “Vatandaşlık Eğitimi” ne yönelik konuları inceleyerek günümüze kadar geçirdiği değişimi ortaya çıkarmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Vatandaşlık eğitimi, Öğretim programı, Sosyal bilgiler*

CITIZENSHIP EDUCATION IN THE SOCIAL STUDIES CURRICULUM

ABSTRACT

With citizenship education; It is aimed to raise individuals who have adopted idealized democratic values, are aware of their rights and responsibilities, and can take an active role in political processes. In order to realize this aim and to pass it on to the next generations by developing it, states directly or indirectly include citizenship education in their curricula. Thus, states have tried to ensure the establishment of democratic values with citizenship education, which plays an active role in the preparation of the individual for social life. In Turkey, as a reflection of this understanding, citizenship education was included as a separate course under the name "Citizenship" in the first years of the Republic. In 1968, it was included in the "Social Studies" course, which was first included in the primary school and then in the secondary school curriculum. The content of the course is organized within a curriculum as it is for every teaching level and every course. Because the curricula contain many details from the teaching of the course

to the duration. Thus, it is ensured that the course is taught in a certain order. Citizenship education, which is included in the curriculum of the Social Studies course, which includes more than one discipline in its content, appears as a projection of the state's understanding of raising acceptable citizens. Citizenship education, which is integrated with a curriculum as in other courses, consists of activities that affect the entire social life of the individual as well as the ideal citizen who adopts the democratic values targeted by the states. In this study, in which document analysis method is used, it is aimed to reveal the change it has undergone until today by examining the subjects related to "Citizenship Education" in the "Social Studies" curriculum, which includes more than one discipline.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMLARINDAKİ TARİH DERSLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

[110]

Mahmut Polat, Giresun Üniversitesi

Doç. Dr. Eray Alaca, Giresun Üniversitesi

ÖZET

Türkiye’de “Sosyal Bilgiler” adı altında bir dersin öğretim programlarına girmesi oldukça geç bir dönemde olmuştur. 1968 yılında “Tarih”, “Coğrafya” ve “Yurttaşlık Bilgisi” dersleri “Sosyal Bilgiler” adı altında birleştirilerek ilkokulların 4 ve 5. Sınıflarında verilmeye başlanmıştır. Öğretmen ihtiyacı ise mevcut tarih ve coğrafya öğretmenlerinden karşılanmıştır. Ancak bu durum “Sosyal Bilgiler” dersinin öğretiminde aksaklıkları da beraberinde getirmiştir. Böylece 1994 yılında başlayan ve 1998 yılında tamamlanan Yükseköğretim Kurulu (YÖK)/ Dünya Bankası Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Projesi kapsamında eğitim fakülteleri yeniden yapılandırılırken “Sosyal Bilgiler” adı ile bir lisans programı da açılmıştır. 1998 yılındaki ilk “Sosyal Bilgiler Lisans Öğretim Programı” nda “Tarih”, “Coğrafya”, “Vatandaşlık” ve “Sosyal Bilimler” disiplinlerine yer verilmiştir. 2006 yılında YÖK, eğitim alanındaki yeni gelişmelerden hareketle eğitim fakültelerinin lisans programlarını, dolayısı ile de “Sosyal Bilgiler Öğretim Programları”nı güncellemiştir. Son olarak YÖK, 2018 yılında eğitim fakültelerinin programlarında ihtisaslaşmayı esas alan geniş çaplı bir revizyon yapmıştır. Eğitim fakülteleri bünyesinde “Sosyal Bilgiler lisans öğretim programlarının da yer aldığı 25 öğretmenlik lisans programı ve dersleri düzenlenmiştir. Doküman incelemesi yapılan bu çalışmada 1998, 2006 ve 2018 tarihli sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programlarında yer alan tarih derslerinin içerik olarak karşılaştırması yapılmıştır. Böylece tarih derslerindeki değişim ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Lisans programı, Sosyal bilgiler, Tarih dersleri*

COMPARISON OF HISTORY COURSES IN SOCIAL STUDIES TEACHER UNDERGRADUATE PROGRAMS

ABSTRACT

In Turkey, the introduction of a course under the name of "Social Studies" into the curriculum was quite late. In 1968, "History", "Geography" and "Civics" courses were combined under the name of "Social Studies" and started to be given in the 4th and 5th grades of primary schools. The need for teachers was met from existing history and geography teachers. However, this situation has brought with it problems in the teaching of the "Social Studies" course. Thus, a undergraduate program was opened under the name “Social Studies” when the education faculties were restructured within the scope of the Council of Higher Education (CoHE)/World Bank Pre-Service Teacher Training Project, which started in 1994 and completed in 1998. Disciplines of "History", "Geography", "Citizenship" and "Social Sciences" were included in the first "Social Studies Undergraduate Curriculum" in 1998. In 2006, CoHE updated the undergraduate programs of the education faculties, and therefore the "Social Studies Undergraduate Program", based on the new developments in the field of education. Finally, CoHE made a wide-ranging revision in the programs of education faculties rebased on specialization in 2018. Within the scope of education

faculties, 25 teaching undergraduate programs and courses, including Social Studies undergraduate programs, were organized. In this study, in which a document review was made, the content of the history courses in the social studies teaching undergraduate programs of 1998, 2006 and 2018 was compared. Therefore, the change in history courses was tried to be revealed.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KARTPOSTAL KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFORLAR YOLUYLA ANALİZİ

[111]

Öğrt. Gör. İbrahim Yahşi, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Naciye Nur Salman, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Hilal Nur Kasım, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

İrem Zeytun, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

Ecem Çam, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

ÖZET

Kartpostallar, minyatürler, resimler, fotoğraflar gibi herkes tarafından bilinen bir görsel materyaldir. Geçmişte herkes gerek çocuk gerekse yetişkin olarak hatıra olsun diye bir kartpostal satın almıştır veya bir arkadaşına ya da sevdiği birine önemli günlerde kartpostal göndermiştir. Günümüzde araştırmacılar, öğrenciler ve öğretmenler, projeler için veya sınıfta kullanmak üzere eğitim öğretim sürecinde kullanabilecekleri çok sayıda öğretim materyaline sahiptir. Bu kaynaklar, fotoğraf ve mektuplardan nüfus sayımı kayıtlarına, haritalara, gazetelere kısaca birinci ve ikinci elden kaynaklara kadar her şeyi içerir. Fakat kartpostallar bu bağlamda genellikle göz ardı edilen bir kaynak olarak bilinmektedir. Hem resimli bir geçmiş hem de yazılı bir kaydı içeriğinde barındıran kartpostalların dikkatli bir şekilde incelenmesiyle geçmişin kültürel ve sosyal değerleri hakkında bilgi edinmek mümkündür. Kartpostallar sosyal, kültürel, siyasal, ekonomik ve yerel tarih ve kültür bakımından önemli tarihsel kanıtlar sağlayabilirler. Bu kapsamda ortaöğretim tarih derslerinde ve sosyal bilgiler tarih konularının öğretiminde kullanılması gereken önemli bir materyal olarak değerlendirilmektedir. Yurt dışı devlet arşivlerinin eğitim sayfalarında da tarih öğretiminde kullanılacak kartpostallardan oluşturulmuş etkinlik örneklerine de yer verilmiştir. Bu doğrultuda çalışmada, sosyal bilgiler öğretmenlerinin kartpostal kavramına ilişkin algıların hangi yönde olduğunu ve bu algılarını hangi metaforlarla ifade ettiklerini ortaya koymak amaçlanmaktadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim(fenomenoloji) çerçevesinde kurgulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2021-2022 eğitim-öğretim yılında bir devlet üniversitesinde Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde okuyan öğretmen adaylarından oluşturmaktadır. Veriler, çalışma grubundan “Kartpostallar..... gibidir. Çünkü.....” şeklinde verilen ifadeyi tamamlamaları istenerek toplanmıştır. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının “Kartpostal “kavramına ilişkin sahip oldukları algıları hangi metaforlarla açıkladıkları, ortak özellikler bakımından hangi kategoriler altında toplandıkları sorularına cevap aranmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi yönteminden faydalanılarak çözümlenecek ve sonra alan yazın ışığında tartışılarak değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Kartpostal, Öğretmen Adayı, Metafor*

EĞİTİMDE DİJİTAL VATANDAŞLIK İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALARA YÖNELİK BIBLIYOMETRİK BİR ANALİZ

[113]

Doç. Dr. Erkan Yeşiltaş, *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*

Ashlan Gez Çinpolat, *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı eğitimde dijital vatandaşlık ile ilgili yayımlanan akademik çalışmalarını bibliyometrik açıdan incelemektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma sürecinde WoS veri tabanlarında “dijital vatandaşlık” anahtar kelimesi kullanılarak araştırma temalarında arama yapılmıştır. Arama kriteri olarak “doküman başlığı, özet, anahtar kelime” seçilmiştir. Araştırmaya 2007-2021 yılları arasında yayımlanan yayınlar dâhil edilmiştir. WoS ‘ta eğitim araştırmaları kategorisinde yer alan 188 akademik çalışmaya ait bibliyometrik veri, çalışmanın veri setini oluşturmaktadır. Araştırmada ulaşılan sonuçlara göre; eğitimde dijital vatandaşlık ile ilgili yayımlanan akademik çalışmalar 2014 yılı sonrasında, ilerleyen yıllara paralel bir şekilde artmıştır. Eğitimde dijital vatandaşlık konusunda en sık yayın yapılan diller sırasıyla İngilizce ve İspanyolca, en çok yapılan akademik çalışma ise makale, bildiri ve kitap bölümüdür. Kuzey Carolina Üniversitesi, Almeira Üniversitesi ve Kuzey Carolina Charlotte Üniversitesi en çok yayın yapan araştırmacıların bulunduğu kurumlardır. Türkiye’de ise Gaziantep Üniversitesi eğitimde dijital vatandaşlıkla ilgili en çok yayın yapan yazarların çalıştığı kurumdur. ABD, İspanya ve Türkiye ise sırasıyla dijital vatandaşlık ile ilgili yayınların en çok yayımlandığı üç ülkedir. 2012 yılı sonrasında yayımlanan akademik yayınların atıf sayılarında, her geçen yıl artış söz konusudur. Eğitimde dijital vatandaşlık ile ilgili yapılan akademik yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimeler ise “dijital vatandaşlık, dijital okuryazarlık, vatandaşlık, dijital yeterlilikler ve teknoloji” kavramlarıdır.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim, dijital vatandaşlık, bibliyometrik analiz, Web of Science*

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON DIGITAL CITIZENSHIP IN EDUCATION

ABSTRACT

The purpose of this study is to examine the published academic studies on digital citizenship in education from a bibliometric perspective. The study used the case study design, which is a qualitative research design. The keyword "Digital Citizenship" was searched in research topics in the Web of Science (WoS) database. "Document title", "abstract", and "keyword" were chosen as search criteria. Studies published between 2007 and 2021 were included in the analysis. The bibliometric data of 188 academic studies contained in WoS educational researchs category constitute the data set of the study. The study found that academic studies on digital citizenship in education increased especially as of 2014 and this trend continued in the following years. The most frequent languages of publication in the field of digital citizenship in education are English and Spanish, respectively, and the most frequent types of academic research are articles, papers, and book chapters. University of North Carolina, University of Almeira and University of North Carolina Charlotte are the affiliations with the highest number of publishing researchers. In Turkey, Gaziantep University is the affiliation with the biggest number of authors publishing

research on digital citizenship in education. The USA, Spain and Turkey are the three countries where studies on digital citizenship in education are published the most, respectively. The number of citations of academic studies published after 2012 is increasing every passing year. The most frequently used keywords in academic studies on digital citizenship in education digital citizenship, digital literacy, citizenship, digital competencies and technology".

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE PROJE TABANLI ÖĞRENME ile İLGİLİ ARAŞTIRMALARA YÖNELİK BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ

[114]

Doç. Dr. Erkan Yeşiltaş, *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*

Ceylan Akcan, *Sivas Cumhuriyet Üniversitesi*

ÖZET

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler eğitiminde proje tabanlı öğrenme ile ilgili yayımlanan akademik çalışmalarını bibliyometrik açıdan incelemektir. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma sürecinde WoS veri tabanlarında “sosyal bilgiler” ve “proje tabanlı” anahtar kelimeleri kullanılarak araştırma temalarında arama yapılmıştır. Arama kriteri olarak “doküman başlığı, özet, anahtar kelime” seçilmiştir. Araştırmaya 1996-2021 yılları arasında yayımlanan yayınlar dâhil edilmiştir. WoS ‘ta eğitim araştırmaları kategorisinde yer alan 18 akademik çalışmaya ait bibliyometrik veri, çalışmanın veri setini oluşturmaktadır. Araştırmada ulaşılan sonuçlara göre; eğitimde medya okuryazarlığı ile ilgili yayımlanan akademik çalışmalar 2015 yılı sonrasında artış göstermekle birlikte 2021 yılında yayın sayısı düşmüştür. Sosyal bilgiler eğitiminde proje tabanlı öğrenme alanında en sık yayın yapılan diller sırasıyla İngilizce ve İspanyolca, en çok yapılan akademik çalışma ise makale, bildiri ve kitap bölümüdür. Michigan Üniversite Sistemi ve Baylor Üniversitesi en çok yayın yapan araştırmacıların bulunduğu kurumlardır. Türkiye’de ise Gaziosmanpaşa Üniversitesi ve Necmettin Erbakan Üniversitesi sosyal bilgiler eğitiminde proje tabanlı öğrenme ilgili en çok yayın yapan yazarların çalıştığı kurumdur. ABD, Kanada ve Türkiye ise sırasıyla sosyal bilgiler eğitiminde proje tabanlı öğrenme ile ilgili yayınların en çok yayımlandığı iki ülkedir. 2011 yılı sonrasında yayımlanan akademik yayınların atıf sayılarında, 2020 yılına kadar her geçen yıl artan bir durum söz konusudur. Sosyal bilgiler eğitiminde proje tabanlı öğrenme ile ilgili yapılan akademik yayınlarda en çok kullanılan anahtar kelimeler ise “sosyal bilgiler, proje tabanlı öğrenme, program geliştirme ve vatandaşlık eğitimi” kavramlarıdır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, proje tabanlı öğrenme, bibliyometrik analiz, Web of Science*

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF STUDIES ON PROJECT BASED LEARNING IN SOCIAL STUDIES EDUCATION

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the academic studies published on project-based learning in social studies education from a bibliometric perspective. The study used the case study design, which is a qualitative research design. The keywords "social studies" and "project based" was searched in research topics in the Web of Science (WoS) database. "Document title", "abstract", and "keyword" were chosen as search criteria. Studies published between 1990 and 2021 were included in the analysis. The bibliometric data of 18 academic studies contained in WoS educational researches category constitute the data set of the study. According to the results of the research; Although academic studies published on project-based learning in social studies education increased after 2015, the number of publications decreased in 2021. The most frequently published languages in the field of project-based learning in social studies

education are English and Spanish, respectively, and the most common academic study is articles, papers and book chapters. The University System of Michigan and Baylor University are the institutions with the most publishing researchers. In Turkey, Gaziosmanpaşa University and Necmettin Erbakan University are the institutions where the authors work the most on project-based learning in social studies education. The USA, Canada and Turkey are the three countries where publications on project-based learning in social studies education are published the most, respectively. The number of citations of academic publications published after 2011 has been increasing with each passing year until 2020. The most frequently used keywords in academic publications about project-based learning in social studies education are the concepts of "social studies, project-based learning, program development and citizenship education".

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER BAĞLAMINDA DOĞA ETKİNLİKLERİNİN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ÜZERİNE ETKİSİ

[115]

Dr. Öğrt. Üyesi Şenol Mail Pala, *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi*

ÖZET

Okul müfredatlarının yoğun olması, okul dışı faaliyetlere ve doğa eğitimine yeterince yer verilmemesi gibi etkenler öğrencilerin yaşadıkları çevrede yer alan coğrafyayı ve tarihi yeterince tanıyamamalarına sebep olmaktadır. Bu durum da öğrencileri uygulamalı öğrenmeden daha çok teorik öğrenmeye yönlendirmektedir. Ancak birçok çalışmada doğa eğitiminin akademik başarı ve kalıcılık üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu düşünceden yola çıkarak doğa eğitiminin sosyal bilgiler eğitimi üzerinde ne şekilde etkili olduğunu belirlemek önemlidir. Bu kapsamda çalışmada doğada yapılan sosyal bilgiler dersi etkinliklerinin özel yetenekli öğrencilerin başarıları ve görüşlerini nasıl etkilediğini belirlemek amaçlanmıştır. Çalışma, 2021 yılında gerçekleştirilen ve TÜBİTAK-4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları programı kapsamında desteklenen "Doğanın Harikası Bilimin Fabrikası Ergan 2" isimli projenin sonuçlarını içermektedir. Projede sosyal bilgiler dersi içerisinde yer alan coğrafya ve tarih disiplinlerine yönelik etkinlikler yapılmıştır. Projenin çalışma grubunu farklı ortaokullarda eğitim-öğretime devam eden, zekâ ve yaratıcılık alanlarında üst düzey performans gösterdikleri uzmanlarca tespit edilmiş bilim ve sanat merkezine devam eden özel yetenekli öğrencilerden bilimsel süreç ve işlem basamakları konusunda eğitim almış 30 öğrenci oluşturmaktadır. Projede veri toplama aracı olarak "Doğa Eğitimi Ön Test ve Son Test", "Eğitmen Değerlendirme Formu" ve "Katılımcı Günlük Değerlendirme Formu" kullanılmıştır. Projede yapılan etkinliklerden elde edilen sonuçlara göre doğada yapılan sosyal bilgiler etkinliklerinde özel yetenekli öğrencilerin başarılarının arttığına ulaşılmıştır. Ayrıca özel yetenekli öğrenciler doğada yapılan etkinliklerin sınıfta yapılan etkinliklere göre daha etkili olduğunu ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Özel yetenekli öğrenciler, coğrafya, tarih, sosyal bilgiler*

THE EFFECT OF NATURE ACTIVITIES ON SOCIAL STUDIES EDUCATION IN THE CONTEXT OF SPECIAL TALENT STUDENTS

ABSTRACT

Factors such as the intense school curricula and the lack of enough space for out-of-school activities and nature education cause students to not be able to adequately recognize the geography and history in the environment they live in. This situation directs students to theoretical learning rather than applied learning. However, in many studies, it has been concluded that nature education has an effect on academic success and permanence. Based on this idea, it is important to determine how nature education is effective on social studies education. In this context, it is aimed to determine how the social studies lesson activities in nature affect the achievements and opinions of gifted students. The study includes the results of the project called 'The Wonder of Nature, Factory of Science Ergan 2', which was carried out in 2021 and supported within the scope of TÜBİTAK-4004 Nature Education and Science Schools program. In the project, activities were carried out for the disciplines of geography and history, which are included in the social studies

course. The working group of the project consists of 30 students who are trained in scientific process and process steps from gifted students who continue their education in different secondary schools and attend the science and art center, where they are determined by experts to have high-level performance in the fields of intelligence and creativity. “Nature Education Pre-Test and Post-Test”, “Instructor Evaluation Form” and “Participant Daily Evaluation Form” were used as data collection tools in the project. According to the results obtained from the activities carried out in the project, it was found that the success of the gifted students increased in the social studies activities carried out in nature. In addition, students with special abilities stated that activities done in nature are more effective than activities done in the classroom.

PANDEMİ SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ: DİJİTAL YETERLİKLERİ, ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ VE YÖNTEMLERİNİ KULLANIMLARI

[116]

Dr. Yakup Ayaydın, *Milli Eğitim Bakanlığı*

Doç. Dr. Sevda Küçük, *Atatürk Üniversitesi*

ÖZET

Günümüzde insan yaşamının her alanında etkili olan teknoloji, eğitim-öğretim alanında da giderek önem kazanmaktadır. Özellikle son dönemde yaşanan pandeminin etkisiyle birlikte teknolojinin eğitim-öğretim ortamlarında kullanımı ve entegrasyonu önem kazanmıştır. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin öğretmenlerin teknoloji kullanma durumlarını ve pandemi sürecinin dijital yeterliliklerini ve öğretimde kullandıkları yöntem-teknikler üzerindeki etkilerine yönelik görüşlerini tespit etmektir. Araştırmada betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma 34 farklı ilden 113 sosyal bilgiler öğretmeni ile yürütülmüştür. Araştırmada veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen likert tipi ve açık uçlu soruların olduğu anket ile toplanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde istatistik programından yararlanılarak betimsel analiz yapılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin dijital yeterliliklerinin orta düzeyde olduğu, eğitim-öğretim ortamlarında teknolojiyi yeterince etkin bir şekilde kullanamadıkları ortaya çıkmıştır. Özellikle son dönemde yaygınlaşan web 2.0 teknolojileri ve uygulamalarını kullanmadıkları tespit edilmiştir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin eğitim sürecinde bilgisayar, tablet, akıllı tahta gibi temel donanım cihazlarını ve MS Office uygulamalarını sıklıkla kullandıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin pandemi ile birlikte uzaktan eğitim araçlarını sıklıkla kullandığı tespit edilmiştir. Araştırmada öğretmenler pandemi sürecinin dijital yeterliliklerini geliştirmeye olumlu yönde katkı sağladığını belirtmiştir. Öğretmenler bu dönemde MEB'nın açtığı online eğitimlerin yanı sıra farklı platformlarda verilen online eğitimlere katıldıklarını dijital yeterliliklerini geliştirdiklerini belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bir kısmı pandemi süreciyle farklı yöntem ve teknikleri kullanmaya yöneldiklerini belirtmekle birlikte bazı öğretmenler pandemi süreciyle gerçekleştirdikleri uzaktan eğitimin derste kullanılacak yöntem ve teknikleri sınırlandırdığını belirtmiştir. Araştırmada öğretmenlerin pandemi sürecinde sıklıkla başvurduğu yöntem ve tekniklerin başında düz anlatım yönteminin geldiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte öğretmenlerin tartışma, problem çözme, örnek olay, soru-cevap, gösteri ve araştırma-inceleme yöntemlerini sıklıkla kullandıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *eğitim ,öğretim,teknoloji, sosyal bilgiler öğretmeni*

SOCIAL STUDIES TEACHERS DURING THE COURSE OF PANDEMIC: DIGITAL COMPETENCE, UTILIZATION EDUCATIONAL TECHNOLOGIES, AND METHODS

ABSTRACT

Today, technology, influencing all aspects of human life is also gaining importance in field of education. Especially, with the recent pandemics' influence, the utilization and integration of technology to educational mediums become more of an issue. This research aims to locate the social studies teachers' views over the teachers' state of utilizing technologies and the effect of the pandemic on their digital competence, method, and techniques they utilize in education. During the research, a descriptive survey model is used. The research is carried out with 113 social studies teachers from 34 different provinces. During the research, the data is collected via surveys containing Likert scale and open-ended questions developed by researchers. During the analysis of data, descriptive analysis is used with the help of statistical programs. It emerges as a result of the research that the teacher's digital competence level is intermediate and they are not able to utilize technology efficiently enough in the mediums of education. It is recorded that they don't utilize web 2.0 technologies and applications, which are especially spreading recently. It is also marked that social studies teachers frequently use basic hardware equipment like computers, tablets, interactive whiteboards, and MS Office applications. In addition, it is located that along with the pandemic, teachers utilize distance education tools frequently. At the research, teachers stated that the course of the pandemic contributes to the development of their digital qualifications in a positive manner. Teachers state that they attended online pieces of training on different platforms along with the online pieces of training conducted by MEB, and develop their digital competence. A part of the teachers participating in the research indicates that they tend to use different methods and techniques with the course of the pandemic whereas some teachers state that the distance education that comes with the pandemic may limit the methods and techniques they can use during the lesson. With the research, the primary methods and technique teachers utilized frequently is determined as direct instruction method. Besides from that, it is determined that teachers often use; discussion, problem-solving, case study, question-answer, demonstration, research, and examination methods.

ÖĞRENCİLERİN KÜLTÜREL MİRASA YÖNELİK FARKINDALIKLARININ ARTTIRILMIŞ GERÇEKLIK UYGULAMALARIYLA GELİŞTİRİLMESİ

[117]

Sinan Gebedek, Milli Eğitim Bakanlığı

Dr. Öğrt. Üyesi Canan Tunç Şahin, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ÖZET

ÖZET Bu araştırma ortaokul öğrencilerinin kültürel mirasa yönelik farkındalıklarını geliştirmek amacıyla arttırılmış gerçeklik uygulamalarıyla ders tasarlamak ve dersin uygulanabilirliğini ortaya koymak amacıyla nitel araştırma yaklaşımlarından eylem araştırması olarak desenlemiştir. Bu amaç doğrultusunda araştırma; tasarlama, uygulama ve değerlendirme olarak üç aşamadan oluşmaktadır. Araştırmanın tasarlama sürecinde araştırmacı tarafından kültürel mirasa yönelik arttırılmış gerçeklik etkinlikleri geliştirilmiştir. Beşinci sınıf kazanımlarından "Kültürel öğelerin, insanların bir arada yaşamasındaki rolünü analiz eder", "Günlük yaşamdaki kültürel unsurların tarihî gelişimini değerlendirir", ve "Çevresindeki doğal varlıkları ve tarihi mekânları, nesnelere ve eserleri tanıtır" kazanımlarına yönelik arttırılmış gerçeklik uygulamaları tasarlanmıştır. Daha sonra belirlenen kazanımlar doğrultusunda arttırılmış gerçeklik etkinlikleri ve videolarının tasarımı yapılmıştır. Araştırmanın uygulama ve değerlendirme süreci henüz tamamlanmadığından yapılacaklar hakkında bilgiler verilecektir. Tasarlanan etkinliklerin pilot uygulamaları yapıldıktan sonra Batı Karadeniz Bölgesindeki bir devlet okulunda sosyal bilgiler dersinde uygulanacaktır. Araştırmanın verileri Etkinlik Değerlendirme Formu, Kültürel Miras Farkındalık Formu, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu aracılığıyla toplanacaktır. Etkinlik Değerlendirme Formu: üç sorudan oluşmaktadır ve katılımcıların uygulanan etkinliklere yönelik görüşlerinin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Her günün sonunda o gün yapılan etkinliklerle ilgili isteyen öğrenciler görüş formunu doldurup görüş kutusuna atmaları istenecektir. Kültürel Miras Farkındalık Formu ise her etkinlik sonrasında öğrencilere uygulanacak ve etkinliğe yönelik öğrencilerden serbestçe görüşlerini belirtmeleri istenecektir. Araştırmanın veri toplama süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Kültürel miras, arttırılmış gerçeklik, eylem araştırması, sosyal bilgiler eğitimi*

DEVELOPMENT OF STUDENTS' AWARENESS OF CULTURAL HERITAGE THROUGH AUGMENTED REALITY PRACTICES

ABSTRACT

This study has been planned as an action research model, one of the qualitative research approaches, in order to design a course with augmented reality applications to develop the awareness of secondary school students on cultural heritage and to reveal the applicability of the lesson. For this purpose, the study consists of three stages as design, implementation and evaluation. During the design process of the study, augmented reality activities for cultural heritage were developed by the researchers Augmented reality practices were designed for the 5th-grade learning achievements of "Analyzes the role of cultural elements in the coexistence of people", "Evaluates the historical development of cultural elements in daily life", and "Recognises the natural assets and historical places, objects and artefacts around". Then, augmented reality

activities and videos were designed in line with the determined achievements. Since the implementation and evaluation process of the study has not been completed yet, information about what will be done will be provided. After the pilot applications of the designed activities are carried out, they will be implemented in a social studies course in a public school in the Western Black Sea Region. The data of the study will be collected through the Activity Evaluation Form, the Cultural Heritage Awareness Form, and the Semi-Structured Interview Form. Activity Evaluation Form: It consists of three questions and was prepared to determine the views of the participants on the activities implemented. At the end of each day, students will be asked to complete the activity evaluation form and drop it in the opinion box. The Cultural Heritage Awareness Form will be applied to the students after each activity and students will be asked to freely express their opinions about the activity. The data collection process of the study is ongoing.

SINIF ÖĞRETMENLERİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANDIKLARI ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ VE ÖĞRETİM MATERYALLERİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ

[118]

Doç. Dr. Erhan Görmez, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Hande Gormen Sen, Milli Eğitim Vakfı İlkokulu

ÖZET

Sosyal normların karmaşık ve çeşitli olduğu gelişmiş toplumlarda insanların uyum içinde yaşamaları hem formal hem de informal eğitimin önemi ortaya koymaktadır. İnfomal bir ortamda kendi toplumu ile ilgili az ama yetersiz bilgilerle donatılan birey, formal bir ortamda konuyla ilgili eksikliklerini giderecek bir öğretim sürecine maruz kalmaktadır. Eğitim kurumlarında bireyin arzu edilen vatandaş formatına ulaşabilmesi için önemli öğretim programları mevcuttur. Sosyal bilgiler öğretim programı, bu programların en önemlilerinden biridir. En nihai amacı toplumda etkin vatandaş yetiştirmek olan bu dersin, etkili öğretim yaklaşımlarıyla ve çok boyutlu öğretim materyalleriyle öğretimi oldukça önem arz etmektedir. Bu açıdan İlkokul 4. Sınıftan itibaren programda yer alan sosyal bilgiler dersinin öğretiminde özellikle sınıf öğretmenlerine önemli görevler düşmektedir. Bu çalışmanın amacı da sınıf öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde kullandıkları öğretim yöntemleri ve öğretim materyalleri hakkındaki görüşlerini tespit etmektir. Araştırmanın çalışma grubunu farklı illerde (Van, Siirt, Ankara, Tekirdağ) görev yapan 12 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Nitel bir yaklaşımın benimsendiği çalışmada veriler yapılandırılmış bir görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Elde edilen veriler içerik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular incelendiğinde; öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinin işlenişinde görselleştirmelere dikkat ettikleri, sosyal bilgiler dersinde en fazla anlatım, soru-cevap ve tartışma yöntemlerinin kullanıldığı; dersin işlenişinde en fazla ders kitabından, eğitici portallardan (okulistik, morpa kampus vb.) ve yardımcı kaynaklardan yararlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcıların sosyal bilgiler dersi ile ilgili genel görüşleri sorgulanmış, öğretmenlerin çoğunlukla programda herhangi bir sorunun olmadığına vurgu yaptıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal bilgiler, sınıf öğretmeni, öğretim yöntemi, öğretim materyali*

THE OPINIONS OF PRIMARY SCHOOL TEACHERS ABOUT TEACHING METHODS AND TEACHING MATERIALS USED IN SOCIAL STUDIES COURSE

ABSTRACT

The fact that people live in harmony in developed societies where social norms are complex and diverse reveals the importance of both formal and informal education. The individual, who is equipped with little but insufficient information about his/her society in an informal environment, is exposed to a teaching process that will eliminate the deficiencies in the subject in a formal environment. In educational institutions, there are important curricula for the individual to reach the desired citizen format. Social studies curriculum is one of the most important of these programs. It is very important to teach this course, whose ultimate aim is to raise active citizens in the society, with effective teaching approaches and multidimensional teaching materials. In this

respect, especially primary school teachers have important duties in the teaching of the social studies course, which is included in the program starting from the 4th grade of primary school. The purpose of this study is to determine the views of primary school teachers about the teaching methods and teaching materials they use in the social studies course. The study group of the research consists of 12 classroom teachers working in different provinces (Van, Siirt, Ankara, Tekirdağ). In the study, in which a qualitative approach was adopted, data were collected through a structured interview form. The obtained data were analyzed using the content analysis method. When the findings obtained as a result of the research are examined, It has been determined that ; teachers pay attention to visualizations in the social studies course; the methods of instruction, question-answer and discussion are used the mostly in social studies course; textbooks, educational portals (oculistik, morpa campus, etc.) and auxiliary resources are mostly used in the teaching of the course. In addition, the general views of the participants about the social studies course were questioned, and it was seen that the teachers mostly emphasized that there was no problem in the curricula.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ YENİLİKÇİ ÖĞRENMEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

[119]

Mehmet Çetin, *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

Doç. Dr. Salih Uslu, *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

ÖZET

Değişen dünya düzeninde toplumsal kurumlar çağın gereklilikleri karşısında çeşitli değişimlere gitmişlerdir. Ülkelerin geleceklerinin şekillendirilmesinde temel role sahip eğitim kurumlarının da çağın gereklilikleri doğrultusunda değişimlere ayak uydurmaları da son derece önemlidir. Eğitim kurumları bireylerin yetiştirilmesi noktasında kilit konumda yer almasının bu durumun önemli bir nedeni olduğu ifade edilebilir. Bu bağlamda eğitim kurumlarında eğitim-öğretim faaliyetlerinin merkezinde bulunan öğretmenlerin de yeniliklere uyumlu olmaları son derece elzemdir. Çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının yenilikçi öğrenme kavramına ilişkin görüşlerinin incelenmesinin amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir ve 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Bu kapsamda 4.sınıf düzeyinde öğrenim gören ve öğretmenlik uygulaması dersine katılım sağlayan öğretmen adayları gönüllülük esasına göre araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Pandemi koşulları nedeniyle görüşmeler online olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Durum çalışması bilimsel sorulara cevap aramada kullanılan ayırt edici bir yaklaşım olarak görülmektedir. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler öğretmen adayları yenilikçi öğrenmeye ilişkin bilgi sahibi olduklarını ifade etmelerine karşın yenilikçi öğrenme konusunda bilgi sahibi olmadıkları soncuna ulaşılmıştır. Öğretmen adayları daha çok yenilikçi öğrenme kavramıyla karıştırmış ve soruları bu şekilde cevaplamışlardır. Öğretmen adayları lisans eğitimi sürecinde yenilikçi öğrenme uygulamalarının kullanılmadığı, buna karşın mesleğe başladıklarında uygun koşulların bulunması halinde eğitim-öğretim sürecinde yenilikçi öğrenme uygulamalarına yer vereceklerini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Yenilikçi Öğrenme, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı,*

THE OPINIONS OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES ABOUT INNOVATIVE LEARNING

ABSTRACT

In the changing world order, social institutions have undergone various changes in the face of the necessities of the age. It is extremely important that educational institutions, which have a fundamental role in shaping the future of countries, should also keep up with the changes in line with the requirements of the age. It can be stated that this necessity results from the key position of educational institutions in raising individuals. In this context, it is also extremely essential for teachers, who are at the center of educational activities in educational institutions, to comply with

the changes. The study aims to examine the opinions of social studies teacher candidates on the concept of innovative learning. The study group of the research was determined through purposive sampling method and it consists of teacher candidates studying at Niğde Ömer Halisdemir University, Faculty of Education, Social Studies Education Department in the 2020-2021 academic year. In this sense, teacher candidates who were studying at the 4th grade and who took the teaching practice course were included in the study on a voluntary basis. A semi-structured interview form was used as the data collection tool in the research. Interviews were held online due to pandemic conditions. The case study model, which is one of the qualitative research methods, was used in the research. Case study is regarded as a distinctive approach used in seeking answers to scientific questions. Contrary to the teacher candidates' claims that they had the knowledge of innovative learning, the result of the research showed that they were not knowledgeable about innovative learning. They confused innovative learning with the concept of constructivist learning and answered the questions accordingly. Teacher candidates stated that innovative learning practices were not used in the undergraduate education process, but they would include innovative learning practices in the teaching process in case of appropriate conditions when they started the profession.

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DEMOKRASİ VE ÇOK KÜLTÜRLÜ EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

[120]

Dr. Öğrt. Üyesi Durdane Öztürk, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Seda Ergül, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ÖZET

Küreselleşme ve bununla birlikte dünyada meydana gelen iletişim ve ulaşımdaki gelişmelere bağlı pek çok ülkede farklı kültürlerden birçok insan bir arada yaşamaya başlamıştır. Bu durum ise çok kültürlülük kavramının doğmasını sağlamıştır. Çok kültürlülüğün eğitim yönünü oluşturan çok kültürlü eğitim ise, çok kültürlülük politikalarının eğitimde yer aldığı, çeşitli demokratik ve epistemik temelleri esas alan bir yaklaşımdır (Yazıcı, Başrol & Toprak, 2009). Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin demokrasi ve çok kültürlü eğitime yönelik tutumlarının cinsiyet, eğitim seviyesi, branş, mesleki kıdem, görev yapılan bölge değişkenlerine göre ortaya koymaktır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modelinde geçmişte olan ya da halen var olan bir durum olduğu haliyle tespit edilmeye çalışılır, herhangi bir şekilde değiştirme çabası gösterilmez (Karasar, 2020). Araştırmanın verilerinin toplanmasında “Demokrasi ve Çok Kültürlü Eğitim Tutum Ölçeği” kullanılmıştır (Toraman, Acar ve Aydın, 2015). Araştırmada çok aşamalı örnekleme kullanılmış olup, çok aşamalı örneklemede örneklemin her aşamasında farklı yöntem izlenebilir (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel, 2014). Örneklemin ilk aşamasında amaçsal örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmış olup ölçüt olarak sosyal medyayı kullanma durumu dikkate alınmıştır. Sosyal medyayı kullanan öğretmenlerden ise basit seçkisiz örnekleme yöntemi ile 332 sosyal bilgiler öğretmenine ulaşılmıştır. Bu çalışmada ölçüt örnekleme yönteminin tercih edilme nedeni araştırmacılar tarafından farklı bölgelerde görev yapan sosyal bilgiler öğretmenlerine ulaşabilmektir. Analiz sürecinde SPSS programı kullanılmış olup, verilerin normal dağılım göstermemesi nedeniyle non-parametrik testler kullanılacak ve demokrasi ve çok kültürlü eğitime yönelik öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Çok Kültürlü Eğitim, Farklılık,*

INVESTIGATION OF SOCIAL STUDIES TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS DEMOCRACY AND MULTICULTURAL EDUCATION IN TERMS OF SOME VARIABLES

ABSTRACT

Due to globalization and the developments in communication and transportation in the world, many people from different cultures have started to live together in many countries. This situation led to the emergence of the concept of multiculturalism. Multicultural education, which constitutes the educational aspect of multiculturalism, is an approach based on various democratic and epistemic foundations, in which multicultural policies take place in education (Yazıcı, Başrol & Toprak, 2009). The purpose of this research was to reveal the attitudes of social studies teachers towards democracy and multicultural education in terms of gender, education level, branch, professional seniority, and the region where they work. Survey model, one of the quantitative

research methods, was used in the research. In the survey model, a past or present situation is tried to be described as it is, no effort is made to change it in any way (Karasar, 2020). "Democracy and Multicultural Education Attitude Scale" was used to collect the data of the research (Toraman, Acar, & Aydın, 2015). Multi-stage sampling was used in the research, in which different methods can be followed at each stage of sampling (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz, & Demirel, 2014). In the first stage of the sampling, the criterion sampling method, one of the purposive sampling methods, was used and the use of social media was taken into account as a criterion. Among the teachers who use social media, 332 social studies teachers were reached by simple random sampling method. The reason why the criterion sampling method was preferred in this study was to reach social studies teachers working in different regions. SPSS software was used in the analysis process. Since the data did not demonstrate normal distribution, non-parametric tests will be used and recommendations for democracy and multicultural education will be presented.

MAUS ÇİZGİ ROMANININ SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

[121]

Melissa Özdemir, *Yıldız Teknik Üniversitesi*

Doç. Dr. Genç Osman İlhan, *Yıldız Teknik Üniversitesi*

ÖZET

20. yüzyıl başlarında demokratik toplumlarda aktif vatandaşlık bilincinin geliştirilmesi amacıyla öğretim programlarına dahil edilen Sosyal bilgiler dersi öğrencilerde vatandaşlık bilgisi, sosyal katılım becerileri ve demokratik değer ve inanç geliştirilmesine odaklanmaktaydı. 21. yüzyıla gelindiğinde ise küreselleşme süreci ile artan siyasi kriz ve insan hakları ihlalleri, aşırı milliyetçilik ve ırkçılık, etnik ve bölgesel çatışmalar, holoskost ve soykırım suçları, uluslararası göç, zorla yerinden edilme ve vatandaşlık bilincinin geliştirilmesine yönelik sorunlar Sosyal bilgiler sınıflarında vatandaşlık ve insan hakları eğitimin yeniden düzenlenmesini ve Sosyal bilgilerin öğretimde alternatif yöntemlerin geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Uluslararası alanda yapılan çalışmalar; Sosyal Bilgiler ile insan hakları ve vatandaşlık eğitiminde basılı ve dijital çizgi romanların eğitsel değerini ortaya koymakta ve çizgi romanın Sosyal bilgiler sınıflarında güçlü bir öğretim materyali olarak kullanılabileceğini vurgulamaktadır. Uluslararası alanyazında araştırmacıların artan ilgisine karşın Türkiye’de Sosyal bilgiler ile insan hakları ve vatandaşlık eğitiminde çizgi roman kullanımına yönelik araştırmaların oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Bu araştırmanın amacı Art Spiegelman tarafından çizilen Pulitzer ödüllü “Maus-Hayatta Kalanın Öyküsü” çizgi romanını Sosyal Bilgiler ile vatandaşlık ve insan hakları eğitimi açısından değerlendirmektedir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın Türkiye’de Sosyal bilgiler ile vatandaşlık ve insan hakları eğitiminde “Maus-Hayatta Kalanın Öyküsü” çizgi romanın eğitsel bir araç olarak kullanılabilirliği konusunda ilgili alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Art Spiegelman, Maus, Çizgi Roman, Sosyal Bilgiler*

EXAMINATION OF MAUS COMIC IN TERMS OF SOCIAL STUDIES EDUCATION

ABSTRACT

Social studies course, which was included in the curriculum in order to develop active citizenship awareness in democratic societies at the beginning of the 20th century, focused on the development of students' civic knowledge, social participation skills, and democratic values and beliefs. In the 21st century, the increasing political crisis and human rights violations with the globalization process, extreme nationalism and racism, ethnic and regional conflicts, crimes of holocaust and genocide, international migration, forced displacement and problems regarding the development of citizenship awareness, Citizenship and human rights in social studies classes necessitate the reorganization of education and the development of alternative methods in teaching social studies. International research; it reveals the educational value of printed and digital comics in Social Studies, human rights and citizenship education and emphasizes that comics can be used

as a powerful teaching material in Social Studies classes. Despite the increasing interest of researchers in the international literature, it is seen that the studies on the use of comics in social studies, human rights and citizenship education are quite limited in Turkey. The purpose of this research is to evaluate the Pulitzer Prize-winning comic book "Maus : A Survivor's Tale" drawn by Art Spiegelman in terms of Social Studies and citizenship and human rights education. In the research, document analysis method, one of the qualitative research methods, was used. It is thought that the research will contribute to the relevant literature on the usability of the "Maus: A Survivor's Tale" comic as an educational tool in social studies, citizenship and human rights education in Turkey

WEB TABANLI MEKÂNSAL TEKNOLOJİ ARACI STORY MAP İLE “YEŞİLAY’A YOLCULUK”: ÖRNEK BİR HİKAYE HARİTASI

[122]

Doç. Dr. Ebru Gençtürk Güven, *Trabzon Üniversitesi*

Samet Karakuş, *Sosyal Hizmetler Gümüşhane İl Müdürlüğü*

Yasemin Köroğlu, *Milli Eğitim Bakanlığı*

Fidaye Cincil, *Milli Eğitim Bakanlığı*

ÖZET

İçinde yaşadığımız dijital çağ, öğrenme-öğretme ortamlarını farklılaştırmaktadır. Buna bağlı olarak son zamanlarda eğitimde dijital hikayeleştirme yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. Özellikle Google tool builder, map story, story map gibi anlatı-tabanlı geo-mekansal teknolojiler (Narrative based geo-technology) ön plana çıkmaktadırlar. Bunlardan hikaye haritası (story map) ise multimedya ve interaktif haritaları birleştiren, tarihi, coğrafi, sosyo-kültürel vb çok geniş konu alanlarıyla ilgili hikayeler anlatan bulut teknolojisine dayalı bir web uygulamasıdır ve kullanılması oldukça kolaydır. Bir mekânsal teknoloji olarak değerlendirilen “story map”, öğrencilerin öğrenmesinde zengin bir içerik sağlarken, eleştirel ve mekânsal düşünmeyi geliştirir. Bu özellikleri nedeniyle eğitimde kullanımı hızlı bir şekilde yaygınlaşmaktadır. Story map (Hikaye haritası) mekânsal tabanlı analizlere izin vermesi ve coğrafi sorgulama becerisini geliştirmesi nedeniyle Sosyal bilgiler dersi için de kullanılan işlevsel bir dijital araçtır. Bu aracın sosyal bilgiler dersinde etkili bir şekilde nasıl kullanılacağına yönelik bir çalışma yer almamaktadır. Mevcut çalışmalar ise sosyal bilgiler derslerinde coğrafi bilgi sistemlerinin kullanılmasına yöneliktir. Bu çalışmada, mekânsal okuryazarlık, eleştirel düşünme ve coğrafi sorgulama gibi becerilerin gelişmesinde önemli fırsatlar sunan web tabanlı “story map” aracını tanıtmak amaçlanmıştır. Bu amaçla “SB.7.5.3. Kurumların ve sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına ve sosyal yaşamdaki rollerine örnekler.” kazanımına yönelik olarak “Yeşilay’a Yolculuk” adlı hikaye haritası hazırlanmıştır. Hazırlanan bu hikaye haritasının alan uzmanlarına, öğrenci ve öğretmenlere rehber olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Hikaye haritası, Mekansal teknolojiler, Sosyal bilgiler*

"JOURNEY TO THE GREEN CRESCENT" WITH THE WEB-BASED SPATIAL TECHNOLOGY TOOL STORY MAP: A SAMPLE STORY MAP

ABSTRACT

The digital age in which we live differentiates learning-teaching environments. Accordingly, digital storytelling has been widely used in education. Narrative-based geo-spatial technologies such as Google tool builder, map story, and story map come to the fore. Story map, on the other hand, is a cloud technology-based web application that combines multimedia and interactive maps and tells stories about a wide range of subjects, such as historical, geographical, socio-cultural, etc., and it is very easy to use. The "story map", which is considered as a spatial technology,

provides a rich content for students' learning and develops critical and spatial thinking. Due to these features, its use in education is rapidly spreading. Story map is a functional digital tool used for Social Studies course as it allows spatial-based analysis and improves geographic inquiry skills. There is no study on how to use this tool effectively in social studies course. Existing studies, on the other hand, focus on the use of geographic information systems in social studies courses. In this study, it is aimed to introduce the web-based "story map" tool, which offers important opportunities for the development of skills such as spatial literacy, critical thinking and geographical inquiry. For this purpose, "SB.7.5.3. Examples of the work of institutions and non-governmental organizations and their role in social life." A story map named "Journey to the Green Crescent" was prepared for the learning outcome. It is thought that this story map will be a guide for field experts, students and teachers.

SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTAPLARINDA DİJİTAL OKURYAZARLIK BECERİSİNİN YER ALMA DURUMU VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

[123]

Dr. Öğrt. Üyesi Fadime Seçgin, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşegül Tural, Bartın Üniversitesi

ÖZET

Sosyal bilgiler günceli yakalamayı hedefleyen, bireylerin buldukları çağa ve ortama ayak uydurmasını temel alan bir derstir. Bu nedenle sosyal bilgiler dersinin içeriğinin, günümüzde teknolojinin ilerleyen yapısına uyumlu bir şekilde, zaman zaman revize edildiği görülmektedir. Bu kapsamda 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda bireylerin güncel dijital ortamları tanıması ve hayatlarıyla ilişkili hale getirmesi bağlamında 'Dijital Okuryazarlık' becerisi öne çıkmaktadır. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretim programı ve ders kitaplarında dijital okuryazarlık becerisinin yer alma durumunun dokümanlar çerçevesinde incelenmesi ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin de dijital okuryazarlık becerisinin dersin kapsam ve içeriğine nasıl yansıdığına ilişkin görüşlerinin alınmasıdır. Araştırmanın modeli nitel araştırma modellerinden olgu bilim (fenomonoloji)dir. Çalışmada 2018 sosyal bilgiler öğretim programı ile 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabı doküman olarak kullanılmıştır. Ayrıca sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" aracılığı ile görüşleri alınmıştır. Çalışmada verilerin analizinde betimsel analiz ile doküman analizinden yararlanılmıştır. Çalışma iki boyutlu olarak planlanmıştır. İlk aşamada sosyal bilgiler dersi öğretim programı öğrenme alanı ve kazanımlar çerçevesinde dijital okuryazarlık becerisi incelenmiştir. Ardından 5. Sınıf sosyal bilgiler ders kitabına dijital okuryazarlık becerisinin nasıl yansıdığı ele alınmıştır. İkinci aşamada ise dersin uygulayıcısı olan sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin derste dijital okuryazarlığın nasıl konumlandırıldığına ilişkin görüşleri ortaya konulmuştur. Çalışmanın sonuçlarına göre sosyal bilgiler dersi öğretim programında dijital okuryazarlık becerisi Bilim, Teknoloji ve Toplum öğrenme alanı ile doğrudan ilişkili olup, öğrenme alanları ve kazanımlar boyutunda hem doğrudan hem de dolaylı olarak yer aldığı görülmektedir. Sosyal bilgiler 5. sınıf ders kitabı da öğretim programının eşgüdümlü bir yansıması olarak programı destekler şekilde dijital okuryazarlık becerisini içermektedir. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ise dijital okuryazarlık becerisine ve sosyal bilgiler dersi ile olan ilişkisine güncel bir konu olarak olumlu yaklaşıtları, dersin tüm süreçlerinde dijital ortamlardan yararlanmanın bu etkinliği kazandırıp geliştirmek için önem taşıdığını vurguladıkları anlaşılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: *Okuryazarlık, dijital okuryazarlık, sosyal bilgiler*

INCLUSION OF DIGITAL LITERACY SKILLS IN SOCIAL STUDIES CURRICULUM AND TEXTBOOKS AND TEACHERS' OPINIONS

ABSTRACT

Social studies is a course that aims to keep up to date and is based on having individuals keep up with the times and environment. For this reason, it is seen that the content of the social studies course is occasionally revised in accordance with the advancing nature of technology today. In

this context, the 'Digital Literacy' skills in the 2018 Social Studies Curriculum come to the fore in terms of having individuals recognize current digital environments and associate them with their lives. This study was conducted to examine the status of digital literacy skills in social studies curriculum and textbooks within the framework of documents and to get the opinions of social studies teachers about how digital literacy skills were reflected in the scope and content of the course. A phenomenological approach, which is one of the qualitative research models, was used in the study. The 2018 social studies curriculum and the 5th-grade social studies textbook were used as documents. In addition, the opinions of the social studies teachers were taken through a "semi-structured interview form" which was designed by the researchers. Study data were analyzed by using descriptive analysis and document analysis. The study was planned in two stages. In the first stage, digital literacy skills were examined within the framework of learning areas and learning outcomes in the social studies curriculum. Then, how digital literacy skills were reflected in the 5th-grade social studies textbook was discussed. In the second stage, the views of the social studies teachers, who are the practitioners of the course, on how digital literacy was handled in the course were presented. According to the results of the study, it was found that digital literacy skills in the social studies course curriculum were directly related to the science, technology, and society learning areas and that they took place both directly and indirectly in the learning areas and learning outcomes dimension. Social studies 5th-grade textbook, too, includes digital literacy skills as a coordinated reflection of the curriculum to support it. It was understood that social studies teachers had a positive approach to digital literacy skills and their relationship with social studies course as a current topic and that they emphasized it was important to benefit from digital mediums in all processes of the course to gain and develop this competence.

VATANDAŞLIK EĞİTİMİ BAĞLAMINDA SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POLİTİK OKURYAZARLIĞININ GELİŞTİRİLMESİ: BİR EYLEM ARAŞTIRMASI

[124]

Arş. Gör. Selda Şan, Ege Üniversitesi

Prof. Dr. Cemil Öztürk, Marmara Üniversitesi

Doç. Dr. Ahmet Katılmış, Ege Üniversitesi

ÖZET

Vatandaşlık eğitimi denildiğinde akla ilk gelen ve sorumluluk yüklenen kavram sosyal bilgilerdir. Ülke ve dünya ekseninde gerçekleşen politik, ekonomik, sosyal, kültürel, tarihsel ve çevresel her bir olayların sosyal bilgiler derslerinde yer alması ve bireylerin değişen ve gelişen olaylara/problemlere çözüm bulup uyum sağlaması beklenmektedir. Özellikle günümüz dünyasında, dünyamızın karşılaştığı önemli sorunların çözülmesi noktasında ülke ve dünya yönetimine katılım sağlayan politik okuryazar bireylerin yetişmesi beklenmektedir. Başta AB olmak üzere, İngiltere, Kanada, Norveç, Finlandiya gibi ülkelerin okullarında vatandaşlık eğitimi kapsamında politik okuryazarlık ile ilgili çalışmalara yer verilmekte ve politik okuryazarlık önemli kavramlar arasında yer almaktadır. Çünkü politik okuryazarlık, vatandaşlık eğitiminin çok önemli üç unsurundan biri olarak görülmektedir. Türkiye’de de 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı’nda politik okuryazarlık bir beceri olarak yer almıştır. Kavramla ilgili araştırmaların yapılmaya başlandığı görülmektedir. Ancak ilgili ulusal literatüre bakıldığında bu kavramın öncelikle doğru anlaşılması ve sosyal bilgiler derslerinde önemle kullanılması gerektiği görülmektedir. Türkiye’de çok yeni bir kavram olan ve önemli bir boşluğa sahip olan politik okuryazarlık, doğru, etkili bir şekilde kazandırılmaya çalışılmalıdır. Çünkü ilgili ulusal literatüre bakıldığında sosyal bilgiler öğretmenlerinin/öğretmen adaylarının politik okuryazar bir birey olması ve derslerinde politik okuryazarlık ile ilgili etkinliklere yer vermeleri konusunda önemli derecede eksikliğin olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Bu nedenle, Türkiye’de öğretmen eğitiminde politik okuryazarlık ile ilgili çalışmalara yer verilmesi ve politik okuryazarlığın geliştirilmesi gerekmektedir. Politik okuryazar bir birey olan sosyal bilgiler öğretmenleri/öğretmen adayları, böylelikle politik okuryazar bireyler de yetiştirebilecektir. Doktora tezinden üretilen bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının vatandaşlık eğitimi amacıyla politik okuryazarlığını geliştirebilmektir. Nitel

Anahtar Kelimeler: *Vatandaşlık eğitimi, Sosyal Bilgiler, Öğretmen eğitimi, Politik okuryazarlık*

DEVELOPING POLITICAL LITERACY OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES IN THE CONTEXT OF CITIZENSHIP EDUCATION: AN ACTION RESEARCH

ABSTRACT

Social studies is the first and responsible concept that comes to mind when citizenship education is mentioned. Every political, economic, social, cultural, historical and environmental events that occur in the country and the world are expected to take place in social studies courses and individuals are expected to find solutions and adapt to changing and developing events/problems. Especially in today's world, it is also expected that politically literate individuals who participate in the management of the country and the world at the point of solving the important problems faced by our world are raised. In the schools of countries such as the UK, Canada, Norway and Finland, especially the EU, studies on political literacy are included within the scope of citizenship education, and political literacy is among the important concepts. Because political literacy is accepted as one of the three very important elements of citizenship education. Political literacy has also been included as a skill in the 2018 Social Studies Curriculum in Turkey. It is seen that researches on the concept have begun. However, when the relevant national literature is examined, it is seen that this concept should be understood correctly and used in social studies courses. Political literacy, which is a very new concept in Turkey and has an important gap, should be tried to be gained in an accurate and effective way. Because, when the relevant national literature is examined, it is concluded that there is a significant lack of social studies teachers/teacher candidates to be politically literate individuals and to include activities related to political literacy in their lessons. For this reason, in Turkey, it is necessary to include studies on political literacy in teacher education and to develop political literacy. Social studies teachers/teacher candidates, who are politically literate individuals, will thus be able to raise politically literate individuals. The aim of this research, which was produced from the doctoral thesis, is to improve the political literacy of social studies teacher candidates for citizenship education. The method of this study, which was carried out within the scope of qualitative research, is action research. Participatory action research, one of the types of action research, was used. The study group, which was determined by the purposeful sampling method, consists of social studies teacher candidates who were educated in one of the three big cities

İLKOKUL SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE DİJİTAL ÖĞRENME MATERYALLERİNİN ÖĞRENCİLERİN DERSE KATILIM VE TUTUMLARINA ETKİSİ¹

Arş. Gör. Ebru OCAKCI

Atatürk Üniversitesi, ebru.ocakci@atauni.edu.tr

Prof. Dr. Osman SAMANCI

Atatürk Üniversitesi, osamanci@atauni.edu.tr

ÖZET

Giriş:

Dijital öğrenme materyali kavramı, bu çalışmada infografik ve dijital öykülerin entegrasyonundan oluşan içeriği tanımlamada kullanılmıştır. Araştırma sürecinde öğretmen katılımlı bir tasarım ekibi kurularak Sosyal Bilgiler dersi dijital öğrenme materyali geliştirilmiştir. Ardından geliştirilen materyalin ilkökul 4. sınıf öğrencilerinde derse katılım ve tutum üzerindeki etkisi incelenmiştir.

Yöntem:

Araştırma, gömülü deneysel modele dayalı olarak yürütülmüştür. Ayrıca sistemli bir öğretim tasarımına ihtiyaç duyularak ADDIE modelinden yararlanılmıştır. Bu amaçla 3 aşamalı olarak planlanan gömülü deneysel müdahale sürecine ADDIE öğretim tasarım modelinin basamakları entegre edilmiştir.

Birinci aşama: Bu aşamada 8 sınıf öğretmeni ve 64 ilkökul öğrencisinden veri toplanarak ihtiyaç analizi gerçekleştirilmiştir. İhtiyaç analizinde elde edilen bulgulara dayalı olarak dijital öğrenme materyalinin tasarım ve geliştirme basamakları tamamlanmıştır.

İkinci aşama: Bu aşamada 3 deney ve 2 kontrol grubuyla yarı deneysel müdahale süreci yürütülmüştür. Sosyal Bilgiler Dersine Katılım Ölçeği ve İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeği kullanılarak, dijital öğrenme materyalinin derse katılım ve tutum üzerindeki etkisi incelenmiştir. Ayrıca çevrimiçi öğrenci günlükleri ve canlı ders video kayıtlarıyla nitel veriler toplanmıştır.

Üçüncü aşama: Bu aşamada deney grubu öğretmenlerinin tamamı ve 22 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen verilere dayalı olarak dijital öğrenme materyalinin etkililiği değerlendirilmiştir.

Bulgular:

Sosyal Bilgiler Dersine Katılım Ölçeğinden elde edilen veriler tek faktörlü kovaryans analizine (ANCOVA) tabi tutulduğunda; deney ve kontrol gruplarının son-test puanları arasında anlamlı farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir. Elde edilen nitel veriler ise dijital öğrenme materyalinin öğrencilerin derse katılımlarını olumlu yönde etkilediğini göstermiştir.

İlkokul Sosyal Bilgiler Dersi Tutum Ölçeğinden elde edilen veriler tek faktörlü kovaryans analizine (ANCOVA) dayalı olarak incelendiğinde; deney ve kontrol gruplarının son-test puanlarının anlamlı farklılaşmadığı belirlenmiştir. Nicel verilerden farklı olarak nitel veriler,

¹ Bu bildiri Osman SAMANCI danışmanlığında Ebru OCAKCI tarafından yürütülen “İlkokul Sosyal Bilgiler Dersinde Dijital Öğrenme Materyallerinin Etkililiği: Geliştirme, Uygulama Ve Değerlendirme Çalışması” başlıklı doktora tez çalışmasından üretilmiştir. Araştırma TÜBİTAK-ARDEB tarafından 220K166 numaralı proje ile desteklenmektedir.

dijital öğrenme materyalinin öğrencilerin derse yönelik tutumlarını olumlu yönde geliştirdiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Öğrenme Materyali, Sosyal Bilgiler Dersine Katılım, Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum

THE EFFECT OF DIGITAL LEARNING MATERIALS ON STUDENTS' COURSE ENGAGEMENT AND ATTITUDE IN PRIMARY SCHOOL SOCIAL STUDIES COURSE²

RA Ebru OCAKCI

Atatürk University, ebru.ocakci@atauni.edu.tr

Prof. Dr. Osman SAMANCI

Atatürk University, osamanci@atauni.edu.tr

ABSTRACT

Introduction:

The concept of digital learning material in this research was used to describe the content consisting of the integration of infographics and digital stories. During the research process, a design team with teacher participation was created, and the Social Studies course digital learning material was developed. Then, the effect of the developed material on course engagement and attitude of primary school 4th grade students was examined.

Method:

The research was conducted based on embedded experimental model. The ADDIE model was also used because of the need for a systematic instructional design. For this purpose, the steps of the ADDIE instructional design model were integrated into the embedded experimental intervention process, which was planned in 3 stages.

First stage: At this stage, a needs analysis was carried out by collecting data from 8 classroom teachers and 64 primary school students. Based on the findings obtained in the needs analysis, the design and development steps of the digital learning material were completed.

Second stage: At this stage, the quasi-experimental intervention process was carried out with 3 experimental and 2 control groups. The effect of digital learning material on course engagement and attitude was examined by using the Social Studies Course Engagement Scale and the Primary School Social Studies Course Attitude Scale. Also qualitative data were collected with online student diaries and live lecture video recordings.

Third stage: At this stage, semi-structured interviews were conducted with all of the experimental group teachers and 22 students. Based on the data obtained, the effectiveness of the digital learning material was evaluated.

Findings:

When the data obtained from the Social Studies Course Engagement Scale were subjected to single-factor ANCOVA, it was determined that there was no significant difference between the post-test scores of the experimental and control groups. Qualitative data showed that digital learning material positively affected students' engagement in the course.

When the data obtained from the Primary School Social Studies Course Attitude Scale were analyzed based on single-factor ANCOVA, it was determined that the post-test scores of the

² This paper was produced from the doctoral thesis titled "Effectiveness of Digital Learning Materials in Primary School Social Studies Class: Development, Application and Evaluation Study" conducted by Ebru OCAKCI under the supervision of Osman SAMANCI. The research is supported by TUBITAK-ARDEB with project number 220K166.

experimental and control groups did not differ significantly. Unlike quantitative data, the qualitative data showed that digital learning material improved students' attitudes towards the course in a positive way.

Keywords: Digital Learning Material, Engagement in Social Studies Course, Attitude towards Social Studies Course

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖZÜNDEN AKADEMİSYENLERİN DEMOKRATİK OLMA HALİ

[126]

Arş. Gör. Ali Haydar Akarsu, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*

ÖZET

Demokrasiyi yaşam biçimi olarak özümsemiş ve demokratik ilkeleri hayata geçirebilen insanların yaşadıkları toplumlar demokrasiyi genişleterek sürdürme konusunda diğerlerine göre daha şanslılardır. Bu sebeple demokratik hedefler ve idealler birçok toplumda ortak bir yaşam biçimini oluşturmak için sıkça vurgulanır. Demokrasi yaşamın birçok alanında (evde, okulda, mahallede, kamusal ve toplumsal alanlarda) yaşanan ideal bir sistem olarak benimsenir. Eğitim ise bu sistemi besleyen önemli bir araçtır. Bu sebeple demokrasi ve eğitim birbiriyle ilişkili ve birbirine bağlıdır. Bir taraftan eğitim demokrasinin yaratılması, birey toplum ve devlet bazında benimsenmesi ve korunması için bir ön koşulken; diğer taraftan demokrasi eğitimden beklenen niteliğin artırılması, öğrencilerin birer vatandaş olarak öz yeterliliklerinin artırılması ve birlikte yaşama becerilerinin geliştirilmesi için gereklidir. Eğitim, demokrasinin etkili bir biçimde işleyebilmesi için gerekli olan bilgi, beceri, değer ve tutumları geliştirirken; demokrasi de eğitimin hangi ilkeler üzerine bina edileceğine ilişkin bir yol haritası sunar. Türkiye’de öğretmen yetiştiren eğitim fakültelerinin önemli amaçlarından biri demokratik yaşam biçimini ve kültürü benimsemiş, eleştirel düşünebilen, problem çözebilen, sorunun değil çözümün parçası olabilen, kültürel değerlere duyarlı, demokratik değerleri yaşamının bir parçası haline getiren demokratik öğretmenler yetiştirebilmektir. Dolayısıyla eğitim sisteminin ve okulların demokratikleşmesinde önemli sorumlulukları olan öğretmenler için lisans eğitimi önemli bir süreçtir. Demokrasinin geliştirilip, yaygınlaştırılması bu sürecin önemli bir bileşeni olan akademisyenlerin demokratik olma haliyle paralellik gösterir. Bu kapsamda araştırma, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşleri doğrultusunda akademisyenlerin demokratik tutum ve davranışlarını belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları, farklı üniversitelerin Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim dalında 3 ve 4 sınıflarda devam eden 26 öğretmen adayından oluşmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmanın verileri henüz çözümlenme aşamasındadır.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim, demokrasi, demokratik tutum, öğretmen adayı*

DEMOCRATIC STATE OF ACADEMICIANS FROM THE EYES OF SOCIAL STUDIES PRE- SERVICE TEACHERS

ABSTRACT

Societies where people who have internalized democracy as a way of life and can implement democratic principles live are more fortunate than others in expanding and maintaining democracy. For this reason, democratic goals and ideals are often emphasized in many societies to create a common way of life. Democracy is adopted as an ideal system experienced in many areas of life (at home, at school, in the neighborhood, in public and social spaces). Education is an important tool that feeds this system. For this reason, democracy and education are interrelated and interdependent. On the one hand, while education is a prerequisite for the creation of democracy, its adoption and protection on the basis of the individual, society and the state; On the other hand, democracy is necessary to increase the quality expected from education, to increase the

self-efficacy of students as citizens and to develop their skills of living together. While education develops the knowledge, skills, values and attitudes necessary for the effective functioning of democracy; democracy also provides a roadmap for the principles on which education will be built. One of the important goals of the education faculties that train teachers in Turkey is to train democratic teachers who have adopted a democratic lifestyle and culture, can think critically, can solve problems, can be part of the solution rather than the problem, are sensitive to cultural values, and make democratic values a part of their lives. Therefore, undergraduate education is an important process for teachers who have important responsibilities in the democratization of the education system and schools. The development and dissemination of democracy parallels the democratic state of academics, who is an important component of this process. In this context, the research aims to determine the democratic attitudes and behaviors of academicians in line with the views of social studies teacher candidates. Qualitative research method was used in the research. The participants of the study consisted of 26 pre-service teachers attending the 3rd and 4th grades in the Social Studies Education Department of different universities. The data obtained by using a semi-structured interview form were subjected to content analysis. The data of the research is still in the analysis stage.

YARATICI DRAMA İLE DEĞERLERİN ÖĞRETİMİ

[128]

Hande Nur Doğan, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

Dr. Öğrt. Üyesi Canan Tunç Şahin, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ÖZET

Araştırmanın amacı yaratıcı drama yöntemiyle işlenen dersin sosyal bilgiler öğretmen adaylarına bireysel değerleri kazandırmada etkisini incelemektir. Araştırma, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin birlikte uygulandığı karma yöntem (Mixed Method) olarak desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Batı Karadeniz Bölgesinde yer alan bir üniversite bulunan sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri öğrencilerin bireysel değerlerini belirlemeye yönelik Roy, (2003) tarafından geliştirilmiş olan "Personal Values Inventory" (Kişisel Değerler Envanteri) ölçeği, öğrenci çıktuları (slogan yazma, diyalog oluşturma, kısa seneryo yazma, resim çizme vb) ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın nicel verileri SPSS 20 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında verilerin analizinde hangi tekniklerin kullanılacağına karar vermek amacıyla öncelikle normallik testi yapılmıştır. Bireysel Değerler Envanterinden alınan puanlar normal dağılım gösterdiği için ön test – son test puanlarının karşılaştırılması için bağımlı gruplar testi, kullanılmıştır. Çalışmanın nitel verileri uygulama sonrası yapılan görüşmelerin yazılı ortama aktarılması ve uygulamalar sonunda öğrenci değerlendirmelerinden elde edilen yazılı dokümanlar ile toplanmıştır. Elde edilen nitel veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bu anlamda yazılı metinlerden önce kodlar oluşturulmuş sonra kodlar temalar altında toplanmıştır. Bulguların sunumunda öğretmen adaylarının görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Katılımcıların isimleri gizli tutularak, her bir katılımcıya Katılımcı 1, Katılımcı 2 vb. kısaltma kullanarak kodlar verilmiştir. Araştırmanın bulguları olarak öncelikle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının Bireysel Değerler Envanterinden ve alt boyutlarından aldıkları ön test ve son test puanları verilmiştir. Ardından nicel bulguları desteklemek amacı ile uygulamalar sürecindeki değerlendirmelerin ve uygulamalar sonrası görüşmelerin analizleri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Bireysel değerler, yaratıcı drama, sosyal bilgiler öğretimi*

TEACHING VALUES THROUGH CREATIVE DRAMA

ABSTRACT

This study aimed to examine the effect of the course taught with the creative drama method on gaining individual values to social studies teacher candidates. The study was designed as a mixed-method in which qualitative and quantitative research methods were applied together. The study group consists of students from the department of social studies teaching in a university located in the Western Black Sea Region in the spring semester of the 2019-2020 academic year. The study data were collected using the "Personal Values Inventory" scale developed by Roy (2003) to determine the individual values of students, student outputs(writing slogans, creating a dialogue, writing a short script, drawing a picture etc.) and a semi-structured interview form. The

SPSS 20 statistical program was used to analyze the quantitative data of the study. First, the normality test was performed to decide which techniques will be used in the analysis of the data within the study. Since the scores from the Personal Values Inventory showed normal distribution, the dependent group's test was used to compare the pre-test and post-test scores. The qualitative data of the study were collected by transferring the interviews performed after the practice to written format and by the written documents in written format obtained from the student evaluations at the end of the practices. The qualitative data obtained were analyzed by descriptive analysis. In this context, codes were created from the texts first and then the codes were grouped under themes. In the presentation of the findings, direct quotations were used from the statement of the teacher candidates. The names of the participants were kept confidential by giving them coded names such as Participant 1, Participant 2, etc. As the findings of the study, firstly, the pre-test and post-test scores of the social studies teacher candidates from the Personal Values Inventory and its sub-dimensions were given. Then, to support the quantitative findings, the analysis of the evaluations during the practices and the interviews after the practices were presented.

JAPON VATANDAŞLIK EĞİTİMİ'NE GENEL BİR BAKIŞ

[131]

Arş. Gör. Okan Yetişensoy, *Bayburt Üniversitesi*

Arş. Gör. Şemsettin Akdeniz, *Bartın Üniversitesi*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı gelişmiş bir Uzak Doğu ülkesi olan Japonya'da uygulanan vatandaşlık eğitimi süreçlerinin incelenmesidir. Doküman analizi yönteminin kullanıldığı çalışmada ilk olarak, Japonya'da vatandaşlık eğitiminin tarihsel gelişimine değinilmiş, daha sonra ise vatandaşlık eğitiminin okullara yansımaları, var olan farklı anlayışlar ve gerçekleştirilen çeşitli eğitim uygulamaları ele alınmıştır. Bu süreçte sosyal bilgiler derslerinin oynadığı rol detaylandırılmış, son olarak ise Japonya'da vatandaşlık eğitimiyle ilgili olarak devam etmekte olan sorunlar incelenmiştir. Çalışma sonucunda Japonya'da 2. Dünya savaşına kadar sistematik bir vatandaşlık eğitimi anlayışının olmadığı ve vatanseverliğin aşılması hususunun vatandaşlık eğitiminin odak noktasını oluşturduğu belirlenmiştir. İkinci dünya savaşı sonrası dönemde ise militarist eğitimin yapısı demokrasiye dönmüş ve vatandaşlık eğitimi ile ilgili önemli dersler okul müfredatlarına girmiştir. Japonya'ya daha demokratik bir eğitimin kapısını açacağı düşünülen bu eğitim anlayışında John Dewey'in görüşlerine uygun olarak deneyim temelli bir eğitim uygulamaya koyulmuş ve sosyal bilgiler dersleri de bu içerikte vatandaşlık eğitiminin verildiği en önemli ders olarak yer almıştır. Ayrıca İlkokul 1. sınıftan başlamak üzere, liseler dâhil vatandaşlık eğitiminin örgün eğitim kurumlarında çeşitli dersler yoluyla öğrencilere verildiği, bu sürecin çeşitli okul dışı faaliyetlerle de geliştirilmeye çalışıldığı, tüm bu süreçte ise sosyal bilgiler derslerinin önemli bir role sahip olduğu görülmüştür. Bütün bunların yanında vatandaşlık eğitiminde çeşitli sorunların var olduğu ve son yıllarda küresel vatandaşlık ve çok kültürlü vatandaşlık gibi konular üzerine yapılan tartışmaların arttığı belirlenmiştir. Bu çalışmanın gelişmiş bir uzak doğu ülkesi olan Japonya'daki vatandaşlık eğitimi anlayışını yansıtmaması ve kendi ülkemizle karşılaştırabilme imkânı sunması açısından faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Vatandaşlık, Vatandaşlık Eğitimi, Japonya, Sosyal Bilgiler*

A GENERAL OVERVIEW OF JAPANESE CITIZENSHIP EDUCATION

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the citizenship education in Japan, a developed Far East country. In the study, in which the document analysis method was used, firstly, the historical development of citizenship education in Japan was mentioned, and then the reflections of citizenship education in schools, different existing understandings and various educational practices were discussed. The role played by social studies in this process was detailed, and lastly, the ongoing problems related to citizenship education in Japan were examined. As a result of the study, it was determined that there was no systematic understanding of citizenship education in Japan until the post-World War II period and the instillation of patriotism was the most important component of this education. In the post-World War II period, the structure of militaristic education turned to democracy and important lessons about citizenship education entered the school curricula. In this educational approach, which is thought to open the door to a more

democratic education in Japan, an experience-based education was put into practice in accordance with John Dewey's views, and social studies courses were included as the most important course in which citizenship education was given. In addition, it has been seen that citizenship education is given to students through various courses in formal education institutions from the first grade of primary school to high schools, this process is also tried to be developed with various out-of-school activities, and social studies courses have an important role in this whole process. In addition to all these, it has been determined that there are various problems in citizenship education and that the discussions on issues such as global citizenship and multicultural citizenship have increased in recent years. It is thought that this study may be useful in terms of reflecting the understanding of citizenship education in Japan, which is a developed Far East country, and providing the opportunity to compare it with our own country

BİR SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENİNİN GÖZÜNDEN SCIM-C STRATEJİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

[132]

Arş. Gör. Şemsettin Akdeniz, *Bartın Üniversitesi*

Arş. Gör. Okan Yetişensoy, *Bayburt Üniversitesi*

ÖZET

Birincil kaynakların öğrenciler tarafından aktif şekilde incelenmesini teşvik eden SCIM-C stratejisi, ilk olarak Sosyal Bilgiler Ulusal Konseyi'nin (NCSS) yayın organı olan Social Studies dergisinde yayınlanan bir makale ile tanıtılmıştır. İlgili makalede bu stratejinin öğrencilerin birincil kaynakları yorumlamaları ve çeşitli tarihi anlatıları bağdaştırmaları sürecinde öğretmenlere yardımcı olması için geliştirildiğini belirtmiştir. Stratejinin birincil kaynak, kanıt kullanımı gibi kavramlara büyük önem atfetmesi, ülkemizde de 2005 Sosyal Bilgiler öğretim programından itibaren Sosyal Bilgiler derslerinde birincil kaynak ve kanıt kullanımının teşvik edilmesi, SCIM-C stratejisinin yoğun tarihsel konular barındıran Sosyal Bilgiler derslerinde de kullanılabileceğini düşündürmektedir. Bu çalışmanın amacı bir öğretim uygulaması kapsamında, bir Sosyal Bilgiler öğretmenin SCIM-C stratejisine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden birisi olan durum çalışması'na göre yürütülmüştür. Araştırma kapsamında gönüllü bir Sosyal Bilgiler öğretmenine stratejinin uygulama adımlarına ilişkin 2 saatlik bir eğitim verilmiş ve öğretmen gönüllü 6 öğrenci ile SCIM-C stratejisinin kullanımına ilişkin 4 saatlik sınıf dışı bir öğretim uygulaması gerçekleştirmiştir. Uygulama çevrimiçi olarak ZOOM üzerinden gerçekleştirilmiş ve bu süreçte çeşitli tarihsel kanıtlar öğretmenin rehberliğinde öğrencilerce aktif olarak incelenmiştir. Süreç sonunda ise öğretmen ile sürece ve stratejiye ilişkin yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiş ve analizler sonucunda öğretmenin SCIM-C stratejisi'ni kanıt kullanımını kolaylaştıran, öğrenci merkezli bir strateji olarak tanımladığı görülmüştür. Ayrıca öğretmen stratejinin öğrencilere bir tarihçi gibi düşünebilme, araştırma yapma, tarihsel olayları farklı açılardan değerlendirebilme ve tarihsel kanıtları analiz etme gibi beceriler kazandırmada etkili olacağını belirtmiştir. Bununla beraber öğretmen stratejiyi kullanmaktan keyif aldığını, ancak bu stratejiyi ilk kez kullanıyor olması yönüyle yer yer zorlandığını ifade etmiştir. Öğretmen öğrencilerde genel olarak olumlu yönde tepkiler gözlemlendiğini, öğrencilerin stratejinin ilk 4 adımını daha kolay bir şekilde yerine getirdiğini ancak ilk 4 adımda incelenen kaynakların sentezini gerektiren 5. aşamada zorlandıklarını belirtmiştir. Öğretmen bu noktada ilgili stratejinin kolaylaştırılarak ve daha heyec

Anahtar Kelimeler: *SCIM-C, Sosyal bilgiler, Birincil kaynak, Kanıt kullanma*

EVALUATION OF SCIM-C STRATEGY FROM THE PERSPECTIVE OF A SOCIAL STUDIES TEACHER

ABSTRACT

The SCIM-C strategy, which encourages students to investigate of primary sources, was first introduced in an article published in Social Studies, the publication organ of the National Council for Social Studies (NCSS). In the related article, it was stated that this strategy was developed to assist teachers in the process of students interpreting primary sources and reconciling various

historical narratives. The strategy's attaching great importance to concepts such as primary source and the use of evidence, and the encouragement of the use of primary sources and evidence in social studies classes since the 2005 social studies curriculum in our country suggests that the SCIM-C strategy can also be used in social studies that contain intense historical subjects. The aim of this study is to determine the views of a social studies teacher on the SCIM-C strategy within the scope of a teaching practice. The research was carried out according to the case study, which is one of the qualitative research methods. Within the scope of the research, a volunteer social studies teacher was given a 2-hour training on the implementation steps of the strategy, and the teacher conducted a 4-hour out-of-class teaching practice on the use of the SCIM-C strategy with 6 volunteer students. The application was carried out online via ZOOM, and in this process, various historical evidences were actively examined by the students under the guidance of the teacher. At the end of the process, semi-structured interviews were held with the teacher regarding the process and strategy. The data obtained were analyzed by content analysis and as a result of the analysis carried out, it was determined that the teacher defined the SCIM-C strategy as a student-centered strategy that facilitates the use of evidence. Furthermore, the teacher stated that the strategy would be effective in providing students with skills such as thinking like a historian, conducting research, evaluating historical events from different perspectives, and analyzing historical evidence. In addition, the teacher stated that he enjoyed using the strategy, but that he had some difficulties as he was using this strategy for the first time. The teacher also stated that he observed positive reactions from the students in general, that the students performed the first 4 steps of the strategy more easily, but they had difficulties in the 5th stage, which required the synthesis of the resources examined in the first 4 steps. At

RILEY'İN ÇIKARIM KATMANLARI DİYAGRAMI VE SOSYAL BİLGİLERDE KULLANIM ÖRNEKLERİ

[133]

Arş. Gör. Okan Yetişensoy, *Bayburt Üniversitesi*

Arş. Gör. Şemsettin Akdeniz, *Bartın Üniversitesi*

ÖZET

Sosyal Bilgiler, Tarih, Coğrafya, Siyaset Bilimi, Ekonomi gibi birbirinden farklı pek çok disiplini bir araya getiren, sahip olduğu disiplinlerarası yapısıyla sayısız bilgi kümesini içinde barındıran bir çalışma alanıdır. Birbirinden farklı ve çoğu zaman iç içe geçmiş bu bilgi kümelerinin öğrencilere kazandırılması ise farklı öğretim uygulamalarını gerektirmekte, bu noktada grafik düzenleyicilerden yaygın şekilde yararlanılmaktadır. Günümüzde Sosyal Bilgiler derslerinde balık kılçığı, frayer, kavram çarkı ve venn diyagramları, bilgi haritaları, tanılayıcı dallanmış ağaçlar ve kavram ağları gibi farklı grafik düzenleyiciler kullanılmaktadır. Bu görsel araçlar öğretim sürecinde öğretmene yardımcı olmakta, sosyal bilgilerin barındırdığı zengin içeriğin öğrenimini öğrenciler açısından kolaylaştırarak daha anlamlı ve kalıcı öğrenmelerin yolunu açmaktadır. Bu bağlamda Sosyal Bilgiler eğitime katkı sunabilecek farklı grafik düzenleyicilerin yerli alan yazınına kazandırılması ve Sosyal Bilgiler eğitimindeki kullanımının teşvik edilmesi önemli bir husus olarak görülebilir. Bu çalışmanın amacı 1999 yılında Claire Riley tarafından geliştirilen ve kaynakların analizine ilişkin sistematik bir çerçeve sunan Çıkarım Katmanları Diyagramını yerli alanyazınına kazandırmak ve Sosyal Bilgiler öğretiminde nasıl kullanılabileceğine ilişkin uygulama örnekleri sunmaktır. Nitel bir sürecin izlendiği bu çalışma, dokueman incelemesi yöntemi ile yürütülmüştür. Çalışma kapsamında, ilk olarak Riley'in çıkarım katmanları diyagramı tanımlanmış, diyagramın amacı ve özellikleri detaylandırılmıştır. Daha sonraki aşamada ise Sosyal Bilgiler öğretim programı incelenerek, bu diyagramın sosyal bilgilerdeki kullanımını tartışılmış ve buna yönelik çeşitli uygulama örnekleri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: *Çıkarım katmanları, Sosyal bilgiler, Diyagram,*

RILEY'S LAYERS OF INFERENCE DIAGRAM AND EXAMPLES OF USE IN SOCIAL STUDIES

ABSTRACT

Social Studies is a field of study that brings together many different disciplines such as History, Geography, Politics and Economics, and has an intense content with its interdisciplinary structure. Transferring these different and often intertwined content to students requires different teaching practices, and graphic organizers are widely used for this purpose. Today, different graphic organizers such as fishbone, frayer, concept wheel and venn diagrams, knowledge maps, diagnostic branched trees and concept networks are used in Social Studies. These visual tools help the teacher in the teaching process, facilitate the learning of the rich content of social studies for students, and pave the way for more meaningful and permanent learning. In this context, it can be seen as an important issue to bring different graphic organizers that can contribute to Social Studies education to the domestic literature and to encourage their use in Social Studies education. The aim of this study is to introduce the Inference Layers Diagram, which was developed by Claire Riley in 1999 and provides a systematic framework for the analysis of resources, to the

domestic literature and to provide examples of how it can be used in Social Studies teaching. This study, in which a qualitative process was followed, was carried out with the document analysis method. Within the scope of the study, firstly, Riley's layers of inference was defined, and the purpose and features of the diagram were detailed. At the next stage, the Social Studies curriculum was examined, the use of this diagram in social studies was discussed, and various application examples were presented.

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN MATEMATİK VE SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE FARKLILAŞTIRILMIŞ ÖĞRETİME İLİŞKİN YETERLİK VE UYGULAMA DÜZEYLERİNE İLİŞKİN ALGILARI VE KARŞILAŞTIKLARI ZORLUKLARIN İNCELENMESİ

[135]

Dr. Murat Baş, *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

Prof. Dr. Bayram Tay, *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi*

ÖZET

Öğrencilerinin ihtiyaçları, tutumları ve yönelimleri ile ilgili detaylı bir bilgi birikimine sahip olan öğretmenler öğretim sürecinde bu bilgiler özelinde öğretim sağladığında, öğretimin daha nitelikli olması öngörülebilir. Öğrenciler öğrenmeye yönelik motivasyonlarını kaybettiklerinde sınıf içerisinde olumsuz tutum ve davranışlar gösterebilirler. Bu nedenle, başarı durumu azalan bir profil çizen ve öğrenme hızı düşen öğrencilerin akademik benlik algılarının olumsuz etkilenmemesi için öğretmenlerin farklılaştırılmış eğitim uygulamalarını planlamalı ve işe koşmalıdır. Bu bağlamda her öğrencinin ihtiyacına uygun şekilde farklılaştırılmış öğretim planlaması yapılmalı ve bu sayede her öğrencinin başarı duygusunu yaşaması ve akademik benlik algılarının gelişmesi desteklenmelidir. Bu çalışmada sınıf öğretmenlerinin matematik ve sosyal bilgiler derslerinde farklılaştırılmış öğretime ilişkin yeterlikleri, algıları ve karşılaştıkları zorlukların incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel yöntem kullanılmış ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırmanın nicel ve nitel verileri 3 boyutlu olarak hazırlanan “Farklılaştırılmış Öğretim Yeterlik ve Uygulama Algı Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Toplanan nicel verilerin analizinde SPSS 26 programı işe koşulmuştur. Araştırma kapsamında, öğretimi farklılaştırmayı güçleştiren faktörlerin ortaya çıkarılması amacıyla toplanan nitel verilerin analizinde ise elde edilen veriler MAXQDA programı kullanılarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Sınıf öğretmenlerinin matematik ve sosyal bilgiler derslerinde farklılaştırılmış öğretime yönelik yeterlik ve uygulama düzeylerine ilişkin algıları incelendiğinde; öğrenciyi tanıma boyutunda, yeterlik düzeylerinin çok iyi, uygulama algı düzeylerinin ise iyi düzeyde olduğu, planlamayı farklılaştırma boyutunda ise farklılaştırılmış öğretime yönelik yeterlik düzeylerinin iyi düzeyde olmasına karşın uygulama algı düzeylerinin daha düşük olduğu görülmektedir. Bu düşüklüğün özellikle disiplinler arası anlayışı gerektiren çalışmalarda ve öğrencileri tanıma ve bireyselleştirilmiş eğitimin uygulanmasında olduğu söylenebilir. Bununla birlikte elde edilen nitel veriler analiz edildiğinde yeterlik düzeyleri ve uygulama algı düzeyleri her ne kadar yüksek çıksa da karşılaşılan zorluklar olarak sunulan gerekçelere bakıldığında farklılaştırılmış öğretimin doğasının tam anlaşılmadığı çıkarımı yapılabilir.

Anahtar Kelimeler: *Farklılaştırılmış öğretim, Matematik dersi, Sosyal bilgiler dersi, Sınıf öğretmenleri.*

AN INVESTIGATION OF ELEMENTARY SCHOOL TEACHERS' PERCEPTIONS ON THEIR COMPETENCY AND IMPLEMENTATION LEVELS AND CHALLENGES REGARDING DIFFERENTIATED INSTRUCTION IN MATHEMATICS AND SOCIAL STUDIES

ABSTRACT

It can be predicted that teaching will be more qualified if teachers having a detailed knowledge of their students' needs, attitudes and orientations provide instruction in line with this knowledge in the teaching process. Students may display negative attitudes and behaviours in the classroom when they lose their motivation to learn. Therefore, teachers should plan and employ differentiated instruction practices in order not to impair the academic self-perceptions of students with an already declining profile of achievement and learning speed. In this context, differentiated instruction should be planned in accordance with the needs of each student, and each student should be supported to have a sense of achievement and an improved academic self-perception. This study aimed to investigate the elementary school teachers' perceptions on their competency and implementation levels and challenges regarding differentiated instruction in mathematics and social studies. A descriptive method was used, and data were collected through a semi-structured interview form. The quantitative and qualitative data were collected by using the "Perception Scale for Differentiated Instruction Competency and Implementation", which was prepared in three dimensions. SPSS 26 program was used to analyse the quantitative data. The qualitative data collected to reveal what factors hamper the differentiation of instruction were submitted to content analysis using the MAXQDA program. Elementary school teachers' senses of efficacy and implementation concerning differentiated instruction in mathematics and social studies indicate that their efficacy levels are excellent in terms of student recognition, and their perceptions of implementation are at a good level. Regarding the differentiation of planning, their efficacy in differentiated instruction is at a good level, but perceptions of implementation are lower. This low level is particularly observed in activities that require interdisciplinary understanding, student recognition, and implementation of individualized education. Although the qualitative data indicate high levels of efficacy and perception of implementation, it can be deduced that the nature of differentiated instruction is not fully understood when the reasons presented as challenges are examined.

ÜÇ KUŞAĞIN BAKIŞ AÇISIYLA PANDEMİ DÖNEMİNDE DEĞİŞEN DEĞERLER

[137]

Ramazan Çelik, *Kütahya Dumlupınar Üniversitesi*

Hasibe İrem Zengin, *Kütahya Dumlupınar Üniversitesi*

Dr. Öğrt. Üyesi Hafize Er Türküresin, *Kütahya Dumlupınar Üniversitesi*

ÖZET

2019 yılının son aylarında Çin’de başlayan zamanla tüm dünyaya yayılan covid-19 pandemisi Türkiye’de dâhil olmak üzere tüm dünyaya yayılmıştır. Salgının yaşandığı süreçte ülkeler sokağa çıkma yasakları başta olmak üzere çeşitli önlemler alma yoluna gitmişlerdir. Yaşanan bu durum bireylerin değer tercihleri ve önceliklerinin farklılaşmasına neden olmuştur. Bu araştırmanın amacı üç kuşağın bakış açısıyla pandemi döneminde değişen değerleri tespit etmektir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden biri olan temel nitel araştırma deseni ile yürütülmüştür. Temel nitel araştırmalarda insanların deneyimlerini nasıl anladıkları ve yorumlandıkları belirlenmeye çalışılmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu yaşları 11 ile 65 arasında değişen 30 kişi oluşturmaktadır. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu amaçlı örneklem yöntemlerinden biri olan maksimum çeşitlilik örnekleme yönteminde seçilmiştir. Verilerin analizinde ise içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma bulgularına bakıldığında pandemi döneminde olumsuz anlamda en çok değişime uğrayan değerlerin bağımsızlık, özgürlük, yardımseverlik, misafirperverlik, adalet, tasarruf ve dayanışma olduğu görülmüştür. Olumlu anlamda değişime uğradığı düşünülen değerler ise aile birliğine önem, sevgi, sorumluluk, duyarlılık ve barış şeklindedir. Değerlerin kuşaklar arasındaki farklılaşması incelendiğinde ortaokul ve lise öğrencileri arasında en çok değiştiğine inanılan değer, duyarlılık, aile birliğine önem ve sorumluluk şeklindedir. Araştırmada, öğrencilerin özellikle uzaktan eğitimle birlikte sorumluluklarının arttığı sonucuna varılmıştır. Ebeveynler ve büyükanne-büyükbabalar ise daha çok pandemi döneminde özgürlüklerinin kısıtlandığı buna karşın aile birliklerinin güçlendiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: *Değerler, kuşak, pandemi,*

CHANGING VALUES IN THE PANDEMIC PERIOD FROM THE PERSPECTIVES OF THREE GENERATIONS

ABSTRACT

The covid-19 pandemic, which started in China in the last months of 2019 and spread all over the world, has spread to the whole world, including Turkey. In the process of the epidemic, countries have taken various measures, especially curfews. This situation has caused the value preferences and priorities of individuals to differ. The aim of this research is to determine the changing values during the pandemic period from the perspective of three generations. The research was carried out with the basic qualitative research design, which is one of the qualitative research methods. In basic qualitative research, it is tried to determine how people understand and interpret their experiences. The study group of the research consists of 30 people aged between 11 and 65. The

research data were collected with a semi-structured interview form prepared by the researchers. The study group of the research was selected according to the maximum variation sampling method, which is one of the purposeful sampling methods. Content analysis technique was used in the analysis of the data. When the research findings are examined, it has been seen that the values that have changed the most in the negative sense during the pandemic period are independence, freedom, helpfulness, hospitality, justice, savings and solidarity. Values that are thought to have changed in a positive way are the importance of family unity, love, responsibility, sensitivity and peace. When the differentiation of values between generations is examined, the values that are believed to change the most among middle school and high school students are sensitivity, importance to family unity and responsibility. In the research, it was concluded that the responsibilities of the students increased especially with distance education. Parents and grandparents, on the other hand, stated that their freedoms were restricted during the pandemic period, but their family unity was strengthened.

TÜRKİYE VE HONG KONG SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

[138]

Ali Mert Taşkın, Pamukkale Üniversitesi

Doç. Dr. Fisun Bozkurt, Pamukkale Üniversitesi

ÖZET

Bu çalışmada Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti Hong Kong Özel İdari Bölgesi'ndeki ortaokul düzeyinde sosyal bilgiler kapsamındaki öğretim programları kazanım, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme boyutları açısından karşılaştırılmıştır. Çalışma kapsamında Türkiye 2018 yılı Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı ile Hong Kong 2021 yılı Vatandaşlık ve Sosyal Gelişim dersi öğretim programları incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Hong Kong'da da Türkiye'de olduğu gibi sosyal bilgiler dersi ilk ve orta öğretim seviyelerini kapsamaktadır. Hong Kong Vatandaşlık ve Sosyal Gelişim dersi öğretim programının amacı öğrencilerin ülke ve çağdaş dünya sorunlarını ve bunların birbirine bağımlı doğasını anlamalarına yardımcı olmaktır. Ayrıca öğrencilerin ulusal kimlik duygusu ve küresel bakış açısı ile bilinçli ve sorumlu vatandaşlar olmaları hedeflenmektedir. Türkiye'deki sosyal bilgiler dersi öğretim programında ise daha çok ulusal değerlerin ön planda olduğu görülmektedir. Hong Kong programının içeriği "Bir Ülke, İki Sistem altında Hong Kong", "Reform ve Açılımdan Günümüze Ülkemiz" ve "Çağdaş Dünyanın Birbirine Bağlılığı ve Karşılıklı Bağımlılığı" olmak üzere üç öğrenme alanından oluşmaktadır. Türkiye'de ise program "Birey ve Toplum", "Kültür ve Miras", "İnsanlar, Yerler ve Çevreler", "Bilim, Teknoloji ve Toplum", "Üretim, Dağıtım ve Tüketim", "Etkin Vatandaşlık", "Küresel Bağlantılar" olmak üzere toplam 7 öğrenme alanı çerçevesinde yapılandırılmıştır. Her iki ülkenin programında öğrenme alanları sosyal bilgilerin doğasına uygun olarak farklı disiplinlerle ilişkilendirilerek öğrencilere bilgi, beceri, değerler kazandırmayı amaçlayan bir yapıda oluşturulmuştur. Hong Kong programında öğretmenler tarafından doğrudan öğretim, sorgulama temelli öğrenme, bilgiyi birlikte yapılandırmak için akranlarla etkileşimli etkinlikler, genişletilmiş etkinlikler ve ödevler gibi çeşitli öğrenme ve öğretme stratejilerinin önerildiği görülmektedir. Öğretmenler ayrıca öğrencilerin zaman ve mekan kısıtlaması olmadan kendi kendine öğrenme yeteneklerini geliştirebilmeleri için "ters yüz edilmiş sınıf" stratejisini kullanmaktadırlar. Ayrıca program, öğrencilerin ülkelerinin gelişimi hakkında ilk elden veri toplama ve ufuklarını genişletmeleri için Anakara çalışma turu eğitim fırsatını sunmaktadır. Anakara çalışma turu programın ayrılmaz bir parçasıdır ve öğrencilerin öz-yönetimli öğrenme deneyimi kazanmasını hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, karşılaştırmalı eğitim, öğretim programları, Hong Kong, Türkiye

A COMPARATIVE ANALYSIS OF SOCIAL STUDIES EDUCATION IN TURKEY AND HONG KONG

ABSTRACT

In this qualitative study, social studies curricula at secondary school level in Turkey and the Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China (HKSAR) were compared in terms of learning outcomes, content, educational status, and assessment dimensions. Within the

scope of the study, 2018 Turkish Social Studies course curriculum and the Hong Kong 2021 Citizenship and Social Development course curriculum were examined. In the study, the document analysis method, one of the qualitative research methods, was used. In both countries, social studies course covers primary and secondary education levels. The Citizenship and Social Development aims to help students develop a broad knowledge base and foster their sense of national identity with global perspective through studying topics related to Hong Kong, the country, and the contemporary world. It is seen that national values are in the foreground in the social studies curriculum in Turkey. The Hong Kong curriculum consists of three themes, namely “Hong Kong under ‘One Country, Two Systems’”, “Our Country since Reform and Opening-up” and “Interconnectedness and Interdependence of the Contemporary World”. In Turkey, the program is structured within the framework of a total of 7 themes, namely "Individual and Society", "Culture and Heritage", "People, Places and Environments", "Science, Technology and Society", "Production, Distribution and Consumption", "Active Citizenship", "Global Connections". In the programs of both countries, learning areas have been created in a structure that aims to provide students with knowledge, skills, and values by associating them with different disciplines in accordance with the nature of social studies. At the educational situation of the Hong Kong program, it is seen that various learning and teaching strategies such as direct instruction, inquiry-based learning, interactive activities with peers to construct knowledge together, extended activities and assignments are used by teachers. Teachers also use the “Flipped Classroom” strategy so that students can develop their self-learning abilities without the constraints of time and space. In addition, the program offers Mainland tour educational opportunities for students to gather first-hand data on their country's development and broaden their horizons. Project-based learning through the mainland tour is an integral part of the program and aims to provide students with self-directed learning experiences.

DEMOKRASİ KAVRAMINA YÜKLENEN ANLAMLARIN METAFORLAR ARACILIĞIYLA İNCELENMESİ

[140]

Prof. Dr. Sevgi Coşkun Keskin, *Sakarya Üniversitesi*

Ayhan Gökçe, *Sakarya Üniversitesi*

ÖZET

Pek çok değişik tanıma sahip olan demokrasi Türk Dil Kurumunun resmi sitesinde “Halkın egemenliği temeline dayanan yönetim biçimi, el erki, demokratlık” olarak tanımlanmaktadır. Abraham Lincoln bir konuşmasında demokrasinin klasik tanımını “halkın, halk tarafından halk için yönetilmesidir” şeklinde vermiştir. Demokrasinin temelini seçme ve seçilme ile halkın yönetime katılması oluşturmaktadır. İlköğretimin ilk döneminden itibaren demokrasi fikri dolaylı ya da direkt olarak çocuklara kazandırılmaya çalışılmaktadır. Bu fikrin kazandırılmaya çalışıldığı derslerinden biri de sosyal bilgiler dersidir. Bu çalışmada, verilen eğitimlerin sonucunda demokrasinin öğrenciler tarafından nasıl algılandığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla sosyal bilgiler derslerinin verildiği ilköğretim 5, 6, 7 ve 8. sınıf kademelerindeki öğrencilerin metaforlar aracılığı ile algıları incelenmiştir. Bilindiği üzere metaforlar özellikle bazı kavramlar ile ilgili olarak araştırmacılara derin bilgi ve veriler sağlamaktadır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden temel nitel araştırma deseni kullanılarak yürütülmüştür. 2020-2021 eğitim öğretim yılında kolay ulaşılabilir örneklem bağlamında; Bursa, Yozgat ve Sakarya ilçelerinde öğrenim gören 384 öğrenci ile çalışılmıştır. Çalışmada metaforların temel aracı olan benzetmelerin temalaştırılması yerine, benzetme nedenleri dikkate alınarak içerik analizi yapılmıştır. İçerik analiz sonucunda demokrasinin literatüründe yer alan temel bilgiler bağlamında kod ve temalar oluşturulmuştur. Bu bağlamda; Demokrasinin İlkeleri, Demokrasinin Unsurları, Demokrasinin Amaçları, Demokrasinin Temel Hedefleri, Demokrasinin Sonuçları, Demokraside Kişiler ve Toplum, Demokraside Tüzel Varlıklar, Demokrasinin Varlık Şartları, Demokrasinin Tanımı ve Demokraside Önemli Günler temalarına ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin demokrasi kavramı bağlamında ele alınan; hükümet, muhalefet ve koalisyon gibi kavramlarına metaforlarında yer vermedikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Demokrasi, Kavram öğretimi, Sosyal Bilgiler, Metafor*

ORTAÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ BAĞLAMINDA VATANDAŞ VE KAMU YÖNETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

[141]

Satı Ayyücenur Öztürk, *Bartın Üniversitesi*

Ayşenur Karakaş, *Bartın Üniversitesi*

Canan Sevim, *Bartın Üniversitesi*

Prof. Dr. Fatma Ünal, *Bartın Üniversitesi*

ÖZET

Demokratik modern bir toplumun geleceği, yetişen yeni neslin, bilinçli bir vatandaş olarak devlet yönetimine katkı sağlayıp devletin meşruiyetini idame ettirebilmesine bağlıdır. Bu nedenle geleceğin vatandaşlarının eğitiminde üzerinde titizlikle durulması gereken dinamiklerin başında demokrasi ve hukukun üstünlüğü eğitimi gelmektedir. Demokrasi ve hukukun üstünlüğünü benimseyen bireyler hak, sorumluluk ve katılımçılık bilinciyle hareket etmektedirler. Bu çalışmayla ortaöğretim öğrencilerinin hukukun üstünlüğü bağlamında, vatandaş ve kamu yönetimine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin kavramsal bilgilerinin yanı sıra aktif vatandaşlık eğilimlerinin ne düzeyde olduğunu tespiti de araştırmanın amaçları arasında yer almaktadır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları Türkiye'nin farklı şehirlerinde bulunan anadolu lisesi, fen lisesi, mesleki ve teknik anadolu lisesi, çok programlı lise, imam-hatip lisesi ve temel liselerde eğitim gören farklı kademelerden öğrencilerden oluşmaktadır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formu ile veriler toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin belirlenen kavramlar hakkında bilgi sahibi oldukları ve aktif vatandaşlık eğilimine sahip oldukları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Vatandaş, kamu yönetimi, demokrasi,*

VIEWS OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS ON CITIZENS AND PUBLIC ADMINISTRATION IN THE CONTEXT OF THE RULE OF LAW

ABSTRACT

The future of a democratic modern society depends on new growing generations becoming conscious citizens and contributing to state government, and the government maintaining its legitimacy. Therefore, education of democracy and rule of law are one of the most important dynamics for citizens of the future. The individuals, who adopted the rule of law and democracy, act with responsibility and participation. In this work it is aimed to measure opinions of secondary education students about citizens and public administration in context of rule of law. It was also aimed at conceptual information of students as well as determination of level of tendency to active citizenship. Case design, one of the qualitative research methods, was used in the study. Working group of the research contains anatolian high schools, science high schools, vocational and technical high schools, multi-programme high schools, religious vocational high schools and basic

high school (private) of different grades and different cities in Turkey. Data were collected with the interview form developed by the researchers. Results of the study was determined students are known about and have tendency to active citizenship the concepts.

TÜRKİYE’DE ÖĞRETİM PROGRAMLARININ GİRİŞİMCİLİK EĞİTİMİ KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ: DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

[142]

Prof. Dr. Bilal Gökür, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Dr. Öğrt. Üyesi Ahmet Altındağ, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

Doç. Dr. Murat Tarhan, *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*

ÖZET

Bilim ve teknolojiye yaşanan hızlı değişim, bireyin ve toplumun değişen ihtiyaçları, öğrenme öğretme teori ve yaklaşımlarındaki yenilik ve gelişmeler girişimcilik becerisinin günümüzde ne kadar önemli olduğunu göstermiştir. Nitekim bu bağlamda bir çok ülke bu becerinin kazandırılmasını önemsemiştir. Girişimcilik becerisini eğitim-öğretim müfredatlarına dâhil eden ülkeler genellikle bu becerinin öğretiminde disiplinlerarası yaklaşımı tercih etmişlerdir. Farklı ders programlarında kazandırılmaya çalışılan girişimcilik becerisinin sistematik bir şekilde ele alınarak eğitim öğretim sürecinde etili bir şekilde kazandırılması gerekmektedir. Bu noktadan hareketle araştırma, ilgili ders programında girişimcilik becerisinin kazandırılmasında kullanılabilir, öğrenme alanı, kazanım, bilgi, beceri ve değerlerin sistematik bir şekilde oluşturulması açısından önemlidir. Bu nedenle yapılan çalışmada Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nın girişimcilik eğitimi bağlamında değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemi ile kurgulanmış, veriler doküman inceleme formu aracılığı ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde ise betimsel analiz ve içerik analizi tercih edilmiştir. Araştırma sürecinde elde edilen veriler üç başlık altında değerlendirilmiştir. Bu başlıklar şunlardır: 1-Girişimcilik becerisinin kazandırılmasında kullanılabilir örnek öğrenme alanları ve konular, 2- Girişimcilik eğitimi kapsamında program içerisinde kazandırılması hedeflenen beceriler ve uygulama örnekleri 3- Girişimcilik eğitimi kapsamında program içerisinde kazandırılması hedeflenen değerler ve uygulama örnekleri. Araştırma sürecinde elde edilen bulgulardan hareketle ilgili program içerisinde yer alan unsurların girişimcilik becerisinin kazandırılmasında etkili bir şekilde kullanılabilirliği görülmüş ve örnek uygulamalar hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Girişimcilik becerisi, girişimcilik eğitimi, din*

EVALUATION OF EDUCATION PROGRAMS IN TURKEY WITHIN THE SCOPE OF ENTREPRENEURSHIP EDUCATION: RELIGIOUS CULTURE AND MORAL STUDIES CURRICULUM

ABSTRACT

There is rapid development in science and technology. The changing needs of the individual and society, innovations and developments in learning-teaching approaches have shown how important entrepreneurial skills are today. In this context, many countries attach importance to the acquisition of this skill. Many countries are trying to provide entrepreneurship skills with an interdisciplinary approach. For this reason, it is aimed to evaluate the Religious Culture and Moral Knowledge Course Curriculum in the context of entrepreneurship education in this study. The

research was carried out using the qualitative research method. In the analysis of the data, descriptive analysis and content analysis were used. The data obtained during the research process were evaluated under three headings. These titles are: 1-Example learning areas and topics that can be used in gaining entrepreneurship skills. 2- Examples of skills and practices aimed at gaining in the relevant program within the scope of entrepreneurship education. 3- Values aimed to be gained in the related program within the scope of entrepreneurship education and examples of practice.